

Renée Knight

SECRETARA

RENÉE KNIGHT
SECRETARA

Original: *The Secretary* (2019)

Traducere din engleză și note de:
OANA DUȘMĂNESCU

virtual-project.eu

3
TREI
2020

*Aşa-i de te visez, lumină sacră
tu, decât iadul infinit mai neagră.* ^[1]

William Shakespeare

1

Secretara este cea mai periculoasă persoană din încăperea. Nu m-am putut abține și am zâmbit când am citit prima oară această propoziție. Era într-unul din romanele acelea de modă veche, cu detectivi; o enigmă mică și drăgălașă de salon, cu paginile pline de cadavre. M-am cuibărit printre ele, sorbind detaliile finalurilor acestor cărți demente fără să simt nici cea mai mică stinghereală, știind că totul va fi bine, toate se vor lega așa cum trebuie și criminalul va fi adus în fața justiției. De trei ori bravo pentru detectivul isteț. Viața reală nu e deloc așa. Mereu sunt cazuri nefinalizate, amănunte dezordonate ici-colo, indiferent cât de mult am încerca să păstrăm lucrurile sub control. Iar justiția? Justiția e un lucru în care mi-am pierdut încrederea cu mult timp în urmă. Am citit *An Unquiet Woman*^[2] de nenumărate ori până acum – este una dintre puținele cărți pe care le-am adus cu mine la The Laurels și, în nopțile în care nu pot dormi, asta e cartea pe care o deschid și care mă ajută să ațipesc.

Am zâmbit când mi-am imaginat șocul de pe chipurile doamnelor și domnilor dichisiți din salon când l-au auzit pe detectiv denunțându-l pe criminal. *Secretara*, a zis el, răsucindu-se și arătând spre fata bătrână și acră, cocoțată, fără-ndoială, pe cel mai incomod scaun din toată încăperea. *Așa a stat, mută ca un șoricel, fix în mijlocul evenimentelor. Martor tăcut, a observat și a ascultat, așteptând momentul potrivit pentru a lovi. Unul câte unul, i-a eliminat pe cei care i-au stricat socotelile, s-au folosit de ea și – cea mai mare prostie din partea tuturor victimelor sale – au subestimat-o.*

Fusesem secretară aproape 20 de ani, așa că firește că m-am amuzat când am descoperit că personajul negativ din *An Unquiet Woman* era una ca mine. Mă identificam cu ea, i-am zărit figura sfidătoare când și-a privit acuzatorul și aproape am auzit, cum probabil a auzit și ea, sunetul dopului eliberat din carafa de cristal în timp ce era scoasă din încăperea și apoi pe superiorii ei toastând în cinstea dreptății în timp ce ușa se închidea în urma ei. Este un sunet care-mi e foarte cunoscut – zăngănitul cristalului gros – un pahar bine-venit de alcool la sfârșitul unei zile aglomerate de muncă. *Christine, nu bei și tu cu mine?* Iar eu beam întotdeauna – n-am spus niciodată nu.

An Unquiet Woman a fost publicată cu jumătate de secol în urmă, dar a fi

secretară atunci, se pare, nu era foarte diferit de ce este astăzi. Abilitatea de a deveni invizibilă. E uluitor câte conversații sunt purtate în fața noastră, ca și cum noi nu am exista. Martorul tăcut este un rol cu care sunt destul de obișnuită. Observam, ascultam – tăcută ca un șoricel, în mijlocul evenimentelor – loialitatea și discreția mea nu erau vreodată puse la îndoială. Cu toate astea, loialitatea și discreția sunt calități pentru care am plătit un preț imens. Am fost umilită în cel mai public fel cu putință.

Nu-mi place să mă gândesc ce s-ar fi ales de mine dacă n-aș fi fost salvată de The Laurels. Aici am găsit adăpost. Nimeni nu m-a obligat să vin – a fost alegerea mea, deși circumstanțele nu au fost opera mea. Cu toate astea, nu știu dacă mă pot considera o victimă. Hai să spunem că-mi iau un mic răgaz ca să mă gândesc la următoarea etapă a vieții mele. La 43 de ani e prea devreme să te pensionezi.

Am încercat să fiu aici, la The Laurels, o profesionistă desăvârșită și mi-am propus să-mi pun tot trecutul la punct. Am sosit cu câteva plase pline de articole decupate din ziare, care-mi acopereau podeaua de acasă. Le-am strâns pe toate și le-am adus cu mine, iar acum am despăturit fiecare bucată, le-am netezit și le-am așezat în ordine cronologică, gata să fie lipite într-un album. Are o copertă superbă, legată în piele – ca acelea pe care le poți folosi la albumele foto de nuntă. Cred că e un fel de terapie ocupațională – completez fiecare pagină dând timpul înapoi.

Cine și-ar fi imaginat că își va vedea vreodată Christine Butcher numele în ziare? Sau că va exista cineva atât de interesat să mă fotografieze? Totuși, iată-mă. Sfertul meu de oră de faimă de anul trecut, 2012. Majoritatea oamenilor probabil au răsfoit printre frazele ce făceau referire la mine, până ce ochii li s-au oprit asupra acelor cuvinte pe care ei le considerau esența întregii povești. Apoi urmau să-mi uite numele. Sunt obișnuită, sunt acolo doar pentru că am făcut niște alegeri dubioase – alegeri pe care cred că le-ar fi făcut oricine în situația mea.

2

Când am aflat că voi lucra în birourile lanțului de supermarketuri Appleton's, nu pot pretinde că am fost bucuroasă. La urma urmelor, nu recunoști prea frecvent numele unui șef executiv și nici nu-i prea vezi fotografia în ziar, dar Mina Appleton, fiica Lordului Appleton, președintele companiei, era o prezență obișnuită la petrecerile celebrităților și răsfățata jurnalelor mondene. Avea și ea o rubrică, pe care o citisem cu plăcere. Oferea ponturi pentru cine de familie rapide și simple, stropite din belșug cu numele faimoșilor ei prieteni pe care-i distra la ea acasă.

Nu că m-aș fi așteptat să am vreun contact cu Mina Appleton în persoană. Eram acolo pe un post temporar, parașutată s-o înlocuiesc pe o secretară aflată în vacanță. Era o chestiune de orgoliu – să mă asigur că secretarei absente nu-i duce nimeni lipsa, așa că am devenit indispensabilă. Nu au mai dorit să mă lase să plec, așa că n-a mai trecut mult timp până când m-a remarcat Mina.

Îmi amintesc când mi s-a adresat pentru prima oară. Era ora prânzului și, ca de obicei, eram singură în birou, rămasă pe poziții în timp ce secretarele celelalte se duceau la masă. Mereu îmi aduceam un sendviș de acasă și-l mâncam la birou, ca să pot pleca la cinci fix. Fiica mea, Angelica, avea patru ani și, pe vremea aceea, mă asiguram să ajung acasă pentru baie și ora de culcare.

— Este la masă?

Mina îl căuta pe directorul financiar – pe atunci, domnul Beresford. Ronald Beresford.

— Da, am dat eu din cap, un pic fermecată, poate.

Ea a intrat direct în biroul lui și a închis ușa, iar eu m-am ridicat și mi-am curățat firimiturile de pe fustă. Atunci am văzut-o mai bine, prin fereastra biroului domnului Beresford. Îi scotocea prin sertare – trăgea de toate hârtiuțele până când a găsit ceea ce căuta. Când a ieșit, eu stăteam jos, prefăcându-mă că sunt ocupată, și cred că a uitat că mă aflu acolo.

Am auzit-o lângă fotocopiator, mormăind ceva în barbă, și, când am ridicat privirea, am remarcat cum apăsa frustrată pe butoane. Doar când am desfăcut un top de hârtie și am umplut tava, apoi am înlocuit cartușul și am readus mașinăria la viață, s-a întors și s-a uitat la mine.

— Câte copii doriți? am întrebat.

— Două, a zis ea, apoi m-a privit în timp ce am copiat și am capsat documentele.

Instinctul mi-a spus însă că ar prefera să le ia într-un plic maroniu, așa că am găsit unul și am strecurat hârtiile înăuntru.

— Nu te-am mai văzut pe aici, nu-i așa?

— Sunt doar temporar angajată, am zis, deși eu nu mă vedeam așa.

Eram cea mai serioasă și conștiincioasă secretară din întregul departament.

— Vrei să vă înapoiez actele originale?

M-a privit și a zâmbit și a fost cel mai frumos lucru din lume. Nu sunt mulți oameni care au darul ăsta, însă Mina îl avea din plin. Când te copleșea cu atenția ei, ceva se lumina în tine. În mod cert, te făcea să te simți, dacă nu special, ca și cum ai fi contat. În acel moment contam în ochii Minei.

— Mina.

Mi-a întins mâna.

— Mina Appleton.

— Christine Butcher, am spus.

I-am simțit mâna mică într-a mea.

— Mă bucur să te cunosc, Christine.

A zâmbit din nou.

— Nu-i nevoie să-i spui domnului Beresford că am fost aici.

Mi-a ținut mâna o clipă în plus, apoi a plecat.

După ce a dispărut, am dus documentele pe care le copiasse la loc în birou, iar ochii zâmbitori ai domnului Beresford m-au privit din fotografie cât timp am făcut ordine și am acoperit urmele Minei. Nu va ști niciodată că ea a fost acolo, așa că i-am zâmbit și eu, așa cum stătea în poză, cu brațul peste umerii soției sale, timp în care cele două fiice ale lor se țineau de mână în fundal. Apoi i-am îndreptat scaunul și m-am întors la prânzul meu.

Două săptămâni mai târziu am primit un telefon de la domnișoara Jenny Haddow, asistenta personală a tatălui Minei, Lordul Appleton.

— Mina caută o secretară nouă și a venit vorba de tine, a zis ea.

Și asta a fost. Probabil Mina pusese întrebări despre mine. Probabil că tot ce aflase era că sunt punctuală, eficientă și, poate, că sunt măritată și am un copil. Ar fi putut să aleagă orice secretară, dar ea pusese ochii pe mine.

3

— *Bine ai venit în căminul meu! Intră liberă și pe propria răspundere!*

Eram în Notting Hill Gate, nu în Transilvania, acasă la Mina Appleton, nu la Conte Dracula, dar, dacă aş fi ştiut ceea ce ştiu acum, nu aş mai fi trecut atât de nonşalantă pragul casei sale.

Când am sunat la ea la uşa în acea după-amiază de sâmbătă, era o zi îngrozitor de rece – în mijlocul iernii –, dar m-am simţit copleşită de căldură cât am aşteptat în prag. Era entuziasmul unui viitor la care nu mă aşteptasem. O senzaţie destul de diferită faţă de transpiraţiile pe care le îndur acum – trupul meu plesneşte de hormoni care mă fac să mă simt ca şi cum aş fi otrăvită lent. Menopauză timpurie, mi s-a spus.

Nu mai fusesem în Notting Hill şi descoperirea unei astfel de grandori în inima Londrei a fost o revelaţie pentru mine. Casa Minei se afla într-un spaţiu privilegiat, accesibil doar celor ce aveau cheie – adică proprietarilor şi personalului –, un ansamblu de şase case, pictate în culori pastelate, care dădea spre un parc.

Am rămas surprinsă când Mina mi-a deschis uşa – mă aşteptam să existe cel puţin un portar.

— Lasă-mă să te ajut.

I-am întins haina şi am privit-o cum se ridică pe vârful degetelor pentru a o agăţa în cuier. Până atunci nu-mi dădusem seama cât era de scundă. La serviciu purta tocuri, dar aici, la ea acasă, stătea desculţă. După ce am intrat, mi-am dat seama că această casă era mai mare decât îmi imaginasem şi m-am oprit preţ de o clipă ca să admir împrejurimile – am inspirat mirosurile nefamiliare şi mi-am îndreptat privirea după un sunet ciudat de maşinărie de la etajul de sus.

— E un lift, a explicat ea. Casa asta era pe vremuri hotel. Copiilor le-a plăcut, aşa că am decis să-l păstrăm. Tocmai i-am trimis cu el la etaj. Mergem?

N-am avut niciodată încredere în liftul acela. Era genul de ascensor pe care-l găseşti în micile hoteluri franţuzeşti, cu alamă lustruită şi covor roşu – ceva elegant, dar imprevizibil, din moment ce pretinde că duce cinci oameni, dar cu două persoane e deja aglomerat.

— Mulţumesc că ai renunţat la ziua ta de sâmbătă, Christine. Ştiu cât de

prețioase sunt weekendurile.

Am urmat-o, trecând printr-o ușă deschisă, într-un salon – am zărit cu coada ochiului perne de catifea, canapele uriașe, un foc aprins în șemineu. Am coborât în bucătăria de la subsol – un loc pe care mai târziu l-a descris drept inima casei sale. Mă așteptam să fie sumbră, dar luminile pe care le pusese acolo o făceau de-a dreptul încântătoare. La fel de fermecător ca tot ce am văzut într-un teatru, de parcă soarele ar fi pătruns cumva prin cărămidă. Deasupra mesei era atârnată o sferă lăptoasă care m-a dus cu mintea la luna plină. Efectul era hipnotic. Bucătăria noastră de acasă avea o baghetă de neon. Nu mi-ar fi trecut prin cap s-o luminez cu nimic altceva.

Părea foarte potrivit pentru Mina să mă intervieveze acasă la ea, și nu în cadrul oficial de la birou. E felul ei de a face afaceri – îndulcește lucrurile astfel încât tranzacțiile comerciale să pară plăcute și intime.

— Te rog, Christine, ia loc.

M-am așezat pe o băncuță, la masă, cu fața spre întreaga încăpere, și am privit-o cum scoate o tavă din cuptor, cu mâinile protejate cu o cârpă de in. O cascadă de biscuiți aurii au alunecat pe un platou. Dacă închid ochii, încă le simt mirosul. Nu durează mult să-mi amintesc cum m-am simțit atunci, când am ajuns acolo pentru prima oară. Încercarea Minei de a părea modestă, eforturile ei de a mă relaxa. A reușit să facă o tânără de 25 de ani – așa timidă și temătoare de faptul că o voi dezamăgi, cu CV-ul meu care-mi reflecta lipsa de experiență – să se simtă ca acasă.

— Cu ce să te servesc, Christine? Ceai, cafea?

Îmi plăcea cum îmi tot spunea pe nume. *Te rog, Christine. Mulțumesc, Christine.*

— Cafea, vă rog.

Prin fereastră vedeam o curte unde razele soarelui pătrundeau prin coroana unui copac atât de mare încât făcea umbră permanentă micului spațiu exterior. Era o magnolie care înflorise târziu. Florile ei miros a lămâie și, dacă pică vreuna, poți s-o așezi într-o farfurioară cu apă și aroma durează o săptămână, mult timp după ce petalele i se ofilesc.

Mina mi s-a alăturat la masă și a trecut la afaceri, deși mă vrăjise să cred altceva.

— Câți ani are fiica ta, Christine? Ai o fetiță, nu-i așa?

— Da, Angelica. Are patru ani.

— Angelica. Ce nume frumos! Neobișnuit.

Stăteam atât de aproape încât îi vedeam pistruii de pe nas și albastrul

palid din ochi. Nu era machiată. Piele frumoasă, dinți albi, perfecți. Părul liber – bucle puternice, naturale care i se ondulau peste umeri. E recunoscută pentru părul ei și chiar și acum mă uimește cât de puțină atenție pare să acorde îngrijirii acestuia. Totul, de-a lungul anilor, pare să aibă nevoie de un strop de ajutor, dar nu și părul ei. Acesta rămâne senzațional.

— Lapte? Zahăr?

— Lapte, vă rog. Fără zahăr. Mulțumesc.

A turnat cafeaua și mi-a adus o ceașcă.

— Scuze, a spus, înăbușindu-și un căscat. Am ieșit de dimineață în Barnet, la un magazin. Încerc un decor nou – alte culori. Vreau să se *simtă* așa, a zis și și-a ridicat cana de cafea – ceramică din Cornwall, de culoare albastru cu crem.

Am înțeles imediat ce căuta: o senzație de nostalgie confortabilă.

— Vorbesc despre mine pentru că tatăl meu e mai puțin interesat de partea sentimentală a lucrurilor. El ar fi mulțumit ca lucrurile să rămână așa cum sunt, dar firma trebuie să se transforme dacă vrem să fidelizăm clienții.

A împins platoul cu biscuiți spre mine.

— Te rog, servește-te, Christine.

A luat un biscuit și l-a ridicat, dar nu a mâncat nimic cât timp am stat acolo. Eu eram hămesită, pentru că plecasem în grabă, sărind peste micul dejun, așa că am luat și al doilea biscuit.

— Să fiu cinstită, am fost cam dezamăgită, așa că va trebui să regândim designul. Trebuie să știi un lucru despre mine, Christine, și anume că, numai atunci când văd ceva pe care pot să pun mâna, îmi pot da seama dacă e în regulă sau nu. Și dacă nu e în regulă, îl voi schimba.

Nu mi-a trecut prin cap că se referă și la oameni.

— Nu contează de câte ori trebuie refăcut. Știu că asta scoate din minți pe toată lumea.

A ridicat din umeri. Nu-i păsa și nici acum nu-i pasă dacă *scoate din minți pe toată lumea*. Era un lucru pe care odinioară îl admiram – capacitatea ei de a ignora, pur și simplu. Eu sunt o persoană care pune totul la suflet și care face eforturi supraomenești ca să nu-i supere pe ceilalți, dar întotdeauna extremele se atrag. În acest sens, eram perechea perfectă.

— Tatăl meu consideră asta un defect. *De ce nu se pot hotărî femeile mai repede?*

A izbucnit în râs, cu drag, așa cum râde o fiică de obiceiurile învechite ale bătrânului ei tată, iar eu îmi amintesc că, atunci, am presupus că ea și

Lordul Appleton au o relație apropiată. Cu siguranță, cât am stat acolo, uitându-mă la ea – la ochii aceia limpezi –, mi s-a părut că nu vrea decât binele afacerii.

— Vreau să pun lucrurile la punct, asta-i tot. Spune-mi câte ceva despre tine, Christine. De cât timp lucrezi la Appleton?

— De șase luni.

— Dumnezeu! Cred că ne cunoști bine. Și unde ai mai lucrat?

I-am întins CV-ul și i-a aruncat o privire, dar nu mai mult de-atât. Poate că lipsa mea de experiență a atras-o. Puteam fi modelată astfel încât să-i satisfac nevoile. Pe atunci nu știam ce poftă înspăimântătoare are și nici cât de multe îmi va cere.

— Soțul tău cu ce se ocupă? Scuze, nu te superi că te întreb, nu-i așa? Evident, nu e treaba mea.

— Nu mă supăr.

Și chiar nu mă supărasem.

— Construiește bucătării personalizate. Piese de mobilier – mese, dulapuri...

Chiar și atunci, m-am trezit spunându-i ce credeam eu că vrea să audă. Soțul meu, de fapt, monta bucătării luate de-a gata.

— Atunci e un meșter priceput. Admir lucrul acesta. Cum îl cheamă? a-ntrebat jucându-se cu biscuitul pe care-l avea în mână.

— Mike.

— Mike, a repetat ea. Și părinții tăi? Mă interesează mai mult *cine* ești, Christine, nu ce ai făcut. Nu te superi, nu-i așa?

— Deloc. Tata a lucrat într-o companie care producea carafe de termos – știți, pentru ceai, cafea. Carafe, nu sticle...

A zâmbit la auzul acestei distincții, iar eu m-am simțit stânjenită că repetasem mantra tatei: *Carafe, nu sticle, Christine. Carafe de termos potrivite pentru mediul profesional, nu pentru picnicuri.*

— Acum e pensionar.

— Și mama ta?

— A murit când aveam 8 ani.

— Îmi pare rău. Ți-ai pierdut prea devreme mama.

Am mai luat un biscuit. M-am maturizat repede după moartea mamei, învățând de la o vârstă fragedă să nu mă pun pe primul loc.

— Frați sau surori?

— Nu.

— Ca mine, singură la părinți.

Făcea mari eforturi să mă liniștească. Ca să pară că avem un soi de istorie comună.

— Cred că asta are avantajele și dezavantajele sale.

Am dat din cap, dar eu tânjiseam după un frate sau o soră.

— Copilul nu e o problemă, Angelica merge la o grădiniță...

Mina a ridicat mâna.

— Christine, îngrijirea copilului tău nu e treaba mea. N-aș îndrăzni să te întreb despre asta. Acum e rândul meu, a zis ea. Tata, după cum știi, e viu, bine-merci. La fel și mama.

Am așteptat să spună mai multe, dar n-a făcut-o. Lady Appleton a rămas o enigmă pentru mine mulți ani, deși am încercat s-o descifrez, închipuindu-mi cum era. Din păcate, puterile imaginației mele sunt limitate.

— Am trei copii. Gemenii Henry și Sam, și o fiică, Lottie. Soțul meu lucrează în City^[3], dar...

A făcut o pauză, mușcându-și buza. Ulterior am învățat că asta făcea când voia să destăinuie un secret.

— Vreau să fiu sinceră cu tine, Christine, și o să-ți spun ceva confidențial. N-am spus asta nici copiilor deocamdată, dar ne vom despărți. Vom divorța. Sper că nu va fi cu scandal, că se va comporta cum trebuie, dar nu pot promite așa ceva. Soțul meu nu este cel mai cumișel dintre bărbați.

Iată, cel dintâi secret dintre noi. Au fost atât de multe de-a lungul anilor.

— Cred că e corect să-ți spun asta, pentru că, dacă ești interesată de slujba asta, ar trebui să știi că limita dintre viața mea privată și cea profesională e foarte fluidă. Mi te vei alătura într-un moment dificil al vieții mele personale și acesta este unul dintre motivele pentru care sper să accepți. Am nevoie de o asistentă. În afara slujbei de director executiv la Appleton's, am multe alte angajamente și voi avea nevoie de sprijin ca să mă asigur că viețile copiilor vor fi tulburate cât mai puțin cu putință. Îl văd ca pe un rol holistic.

— Mami?

Fetița ei, Lottie, apăruse în prag. O ființă drăgălașă și timidă, care aștepta să fie invitată înăuntru.

— Intră, iubito, a zis Mina, întinzându-i mâna, iar Lottie s-a instalat în brațele mamei sale.

— Ea e Christine, draga mea. Sper s-o conving să lucreze cu mine.

— Bună, a spus Lottie, fixându-mă cu privirea ca să-și dea seama dacă sunt prieten sau dușman.

— Bună, Lottie, am răspuns, zâmbind.

Prieten, am încercat să-i transmit.

Mina a luat un măr din castron și a început să-l curețe cu un cuțit superb. Are atât de multe lucruri frumoase, dar acesta este unul dintre preferatele ei. Victorian, cu mâner de sedef, ascuțit ca naiba. Am văzut cum coaja curățată se ondula când se desprindea de măr și cum Lottie ronțăia felii pe care i le întindea mama ei.

— După cum poate știi, Christine, lucrez cu secretara tatei, Jenny Haddow, dar ea va ieși în curând la pensie și mi-e clar că nu se descurcă și cu volumul meu de muncă. De-abia face față cu treburile tatei, chiar dacă acestea s-au împuținat semnificativ. El începe să se retragă, încet-încet – se va pensiona peste câțiva ani. Până atunci va trebui să lucrezi pentru amândoi, dar după asta... ei bine, te voi avea doar pentru mine. Am nevoie lângă mine de cineva atunci când voi prelua compania. Cineva tânăr.

S-a ridicat în picioare, săltând-o pe Lottie pe șold și ducându-se spre aragaz pentru a mai face cafea.

— Știi multe lucruri despre Appleton's?

— Știu câte ceva.

— Dă-mi voie să te pun la curent. Industria se transformă și noi trebuie să ținem pasul cu ea. Nu e vorba doar despre a vinde alimente, e vorba și despre politică. Hrană, dietă, sănătate. E un subiect important pentru mine. Appleton's are reputația că-și tratează corect furnizorii și acesta e un detaliu pe marginea căruia vreau să construiesc mai multe lucruri. Asta ne face unici. În acest moment, nu valorificăm deloc acest aspect. Appleton's e un supermarket cu conștiință – ne pasă de fermieri, ne pasă de pământ. Cred că putem dezvolta o afacere fără să compromitem această identitate. Hrana este inima felului în care vedem noi întreaga națiune. Ceea ce mâncăm noi și ceea ce le oferim altora.

Ar fi trebuit să fiu bănuitoare, pentru că auzeam toate astea din gura unei femei care părea să nu mănânce deloc, dar eram fermecată și aceasta e o imagine care mi-a rămas în cap. Mina, cu copilul pe șold, stând lângă aragaz și rostindu-și discursul motivațional despre Appleton's. Viața domestică poate fi un camuflaj senzațional.

A lăsat-o pe Lottie jos și a revenit la masă, înclinându-se spre mine.

— Christine, cred că noi două vom colabora foarte bine. Sper să te

gândești la oferta mea.

— Da, cu siguranță.

— Și orice decizie vei lua, a fost o plăcere imensă să fac cunoștință cu tine așa cum trebuie. Uite, ia ăștia cu tine, s-ar putea să-i placă Angelicăi.

Am privit cum pune biscuiții rămași într-un pachetel – hârtie maronie legată cu o bucată de rafie.

— Mulțumesc, am spus.

Pe drum spre casă, îmi amintesc, mă simțeam mai ușoară. Viitorul mi se deschidea în fața ochilor. Credeam că văd lucrurile cu mare limpezime.

Peste câteva zile, când a primit o scrisoare cu oferta oficială, l-am privit pe Mike analizând cu mare atenție asigurarea privată de sănătate și cheltuielile de deplasare. Când a ajuns la salariu, și-a îngustat ochii, iar genele lui nisipii au început să tremure ca niște antene. Apoi s-a uitat la mine și a zâmbit. Nu era nimic de discutat. Mi-a înapoiat scrisoarea, iar eu am mai examinat-o o dată. Era din partea departamentului HR, dar Mina adăugase o notiță în josul paginii: *Sper să spui da. Toate cele bune, M.* Pentru mine, decizia avea prea puțin de-a face cu avantajele. Asta mă șochează acum – când Mike m-a cerut de soție, am stat să mă gândesc, dar când Mina mi-a făcut propunerea de a lucra cu ea, am acceptat imediat.

4

— Ca asistentă personală, trebuie să înțelegi mecanismele șefului tău. Care-i sunt pasiunile? Care-i sunt preocupările? Se va aștepta să știi aceste lucruri fără să ți le spună. Se va aștepta să-i fii loială, dar cred că asta știi deja.

O elevă educată și conștiincioasă, așa eram descrisă de profesori la școală și la fel am fost și sub îndrumarea lui Jenny Haddow. I-am acordat întreaga atenție, rezistând tentației de a-mi arunca privirea în jur, prin biroul care, după ce ea avea să iasă la pensie, urma să fie al meu. Asta avea să se întâmple mai devreme decât m-am așteptat. Mina era nerăbdătoare să pună lucrurile în mișcare și îmi închipui cum i-a spus lui Jenny cât de mult i-a apreciat loialitatea și eforturile profesionale și cum s-a asigurat că primește un pachet de pensionare frumușel. Jenny Haddow era de modă veche – nu avusese copii, nu fusese căsătorită și-și dedicase 30 de ani din viață postului de secretară a Lordului Appleton. E un record pe care nici măcar eu nu-l pot doborî.

Luam împreună cafeaua, stând fiecare de câte o parte a biroului ei, ea încă la cârmă. Ușa era închisă și pe biroul dintre noi era o tavă cu cești și farfurioare de porțelan alb, asortate cu carafa cu lapte și cu zaharnița. Cleștii și lingurițele de argint aveau litera A gravată pe mânere. Știam deja că Mina preferă să bea cafeaua din cană și că de-abia aștepta să scape de simbolurile acestea rafinate.

N-am cum să contest instructajul făcut de Jenny Haddow. Era amabilă și politicoasă, dar oarecum rece. E un lucru pe care l-am observat la asistentele personale ale oamenilor cu influență, și am cunoscut multe de-a lungul anilor. Există întotdeauna o rezervă. La adresa noastră, aș spune. Suntem destul de prietenoase, dar, recunosc, putem fi și distante. Suntem ca niște spioni – cu cât slujim mai mult timp, cu atât mai multe secrete aflăm și cu atât mai importantă este discreția.

Îmi amintesc o discuție pe care am purtat-o mai demult cu asistenta personală a unui ministru. Acesta avea niște preferințe sexuale bizare, deși asistenta m-a asigurat că nu a participat niciodată direct – activitățile aveau loc în afara biroului. Cu toate acestea, i se părea o îndatorire de serviciu să facă pregătirile necesare și să curețe după el. Mi-a încredințat acest secret

pentru că știa că poate avea încredere absolută în mine.

— E un lucru care vine vrei-nu vrei, nu-i așa? a zis ea. O asistentă personală oferă loialitate necondiționată și cele care nu sunt în stare de asta dispar din peisaj. Dacă voi pleca vreodată și voi lucra pentru altcineva, îi voi lua secretele cu mine. Nu le voi destăinui noului meu angajator. Nu pot. Dacă fac asta, îmi pierd credibilitatea, pentru că punctul meu forte e să fiu un om în care poți avea încredere în toate privințele.

N-am uitat asta niciodată.

Jenny a amestecat în cafea, iar eu am observat cum mica broșă cu diamant de pe reverul sacoului se asorta cu părul ei argintiu.

— Pot să-ți spun tot ce trebuie să știi despre ce-i place și ce nu-i place Lordului Appleton, dar cu Mina am mai puțină experiență. Acestea sunt niște lucruri pe care va trebui să le înveți singură. Totuși, îți pot da un sfat în această privință. Oricât de apropiată de ea te vei simți, oricât de multe lucruri îți va destăinui, trebuie să-ți amintești că nu ești prietena ei. Ar fi o prostie din partea ta să crezi altceva și e esențial să ții minte lucrul acesta, dacă vrei ca relația să fie una înfloritoare. Astfel îți vei putea păstra demnitatea. E un lucru foarte important. Dacă îți vei păstra demnitatea, te va respecta. Trebuie să te respecte, să existe respect reciproc. Dar tu nu ești prietena ei și nici ea prietena ta. Să nu uiți asta niciodată.

Cred că a vorbit din inimă, dar când am aflat, mai târziu, de la Mina, adevărata natură a relației dintre Jenny și Lordul Appleton, nu i-am putut lua sfatul în serios. Acum îmi doresc s-o fi făcut. M-ar fi scutit de multă suferință. Cu toate astea, Mina și cu mine nu am fost vreodată prietene în sensul acceptat de majoritatea oamenilor. Apropiate, da, dar nu prietene. Relația noastră este de altă natură. Eu, una, cred că prietenia e supraestimată. Nu e un lucru pe care m-am putut baza în mod special și, cu o viață aglomerată ca a mea, n-am avut pur și simplu timpul necesar ca să investesc în ea.

— Trebuie să te asiguri că viețile *amândurora* se desfășoară fără probleme, pentru ca *amândoi* să poată lucra la cel mai înalt nivel al competențelor lor. Lordul Appleton încă este președintele companiei, așa că el ar trebui să fie grija ta principală. Sper că pot avea încredere în tine și că vei avea grijă de el, Christine. Vei avea o fată drept ajutor. O angajată temporară deocamdată, dar una dintre prioritățile tale ar trebui să fie găsirea unei secretare permanente și de încredere care să te poată asista. Un fel de mână ta dreaptă.

I-am zâmbit și i-am mulțumit, dar eu și Mina discutaserăm deja despre toate aranjamentele, după ce urma să mă instalez la birou. Eu urma să lucrez pentru Mina, iar angajata temporară urma să aibă grijă de Lord Appleton.

Mina a sugerat să-i organizăm lui Jenny o cină de retragere, dar aceasta nici nu a vrut să audă.

— Aș prefera să ciocnim un pahar la birou, mulțumesc.

Așa că asta am făcut. Un pahar rapid în ultima ei zi la serviciu. Lordul Appleton a încercat să țină un mic discurs, dar s-a emoționat și Mina a trebuit să-i ia locul. A spus și Jenny câteva cuvinte, dar foarte pe scurt, și a plecat imediat după aceea. Și apoi fiecare și-a văzut de treaba lui. A doua zi de dimineață am auzit niște șușoteli la toaletă care m-au făcut să mă-ntreb dacă nu cumva voiau toate să plece în altă parte, dar nu am aflat niciodată răspunsul.

— Apropo, tata și Jenny aveau de câțiva ani o aventură. De-asta discursul lui a fost puțin aiurea. O să fie pierdut fără ea.

Eram în noul meu birou, terminând o sticlă de șampanie după petrecerea lui Jenny.

— Ah, Christine, nu fi atât de șocată. Mama știe de o mulțime de ani – și locuiește în străinătate, așa că nu e mare problemă. Știi, n-aș fi surprinsă dacă ar muta-o pe Jenny la Fincham Hall, acum, că nu mai sunt „colegi”. Ar putea fi un lucru bun, cred. Îmi fac griji că trăiește acolo, de unul singur. E o casă prea mare pentru el. Ai observat cât este de uituc?

S-a aplecat spre mine.

— Ei, haide, trebuie să fi observat, a insistat ea, turnându-mi ultimele picături de șampanie în pahar. A trebuit să-l acopăr la ultima ședință de consiliu. Sunt surprinsă că n-ai remarcat. Își petrece atât de mult timp plecat de la birou, cu vizite inutile la furnizori, că a uitat de terenul pe care l-am cumpărat în nord-vest, pentru un nou magazin.

— Cred că e foarte supărător pentru tine, am zis, luând paharul.

— Este. Mă bucur că înțelegi.

A ciocnit cu mine.

— Ne așteaptă o perioadă foarte aglomerată, Christine. Să ciocnim pentru viitor.

5

Azi e o zi bună. Nu mi-e greață și bățile inimii sunt regulate. Sunt calmă – stau și privesc grădinile. Soarele strălucește, dar eu mă bucur că mă aflu înăuntru și-i simt căldura prin fereastră. Mă bucur că poate ajunge la mine. Nu sunt deloc tentată să ies. Sunt momente în care mor de dor să măntorc în lume. Nu sunt prizonieră la The Laurels, dar pot accepta gândul că nu sunt deocamdată pregătită să ies dincolo de zidurile acestei clădiri.

Cobor privirea spre bucata de hârtie din mâna mea. Este prima fotografie cu mine care a apărut vreodată într-un ziar. La acel moment, încă nu era pomenit numele meu.

Sub poză scrie: *Mina Appleton și tatăl ei, Lordul John Appleton*. Eu stau în fundal, o umbră granulată, de-abia vizibilă. Cu greu deslușesc un pahar cu șampanie în mâna mea. Ajustez marginile fotografiei, cu gesturi sigure. Da, este o zi bună. Întorc tăietura din ziar și o ung cu lipici, apoi o așez în mijlocul unei pagini din album și apăs. *Daily Telegraph*, marți, 3 martie 1998. Deja munceam de trei ani pentru Mina și mă credeam bine înșurubată pe scaunul meu, dar în fotografie par sfioasă. O ingenuă, mai degrabă marginalizată.

Îmi amintesc că i-am arătat Angelicăi fotografia: *Uite, e mami*, am spus, iar ea a păstrat-o. Era una dintre pozele pe care le-a decupat și le-a lipit în propriul ei album. *Mami la o petrecere*, a scris ea cu carioca roz, deși e greu să-ți dai seama că sunt eu – chipul meu e mai degrabă o mâzgălitură. Mina și tatăl ei sunt braț la braț, ea îi zâmbește și, dacă nu ai ști adevărul, ai crede că încă îl respectă. Bietul om. Habar nu avea că în decurs de un an va fi înlăturat din companie.

Era inevitabil. Mina avea o anumită viziune în privința firmei Appleton, iar tatăl ei îi stătea în cale. I-am simțit enervarea crescândă și l-am văzut pe el prin ochii ei. Era un obstacol. Se împotrivea ideilor de schimbare, iar eu eram uluită de energia pe care ea o irosea încercând să-i inoculeze părerile sale. Voia să facă din Appleton's un lider de piață. E asta o crimă? Nu. Ceea ce nu am înțeles a fost însă prețul pe care a trebuit să-l plătim cu toții pentru ambiția ei.

Îmi amintesc că a revenit la birou a doua zi după ce a vizitat furnizorii alături de tatăl ei – el insistase ca ea să-l însoțească, pentru prima oară – și

am știut, după ritmul pașilor ei când a intrat la mine-n birou, că nu mersese deloc bine. În ciuda picioarelor ei mici, în ciuda covoarelor, i-am simțit furia când a venit valvârtej. Am lăsat-o un minut, apoi am bătut la ușă și am intrat în biroul ei. Își aruncase haina pe canapea și se plimba în sus și-n jos în fața ferestrei.

— Să vă aduc ceva? am întrebat, știind c-o să vrea niște whisky.

Era trecut de șase. Dacă ar fi fost mai devreme, i-aș fi adus cafea sau ceai. Cafea înainte de prânz, ceai după.

— Ceva de băut, te rog, Christine, a spus ea.

După ce am pus gheață în pahar și am turnat whisky-ul, s-a pornit:

— Știi, unul dintre ei mi-a spus *fetișo*. *Fetișo e bucată ruptă din tine, bătrâne*, i-a spus tatei. Cred că voia să fie un compliment. Iar eu a trebuit să stau acolo și să zâmbesc, ca și cum ar fi fost așa ceva. Toată ziua m-au plimbat pe câmpuri, ascultându-i cum mârâie, cum se scuză pentru vreme, explicând cât le e de greu pentru că e atât de imprezvizibilă... bla bla bla.

I-am întins paharul și a luat o înghițitură.

— Mulțumesc. Și am fost nevoită să mă prefac înțelegătoare. Să scot anumite sunete ca să le arăt că pricep cât le e de greu. Apoi, pe drumul de întoarcere, a trebuit să-l ascult pe tata ținându-mi o prelegere despre responsabilitățile noastre, de *negustori*. *Noi facem negoț, Mina, nu afaceri. Țara noastră depinde de fermierii ăștia. E datoria noastră, ca vânzători de mâncare, să-i susținem pe oamenii care lucrează pământul din greu. Dar eu sunt om de afaceri, Christine. Appleton's este o afacere. Vreau să concurăm cu marile firme, nu să ne-ncurcăm de obstacolele etice.*

— Mai vreți un pahar? am întrebat. Dacă vă mai pot ajuta cu ceva... am zis, reumplându-i paharul.

— Păi, dacă ai fi în stare să te asiguri că tata dă pe-aici cât mai puțin, ar fi minunat, dar presupun că lucrul acesta te depășește chiar și pe tine, Christine.

Nuanța de sarcasm din vorbele ei nu m-a rănit – era obosită, fusese o zi grea și bănuiam că avea glicemia mică. I-am simțit cuvintele ca pe o provocare. Nu mă depășea deloc. Era pur și simplu vorba de a prelua din nou controlul asupra agendei Lordului Appleton.

O angajasem pe secretara care trebuia să se ocupe de el și era atribuția mea să scap de ea.

— Aș vrea să vă găsesc pe cineva permanent, Lord Appleton, i-am spus. Dar până atunci, dați-mi mie să am grijă de programul dumneavoastră.

— Păi, dacă ești sigură că te poți ocupa și de Mina, și de mine, da, de ce nu? Știu că lui Jenny i se părea destul de complicat, dar are logică, Christine. Și poate că mă ajuți puțin să îmbunătățesc relația cu fiica mea. Înțeleg că Mina se grăbește să preia afacerea, dar nu cred că e deocamdată pregătită.

— Desigur, i-am zis, iar el a avut încredere în mine.

În curând a început să întârzie la ședințe. La început, doar 10 minute sau pe-acolo, dar a ratat două voturi cruciale ale consiliului de administrație, iar oamenii au început să observe. Firește, avea mereu câte o scuză. În agendă erau scrise greșit ora sau locul. Odată, a stat jumătate de oră de unul singur în sala de la etajul al patrulea, în timp ce directorii țineau ședința fără el, la etajul al cincilea. Era livid și a început să dea vina pe mine. Nimeni nu respectă un om care-și învinovățește angajații, iar eu am păstrat o răbdare stoică. *E pierdut fără Jenny*, am spus când unul dintre executivii lui m-a luat deoparte. *Nu mai e el însuși de când s-a pensionat ea*. Eram capabilă să demonstrez că erorile nu-mi aparțin, arătându-le zilele și orele corecte în agendă. Dovadă a nevinovăției mele, semn al declinului trist al Lordului A. De-a lungul anilor, am devenit expertă în măsluirea agendei.

Mă apasă pe conștiință să știu că am fost un instrument capital în îndepărtarea Lordului Appleton. Poate că nu am avut drept de vot în consiliul de administrație, dar mi-am jucat rolul. Sfârșitul a venit când, în calitate de președinte al companiei Appleton's, a fost invitat la știrile de la prânz ca să vorbească despre raportul anual. Sunt sigură că nu numai eu credeam că ar fi trebuit să se ducă Mina în locul lui. Era mult mai telegenică decât tatăl ei. Cu o săptămână înainte apăruse pentru prima oară la *Question Time* – o invitație de ultimă oră. Cred că invitatul de bază renunțase. Mina a strălucit ca un giuvaier printre bărbații la costum și cu păr cărunt și, după părerea mea, publicul a aplaudat mai tare pentru ea – oamenii izbucneau în aplauze de câte ori vorbea. Nu se puteau sătura de ea.

— Asigură-te că Lord A vede asta în timp util, Christine.

Îl cunoșteam pe directorul financiar de pe vremea când eram angajată temporar, așa că am luat zâmbind dosarul.

— Mi-ar fi plăcut să te fi putut păstra la noi în departament, a spus el. Nu știi ce comoară pierzi până când ea nu dispăre. Spune-i Lordului A să mă cheme dacă are vreo întrebare, sunt pe aici toată dimineața.

— Nu-ți face griji, Ron, mă voi asigura că se uită peste cifre.

Am dus dosarul în biroul Lordului Appleton și i l-am lăsat să-l citească

până când a fost dus la studio. Mina l-a ratat la mustață.

— La naiba, voiam să-l prind, a zis ea, fluturând un alt dosar. A plecat cu cifrele greșite.

Mi-a trântit dosarul pe birou.

— Poți ajunge acolo, Christine? Spune-i că a fost o încurcătură și că de-abia am primit astea de la Ron. Cât poți de repede.

Am făcut cum mi s-a spus, deși știam că, dacă domnul Beresford ar fi făcut o greșală, ar fi reparat-o tot el imediat. Cu toate astea, nu am șovăit, am sărit într-un taxi care m-a dus la studioul de televiziune și am intrat la machiaj. Lordul Appleton stătea pe un scaun și purta o bavetă, exact ca un copilăș care trebuia hrănit.

— Christine?

— V-au dat cifrele greșite, Lord Appleton. Tocmai am primit astea de la Ron.

I-am dat dosarul agitată, dar el și-a păstrat calmul.

— Nu-ți face griji, draga mea. Va fi bine. Am făcut asta de nenumărate ori.

Am dat să plec, dar el m-a oprit.

— Ai văzut vreodată vreo emisiune de televiziune în direct, Christine?

— Nu.

— Atunci de ce nu rămâi să vezi și tu? Nu trebuie să te grăbești să te întorci, nu-i așa?

Așa că am rămas acolo, în studio, martor al umilinței sale, în timp ce prezentatorul l-a încuiat cu cifrele din raport. Pur și simplu nu ieșeau la socoteală. S-a poticnit, încercând să se corecteze, dar n-a reușit decât să pară defensiv. L-am privit cum se panichează din ce în ce mai tare. La un moment dat, a privit în jur cu disperare, sperând probabil să-l salvez cumva. Nu m-am clintit, uluită de accidentul fatal la care eram martoră. Cu cât se zbătea mai mult, cu atât ridica glasul mai tare, ca și cum asta i-ar fi conferit un strop de autoritate. În schimb, asta doar întregea spectacolul.

Am plecat de la studio înaintea lui și m-am urcat grăbită în mașina care mă aștepta. Când a ieșit din clădire, mi-am dat seama că era distrus. Știa că am văzut și am auzit totul, totuși nu a spus nimic când a ajuns la mașină. S-a răsucit și s-a uitat pe fereastră, cu mâinile tremurându-i în poală. Fusese o cascatorie crudă și urâtă și, deși nu o dirijasem, îmi jucasem rolul cu mare precizie.

Mina a reparat răul făcut companiei când a apărut la știri, în seara aceea.

Era un talent natural în fața camerei de luat vederi, iar contrastul dintre ea și tatăl ei era extraordinar. Era calmă, echilibrată, pe deplin stăpână asupra cifrelor. La finalul săptămânii, Lordul Appleton și-a anunțat retragerea și nimeni nu a încercat să-l convingă să rămână. *Mare păcat că n-a plecat mai devreme*, șușoteau colegii altă dată loiali.

„O mică rotiță din mașinărie, dar vitală”, așa am fost descrisă odinioară și cred că e corect. Întotdeauna am avut grijă de detalii.

6

Sunday Chronicle, 8 august 1999

CE ȘTIU

Mina Appleton, Președinte, Lanțul de supermarketuri Appleton's
Născută la Fincham Hall, în Cotswolds. A abandonat liceul la 16 ani și a urmat Școala Culinară DeBeauvoir din Lausanne, Elveția. Lanțul de supermarketuri Appleton's a fost fondat de bunicul său, în 1925. Locuiește la Londra cu cei trei copii ai săi.

Când ești cea mai fericită?

Când sunt la mine în bucătărie. E inima casei mele.

Care e cel neobrăzat lucru pe care l-ai făcut vreodată?

Când aveam 8 ani, am pus vopsea în șamponul tatei, așa că, atunci când și-a luat locul în Camera Lorzilor, avea o nuanță albăstruie în păr.

Pe cine admiri cel mai mult dintre persoanele care mai sunt în viață și de ce?

Pe tata, pentru capacitatea lui de a ierta.

Care e cea mai importantă lecție pe care ai învățat-o de la viață?

Să am încredere în instinctele mele.

Ce știi. O aiureală plină de neadevăruri. Mina nu-și admira tatăl și mă îndoiesc că acesta o iertase vreodată pentru că-l înlăturase de la conducerea companiei. Iar bucătăria Minei o fi fost „inima casei ei”, dar semăna mai degrabă cu o scenă – și mai târziu chiar asta a devenit. Și acolo era ea cea mai fericită? Poate – acolo unde era un public ca s-o urmărească. Mă-ntreb totuși dacă a fost vreodată fericită cu adevărat. Nimic nu e destul de bun pentru ea. E o femeie condamnată să trăiască într-o stare de ușoară nemulțumire. Oameni, locuri, obiecte – nimic din toate acestea nu reușește să se ridice la standardele ei înalte.

Lipesc tăietura din ziar în album și lipiciul face bule sub cuvintele *să am*

încredere în instinctele mele, așa că netezesc pagina cu palma. Instinctele Minei sunt unele de animal de pradă. Ca o vulpe, e gata să distrugă, chiar și când nu-i este foame. Chiar și când este sătulă după o masă cu trei feluri, ea devastează cotețul, așa, de dragul devastării. Nu merită nimic mai mult, își spune. Sunt găini. Proaste și slabe.

Cu toate acestea eram mândră să-i fiu alături, încântată că făceam parte din noua gardă. Cu Mina la conducere, Appleton's a căpătat o strălucire proaspătă, ca și cum ar fi fost trimisă la reabilitare și se întorsese cu o garderobă nouă care dezvăluia cât era de atractivă, sub fațada demodată.

A adus o echipă nouă, înlăturându-i pe oamenii din vechea gardă cu o precizie nemiloasă. S-a întâmplat foarte iute. Directorul financiar Ronald Beresford, fostul meu șef, a fost primul debarcat. A fost ușor să fie învinuit pentru haosul privind cifrele și, când a încercat să se apere, foștii lui aliați l-au lăsat baltă. Nimeni nu era pregătit să-i facă față Minei.

În ultima lui zi la serviciu, am coborât și l-am văzut prin geamul biroului, strângându-și lucrurile. Am privit cum își așeza într-o cutie de carton fotografiile înrămate cu familia sa, știind că agenții de securitate veneau să-l escorteze și să-l scoată din clădire. Nu e ceva neobișnuit în cazul angajaților concediați, al celor care au avut acces la materiale sensibile, să fie conduși ca niște infractori. A închis cutia, a ridicat privirea, m-a văzut și mi-a zâmbit. Nu-mi purta pică și, cred, a înțeles – ceea ce eu nu am făcut, la momentul respectiv – că și eu eram una dintre găini. Că era doar o chestiune de timp.

Mina l-a înlocuit cu un copil-minune din industria aviatică, Rupert French. Aveam și un nou director de comunicare, Paul Richardson, un maestru, cu un departament nou-creat în spatele său. Un etaj întreg de oameni, care munceau temeinic la a promova și proteja imaginea companiei și a Minei. Ea știuse dintotdeauna că e cel mai important cum par lucrurile, nu cum sunt ele în realitate. Cu ajutorul vrăjitoriei lui Paul, Mina a devenit chipul companiei Appleton's.

Paul Richardson și cu mine ne-am înțeles bine din prima. Era unul dintre acei oameni care, indiferent cât ar fi fost de ocupați, aveau mereu timp să bage capul pe ușă ca să discute puțin. Odinioară m-a descris drept o enigmă și s-a autoconvins că fusesem educată la școli private.

— Ei, haide, Chrissie, nu-mi spune că accentul tău nu e de la o școală pentru fete bogate. Recunoaște.

— Nu fi prostuț, Paul, am protestat, amuzată.

— Atunci ai făcut școala în Elveția, ca Mina?

— Am făcut școala la colegiul de secretare și apoi am început direct să muncesc.

Nu era primul care-mi remarcase accentul. Tatăl meu spusese odată: *Cred că noua ta slujbă se lipește de tine, Christine*. Fără îndoială, am înflorit sub influența Minei. Exact ca afacerea, m-am mlădiat și m-am stilat.

Cu cât Mina ajunsese să depindă mai mult de mine, cu atât încrederea ei în mine a crescut. Din ce în ce mai des, a început să-mi încredințeze probleme personale, fără să se-ndoiască vreodată de discreția mea. Nu că ar fi trebuit s-o facă vreodată. Mi-a dat parolele conturilor sale bancare, îmi spuneam pe nume cu managerul ei de cont, îi ridicam rețetele medicale când avea nevoie de ele, adică nu foarte des, dar însemna că știu fiecare afecțiune de care suferă, fie ea și intimă. Am înflorit împreună, Mina și eu. Ea, fără-ndoială, o specie dominantă. Eu, ca o plantă din pădure, capabilă să crească în umbra ei. Mă pricepeam la acoperiri, s-ar putea spune.

Munca mea nu mi s-a părut vreodată plictisitoare, deși știu prea bine că există oameni care văd slujba de secretară ca o trambulină pentru altceva. Nu și eu. Eram fericită s-o slujesc pe Mina și au existat multe ocazii când gesturile ei pure, de generozitate, m-au dezarmat. Mi-a dat un card de credit pe numele companiei, ca să nu rămân niciodată lefteră, având încredere că nu voi abuza de poziția mea. Strângeam toate chitanțele, dar nimeni nu le verifica vreodată. Cineva mai puțin onest decât mine ar fi spart mii de lire și nimeni nu și-ar fi dat seama. A insistat să angajez două fete în subordinea mea, ca să nu mă împotmolesc în chestii administrative. Sarah și Lucy – asistentele personale numărul 2, respectiv 3. Ba chiar ne-a lăsat să stăm în apartamentul ei din Hyde Park în timpul unei greve de 24 de ore a căilor ferate, căci știa cât ne va fi de greu să ajungem la serviciu de dimineață.

— Nu te prosti, Christine. Nu trebuie să prinzi autobuzul din zori. Apartamentul e la câteva minute de mers pe jos de birou. Uite, ia cheile, pentru numele lui Dumnezeu.

Mi le-a vârat cu forța în mână.

— E loc destul și pentru Lucy și Sarah.

Sperasem ca greva să-mi aducă bucuria unei zile la birou fără Lucy și Sarah.

— Păcat că n-ai mers în seara asta la piesa de teatru a fetiței tale, Christine, a spus Lucy, în timp ce priveam de la fereastra apartamentului către bieții oameni de pe stradă, care se chinuiau să ajungă acasă înainte de începerea grevei.

Am ignorat-o.

— Sunt sigură că ne-am fi descurcat mâine la birou și fără tine.

M-am desprins de privesăta de dincolo de geam și m-am întors. Erau amândouă lășite pe canapeaua albă, ameteșite de la vinul spumant Appleton pe care ni-l lășase Mina. Eram doar cu un an sau doi mai mare decât ele, dar mă simșeam de parcă le-aș fi fost mamă.

— Sigur nu vrei și tu, Christine? a întreat Sarah, fluturând sticla.

— Nu, mulșumesc.

Eram epuizată. Își petrecuseră mare parte a serii încercând (și eșuând) să mă atragă în discușii indiscrete despre Mina. Am văzut cum Lucy se ridică împleticit de pe canapea, îndreptându-se spre vitrinele unde Mina ținea câteva piese stilate de porșelan și cristal. M-am întreat dacă ar trebui s-o avertizez în privinșta valorii lor. Sau să-i explic că unele dintre acele obiecte sunt de neînlocuit. A întins mâna și a luat un tub subțire de cristal colorat. O vază în care poți pune o singură floare. Lucy era o fătuică neîndemânică, iar eu mă așteptam să se poticnească și să-l scape din mâini. Mi-am imaginat cum se izbește de un raft, făcându-se bucăți pe podea. Expresia de pe chipul ei, când își va fi dat seama ce a făcut. Dacă spărgea ceva, ar fi trebuit să-i dau un avertisment oficial. Trei greșeli și zbori, asta era regula mea nescrisă cu fetele. Mi-am ținut respirașta, dar ea a așezat obiectul nevătămat pe raft.

— Eu mă duc la culcare, am zis. Măine începem devreme. O să vă trezesc la șapte. Noapte bună.

Mina mă rugase să dorm în camera ei, iar fetele în cea pentru oaspeți. Am închis ușa și m-am sprijinit de ea, ușurată. Mă lășaseră în pace. Am privit în jurul meu. Îmi amintesc și acum fiecare detaliu al camerei, formele și culorile etichetelor de pe tuburile și cutiile cu creme de pe mășușta de toaletă – cum erau toate aliniate în fașta oglinzii. Mi-am pus un strop de cremă de mâini în palmă, l-am masat până a intrat în piele și am mirosit ceea ce pe etichetă era descris drept Tuscan Summer^[4]. Mi-am imaginat că așa trebuie să miroasă acolo, după ploaie. O idee de rozmarin.

Am făcut un duș, spălându-mă, după cum insistase Mina, cu săpunurile și cremele luxoase din baia ei. Apoi m-am înfășurat într-un prosop curat și alb, mi-am ridicat hainele de pe podea, mi-am făcut lenjeria murdară ghemotoc și am vârât-o pe fundul genșii. Mi-am agățat costumul pentru dimineașta alături de hainele Minei în garderobă și mi-am trecut degetele peste pânzele delicate de acolo – mătase, cașmir, în irlandez. Una dintre hainele ei cele mai frumoase era o bluză de mătase de un roz-pal, pe care

am scos-o de pe umeras. Eu nu purtam niciodată roz și m-am întrebat cum mi s-ar potrivi culoarea aceea. Apoi m-am trezit strecurându-mi brațele în mânecile sale, deși nu puteam încheia toți acei nasturi auri din față. Mina purta acea bluză pe sub un sacou gri deschis, cu un tiv alb în jurul reverelor și al buzunarelor. Armani, scria pe etichetă. Telefonul de lângă pat a sunat, iar eu am sărit cât colo, crezând că e Mina. Că poate, cumva, mă privește.

— Alo?

— De-abia a adormit.

Era Mike, iar eu am închis ochii, închipuindu-mi-l rezemat de blatul de la bucătărie, cu farfuria de la cină pe care o lăsasem să se înmoaie în chiuvetă, așteptând să mă-ntorc. Mereu lăsam cina când trebuia să lucrez până mai târziu – mâncare gătită și semipreparată în weekenduri, pentru săptămâna care urma să înceapă.

— Cred că a fost entuziasmată după piesa de teatru.

— A plâns până a adormit. Te voia pe tine.

— Am vorbit cu ea mai devreme – părea în regulă.

— Știu. Am auzit-o cum îți cânta cântecul ei la telefon. Dar după ce ți-ai luat la revedere a început să plângă, Chris.

— Dar părea fericită, ca și cum...

— Nu voia să te supere. Nu e corect față de ea.

— Îmi pare rău. Știi că aș fi fost acolo dacă aș fi putut.

— Cu siguranță Mina s-ar fi descurcat o zi fără tine. A fost și greva feroviară. Putea să-ți dea o zi liberă.

— Ei, uite că nu mi-a dat. Și vor mai fi piese de teatru. Promit că data viitoare voi fi acolo.

— Scuze că insist. Doar că Angelica devine din ce în ce mai pricepută la a-și ascunde adevăratele sentimente. N-ar trebui să facă așa ceva la opt ani, nu-i așa?

— Cred că era epuizată. Nu poate fi doar din cauză că nu am fost eu acolo. Poate că se îmbolnăvește. Cred că a obosit din cauza emoțiilor.

— N-am sunat ca să te fac să te simți aiurea.

— Știu.

Încă eram îmbrăcată cu bluza Minei, neînchisă la nasturi, și mi-am privit abdomenul, ridat și lăsat din cauza sarcinii. Am pus mâna pe el, de parcă o parte din Angelica era încă acolo, pe undeva. Aveam o mulțime de ocazii în anii care veneau, m-am gândit, să zâmbesc și să aplaud laolaltă cu ceilalți părinți.

— Chris? Mai ești acolo?

— Da. Ne vedem cu toții mâine-seară. O să ajung acasă la o oră normală. Te iubesc!

— Și eu te iubesc, a spus el.

După ce am pus bluza Minei în dulap, am îmbrăcat rochia ei de mireasă și am tras cu urechea, ca să mă asigur că fetele se culcaseră. Apoi am ieșit și mi-am turnat un pahar mare cu brandy. L-am dat de gât, am spălat paharul și l-am așezat deoparte. Fetele lăsaseră haos în salon, așa că le-am strâns farfuriile murdare, am aruncat sticla goală de șampanie, am șters măsuța de cafea și am aranjat pernele. Am îndreptat vaza la care se uitase Lucy, întorcând-o în poziția pe care mi-o aminteam. Am fost foarte atentă, totuși probabil că am prins cu mâneca rochiei de mireasă a Minei o mică pasăre de cristal. Am privit-o, neajutorată, cum s-a prăbușit pe podea.

M-am uitat la ea, spartă în bucățele, și m-am simțit de parcă aș fi ucis o creatură însuflețită. Ciocul și coada îi căzuseră de tot. Era o pitulice. M-am aplecat și am strâns cioburile, sperând că Mike le va putea lipi la loc, dar când le-am ridicat în mână, am știut că va fi imposibil. Era prea delicată. Când m-am ridicat, am călcat într-un ciob. Micuț, dar suficient de ascuțit ca să-mi pătrundă în pielea aspră a călcâiului. Cu resturile în mână, am topăit până-n dormitor, atentă să nu pătez cu sânge covoarele în nuanțe deschise. Am înfășurat pasărea spartă în lenjeria murdară pe care voiam s-o duc acasă, apoi m-am așezat pe pat ca să-mi scot ciobul. Cu cât scotoceam mai mult cu penseta Minei, cu atât părea să intre mai adânc, așa că am renunțat și am acoperit rana cu un plasture. M-a durut preț de câteva săptămâni – un spasm dureros, la fiecare pas. Probabil e încă acolo – îngropat sub piele – deși nu mai simt nimic de foarte multă vreme.

În dimineața următoare m-am trezit la șase și jumătate și am ieșit pe ușă înainte de șapte. Le-am lăsat fetelor un bilețel, fără să le mai trezesc – *Nicio grijă, nu vă grăbiți* – și mă așteptam la o dimineață liniștită la serviciu. Era o zi minunată și-mi amintesc că simțeam o bucurie, care venea din faptul că-mi găsisem un scop clar în munca pe care o adoram. La lumina zilei am uitat convorbirea cu Mike din seara precedentă. Hyde Park era aproape pustiu când l-am străbătut, cu rochia pe care Mina mă rugase să i-o aduc, înfășurată în plastic, fluturând în urma mea ca un drapel cavaleresc.

Mi-am continuat drumul pe cele mai râvnite străzi din Londra. Străzi mărginite de copaci, case cu uși negre și lucioase și cu garnituri de alamă. Unele sunt cămine particulare, altele firme – lumea domestică și cea a afacerilor făcându-și cuib una lângă cealaltă. E greu să le deosebești: firmele sunt deghizate în case normale, cu jardiniere drăguțe, iar singurul lucru care le dă de gol sunt plăcuțele discrete pe care au fost gravate numele companiilor. Urc scările de la Appleton's, îi fac cu mâna paznicului și ușile se deschid în fața mea.

— Ai venit devreme, Christine, chiar și pentru tine.

— Da. Zi aglomerată.

Pe atunci toate zilele mele erau aglomerate.

Mai întâi l-am sunat pe șoferul Minei. Dave Santini îmi era cel mai de nădejde coleg – camaradul meu de arme. La fel ca mine, și el fusese selectat cu atenție, înlocuindu-l pe șoferul îmbrăcat în livrea care-l ducea de colo-colo pe Lordul Appleton. Într-o seară, Mina chemase taxiul de lux condus de Dave și, până la capătul drumului, hotărâse că el era șoferul de care avea nevoie. Nu știu ce anume a atras-o la el, dar îmi imaginez că era vorba despre loialitatea și discreția pe care le detectase și la mine. Cred că i-a luat mai mult să-l convingă pe Dave decât pe mine – câștiga o grămadă de bani cu taxiul și cunoștea toate drumurile –, dar până la urmă a reușit. Câțiva ani mai târziu, am descoperit că Dave avusese niște datorii nu tocmai neglijabile și că, atunci când l-a angajat, Mina i le-a plătit pe toate.

Tăieturile pe care le am cu Dave ocupă o singură pagină din albumul meu. La fel ca mine, e acolo, deși nu e. O siluetă discretă. Mai puțin de 1.000 de cuvinte, multe dintre ele imprecise. Un ziar prost informat a scris

despre el că odinioară lucrase ca gardă de corp. Nu era adevărat, nu fusese niciodată gardă de corp, și nu-mi plăcea minciuna asta pentru că-l făcea să treacă drept un om agresiv. Iar eu știu că David Santini e sensibil și atent – un suflet bun care n-a făcut rău nimănui.

Voiam să vorbesc cu el înainte să plec la The Laurels, dar mi-a răspuns fiul său și mi-a spus că tatăl său e la spital. Un atac de cord, a zis. Când am început să plâng, mi-a închis. Mi-ar fi plăcut să-l vizitez pe Dave, dar când am sunat din nou, mi s-a spus *doar familia*. Bietul Dave. La fel ca mine, n-a putut prevedea obligațiile care decurgeau din a fi slujitorul de încredere al Minei Appleton. El și cu mine am fost „acuzatii” și toate privirile s-au ațintit asupra noastră când am luat loc în boxă. Chestia asta ne-a sfâșiat pe amândoi.

Prăbușirea mea venise înainte de cea a lui Dave – nu cu mult timp după ce procesul s-a terminat. Îmi amintesc o dimineață în care mergeam spre stație ca să prind trenul spre birou. *Un pas înaintea celuilalt, Christine*, mi-am spus. Era pentru prima oară când ieșisem din casă în decurs de câteva săptămâni. Era ora de vârf și peronul aglomerat, dar navetiștii păreau să se despartă în două tabere când treceam eu. Când a sosit trenul, toate locurile erau ocupate, dar când am înaintat în vagon, un bărbat s-a ridicat și mi-a cedat locul său. Am încercat să-i mulțumesc, dar el s-a uitat în altă parte și am priceput de ce când mi-am zărit reflexia în geam. inima mea părea că se luase la întrecere cu trenul și mi-am pus degetele mâinii drepte pe vene, ca să-mi iau pulsul. Am numărat peste 170 de bătăi pe minut.

În metrou m-am simțit mai în siguranță. Nu mi-a cedat nimeni locul – pentru că nimeni nu m-a observat. Devenisem invizibilă – una dintre ei, o navetistă, care făcea drumul acesta de ani întregi. Cu toate astea, când am ajuns la Oxford Circus, am încremenit. Simțeam mulțimea agitându-se în jurul meu și mi-am amintit cum mă enervam când turiștii sau mamele cu copii îndrăzneau să se afle pe stradă la ora de vârf, încurcându-mă și ținându-mă în loc. Acum, eu eram cea care nu avea ce căuta printre cei ocupați, printre oamenii muncii.

Puteam străbate drumul acesta legată la ochi și am pornit pe Margaret Street, apoi m-am îndreptat spre Cavendish Square. La John Lewis nu era încă deschis, dar angajații soseau, iar eu m-am oprit ca să-i văd intrând pe ușa lor separată, invidiind faptul că ei aparțineau unui loc. Am mers mai departe, traversând pe Wigmore Street, refăcându-mi vechiul drum. Și în timp ce mergeam am simțit căptușeala hainei fluturându-mi de-a lungul

gambelor, acolo unde mi se agățase tocul în acea dimineață. Îmi amintesc zgomotul de material rupt. Am continuat pe Welbeck Street, trecând pe lângă curățătoria de unde ridicasem haine înfășurate în plastic de-a lungul anilor – niciodată ale mele, întotdeauna ale ei. M-am oprit să privesc în vitrina papetăriei, ca un copil salivând la dulciuri, și a trebuit să mă forțez să mă desprind de acolo, brusc speriată că voi întârzia. Eu nu întârziam niciodată. Așa că am luat-o la fugă și, când am ajuns la clădire, gâfâiam și mi-am dat seama că mirosul neplăcut de pe stradă venea de la mine. Un miros nasol de cățel. Hainele cu care mă îmbrăcasem în acea dimineață zăcuseră umede pe podea preț de o săptămână. Nu puteam să las pe nimeni să mă vadă, așa că m-am retras sub o intrare și am urmărit de vizavi cum foștii mei colegi urcă treptele de marmură de la Appleton's și cum ușile de sticlă se deschid în fața lor, așa cum odinioară se deschideau și în fața mea.

Lui Dave i se frânsese inima. În cazul meu, mintea o luase razna. La el speranțele sunt mici să se refacă. Prognosticul meu e însă optimist. Fiecare zi pe care o petrec la The Laurels pare a fi un pas înainte spre recuperare.

9

Intimitatea Minei a fost întotdeauna un lucru de care am avut mare grijă, dar când venea vorba de presă aveam deseori mâinile legate. După părerea mea, avea o atitudine mai degrabă relaxată privind ziaristii, trecând frecvent dincolo de ceea ce aş fi considerat eu rezonabil în a le întâmpina solicitările. Îmi amintesc, la început, că am însoţit-o la studiourile de televiziune, la Premiile Good Food (era unul dintre juraţi); o mulţime de jurnalişti se adunaseră la intrare şi Mina, observând o fotografie neexperimentată poticnindu-se cu camera, s-a oprit şi a aşteptat-o pe fată să se repleze. Apoi şi-a făcut intrarea din nou, în timp ce eu aşteptam de cine ştie cât timp în foaier. *Sunt prieteni, nu duşmani, Christine*, a spus ea când m-a prins uitându-mă la ceas. Presa o adora pe Mina, aşa că n-ar fi trebuit să fiu surprinsă când producătorii TV au început să adulmece. Deja avea un agent care se ocupa de apariţiile sale şi, cu siguranţa şi naturaleţea din faţa camerelor, i s-a oferit, inevitabil, propria emisiune.

La început, am fost suspicioasă. Mi-am făcut griji că intimitatea ei avea să fie şi mai mult compromisă – şi s-a dovedit că avusesem dreptate. Dacă n-ar fi devenit atât de faimoasă, nu s-ar fi făcut atâta scandal mai târziu. Dacă n-ar fi apărut pe ecran, poate, ziarele n-ar fi fost atât de interesate să sape în afacerile ei. Mie însă nu mi-a cerut nimeni părerea. Şi când am văzut uşurinţa cu care Mina stăpâna şi afacerile, şi industria divertismentului, m-am lăsat şi eu convinsă. Am văzut cum aceste două lumi se alimentează reciproc. Erau complementare; Mina ştiuse întotdeauna lucrul acesta. Introdusesese şi politicieni în acest amestec, organizând dineuri şi petreceri unde se plimba printre oaspeţii săi, le făcea cunoştinţă, îi trata pe toţi drept prieteni, deşi mă îndoiesc că vreunul dintre aceştia îi era prieten. Pentru ei, Mina era un portal spre un univers paralel – o ruptură în stratosferă – care permitea acestor lumi să se întrepătrundă şi să se amestece sub oblăduirea ei.

Mina al Home era titlul serialului ei de televiziune. Am fost acolo la înregistrarea episodului-pilot, aşezată pe o cutie argintie a unei camere de filmat, înghesuită într-un colţ al bucătăriei.

— De ce nu vii şi tu, în drum spre casă? Te poate aduce Dave. Să zicem pe la şase?

Nici măcar nu și-a ridicat privirea de la birou, și mă-ntreb acum de ce oare mă voia acolo.

— Da. Mulțumesc. Mi-ar plăcea.

Presupun că aș fi putut spune *Nu, mulțumesc*. Nu era în drumul meu spre casă și deja ratasem de două ori ora de culcare a Angelicăi în săptămâna aceea. Ar fi fost bine pentru Mina dacă, de-a lungul anilor, ar fi învățat că *nu* din partea mea era cel puțin o posibilitate. Mi-e teamă că am răsfățat-o. Dacă aș fi impus de timpuriu niște limite, așa cum faci cu copiii, atunci, poate, lucrurile ar fi stat diferit. În schimb am dat deoparte gândul la familia mea și am dat fuga după terminarea programului. L-am găsit pe Dave așteptându-mă în mașină. M-am așezat pe locul din față, am inspirat mirosul seducător al banchetelor de piele și am fentat aglomerația, luând-o pe străduțe ascunse.

— Vrea să-i duci niște lucruri, dacă tot mergi, a spus Dave, întinzându-mi o listă de cumpărături.

Atunci nu exista un supermarket Appleton între birou și casa Minei, așa că ne-am oprit la un magazin concurent. Aveam totul sub control, Dave și cu mine. El se așezase la coadă, iar eu mă plimbam de colo-colo cu un coș, de parcă aș fi fost ca toată lumea din jur, cumpărând pe ultima sută de metri mâncarea pentru cină în drum spre casă. Când am ieșit, Dave a deschis portbagajul și am mutat totul în câteva plase de la Appleton, din rezerva pe care o păstram acolo. Era una dintre regulile casei: nicio marcă rivală nu trebuia văzută intrând sau ieșind din căminului Minei. Pe atunci aceste mici minciuni deveniseră cea de-a doua mea natură.

Aveam cheia mea de la casa din Notting Hill și, când am deschis ușa, am simțit căldura emanată de reflectoarele din subsol. După ce mi-am luat răgaz un moment să mă obișnuiesc cu noua atmosferă, m-am furișat la subsol cât am putut de subtil și am tras cu ochiul la alandala de echipament și oameni, cu Mina în mijloc.

Îmi amintesc că purta o cămașă roșie pe care n-am recunoscut-o – ceva din debara, m-am gândit. Câțiva nasturi de sus erau deschiși, așa că, atunci când s-a aplecat să ruleze coca, îi puteai zări, pentru o clipă, decolteul. Nu prea mult. Publicul s-ar fi putut gândi că acei nasturi s-au deschis din întâmplare. Avea părul desprins, încalcând orice cod al igienei, dar mi-am dat seama ce fac ei acolo – era o formă de branding. Acele bucle dezlănțuite au devenit marca ei înregistrată. Din când în când își dădea la o parte o şuviță rebelă cu dosul mâinii și, când machieuză s-a apropiat să șteargă o

dără de făină de pe obrazul Minei, regizorul a oprit-o. Avea dreptate, dâra aceea adăuga autenticitate. Ia priviți-o, Mina la ea în bucătărie, pur și simplu fiind ea însăși.

După vreo 20 de minute de stat acolo cu plasele cu cumpărături, cu mazărea înghețată scurgându-mi-se pe picior, mi-am croit drum printre reflectoare spre frigider, împiedicându-mă de cabluri și de oameni și reușind să ascund produsele fără să trădez vreo marcă inamică. Am rămas acolo încă vreo oră și ceva, stând în colțișorul meu, transpirând sub lumina reflectoarelor, poate un pic roșie la față. M-am bucurat să fac parte din toate astea, deși mă-ndoiesc că mi-a observat cineva prezența.

Iată-mă-s. *Christine Butcher, mâna dreaptă a Minei Appleton.* Numele meu într-un ziar pentru prima oară. Mi-am așezat rigla pe pagina respectivă și am trecut un creion subțire în jurul articolului, apoi l-am decupat. Mina apare și ea acolo. Doar noi două într-o fotografie – eu stau chiar în spatele umărului ei drept. Va ocupa aproape două pagini din albumul meu – una pentru poză, cealaltă pentru cele 300 de cuvinte scrise despre mine.

Articolul a apărut în revista *The Lady*, când emisiunea TV a Minei era în plină desfășurare. Era unul dintr-o serie de interviuri cu asistentele personale ale oamenilor influenți, sub titlul „Străjerii”. Încă mă înveselește când îl citesc. Momentul meu de faimă. Când revista m-a abordat, am vorbit cu Mina și ea m-a ajutat cu câteva fraze bine alese – niște lucruri despre care ea credea că mă vor pune în cea mai bună lumină.

E misiunea mea să mă asigur că viața domnișoarei Appleton se desfășoară lin. E o graniță foarte fină între viața ei personală și cea profesională, înțelegeți, ceea ce înseamnă că nicio zi nu seamănă cu alta. Acum organizez agenda pentru o ședință cu consiliul de administrație de la Appleton, mâine îi iau hainele de la curățătorie și intervievez o nouă bonă pentru copiii ei. Consider că rolul meu este unul holistic. Așa descriesese Mina slujba mea, când mă intervievasese prima oară.

Parcă ești o nenorocită de slujnică, asta fusese părerea soțului meu. Mike credea că articolul nu mă avantaja. Probabil. Adevărul e că una dintre cele mai importante părți ale slujbei mele era să am grijă de viața personală a Minei. Era un puzzle complicat, iar eu eram singura care putea să așeze piesele în ordinea corectă. Sarah, mâna mea dreaptă, părea să fie în permanență în concediu de maternitate – atunci avea deja doi copii –, iar Lucy, deși muncitoare, nu era prea isteată.

— *Cred că ți-e greu cu o astfel de slujbă solicitantă, nu-i așa? Ai o fiică, din câte știi, m-a întrebat tânăra elegantă de la The Lady, răsfoindu-și notițele. Cum îți echilibrezi viața personală cu munca, Christine?*

Nu-i treaba ta, cucoană.

— *Fără nicio dificultate, i-am răspuns cu un zâmbet tăios.*

Viața mea privată nu era subiect de discuție.

Echilibrul dintre muncă și viața particulară este o expresie pe care n-am

înțeles-o niciodată. În ceea ce mă privește, munca și viața personală nu sunt două lucruri separate care pot fi cântărite pe niște talere ale unei balanțe. Recunosc că era un număr de jonglerie, trebuia să țin toate mingile în aer și erau și ocazii în care eram o neîndemânică. Dar sunt mândră de performanțele mele. În toți anii în care am slujit-o pe Mina, am lipsit doar o zi și jumătate; chiar și vacanțele de familie ni le luam în același timp cu ea.

Nu era ușor pentru Angelica să aibă o mamă care lucra până la ore imprevizibile. Încercam din răspuțeri să mă revanșez față de ea. Dacă Mike era plecat, ne ghemuiam amândouă pe canapea și se uitam la televizor. Când rula *Mina al Home*, îi plăceau poveștile din culise pe care i le spuneam. Cum a ars Mina prima tură de negrese cu sfeclă. Cum își pârlea părul cu torța de gătit când făcea creme brûlée.

În weekenduri, Angelica nu pleca de lângă mine. Își petrecea sâmbetele pe un scăunel, la blatul din bucătărie, privind cum fac de mâncare pentru săptămâna următoare. Duminicile totuși mi le dedicam ei. Atunci făceam deserturi împreună – biscuiți, torturi, chestii de genul acesta – și aroma lor care umplea toată casa era o consolare pentru amândouă, îmi imaginez.

— Pentru cine sunt ăștia? m-a întrebat odată, privind suspicioasă niște biscuiți pe care îi înveleam în hârtie maronie.

Am ridicat privirea și i-am remarcat consternarea.

— Vino încoace, iubito, am zis, întinzându-i mâna și invitând-o la mine în brațe.

Avea deja nouă ani, dar era la fel de atașată de mine ca atunci când avea patru. Am sărutat-o pe creștet.

— Sunt un cadou pentru Lottie, fetița Minei. E departe, la internat. Știi ce e un internat, nu-i așa?

A dat din cap.

— Cred că le putem trimite câțiva biscuiți și băieților. Nu au norocul tău, să locuiască acasă, cu mama și cu tata. Biscuiții îi vor înveseli, nu crezi?

Ea m-a aprobat din nou, iar eu i-am arătat cum să lege pachetele cu rafie, așa cum o văzusem pe Mina, cu câțiva ani în urmă.

Cu viața ei din ce în ce mai aglomerată, era dificil pentru Mina să le acorde copiilor ei atenția de care aveau nevoie, așa că făceam și eu ce puteam ca s-o ajut. În timp ce am scris bilețele pe care urma să le atașez acelor daruri, Angelica și-a încolăcit brațele în jurul taliei mele, lipindu-și obrazul de pieptul meu. Mă-ntreb acum dacă nu cumva își făcea griji c-o să mă împart și eu, drept cadou pentru acei copii. Nu era mare bătaie de cap să

pun deoparte câteva bunătăți făcute-n casă și apoi să le trimit cu poșta, alături de un bilețel. Deja puteam imita scrisul Minei la perfecție.

11

Mi-a luat o vreme să mă obișnuiesc aici, dar acum mă simt ca acasă. The Laurels se află într-un loc ferit și-mi petrec cea mai mare parte a timpului privind de la fereastra camerei mele, cu o ceașcă de ceai în mână. Doar stau și privesc. Am întors scaunul cu fața spre afară, ca să am o priveliște panoramică.

A fost dintotdeauna un vis de-al meu ca, într-o bună zi, să locuiesc pe coastă. Din când în când, noaptea, când închid ochii și vântul răscolește frunzele, seamănă la sunet cu marea. Uneori, mă pot autoconvinge că sunt acolo, deși copacii sunt atât de aproape încât, atunci când vântul e puternic, crengile bat în fereastră de parcă ar fi cineva care ar vrea să intre. Și atunci revin la realitate.

Azi o durere de cap îmi zvâcnește în frunte, așa că mă-ntorc în pat și-mi trag păturile peste mine. Închid ochii și ascult frunzele de afară, în speranța că își vor exercita magia. Că foșnetul lor îmi va alina zgomotele din cap. Încerc să-mi imaginez că plutesc, că acele crengi mă poartă de la una la alta, păstrându-mă sus, nelăsându-mă să cad. Sunt ușoară ca un fulg, sus în aer și, după o vreme, îmi pot deschide din nou ochii. Sub mine e trecutul și, de aici de sus, mi se pare mai puțin dureros de privit.

Am fost acuzată că-mi sacrific familia pe altarul Minei Appleton și, ani la rând, am negat.

∴

— Te rog, Chris. Spune-i că nu te poți duce.

Era duminică după-amiază. Decembrie, afară întuneric. Mike stătea lângă mine în timp ce-mi făceam bagajele pentru o delegație la New York. Avionul pleca la opt, în seara aceea.

— Ai spus că de data asta pleacă altcineva. De ce s-a schimbat planul? Și de ce în ultimul moment?

Nu erau niște întrebări absurde – niște întrebări care mi-au fost puse și câțiva ani mai târziu, la mult timp după evenimentul care m-a luat prin surprindere. Erau formulate diferit, dar erau aceleași întrebări.

De obicei, eu eram cea care o însoțea pe Mina în delegațiile din străinătate. Călătoream la clasa lux, stăteam în cele mai bune hoteluri și nu

neg că mă încântau aceste avantaje. În timp ce-mi împătureau hainele și le așezam în bagaje, Mike m-a prins de mâini cu blândețe și m-a întors cu fața spre el.

— Te rog, iubire, a zis el.

Nu era furios, ci doar confuz.

— Sun-o acum și spune-i că nu poți să pleci. Înfrunt-o.

— Nu e vorba că trebuie s-o înfrunt, Mike.

Dar era.

— Lucy n-a putut merge, așa stă treaba. Iar Sarah e tot în concediu. Și, oricum, sunt doar patru zile.

Vorbeam cu deplină nonșalanță, iar glasul meu nu trăda niciun strop din neliniștea pe care o simțeam.

— Mă-ntorc până la sfârșitul săptămânii.

El mi-a eliberat mâinile, iar eu m-am întors cu spatele, dar îi simțeam privirea ațintită spre mine în timp ce-mi închideam bagajul. I-am simțit ochii asupra mea și când am deschis sertarul de lângă pat, de unde mi-am luat pașaportul.

— Nu știi ce să-ți mai spun, Christine. Sigur știi că familia ar trebui să fie pe primul plan?

Părea atât de pierdut și totuși eu am fost aceea, nu el, care a regretat decizia de a merge în acea delegație.

— Mike. Sunt doar patru zile.

Adevărul era că Lucy ar fi putut pleca fără nicio problemă. Ar fi fost prima dată când ar fi însoțit-o pe Mina și-mi petrecusem timpul pregătind-o, asigurându-mă că-și înțelege responsabilitățile. Era entuziasmată. Îmi era recunoscătoare că propusesem să meargă ea în locul meu. Înainte de a pleca acasă, vineri, m-am dus să-i urez Minei succes în delegație și să văd dacă e mulțumită cu organizarea. Însă de când am intrat la ea în birou, mi-am dat seama că nu era mulțumită deloc.

A stat în permanență cu spatele la mine, refuzând parcă să-mi observe prezența. În timp ce i-am recapitulat programul, care, să recunoaștem, era complex – o serie de întâlniri, prânzuri și cine aglomerate – a început să bată darabana pe pervaz.

— Îmi pare rău că nu pot merge cu tine, dar sunt convinsă că Lucy se va descurca, i-am spus, nu pentru prima oară.

— Ți-ai anunțat limpede prioritățile, Christine, și n-o să mă prefac că nu sunt dezamăgită. Speram, având în vedere cât de stresantă va fi această

călătorie pentru mine, că te vei răzgândi. Oricum, așa cum ai zis și tu, Lucy o va scoate cumva la capăt.

S-a uitat la ceas.

— Doamne, ce târziu s-a făcut! Sunt surprinsă că încă ești aici. N-ar trebui să fugi acasă, la familia ta?

M-a durut reproșul din vocea ei.

M-am întors la mine în birou, cu intenția de a-mi pune haina și de a pleca acasă, dar m-am trezit așezându-mă la loc pe scaun. N-o dezamăgisem până acum pe Mina – nu-i oferisem vreodată vreun motiv să-și strige dezamăgirea față de mine. Îmi place să cred că am șovăit, dar nu sunt convinsă că a fost așa, atunci când am ridicat telefonul și am sunat la compania aeriană, rezervând un loc în avion. L-am mințit pe Mike pentru că nu voiam să vadă cât de lipsită de coloană vertebrală eram. Nu o puteam refuza pe Mina.

Când m-a văzut duminică seara așteptând la aeroport, nu am citit în ochii ei chiar admirație, ci un fel de respect pe care nu-l zărisem acolo niciodată.

— Te-ai răzgândit. Excelent. Îți apreciez profesionalismul, Christine. E minunat să am parte de capul tău limpede alături de mine în această călătorie.

Capul meu limpede. Un lucru pe care Mina îl considera o calitate, iar soțul meu un defect.

Când am dat să ies pe ușă, probabil lui Mike i s-a părut că nu-mi pasă. Dar îmi păsa. Jur că-mi păsa.

— Încă te mai poți răzgândi, să știi, a zis el, în timp ce taxiul aștepta afară.

Este unul dintre cele mai mari regrete de-ale mele, că nu l-am ascultat, că nu m-am răzgândit.

Am dormit prost în acea călătorie și-mi amintesc că, în ultima seară petrecută la New York, mă uitam pe fereastra camerei de hotel, cu draperiile strânse în spatele meu și cu fruntea lipită de geam. Clădirile erau pline de lumini colorate și festive. Am admirat acel oraș care îmbrăca haine noi și pline de curaj. Era 2003, trecuseră doar doi ani de la atacul care-i dezvăluise vulnerabilitatea, și totuși, din perspectiva mea, era greu de văzut că acesta avusese vreodată loc. Chiar și la patru dimineața o puzderie de mașini mișunau pe străzi, iar stopurile lor roșii se încolăceau între ele. Le-am privit, prizonieră în spatele vitrajului dublu. Ferestrele erau sigilate ca să-i împiedice pe oameni să se arunce în gol, deasupra Park Avenue. Un lucru

pe care nu l-aș fi luat în considerare, la vremea aceea.

M-am întors în pat și am închis ochii – nu ca să dorm, ci ca să trec în revistă itinerarul zilei următoare. Făceam asta uneori, când simțeam nevoia să mă relaxez. Un exercițiu de a-mi pune gândurile în ordine. Îmi puteam imagina cu limpezime programul Minei de a doua zi, orele și numele tuturor persoanelor cu care urma să se întâlnească – editorii interesați să cumpere drepturile de publicare ale ediției americane a cărții ei de rețete. Și numele secretarelor acestora, adresele și numerele de telefon – liniile directe și extensiile din centrală. Telefonul mobil al șoferului care ne va conduce dintr-un loc în altul. Memoria mea perfectă nu m-a părăsit niciodată. Memoria mea fotografică încă face parte din aptitudinile mele. Numere, nume, mi le aduc aminte cu o ușurință surprinzătoare.

Itinerarul era compact și știam că-mi voi petrece mare parte din zi la telefon – să anunț dacă ne aflăm în întârziere, să mut întâlnirile și să folosesc înțelept timpii morți pe care mi-i puteam imagina. Asta o făcea pe Mina să creadă că are tot timpul din lume, căci trebuia să alunece dintr-o întâlnire în alta fără niciun semn de stres.

A doua zi a nins și mi-am făcut griji că zborul de întoarcere va fi amânat, că voi lipsi de acasă mai mult de patru zile, așa cum promisesem. Nu m-am putut relaxa până când n-am decolat și apoi am simțit-o pe Mina foindu-se pe fotoliul de lângă mine, cu masca de noapte deja pusă pe ochi. În câteva minute a adormit. Eu am încercat să mă uit la un film, sperând că mă va ajuta să adorm și eu, dar nu s-a întâmplat așa. Nu mă puteam concentra, așa că am privit imaginea avionului de pe ecranul din fața mea, care trasa ruta aeronavei, centimetru cu centimetru, peste Oceanul Atlantic, până acasă.

∴

Presupun că ar fi trebuit să mă aștept la asta. Era primăvara anul următor, când Mike mi-a spus că pleacă. Spălam vasele după cină. Mi-a spus că se vedea cu altcineva, că se îndrăgostise, că nu voia să mă mintă. Adevărul. Și eu l-am simțit în apa rece care mi se scurgea pe mânușile de cauciuc.

— Te rog, Christine. la loc. Măcar uită-te la mine.

Nu voiam să mă uit la el.

— Nici măcar o dată nu m-ai întrebat unde sunt, de ce sunt atât de mult plecat seara. Cu cine umblu. Ești atât de prinsă de slujba ta, încât mă-ntreb dacă măcar ai remarcat.

— Sigur că am remarcat. Sunt obosită, atâta tot. Când ajung acasă, sunt foarte obosită.

— Merită efortul? Slujba asta a ta? Avem o casă mai mare, Angelica merge la o școală particulară, dar eu nu vreau nimic din toate astea, și sunt convins că nici Angie. Ar prefera să te aibă pe tine. Nu ești niciodată aici și, atunci când ești, nu ești prezentă. Casa noastră este locul de unde vii și pleci, în drumul tău spre muncă.

Mi-am ferit privirea și-mi amintesc cât de surprinsă am fost când am simțit că mă îmbrățișează. M-a strâns la piept preț de un moment, apoi s-a dus la etaj, și-a făcut un bagaj și a plecat. Ora 10 p.m., duminică, 18 aprilie 2004. Sfârșitul căsniciei mele.

∴

Durerea de cap mă slăbește și deschid ochii. Îmi dau seama, după felul în care cad umbrele în camera mea, că e după-amiază târziu, probabil în jur de ora patru. Am renunțat să mai port ceas când am venit aici, o revoltă fragilă, poate, dar de care mă bucur pe deplin. Am acoperit cu bandă adezivă chiar și ceasul de pe laptop. Nu e ca și cum aș vrea să opresc timpul, dar refuz să mai fiu sclava sa. Mă mulțumesc să-l las să treacă pe cât de iute sau de lent își alege s-o facă.

12

Când privesc înapoi, încă mă surprinde să-mi dau seama cum unele momente pline de inocență pot căpăta aspectul celor mai diabolice intenții, odată cu trecerea timpului. O minte cinică poate deforma lucrurile și le poate transforma în ceva care trebuie explicat, justificat și apărat.

Îmi amintesc de weekendul cu mutarea biroului ca de unul plăcut, nu ca de un lucru asupra căruia trebuie să te apleci și să-l diseci.

— Va fi distractiv, i-am zis Angelicăi în trenul ce ne ducea la Londra.

O rugasem să ne ajute în acea duminică.

— O să vezi și tu unde lucrez, nu-i așa, iubito? Vine și Dave să ne ajute și-l aduce și pe fiul lui. Poți câștiga niște bani de buzunar. O să comandăm pizza la prânz și o să mâncăm în sala de ședințe.

Ea a ridicat din umeri și s-a întors cu spatele la mine. Avea 12 ani, iar eu speram să fie la fel de bucuroasă ca mine să vadă noile birouri pe care Mina le înființase la mansardă. Dar nu era deloc așa. Adolescența o lovise devreme pe Angelica și, odată cu ea, o indiferență față de mine care s-a înăsprit cu trecerea anilor.

Pe vremea Lordului Appleton, mansarda era îmbrăcată în lemn închis la culoare și decorată cu tablouri greoaie în ulei, reprezentând scene rurale. Dar Mina le smulsese de pe pereți, cu zelul caracteristic unei puteri străine invadatoare. Era ca și cum draperiile unei case vechi și prăfuite fuseseră date la o parte, iar ferestrele și ușile fuseseră larg deschise, în sfârșit, ca să intre aerul curat. Părea promisiunea unei noi ere a transparenței.

Am lăsat-o pe Angelica să despacheteze și să aranjeze pantofii pe care Mina îi păstra la birou – ca să se poată schimba pentru întâlniri de ultimă clipă –, iar eu am mers în biroul alăturat, să-mi aranjez lucrurile. M-am așezat la birou și am privit spațiul curat și luminos, simțind un fior de plăcere. O cameră doar a mea. Locul acela era un sanctuar pentru mine. Mă bucuram mai mult de despachetatul și instalatul obiectelor în noul meu birou decât atunci când ne mutaserăm în noua noastră casă.

— Unde vrei să pun asta, Christine?

Fiul lui Dave era în prag, cu o cutie în brațe. Am zâmbit și m-am apropiat. Am îndepărtat banda adezivă, înăuntru erau hârtii și dosare pe care Mina mă rugase să le scot dintr-un sertar al biroului său. *Relicve*, așa le-a

spus ea, *de pe vremea tatei.*

— Sunt pentru arhivă, Freddie. Lasă-le aici deocamdată.

Îmi amintesc cutia, înghesuită într-un colț al biroului meu, și o aud ticăind ca o bombă cu ceas. La momentul respectiv, nici măcar nu m-am gândit la asta.

— De ce nu te duci să-l ajuți pe tatăl tău cu pizza?

M-am dus s-o chem pe Angelica și am găsit-o încălțată cu o pereche de pantofi a Minei, stând cu tălpile pe birou. S-a învârtit în scaun și m-a privit. În mână avea un pix pe care-l ținea ca pe un trabuc, ducându-l la buze și inspirându-i fumul imaginar.

— Poți să-mi aduci prânzul, Christine? Adu-mi-l la birou. Și grăbește-te. Mor de foame, a spus ea.

Am râs, dar nu mi s-a părut amuzant.

— Cine te crezi? Mina? Ea nu fumează. Haide. A venit pizza.

Și-a scos pantofii cu un gest smucit, apoi și-a strâns picioarele sub ea, pe scaun, răsucindu-și o șuviță de păr în jurul degetului. Nu era o interpretare prea rea.

— De ce nu ești la nunta ei? a zis ea.

Nu-mi dădusem seama că știa că Mina se mărita în acea zi.

— Lucrez. Asta e muncă, în caz că n-ai remarcat. Acum, hai să mâncăm!

Am continuat să surâd în timp ce am cules pantofii Minei de pe jos ca să-i pun în dulap.

— Ai făcut o treabă grozavă, Angie, am zis, trecându-mi privirea peste rafturi și sperând să-i distrag atenția.

— Ți-ai cumpărat o rochie nouă, nu-i așa?

M-am ghemuit pentru a așeza pantofii la loc, cu spatele la ea.

— Și o pălărie. O să le duci înapoi?

— De ce mi-ai scotocit în dulap?

— Am văzut plasele – țoalele noi n-au mai ajuns la tine-n dulap, deci presupun c-o să le duci înapoi.

M-am ridicat în picioare și am dat din umeri, neștiind ce să spun. Eram stingherită, iar ea și-a dat seama.

— Îmi pare rău, mamă.

S-a ridicat de pe scaun, a venit la mine și m-a îmbrățișat.

— Făceam doar mișto de tine.

Mi-aș fi dorit să-mi pot ascunde mai bine suferința. Avea doar 12 ani și nu voiam să-i fie milă de mine. Totuși, la vârsta ei fragedă, miroșise bine

părțile tulburi ale relației mele cu Mina.

— E-n regulă, iubito. Prefer să fiu aici cu tine decât la nuntă.

Însă Angelica avea dreptate: îmi cumpărasem o rochie nouă pentru nuntă. *Îmi trebuie ceva special. Mă duc la nunta Minei Appleton*, îi spusese vânzătoarei, care s-a dovedit a fi un fan de-al ei. *Îmi place la nebunie Mina at Home*, a zis ea. *E mult mai mișto decât Gordon Ramsay. Și tu lucrezi în televiziune? Nu chiar*, am răspuns, *dar Mina și cu mine lucrăm împreună de ani întregi*. În mod firesc, a dorit să afle totul despre Andy Webster, logodnicul Minei. Un actor. Era unul dintre protagoniștii unei telenovele – o celebritate la momentul respectiv. *Înseamnă că-i cunoști bine dacă te-au invitat la nuntă*. Am ridicat din umeri și am surâs. Acum mă cutremur când îmi aduc aminte.

Uneori m-am întrebat de ce s-a decis Mina să se mărite cu Andy Webster. Era o glumă de bărbat, nepotrivit pentru ea. Mereu mi s-a părut un pic nebun. După două luni de la începutul relației, Mina a venit la mine-n cabinet, a închis ușa și s-a cocoțat pe un colț al biroului. S-a tot jucat cu agrafele de pe biroul meu ordonat, trecându-le dintr-o mână în alta, apoi unindu-le într-un lanț. Murea de nerăbdare să vorbească.

— Cum a fost aseară?

Rezervasem pentru ea și Andy o masă la Le Caprice.

— N-am mai ajuns la restaurant. Adică am ajuns, dar Andy a văzut fotografiile de afară, așa că m-a luat de mână și m-a dus de-acolo. Am mers cu mașina până pe coastă, în Essex – acolo a crescut el. Am mâncat *fish and chips* și am băut o sticlă de vin pe plajă.

A zâmbit.

— Ce schimbare. V-ați distrat?

— Da, ne-am distrat.

Și-a legănat picioarele ca o școlăriță, îndreptând o agrafă și folosind-o ca să-și curețe unghiile.

— Problema e că e bun. Amabil. Foarte, foarte dulce. Dar nu știu dacă vreau să mă mărit cu el.

— Te-a cerut de soție?

Eram surprinsă.

— Da. *Tu ce părere ai despre el, Christine?*

La acea vreme, nu prea îl cunoșteam pe Andy Webster, dar ea îmi studia chipul ca și cum acolo era un răspuns.

— Nu-ți place de el, îmi dau seama...

— De-abia l-am întâlnit, Mina, am zis zâmbind. Ești îndrăgostită de el?
— Nu știu, asta-i faza.
Era de-a dreptul derutată.
— Eram prea tânără când m-am căsătorit prima oară. Atunci credeam că sunt îndrăgostită.
A ridicat din umeri ca și cum încă era nesigură.
— Pari fericită cu Andy.
— Da, dar... a spus, lăsând privirea în pământ. Am făcut sex aseară. Pentru prima oară. Ca să fiu cinstită, n-a fost senzațional...
Și-a mușcat falca pe dinăuntru.
— N-a fost oribil, ci... știi tu, dezamăgitor.
Am dat din cap. Știam.
— Nu vreau să fac vreo greșeală. Și ideea de a trece printr-un alt divorț...
A început să se tragă de păr.
— Spune-mi ce să fac, Christine.
— Păi... am spus, cântărind situația. Ai spus că e blând, bun și dulce. Deci poate ăsta e răspunsul pe care-l cauți.
Totuși, în cele din urmă, cred că trăsătura de celebritate de tabloid a făcut-o să se hotărască. Andy era un diamant neșlefuit care-i scotea în evidență cea mai rafinată imagine – educația elvețiană, iar tatăl membru al Camerei Lorzilor. În orice caz, trebuie să-l fi considerat un avantaj. Îi era util, ca să spunem așa, și nimic mai mult.
Mi-l amintesc strecurându-se la mine-n birou, nu cu mult înaintea nunții, și trântindu-se pe canapea. Venise s-o scoată pe Mina la cină, dar ea întârzia la o ședință.
— Vrei să-ți aduc un ceai, Andy?
— Mai degrabă un gin tonic, Chrissie.
— Scuze. Nu am. Ce zici de un whisky? E o sticlă în biroul Minei. Vrei s-o aduc?
— Nu suport chestia aia. Nu-ți bate capul. Sunt convins că se-ntoarce repede.
S-a făcut comod, s-a descălțat, și-a pus picioarele pe birou și a citit ziarul.
— Apropo, mi-a plăcut la nebunie casa din Primrose Hill.
Mina îmi dăduse sarcina de a le găsi o casă nouă.
— Cred că și Minei i-a plăcut, nu-i așa? Ți-a spus ceva despre asta?

Răspunsul era pozitiv, dar ea refuzase casa din Primrose Hill chiar înainte de a o vedea.

— Nu, n-a spus nimic. Nu sunt sigură că avea o grădină suficient de mare, nu-i așa? am zis, văzându-mi mai departe de e-mailuri. Ea vrea ceva spațiu în aer liber, nu-i așa?

De parcă el n-ar fi știut. Pământ. Ea voia pământ. Mult pământ. O fermă la țară la 40 de minute de Londra.

— Grădina era de dimensiuni acceptabile. Cred că acea casă e tocmai potrivită pentru mine și Mina.

Am făcut greșeala de a-mi ridica privirea de la ecranul meu și de a-i întâlni privirea. Se uita la mine ca un cățel.

— Vrei să vorbești tu cu ea? Să-ncerci s-o convingi?

— O să fac tot ce pot, Andy.

Nu trebuia să știe că deja căutarea de încheiase. Găsisem casa perfectă – una dintre cele șase pe care le-am căutat pentru Mina. La 35 de minute distanță de Londra, cu domeniu imens, cu iaz de pescuit și câmp pentru cai. Minei îi plăcea la nebunie, dar m-a pus să jur că păstrez secretul. Andy nu trebuia să afle că achiziția se realizase deja.

Desigur, când a aflat, a acceptat ideea, așa cum a ajuns să accepte tot ce-i cerea Mina, de-a lungul anilor. Și, ca să-i recunoaștem meritele, pentru o persoană cu calități actricești atât de slabe, a reușit să-și joace convingător rolul de soț devotat. A sprijinit-o zilnic pe Mina la tribunal, stând în galeria publicului, alături de cei trei copii ai ei. Imaginea unei familii devotate. Nu, nu-l pot critica pentru că și-a jucat rolul cu prea multă convingere.

13

Numele lui Jenny Haddow mi-a apărut pe ecranul telefonului.

Era 2005, șase ani după retragerea Lordului Appleton, și fosta lui secretară încă mă suna de câte ori el avea *nelămuriri* legate de afacere. *Încearcă să discute cu Mina*, așa începea Jenny mereu aceste conversații. Ultima avusese loc cu numai două zile în urmă. *Lordul Appleton e foarte supărat – încă-i spunea Lord Appleton, deși locuiau împreună la Fincham Hall. Un cuvânt bun din partea ta, Christine, ar putea-o împinge pe Mina în direcția potrivită. Tot ce-i cere e să viziteze Ferma Brocklehurst. Să vadă cu ochii ei ce se petrece acolo. Știm că a adus un nou director de achiziții, dar poate că nu e pe deplin conștientă cum operează acesta. Vine de la una dintre marile rețele, nu-i așa? Lucrurile se fac altcumva acolo. Poate dacă-i strecuri tu ceva în agendă...*

I-am spus c-o să văd ce pot face –, deși nu aveam nicio intenție *să-i strecur ceva în agendă*. Văzusem Ferma Brocklehurst pe o listă, marcată drept un furnizor problematic, și mă ducea capul să nu pun la îndoială etica noului director de achiziții.

— Christine Butcher, m-am răstit în acea dimineață, când i-am răspuns la telefon.

— Christine, Jenny sunt.

Știu, m-am gândit, dându-mi ochii peste cap.

— Ce s-a întâmplat, Jenny?

— Am încercat să dau de Mina pe mobil, dar nu răspunde.

Am oftat.

— John a avut o cădere.

Era pentru prima oară când o auzeam folosind numele de botez al Lordului Appleton.

— A fost transportat la St. Thomas azi de dimineață. M-am gândit c-ar trebui să afle...

Glasul i s-a frânt.

— Îmi pare foarte rău, Jenny.

Chiar îmi părea.

— Am încercat s-o sun pe Mina și de pe mobilul lui John, în speranța că așa va răspunde, dar...

— Călătorește, Jenny. Îmi închipui că nu are semnal.

Mințeam deseori pentru Mina, dar eram capabilă să gădesc mereu un filon de adevăr în ceea ce spuneam. Mina călătorea, *într-adevăr*, dar doar cu mașina de la noua sa locuință la birou – un drum de 35 de minute.

— Medicii se tem că nu-și va mai reveni, Christine.

— Dau eu de ea, nu-ți face griji, Jenny.

Poate că am spus iar că-mi pare rău; ca să fiu cinstită, nu-mi mai amintesc. M-am uitat la ceas. Mina urma să ajungă la birou dintr-un moment în altul, așa că am decis să aștept și să discut cu ea, în loc să-i dau vestea cea proastă la telefon.

Când Jenny sunase, puneam la punct ultimele detalii ale unei prezentări cu care Mina se ducea la Number Ten, în seara respectivă. Se împrietenise cu prim-ministrul, iar ea și Andy fuseseră invitați la ziua de naștere a fiicei acestuia. Harriet urma să plece la universitate, iar Mina nu știa ce să-i cumpere, așa că eu i-am dat ideea unei cărți de bucate. Rețetele Minei, scrise de mână – de mâna mea – cu povestioare amuzante. Ieșise ceva senzațional. Mina va fi încântată. *Scumpei mele Harriet*, am scris pe coperta interioară și am semnat în numele Minei. Suflam peste cerneală când am văzut-o pe Mina trecând pe lângă mine. I-am lăsat un minut de răgaz, apoi am intrat cu cafeaua.

— Mina, am zis, luându-mi inima în dinți pentru a-i da vestea cea rea. A sunat Jenny.

— Da. Mă gândeam eu c-o să sune.

Atunci am priceput că ea știa deja. Probabil că văzuse mesajele de la Jenny și hotărâse să nu răspundă.

— Îmi pare atât de rău, Mina. O să-ți eliberez programul.

Am presupus că va dori să se ducă direct la spital.

— Și o să sun la cabinetul premierului, să anunț că nu vei putea diseară...

— Ba nu vei face un asemenea lucru.

E foarte irascibilă când e supărată.

— Fă-mi legătura cu Paul. De fapt, poți vorbi tu cu el în locul meu. Avertizează-l în privința tatei și pune-l să scrie un comunicat de presă, în caz că moare astăzi.

S-a uitat la ceas.

— O să trec scurt pe la spital. Roagă-l pe Dave să pregătească mașina. Cadoul e gata?

— Da. Vrei să-l vezi?

— Trebuie? Lasă-l la mine pe birou după ce-l împachetezi.

Lordul Appleton a murit la scurt timp după vizita Minei. A fost aproape, dar nu chiar alături de el la final. Se afla în mașină, pe drumul de întoarcere spre birou, când au sunat-o cei de la spital, după care mi-a telefonat imediat.

— Am nevoie de o declarație pregătită – va fi și presa în seara asta, la prim-ministru. Câteva cuvinte înduioșătoare. Vorbește tu cu Paul, bine?

— Da. Mina, îmi pare atât de rău.

Dar ea nu avea nevoie de compasiunea mea. Nu atunci. Înțelegeam cum se simte – îmi pierdusem și eu tatăl, nu de multă vreme – și m-am trezit scriind câteva „cuvinte înduioșătoare” pentru ea – lucrurile pe care le-aș fi spus dacă ar fi trebuit să țin un discurs la moartea tatei. Le-am citit, apoi le-am modificat puțin. Când Paul a trecut pe la mine mai târziu, i le-am arătat.

— Mi-a dictat asta din mașină, am zis, arătându-i pagina pe care o scrisesem.

Am văzut cum ridică dintr-o sprânceană, apoi a dat din cap și mi-a întins hârtia înapoi.

— Foarte bine. Atunci nu mai e nevoie de asta, a zis, mototolindu-și notițele și aruncându-le la coșul de gunoi.

Moartea Lordului Appleton a fost prima știre din jurnalul orei șapte din seara respectivă, exact când Mina ajungea pe Downing Street, alături de soțul ei. Părea micuță în haina ei neagră și aproape derutată de mulțimea de camere și jurnaliști care o așteptau. Ca și cum n-ar fi știut că vor fi acolo.

Dacă privești acea filmare, așa cum am privit-o eu de multe ori online, poți vedea cât de bine pusă la punct e întreaga scenă. Interpretarea sa este un exemplu magistral de reținere și demnitate. Pășește spre ușa reședinței de la Numărul Zece. Soțul ei o susține de cotul stâng, iar cadoul pe care l-am pregătit eu este sub brațul ei drept. Apoi se întoarce, în ultimul moment, și coboară o treaptă, lăsându-l în urmă pe Andy, în afara ochilor camerelor de luat vederi. Face o pauză, ca și cum nu ar vrea să spună nimic –, deși am auzit-o exersând discursul la ea în birou, timp în care cuvintele mele ieșeau din gura ei și ajungeau din nou la mine, prin pereți – și apoi lasă privirea în jos, ca și cum ar vrea să-și adune puterile, înainte de a vorbi în fața camerei.

— *Am avut norocul de a fi alături de tatăl meu când a murit. L-am ținut de mână și ne-am luat adio.*

Face o pauză.

— *A fost un om senzațional, un tată minunat și un bunic iubitor. Îmi va*

lipsi foarte mult.

O pauză de o clipă, apoi se răsuțește și intră, urmată de zgomotele scoase de aparatele de fotografiat.

Am studiat acel spectacol, căutând indiciile minciunii, și e foarte greu să le depistezi de prima oară. Dar acum le-am găsit. Data viitoare voi ști după ce anume să mă uit.

14

În acea seară, în tren, am simțit zvâcnetul obișnuit în tâmplă pe măsură ce mă apropiam de casă – o tensiune crescândă care știam că se va transforma într-o durere de cap în toată regula atunci când voi intra pe ușă. Muzica Angelicăi se auzea din dormitor și am strigat-o, dar ea nu m-a auzit. Sau cel puțin nu mi-a răspuns.

În chiuveta de la bucătărie erau farfuriile murdare de la cina pe care o gătisem. Întârzasem și n-o puteam condamna că mâncase fără mine. M-am spălat și am deschis frigiderul, dar nu mi-era foame, așa că am pus ibricul pe foc ca să-mi fac un ceai și am urcat la etaj.

— Bună, Angie, pușor! Cum ți-a mers azi?

Ea stătea pe podea și-și picta unghiile de la picioare. N-a ridicat privirea. Am zăbovit în prag – muzica îmi sfredelea creierul și mirosul acru al ojei îmi tulbura nările. Apoi mi-am făcut curaj și am intrat, sărutând-o pe creștet.

— Bună, iubito, am repetat, ridicând glasul ca să acopăr muzica.

Ea a tresărit, răsturnând sticluța cu oje.

— Scuze, nu voiam să te sperii. De ce nu pui ceva pe jos? Ca să protejezi covorul.

Am ridicat sticluța de oje.

— Vrei să-ți aduc ceva? O ceașcă de ceai?

Ea a scuturat din cap. Avea nevoie de ceva, asta era clar, dar eu nu-i puteam oferi acest lucru. Nu era vina ei. Era în întregime vina mea.

— Cum ți-a fost ziua? am întrebat-o din nou.

— Plecticoasă.

M-am apropiat de fiica mea în vârstă de 14 ani de parcă ar fi fost un animal sălbatic – atentă să n-o ațâț, dar, în același timp, dorindu-mi s-o mângâi. În mare parte era încă un copil, dar știam că ghearele și colții ei puteau fi mortale.

— Sunt convinsă că n-a fost atât de rău, am zis.

Ei i-a sărit imediat muștarul. Eram inutilă. Ar fi trebuit s-o cuprind cu brațul, să mă așez și să-i ascult muzica; în schimb, m-am retras spre ușă. Acasă mă simțeam lipsită de orice fel de abilitate. Nu aveam ghiduri pe care să le urmez, nu aveam un contract de angajare la care să mă raportează. Am

fost întotdeauna mai bună ca secretară decât ca mamă.

— O să fac o baie și o să mă culc devreme, am zis. Ne vedem mâine-dimineată?

— Noapte bună, mamă!

— Nu sta până târziu, am spus. Mâine ai școală.

Era miezul nopții când a oprit muzica, iar eu am adormit, dar m-am trezit pe la două. I-am auzit vocea prin perete. Vorbea la mobil. Mă bătuse la cap să-i iau telefon de când descoperise că fiica Minei, Lottie, avea și ea unul. Cele două fete petrecuseră o zi la birou, cu câteva săptămâni înainte – ideea Minei. *Așa se face în State. Ziua în care îți aduci fiica la serviciu.* Deși m-am temut de ea, ziua a trecut fără incidente, iar Mina părea să creadă că fusese un succes. Pe drumul spre casă, în tren, îmi amintesc că Angelica nu vorbise decât despre telefonul lui Lottie. *E mai mare decât tine*, îi spusese. *Ea are telefon de la 12 ani*, a parat Angelica și, într-un final, am cedat.

Am coborât din pat și am bătut la ușa dormitorului ei, apoi am intrat.

— Angie, puiule, e ora două dimineța. Am făcut un pact. Telefoanele se închid la 11.

— Poți să aștepti puțin? a zis ea persoanei cu care stătea de vorbă, apoi s-a răsucit spre mine. Doar un minut, mi-a spus, apoi s-a întors la convorbirea ei. În orice caz...

— Nu, acum, am zis fermă pe poziții.

— Ah, du-te dracului, a mormăit ea, dar nu destul de încet ca să mă pot preface că n-am auzit-o.

— Nu vorbi cu mine așa.

Am încercat să eman autoritatea pe care o aveam la birou, tonul dur pe care-l foloseam când aveam de-a face cu Sarah sau Lucy.

— M-ai auzit, Angelica? Acum, închide telefonul!

Cu fiica mea, nu avea niciun efect. A început să se hlizească, apoi a ridicat cuvertura, vârandu-se cu telefonul sub ea.

— Scuze... i-a șoptit prietenei.

Am tras cuvertura la o parte și i-am smuls telefonul. Cu degete tremurătoare, l-am închis.

— Ce mama dracului? Nu poți face asta! a țipat ea, încercând să mi-l ia.

— Tocmai am făcut-o.

— Dă-mi-l înapoi! Nu poți să-mi spui ce să fac.

— Sunt mama ta. E slujba mea să-ți spun ce să faci.

— Slujba ta? Să fii mama mea? Nu mă face să râd! Ți-am văzut eu slujba. Ești demnă de milă. Te agiți pe-acolo toată ziua și faci ce ți se spune. Ziua în care-ți aduci fiica la serviciu? Preferam să n-o faci, a fost penibil.

Am privit-o, cu mâinile tremurând, apoi m-am întors și am ieșit.

— Vaco! am auzit-o spunând cu glasul îngroșat de lacrimi când am închis ușa.

După asta, căminul și munca au devenit două continente care se îndepărtau inexorabil unul de celălalt. Pentru o vreme, am reușit să țin câte un picior pe fiecare dintre ele, dar, în cele din urmă, am sărit de pe unul pe altul. N-a fost o alegere conștientă, dar mi-am lăsat casa să se îndepărteze și nu mi-am dat seama de asta până când n-a dispărut de tot.

În apropiere de Minerva, drumul e mărginit de garduri vii înalte, în spatele cărora se află niște case solide. Șoproane modificate. Piscine pe locul livezilor de odinioară. Cai pe câmpurile unde altă dată pășteau vacile. Minerva iese în evidență, cu zidurile ei înalte, de cărămidă roșie și cu porțile de fier forjat – cu literele M și A încolăcite în centru. Minerva e casa pe care am găsit-o eu, dar Mina i-a ales numele. Am căutat și am găsit că Minerva era o zeiță romană, una greu de identificat. A înțelepciunii? A comerțului? A artelor în general? Ba chiar a războiului. Alegeți ce doriți.

Era locul din care Mina a ales să lucreze în săptămânile de după moartea tatălui său. Eu preferam biroul de acolo. Îi apreciam atmosfera intimă. La Minerva, Mina și cu mine împărțeam cabinetul ei – ea stătea la birou, iar eu la o măsuță pliantă acoperită cu fetru, așezată lângă fereastră. Dacă trebuia să lucrez până mai târziu, dormeam în camera roz – un mic dormitor, vizavi de al Minei. Aveam aici o periută de dinți și o pijama, pe care Margaret, menajera, o spăla și mi-o punea la loc sub pernă, pregătită pentru data următoare – *camera lui Christine*, așa îi spunea.

Noi, personalul – menajera, secretara, grădinarii, șoferul –, eram familia care umplea acea casă enormă. Copiii – cu toții adolescenți deja – erau tot la internat și rareori veneau acasă în weekenduri. Andy stătea de luni până vineri în apartamentul din Hyde Park, jucându-și rolul de soț al Minei doar în weekenduri, escortând-o dacă ieșeau sau făcând pe gazda când primeau oaspeți la Minerva. Pentru lumea de afară, păreau în continuare un cuplu fericit în căsnicie.

Dave mă lua de acasă dimineața, și-mi amintesc impulsul de satisfacție pe care-l simțeam când mașina parca lângă casa mea. Ca un copil care-și retrăiește vacanțele de vară, îmi aduc aminte că soarele părea să strălucească tot timpul. Dacă închid ochii, încă simt mirosul brăduțului agățat de oglinda retrovizoare, amestecându-se cu apa de colonie a lui Dave și cu izul scaunelor de piele. Vedeam cum casa mea dispare în urmă și mă așezam confortabil, în timp ce mâinile agile ale lui Dave mă purtau prin trafic. Mușchii de pe antebrațe i se încordau, iar lumina îi sublinia firele de păr de pe pielea bronzată. Era un fel seducător de a-mi începe ziua. Majoritatea oamenilor vorbesc cu drag despre sentimentul acela de vineri

după-amiază. La mine venea duminica, pentru că de-abia așteptam săptămâna care urma. Slavă Cerului că e duminică, așa gândeam. Deseori eram singură în weekenduri – Angelica alegea să-și petreacă din ce în ce mai mult timp cu tatăl ei și noua lui iubită, Ursula.

Am deschis ușa Minei cu cheia mea, am bătut la ușa cabinetului, apoi am intrat. Ea se afla deja la birou.

— Am început lista de oaspeți pentru pomenirea tatei. Mă gândeam să închiriez Wallace Collection. Tata a fost client acolo și e foarte aproape de serviciu. Poți să-i suni tu? Vorbește cu custodele fotografiilor. Cathcart cred că-l cheamă. A fost bun prieten cu tata.

— Sigur. Ai băut cafeaua?

— Nu, am rugat-o pe Margaret să te aștepte.

A zâmbit.

— Vrei să continui tu cu lista invitaților, ca să mă ocup eu de telefoane?

A luat unul dintre cele trei mobile de pe birou. În dimineața aceea a vorbit non-stop la telefon. Apel după apel, a discutat cu directorul de achiziții, cu directorul de comunicare și cu directorul financiar – Stephen, Paul și Rupert.

— Noii furnizori sunt stabiliți, nu-i așa? Deci ajunge un fax. Către Frasers și către ceilalți din listă...

Auzeam, dar nu prea ascultam ce spune.

— Rupert? Poți să-mi trimiți cifrele cu valoarea pământului? Sună-mă când le ai.

Mi-am propus să-l caut pe directorul de finanțe, dacă nu suna înapoi într-o oră.

Eram capabilă să măsoz temperatura emoțională a Minei după ritmul glasului ei. În dimineața aceea, am observat un soi de foame în acesta. O dorință pentru ceva ce-și dorea cu ardoare și nu avea încă. Cât de mulțumită de sine eram – gândilată de onoarea de a o ajuta să planifice memorialul Lordului Appleton. Era genul de lucru pe care membrii unei familii îl făceau împreună, dar Mina nu avea frați sau surori, iar mama ei era absentă, așa că, într-un fel, *eu* îi eram un fel de rudă. Lady Appleton venise de acasă, din Geneva, la înmormântare, dar refuza să se întoarcă la memorial, iar eu eram dezamăgită, doar pentru că aș fi avut ocazia să o întâlnesc, în cele din urmă.

Margaret a sosit cu cafeaua.

— O să luați astăzi prânzul amândouă aici? a întrebat.

— Cred că da. Pentru mine sandvișuri pe verandă, dar nu știu dacă Mina mi se va alătura. Te anunț mai târziu. Fă, te rog, și pentru Dave.

Lucram bine împreună, Margaret și eu, amândouă atente la ierarhie. Nu cred că mi-a purtat vreodată pică pentru că a trebuit să mă servească.

∴

La un moment dat nu mai știam cu cine vorbea Mina, deși am detectat o nerăbdare crescândă.

— Așa, și? Fă ceva în privința asta.

I-am întins cafeaua și am observat că scria ceva pe un carnețel – o listă de nume și, lângă fiecare dintre ele, un desen. La început, nu mi-am dat seama ce erau – scris aiurea, am crezut –, dar apoi mi-am dat seama că erau niște animăluțe. Ea s-a răsucit, a văzut că mă uitam și a rupt pagina din caiet. M-am gândit că s-a simțit stânjenită de acele desene stângace. I-a sunat celălalt telefon și m-am întins după el. Însă a ajuns la el înaintea mea. Telefoanele mobile sunt blestemul asistentelor personale moderne. Cum putem ști totul, dacă nu putem răspunde la telefoanele personale ale angajatorului nostru?

— Alex. Ești sigur? E prea frumos ca să fie adevărat. Da, îmi place foarte mult cum sună. Hai să ne auzim mai târziu.

Mai târziu am aflat că Alex Monroe era specialist în legi fiscale.

— Rupert nu te-a sunat încă, am zis când și-a încheiat convorbirea.

— Pardon?

— Cu cifrele pe care i le-ai cerut. Vrei să-l sun să ți le trimită?

Speram că acele cifre o să-mi ofere informații prețioase despre afacerile din dimineața aceea.

— Nu, mulțumesc, Christine. Pot să văd lista invitaților?

A întins mâna și s-a uitat pe listă.

— Bravo. Acum, trebuie să ies. Un fotograf de la *Mail* e aici – scriu un articol despre grădini. Vrei să vii cu mine?

— E aici și un tânăr de la asociația caritabilă Haven, i-am reamintit, urmând-o cu tava în mână. Departamentul de PR s-a gândit că e un detaliu benefic pentru articol.

— Corect.

— Iar Margaret se-ntreba ce dorești de mâncare la prânz.

— Un sandviș la mine-n cameră, Margaret, i-a zis ea în timp ce am intrat în bucătărie.

Când am ajuns la ușa din spate, s-a răsucit către mine.

— Uite, Christine. Ar trebui să ți se potrivească. E mult noroi afară.

Mi-a întins o pereche de cizme, așezându-se ca să le încalțe pe ale sale. Eram uneori surprinsă de aceste gesturi de bunătate. Cizmele erau nou-nouțe. Genul acela pe care le porți la țară. N-a spus că erau un cadou și nici că le cumpăraseră pentru mine, dar eram sigură că așa făcuse. Așa că, mai târziu, când ne-am întors, mi-am scris inițialele în interiorul lor. Nu suportam ideea că altcineva și-ar putea vârî picioarele în ele.

Grădinile fuseseră modificate de când vizitasem prima oară casa. Pe-atunci erau năpădite de tufe încâlcite de trandafiri și muri, aveau un teren jalnic de tenis și o piscină goală. Acum totul era în ordine. Peluzele erau înconjurate de piramide de tisă, iar în centrul lor era un iaz, cu statuia Minervei ridicându-se din străfundurile acestuia. Era un obiect pe care Mina îl adusese dintr-o călătorie în Italia, și nu pot spune că mă încânta. Mi se părea că seamănă cu o lucrare pe care o puteai cumpăra de la un magazin de decorațiuni. Dar Minei îi plăcea și asta conta.

De-a lungul anilor, am văzut grădinile Minervei extinzându-se, pe măsură ce Mina a cumpărat și mai mult pământ din proprietățile adiacente. Doi dintre cei trei vecini au fost de acord să-i vândă parcelele din grădinile lor, astfel încât Mina ajunsese să controleze tot peisajul din interiorul casei și să-și asigure intimitatea. Unul singur a refuzat – o casă care dădea spre colțul de nord-est al terenului. Proprietarii nu prea stăteau pe-acolo, pentru că locuiau în străinătate în cea mai mare parte a anului. Chiar și așa, Mina a plantat 100 de mesteceni argintii ca să ascundă casa respectivă de privirile sale. Iarna, când copacii erau desfrunziți, părea că acea casă se apropie, ca într-un joc misterios și sinistru. Îmi amintesc că, odată, m-am uitat pe fereastra din camera roz și i-am observat geamurile negre printre crengile scheletice. Dacă o puteam vedea, atunci și ea mă putea vedea. Și-mi amintesc că m-am gândit că niște plante perene – poate niște chiparoși – ar fi fost o cale mai eficientă de a-i ține la distanță pe vecini.

L-am găsit pe fotograf în patru labe, luând câteva cadre din grădina de zarzavaturi.

— 'Neața! a strigat Mina. Ești mulțumit cu pozele pe care le faci?

Am rămas în urmă, urmărindu-l cum se ridică și o salută. Și-a aranjat pantalonii, dezarmat, fără îndoială, de amabilitatea ei. A sugerat o poză alături cu băiatul de la asociația caritabilă, iar ea a trâncănit cu puștiul de parcă ar fi fost prieteni vechi, în ciuda faptului că fusesem nevoită să-i reamintesc numele cu câteva clipe mai devreme.

Mai târziu, cât timp Mina se odihnea la etaj, Dave și cu mine ne-am mâncat prânzul într-o tăcere reconfortantă pe verandă. Căldura care intra prin acoperișul de sticlă îl făcea întotdeauna să ațipească, iar eu am stat și l-am vegheat o vreme. Apoi i-am dus farfuriile murdare lui Margaret. Eram amândoi la fel de naivi, eu, secretara, el, șoferul, vrăjiți de peisajul din jur ca păunii care se plimbau pe peluzele nesfârșite. Acum însă acei păuni au dispărut. Mina a renunțat la ei pentru că nu putea suporta niște creaturi atât de neliniștite mișunând în acest loc.

— Nu vrei să-i duc eu asta sus? i-am zis lui Margaret în timp ce termina de pregătit mâncarea Minei.

— Dacă nu te superi. Așa, mă pot gândi la cină. Încearcă s-o convingi să mănânce și un pic din prăjitură, da? După părerea mea, e prea slabă.

Mi-am scos încălțările la baza scărilor, cu călcâiele înroșite pentru că mă strânseseră cizmele. Erau cu o jumătate de număr mai mici. I-am bătut la ușă.

— Da.

Mina e deseori irascibilă când se trezește din somn. S-a relaxat însă când m-a văzut și am așteptat să se ridice în capul oaselor, rezemată de perne, apoi și-a așezat tava în poală.

— Vrei să iei loc puțin, Christine?

Mă bucuram întotdeauna să-i țin companie.

— Nu-mi amintesc să mă fi simțit vreodată mai obosită, a zis ea.

— Cred că e mai greu să suporti moartea unui părinte când nu ai frați sau surori care să-ți fie alături, am îndrăznit să spun.

— Da, aici ai dreptate.

Și-a luat sandvișul, apoi l-a lăsat la loc pe farfurie. Eram tentată să mă duc la ea și s-o hrănesc cu forța. *Haide, doar o îmbucătură.* Am văzut-o cum își împunge prăjitura cu furculița. Margaret îi adusese și o pară, și am recunoscut cuțitul simandicos pe care-l văzusem în casa Minei din Notting Hill. Mi-am amintit cum a curățat mărul fără întrerupere. Învățasem și eu să fac la fel.

— Îmi pare rău că mama ta n-a mai putut rămâne după înmormântare, Mina. Presupun că ți-ar fi plăcut s-o ai lângă tine acum.

— Doamne, nu, a zis ea. Nu suntem apropiate. Mama e o femeie distantă. N-a fost niciodată alături de mine când am avut nevoie de ea, nici măcar în copilărie.

A dat tava la o parte și m-a privit.

— Și mama ta, Christine. A avut cancer, nu-i așa? Asta a răpit-o de lângă tine.

A vorbit ca și cum am fi fost amândouă orfane. De parcă și mama ei ar fi murit.

Mâinile au început să-mi transpire – anxietatea pe care am simțit-o de fiecare dată când m-am gândit la mama și care mă face să mă cufund în fotoliu. Îmi imaginez că e încă acolo – rușinea mea absorbită de tapițeria roșie de pe fotoliul Minei.

— Nu.

Simțeam că nu eram în stare să spun mai multe și poate că tocmai asta i-a stârnit curiozitatea. S-a ridicat de pe pat și s-a așezat lângă mine, cocoțându-se pe scaunul măsuței de toaletă și întorcându-și privirea spre mine. Mi s-a părut greu s-o privesc în ochi și mi-am lăsat ochii în jos, închipuindu-mi cât de mult mi-ar fi plăcut să mă cufund în covorul gros și să dispar.

— Un accident?

Moartea mamei mele era un lucru despre care nu vorbeam niciodată.

— Da, a fost un accident.

— Vai, Christine!

Am auzit foșnetul șervețelilor scoase din cutie, apoi am simțit cum mi le îndeasă în mână.

— Nu te grăbi, mi-a zis. S-ar putea să-ți prindă bine să vorbești despre asta.

M-am gândit: *Poate că da*. Deci, m-am transportat înapoi în timp, la frunzele de pe pavaj. Toamnă. Ora cinci și jumătate, într-o după-amiază de miercuri.

— Mama mă lua mai târziu miercurea, pentru că aveam muzică. Cântam la pian.

Promite, spunea profesoara mea. Mama avea ambiții pentru mine, dar m-am oprit din cântat când a murit. Mai târziu, mi-am transferat talentul de pianistă asupra clapelor mașinii de scris.

— Cum era ea, Christine?

Am încercat să-mi închipui fața mamei, dar mi-o ștersesem din memorie cu mult timp în urmă. Mă abținusem mereu să mă uit la fotografiile sale, probabil pentru că aveam senzația că nu merit. Că n-ar fi trebuit să am dreptul de a-mi stoca imaginea ei în minte.

— Mi-e greu să-mi amintesc, a trecut foarte mult timp de-atunci.

— Câți ani aveai? Mai spune-mi o dată.

— Opt.

— Aah, da. Prea mică să-ți pierzi mama.

Era exact ce spusese când mă dusesem la interviu. Fix aceleași cuvinte.

— Ce trist că nu-ți mai amintești chipul ei. Așadar. Erați pe drumul dinspre școală spre casă... a subliniat ea cu blândețe, îmboldindu-mă.

— Da. Era o plimbare scurtă. Cincisprezece minute, cu o singură intersecție aglomerată de traversat. Nu aveam voie să traversez de una singură. De aceea mama mă lua întotdeauna de la școală. Când am ajuns în mijlocul trecerii de pietoni, un camion a apărut din senin. A lovit-o.

Mina mi-a întins încă un șervețel.

Îmi amintesc vuietul camionului și cum am văzut-o pe mama dispărând sub el. În ochii mei de copil a fost ca și cum mama ar fi fost mâncată de vie.

O amintire a chipului mamei mi-a venit în minte atunci – ca și cum ar fi fost acolo, în dormitor, ascultându-mă cum spun povestea morții ei. Și apoi mi-am dat seama că era propria mea reflexie privindu-mă în oglinda măsuței de toaletă, din spatele Minei. *Semeni foarte bine cu mama ta, Christine*, spuneau oamenii. Când m-am uitat la imaginea aceea, ea s-a schimbat în chipul meu pe când aveam opt ani – cu o mică dâră de muci curgându-mi din nas. Mi i-am șters cu un șervețel. Părea că Mina trezise toate fantomele trecutului meu.

— Nu înțeleg, Christine. Mama ta a fost lovită și tu nu? Te-a împins din calea camionului?

— Nu mai țin minte.

— Poate că te-ar ajuta, Christine, dacă ai încerca să-ți amintești.

Am închis ochii și am auzit ceasul de lângă pat ticăind, secundă cu secundă.

— Eram deja pe trotuar, pe cealaltă parte a străzii, când a fost lovită.

— Deci ai fugit de ea? Ai trecut strada de una singură?

Voiam ca Mina să mă consoleze – să-și așeze, liniștitor, o mână pe umărul meu –, dar ea întorcea povestea pe toate părțile, încercând să-i dea de capăt.

— Și mama ta a venit după tine?

M-a așteptat să umplu tăcerea. Iar eu m-am conformat.

— Da.

— Ce oribil! Trebuie să fie îngrozitor să porți povara asta de atâta timp. Îmi dau seama că te-a marcat.

S-a încruntat și a înclinat capul, încercând să-mi ofere compasiune.

— Dar nu erai decât un copil, Christine. N-ar trebui să te învinovățești.

S-a răsucit apoi cu fața la oglindă.

— Doamne, arăt groaznic, a zis.

— Îmi pare rău că m-am supărat, Mina. Nu vorbesc niciodată despre asta.

— Serios?

Și-a umflat fața și și-a fardat obrazii.

— Nici tatăl tău?

— Nu prea, nu.

— Ce trist. Cred că te-ar fi ajutat să auzi că n-a fost vina ta sau măcar că el nu te-a învinovățit pentru moartea ei. Presupun că asta te împovărează atât de mult. Ți-ar plăcea să știi că ai primit iertarea tatălui tău.

Mi-a zâmbit în oglindă cu tristețe.

— Nu fi atât de îngrijorată, Christine. Eu nu-mi schimb părerea despre tine. Erai un copil. Și e secretul nostru. Sunt impresionată că ai avut încredere în mine ca să mi-l destăinui. Acum. Vrei să iei tava cu tine jos când pleci?

Am sperat că memorialul Lordului Appleton va contribui la repararea reputației acestuia – oamenii să și-l amintească pentru ce fusese odinioară, nu pentru ce devenise. Poate că încercam să-mi domolesc vinovăția în privința felului în care el se retrăsese din afacere. În seara aceea, am simțit o greutate pe suflet în timp ce mă îndreptam spre Wallace Collection, care a fost atenuată de o mică faptă bună pe care am făcut-o pe drum. N-a fost mare lucru. O mănușă scăpată pe jos, iar eu i-am căutat și i-am găsit proprietarul. Totuși, recunoștința pe care am primit-o din partea aceluia străin – un zâmbet cald, o mulțumire – m-a copleșit ca un val de automulțumire și, când am ajuns la destinație, mă simțeam deja mai bine.

Voiam ca fața Lordului Appleton să fie primul lucru pe care invitații îl vor vedea când ajung la memorial, așa că aranjasem niște proiecții, cu poze de-ale sale de când era în floarea vârstei, care se derulau pe zidul din spate. Când a intrat Mina, am urmărit-o cu nerăbdare – nu mă așteptam, probabil, la lacrimi, ci la un strop de tandrețe. Nu am văzut decât sfidare.

În timp ce camera se umplea, am luat un pahar de vin roșu, am urcat la primul etaj și am privit în jos. Îmi admiram strădaniile – cvartetul de coarde care interpreta Mozart, aranjamentele florale glorioase, antreurile stilate servite pe tăvi de argint. Mă simțeam mai în largul meu acolo sus, în afara mulțimii, și mă-ntrebam dacă Jenny Hadow se simțea la fel – stânjenită în mijlocul invitaților. O zărisem mai devreme, elegantă în hainele ei de mătase verde, stând de una singură și privind dintr-o parte. Nu suntem nici cal, nici măgar, noi, asistentele personale. Nici membri ai familiei, nici prieteni.

Am căutat-o pe Mina din priviri prin mulțime și am descoperit-o chiar sub mine, discutând cu președintele unui supermarket concurent, unul dintre giganții pe care ar fi preferat să nu-i invite, dar a fost convinsă că trebuia s-o facă. Îl disprețuia pe individul respectiv și-mi dădeam seama că o plictisea de moarte, dar nimeni nu ar fi ghicit asta vreodată. Semnele erau acolo, dacă știai să le citești. De-abia aștepta să scape de el. Am privit-o cum își îngustează ochii, ca o pisică zâmbitoare, apoi îi atinge mâneca – un gest scurt al mâinii – și apoi cum dispare, fluidă ca o dansatoare, croindu-și drum prin mulțime până când a ajuns în brațele soției premierului. S-au

sărutat și, îmi imaginez, soția premierului și-a cerut scuze pentru absența soțului ei. Mina și-a ascuns în mod admirabil dezamăgirea. Nu trebuie să-i faci să se simtă vinovați pe cei mai puternici ca tine, înțelegea asta. Resentimentele lor se adună și apoi au tendința să se întoarcă împotriva ta. Sau, și mai rău, să te țină la distanță.

Pe măsură ce se apropia momentul discursurilor, am văzut cum Mina ieșea în față. Când a deschis gura pentru a vorbi, la fel am făcut și eu – buzele mele le imitau pe ale sale. Știam discursul acela pe dinafară și, deși nu fiecare vorbă îmi aparținea, inserasem acolo câteva fraze îndrăgite de tatăl ei – cele pe care ea le ura în timpul vieții lui, dar pe care, acum, că el murise, le rostea cu grație.

Tata s-a mândrit cu faptul că a lucrat în ceea ce el numea comerț. Pentru el, comerțul era comerț, nu afacere, și îi sunt atât de recunoscătoare pentru că m-a învățat să apreciez diferența.

A crezut cu putere în ideile filosofului revoluționar Thomas Paine. Tata vorbea despre armonia universală dintre fermierul care-și vinde grânelor și negustorul care i le cumpără. Era un comerciant cu conștiință, care credea că profitul nu trebuie să apară în dauna celorlalți. Este un crez pe care mi l-a insuflat la o vârstă fragedă, un lucru care a rămas etosul principal al companiei Appleton's de azi.

După aceea am coborât în holul principal, dorind s-o prind pe Jenny Haddow înainte să plece. Am găsit-o luându-și la revedere de la un bărbat pe care nu l-am recunoscut, dar am rămas deoparte până când acesta a plecat.

— Jenny, salutare!

— Christine.

Părea încântată să mă vadă.

— Voiam să-ți mulțumesc că m-ai ajutat cu lista de invitați.

O parcursesem alături de Jenny, care-mi dăduse câteva idei.

— Ah, e plăcerea mea. Nu m-a deranjat.

Am întrebat-o cu cine vorbea mai devreme.

— Clifford Fraser? Tatăl lui, John, era unul dintre numele pe care ți le sugerasem, însă din păcate nu s-a simțit suficient de bine ca să vină. Clifford a preluat afacerea acum. Familia Fraser a fost ani întregi furnizor pentru Appleton's.

— A, da, cunosc acest nume...

— Dar nu știi cum arată. Asta mă întristează, Christine.

M-am crispat.

— Iartă-mă, sunt nostalgică. Discursul Minei a fost emoționant, dar măntreb dacă nu cumva armonia despre care vorbea – dintre Appleton's și furnizorii săi – e de domeniul trecutului.

Mi-a luat mâinile în ale sale și am simțit tremurul specific vârstei ei.

— În orice caz, trebuie să plec, dar îți mulțumesc că ai organizat un astfel de eveniment minunat pentru Lordul Appleton. Ar fi fost încântat. Ai făcut o treabă superbună.

— Vrei să-ți chem o mașină, Jenny? Te întorci la Fincham Hall?

M-a privit surprinsă.

— O, nu. Mă-ntorc la mine acasă. O să iau un taxi de pe stradă. Mulțumesc încă o dată. Și noapte bună, Christine!

M-a pupat scurt pe obraz, apoi a plecat.

Ce s-a întâmplat în continuare e un lucru cunoscut, deși nu este adevărul meu. Am văzut-o pe Mina cu Clifford Fraser, bărbatul cu care vorbise Jenny. De unde stăteam eu, păreau prinși într-o conversație însuflețită. L-am privit și era acolo un detaliu care-mi amintea de tatăl lui. Era, desigur, mult mai tânăr, dar mi-am dat seama de efortul dureros pe care-l făcuse când se îmbrăcase pentru această ocazie. Sacou, nu costum; pantalonii aveau o nuanță mai închisă de albastru. M-am uitat mai atent și m-am întrebat dacă nu cumva, ca și în cazul tatei, acesta fusese odinioară un costum, dar sacoul, purtat mai des, era mai jerpelit din cauza asta. Nodul cravatei sale era prea mic, iar părul, deși pieptănat, părea lipit de cap. Tata nu avea prea mult păr, așa că gelul în cantități exagerate n-a fost niciodată o problemă pentru el.

Cineva s-a lovit probabil de Clifford Fraser, pentru că acesta s-a clătinat înainte, vărsându-și băutura. N-a fost vina lui și nu cred că a stropit-o pe Mina, dar cred că a speriat-o, pentru că a scos un țipăt. Clifford Fraser părea îngrozit și a încercat să-și ceară scuze, dar Mina l-a prins pe Andy de braț și s-a agățat de el ca și cum se afla la ananghie. Soțul ei a scos-o de acolo și, când au trecut pe lângă mine, ea mi-a șoptit la ureche:

— Scoate-l pe ăsta de-aici!

Expresia de pe chipul ei era a unei femei care descoperise ceva dubios chiar sub nasul ei.

— Domnule Fraser, am zis, luându-l de braț. Dați-mi voie să vă ajut să vă găsiți haina.

Privirea lui a urmărit-o pe Mina.

— Voiam doar să discut cu ea. Tata și Lordul Appleton erau prieteni

vechi.

— Da, sunt sigură, am replicat.

Am văzut-o pe Mina vorbind cu Angus Cathcart, custodele fotografiilor, după care acesta a șoptit ceva unuia dintre oamenii de la firma de securitate. Nu voiam ca atmosfera să se strice din cauza unui scandal inutil, așa că l-am scos de-acolo pe Clifford Fraser. Când aproape că am ajuns la scări, el s-a răsucit cu fața spre încăpere.

— Tatăl tău a fost un om bun. Ar fi trebuit să ne dea ascultare! a strigat el și câteva capete s-au întors, dar Mina părea că dispăruse.

Tipul de la securitate s-a apropiat, înșfăcându-l violent pe domnul Fraser de braț.

— Nu e nevoie să procedăm așa, i-am zis eu. Domnul tocmai pleca. Nu-i așa, domnule Fraser? Haideti acum să vă găsim haina.

Voiam să protejiez aura demnă a acestei serate și, din fericire, Fraser m-a lăsat să-l conduc în hol. Tremura, era nesigur pe picioare, dar nimic mai mult. L-am prins la garderobă când a încercat să se smulgă din nou și să se întoarcă în salon.

— Domnule Fraser, vă rog, am spus cu glas ferm.

S-a oprit de-ndată și s-a răsucit spre mine. Atunci am văzut că avea lacrimi în ochi.

— Vreau doar o întâlnire cu ea, atâta tot.

— A fost o seară grea, domnule Fraser. Dați-mi voie să găsec o mașină care să vă ducă acasă.

I-am luat haina de la garderobă și l-am condus afară, sperând că aerul serii îl va liniști. Câțiva fotografi pândeau la colț, așa că l-am condus pe Clifford Fraser în direcția opusă și am așteptat împreună venirea taxiului.

— Fraser's e unul dintre cei mai vechi furnizori ai firmei Appleton's, nu-i așa?

A părut încântat că lucrul acesta era recunoscut.

— Eu sunt Christine Butcher, asistenta personală a Minei Appleton, am spus, întinzându-i mâna.

Mi-a strâns-o și ochii i s-au luminat. Nu avea nici cea mai vagă idee cine eram. Ce influență aș fi putut avea.

— O să văd ce pot face pentru a aranja o întâlnire, domnule Fraser.

— Mulțumesc, domnișoară Butcher. Aș aprecia foarte mult.

S-a agățat de mâna mea ca de un colac de salvare, iar eu am simțit aceeași senzație plăcută de mai devreme, când îi înapoiasem acea mânășă

necunoscutului.

— Ținem legătura, am zis și l-am ajutat să urce în taxi, apoi i-am făcut cu mâna.

A doua zi de dimineață am strecurat o întâlnire în agendă, peste două săptămâni.

— Ce mama dracului e asta? Ah, pentru numele lui Dumnezeu! Nu sta acolo așa, Christine.

Nu se-ntâmpla foarte des ca Mina să înjure. Considera asta un semn de slăbiciune, o pierdere a controlului. A început să tasteze furioasă pe telefon.

— Asta, aici. El.

Eu stăteam pe canapea și tocmai trecuserăm în revistă agenda zilnică – un moment de care de obicei mă bucuram. M-am ridicat și m-am dus lângă ea. Am văzut că, în timp ce eu răsfoiam programul din ziua respectivă, ea trecuse înainte, la săptămâna următoare. Am simțit că leșin când am văzut *Clifford Fraser, ora 11*.

S-a răsucit și mi-a aruncat o privire care mi-a confirmat că era ceva mai mult decât o ieșire nervoasă.

— Nu vreau ca omul ăla să se apropie de clădire. La ce mama naibii te-ai gândit?

— Îmi pare foarte rău, Mina, dacă aș fi știut...

— Dacă ai fi știut? Pentru numele lui Dumnezeu. Rezolvă problema și gata. Și închide ușa după tine.

Am ieșit din birou, mulțumită că era prea devreme și fetele nu erau acolo ca să asiste la scenă. M-am așezat la birou, cu mâinile tremurând, și a trebuit să aștept să mă calmez înainte de a lua telefonul.

— Bună dimineața, pot vorbi cu domnul Fraser, vă rog? Sun de la biroul Minei Appleton.

— Da, eu sunt.

Nu era el. Vocea părea a unei persoane mai în vârstă.

— Aș dori să discut cu Clifford Fraser.

— Sunt John, tatăl lui. Pot să vă ajut?

— Nu. Trebuie să vorbesc cu fiul dumneavoastră. E acolo cumva?

— Ești Jenny?

În glasul său s-a simțit imediat o urmă de căldură.

— Nu. Domnișoara Haddow s-a pensionat acum câțiva ani. Eu sunt asistenta doamnei Appleton.

Din partea cealaltă, am simțit confuzie, apoi o voce de femeie a preluat convorbirea.

— Alo? Sunt Sally Fraser, soția lui Clifford.

— Sun de la cabinetul Minei Appleton. Mi-e teamă că a avut loc o încurcătură. Va trebui să anulăm întâlnirea cu soțul dumneavoastră.

— Dar e de-abia săptămâna viitoare.

— Știu asta.

— Era totul aranjat.

— Doamna Appleton nu se mai poate vedea cu dumnealui.

— Nu puteți face asta.

— Vă asigur că pot.

— A vorbit personal cu asistenta ei.

Am auzit un foșnet de hârtii.

— Christine Butcher, da, e aici scris.

— A avut loc o încurcătură. Deci nu mai e posibil.

— Poate veni în altă zi.

— Anulăm, nu amânăm.

Am închis telefonul și am șters numele *Clifford Fraser* din agendă. Când am ridicat privirea, Lucy tocmai venea.

— 'Neața, a zis ea, cu rânjetul ei obișnuit, vârându-și capul pe ușă. Totul e în regulă?

A aruncat o privire spre cabinetul Minei, iar eu m-am ridicat de la birou și am văzut că jaluzelele erau trase.

— Absolut. E într-o videoconferință. Poți să-mi aduci o cafea, Lucy? N-am stat un minut în dimineața asta.

— Sigur, a spus ea și a dispărut.

M-am întors în birou, am închis ușa și, cu un gest jalnic de solidaritate, am tras și eu jaluzelele. Când Lucy mi-a adus cafeaua, am văzut-o pe Mina trecând pe lângă ușa deschisă. Era îmbrăcată cu pardesiul, dar eu știam că nu era nicio întâlnire în afara biroului în dimineața aceea. Eu scrisesem agenda pentru ziua respectivă. Prânzul la birou, apoi, la o oră trei, o întâlnire cu reprezentanții companiei de producție TV.

— Unde se duce? a întrebat Lucy.

Habar n-aveam.

— O ședință anunțată-n ultima clipă. Nu știi la ce oră se întoarce.

M-am tot așteptat ca Mina să mă sune, dar n-a sunat, iar pe măsură ce treceau orele simțeam o greață crescândă. Chiar m-am întrebat dacă nu cumva mă îmbolnăvesc. Pe la 6:30 Angelica mi-a trimis un mesaj, întrebându-mă când ajung acasă. Nu-i stătea deloc în fire și m-am bucurat la

gândul că vrea să fiu alături de ea. *Plec de-aici în curând*, i-am scris. *Totul e OK?*

Îți spun mai târziu, a răspuns ea.

Ne vedem pe la opt jumate.

Dacă aș fi plecat atunci, aș fi ajuns acasă mai devreme.

M-am îmbrăcat cu pardesiul și am intrat în biroul Minei. Întotdeauna mă asiguram să-l las așa cum i-ar fi plăcut ei să-l găsească la întoarcere. Era un balamuc total, o dovadă a crizei de nervi de dimineață. Cerneala se scursese pe lemnul deschis la culoare al biroului ei și am remarcat că rosese capătul unui pix. Pe podea erau bucățele de plastic, acolo unde ea rosese pixul și apoi scuiase pe jos. Pe covor era plin de foi de hârtie mototolite – le aruncase la coșul de gunoi și câteva căzuseră pe lângă acesta. M-am lăsat în genunchi, strângând fiecare așchie de plastic, culegând cocoloașele de hârtie, despăturindu-le și citindu-le pe fiecare în parte, în caz că era ceva important.

— Tot aici ești.

M-am întrebat de cât timp era acolo, privindu-mă cum stăteam chircită și mă târam pe podeaua din cabinetul ei. De suficient timp, judecând după faptul că-și scosese haina și și-o înfășurase pe braț.

— Făceam curat înainte să plec.

Nu mi-a răspuns, ci a rămas în prag privindu-mă până când m-am ridicat și m-am îndepărtat de biroul ei.

— Ia loc, te rog.

A făcut un semn din cap spre canapea, închizând ușa și ducându-se spre fereastră, cu spatele la mine. Era atât de subțire încât îi vedeam omoplații mișcându-se pe sub pulover, ca două aripi strânse.

— Voiam să discut cu tine mâine-dimineață, dar, dacă tot ești aici, mai bine o fac acum. Presupun că nu te grăbești să pleci.

Încă aveam pardesiul pe mine și am șovăit, gândindu-mă că Angelica mă aștepta acasă.

— Dacă trebuie să pleci, spune și gata.

— Nu, e-n regulă.

Am încercat să par relaxată, dar, fără îndoială, am dat greș. S-a răsucit, agățându-și haina pe canapeaua de lângă mine. Apoi s-a dus la birou și s-a așezat.

— E vorba despre azi-dimineață. Treaba cu individul ăla, Fraser...

Vorbea mai degrabă cu computerul decât cu mine, trimițând câteva e-

mailuri.

— M-a scos din minți...

S-a delogat, apoi s-a uitat la mine. Am dat să spun ceva, dar ea a ridicat mâna, oprindu-mă.

— ... mai mult decât atât, de fapt. M-a sâcâit toată după-amiaza.

Am văzut, pe sub birou, cum își scoate pantofii și-și vâă picioarele sub ea – o manevră pe care doar o femeie micuță ca Mina sau poate un copil ar putea s-o facă atât de elegant pe un scaun rotitor de birou.

— Cum spuneam, m-a sâcâit toată ziua – o distragere neplăcută – și nu-mi place deloc această intruziune. Asta e problema, cred. Sunt lucruri mai importante la care ar trebui să mă gândesc.

Lucruri mai importante decât tine, mi-a spus o voce batjocoritoare din mintea mea.

Telefonul mi-a sunat în buzunar.

— Trebuie să răspunzi?

— Nu.

L-am închis fără să mă uit măcar dacă era Angelica.

— Unde rămăsesem? Da. O distragere neplăcută. M-a făcut să mă întreb ce fel de persoană mi-aș dori să lucreze cu mine. Iar răspunsul? Cineva în care să am încredere că mă poate sprijini. Nu cineva care e autosuficient și indiferent.

Părea atât de relaxată, ghemuită pe scaun ca o pisică.

— Nu-mi place autosuficiența, Christine. Mă face să-ți pun la îndoială loialitatea.

Atârna acolo, între noi, această chestiune legată de loialitate.

— Când cineva ți-e alături de multă vreme, ai ajuns să ai încredere în ea, mai ales că face parte din echipa ta de atâția ani, ea devine parte din familie. Și, fiind parte din familie, înghiți lucruri pe care n-ar trebui. Treci cu vederea greșeli sau te prefaci că nu vezi unele lucruri, pentru că ai ajuns s-o cunoști bine pe persoana respectivă și presupui că are doar intenții bune...

Vorbea lent, măsurându-și fiecare cuvânt. Și fiecare vorbă pe care o rostea sugea aerul din mine. Toată cariera mi-a trecut prin fața ochilor. Totuși, nu mă puteam gândi la niciun lucru făcut de mine pe care Mina ar fi trebuit să-l *treacă cu vederea*. Activitatea mea era ireproșabilă. În afara zilei de azi. Întâlnirea din agendă cu un om pe care ea nu-l plăcea. Mi-am încleștat mâinile în poală ca să nu-mi mai tremure.

— Cred că problemele încep când persoana respectivă devine prea

apropiată, consideră că totul i se cuvine – mici libertăți care, la prima vedere, nu par a fi importante. Doar când le examinezi mai îndeaproape ele devin imposibil de trecut cu vederea.

E un obicei de-al meu să mă rup de realitate când mă aflu la ananghie. Am zărit oamenii de serviciu intrând în biroul de la intrare, o echipă formată din soț și soție, unul golind coșurile de gunoi și celălalt aspirând. Mi-am dat seama că Mina se opriese din vorbit și m-am întors spre ea. Am văzut că mă privea, cu degetele galopându-i în sus și-n jos pe birou. A inspirat profund sau poate a oftat – și acum mi-e greu să mă gândesc la seara aceea.

— Vezi tu, nu e vorba doar despre incidentul de azi, cu agenda.

A luat un pix și a început să mâzgălească pe un carnețel.

— E un lucru care s-a întâmplat acum câțiva ani. M-a sâcâit la momentul respectiv, dar m-am decis să nu spun nimic. Voiam să-ți mai acord o șansă. Acum îmi fac griji că am avut prea multă încredere în tine. Poate nu-ți mai amintești, Christine, dar, te asigur, mie mi-a rămas în cap. O îndoială deranjantă undeva, în mintea mea, care acum a ieșit din nou la suprafață.

Mi-am ținut respirația.

— Te-am lăsat pe tine, pe Sarah și pe Lucy să rămâneți în apartamentul meu de lângă Hyde Park. Cred că era o grevă feroviară, un motiv pentru care nu puteai ajunge acasă. Așa că v-am oferit ospitalitatea.

M-a privit cu capul înclinat într-o parte.

— *Tu* mai ții mine, Christine?

— Cred că da.

Gata, ieșea la suprafață. Singura mea greșeală. Trebuise să scotocească mult după ea ca s-o găsească.

— Crezi că da.

Și-a lăsat pixul jos și s-a uitat la mine.

— Te-am lăsat la cârmă. Am avut încredere în tine. Ce dezamăgire, să-mi dau seama că am avut încredere în cine nu trebuia!

Am simțit cum mă înfierbânt pe dinăuntru și, fără-ndoială, m-am înroșit la față. Pielea mă trăda, așa cum o făcea din copilărie.

— Una dintre voi mi-a umblat printre haine, bănuiesc că a probat chiar câteva dintre ele. Parfumul meu era folosit. Poate că astea ți se par niște meschinării, dar nu e deloc plăcut să știi că și-a băgat cineva nasul în lucrurile tale personale.

Mă invitase să mă simt ca acasă. *Mi Casa Su Casa*, cred că asta e fraza

pe care o folosise. M-am înfiorat de rușine.

— A mai dispărut și un ornament. O pasăre de cristal. Era valoroasă și, mai important, era una dintre preferatele mele. Poate că s-a spart. Poate că ați băut prea multă șampanie din aceea de care v-am lăsat. Ori poate v-a căzut cu tronc și ați luat-o acasă. Ezit să acuz pe cineva de furt. Orice s-o fi întâmplat, ideea e că ați mușamalizat-o. Și asta e necinstit. Nu ești de acord?

Am dat din cap, incapabilă să vorbesc, îngreșată de ideea că, în toți acești ani, Mina păstrase această unică intruziune pentru a o folosi împotriva mea. Dacă m-ar fi chestionat la momentul respectiv, aș fi mărturisit. Acum îmi transformase prostia într-un băț cu care mă pocnea peste picioare.

— Nu voi tolera minciuna, Christine. Te-am lăsat șefă. Am presupus c-o să-ți asumi responsabilitatea pentru Sarah și Lucy. Iar problema cu Fraser ăla, ei bine, m-a făcut să-ți pun din nou loialitatea la îndoială. Faza e că mi-am pierdut încrederea în tine.

S-a ridicat și s-a dus la ușă, deschizându-mi-o ca să plec. Eu nu mă puteam mișca.

— Mai vorbim mâine-dimineață. Aș vrea să te duci acasă și să te gândești la tot ce-am spus.

M-a fixat cu ochii ei albaștri, iar eu m-am forțat să mă ridic în picioare, îndreptându-mă spre ea.

— Trebuie să știi că pot conta pe tine în momentele importante. Că ești o persoană pregătită să facă un efort în plus. Mă întristează gândul că s-ar putea să nu fii acea persoană.

— Îmi pare rău, Mina, a fost tot ce-am reușit să bâigui.

— Da, și mie îmi pare rău, Christine. Ar fi mare păcat să te pierd.

Am auzit ușa închizându-se în urma mea și, când mă duceam spre lift, mi-am imaginat noua versiune a mea, așa cum o descriesese ea. *Prea apropiată, autosuficientă, neloială, dubioasă, necinstită*. M-am năpustit într-o toaletă și am vomitat.

Ca de obicei, când am ajuns acasă, totul era în beznă, dar, pentru prima dată, m-am bucurat că Angelica nu venise la parter să mă întâmpine. Aveam timp să-mi revin. Nu mai era nevoie s-o necăjesc cu iminenta mea concediere. Am încercat să găsesc și o parte bună: puteam să-mi petrec mai mult timp cu ea. Am aprins luminile, mi-am scos pardesiul, apoi mi-am verificat chipul în oglindă, exersând un zâmbet larg.

— Sunt acasă, am strigat eu.

Am urcat scările și am bătut la ușa dormitorului ei. Am văzut lumina ieșind pe sub ușă. Am surâs. Camera era ordonată și am presupus că a făcut ce-o rugam să facă de luni întregi. Mi-a luat o clipă să-mi dau seama că nu era acolo, iar camera era atât de curată pentru că lucrurile ei lipseau.

Atunci mi-am adus aminte că telefonul meu era în continuare închis și, când l-am deschis, am găsit șase apeluri ratate de la Angelica. Nu-mi lăsase niciun mesaj. Am sunat-o de îndată, dar nu mi-a răspuns. Doar când am coborât din nou la parter am găsit un bilețel de la ea în hol. Probabil călcasem pe el când am intrat. *M-am mutat la tata.*

M-am așezat pe trepte și am plâns. Poate că, dacă veneam acasă când promisesem, aș fi putut-o convinge să rămână. În schimb, o dezamăgisem din nou. Și știam, în adâncul inimii mele, că-i va fi mai bine cu Mike și Ursula. Merita mai mult decât căminul pe care i-l ofeream eu.

Am stat trează toată noaptea – tăcerea din casă se strângea în jurul meu ca o menghină. M-am uitat la hainele pe care le alesesem pentru a doua zi de dimineață, agățate de ușa șifonierului. Un costum. Urma să fiu concediată rapid, știam asta. Minei nu-i plăceau oamenii care rămâneau aiurea pe acolo. Nu era nevoie să-mi dea preaviz. Cuvintele ei îmi răsuna în cap: *Ar fi mare păcat să te pierd, ar fi mare păcat să te pierd* – la nesfârșit. Spusese *ar fi*, nu va fi. *Ar fi mare păcat să te pierd*. Un licăr de speranță. Poate o a doua șansă.

∴

A doua zi de dimineață eram pregătită să-i fac față când a intrat în birou.

— Acum îmi dau seama, Mina, că ar fi trebuit să-ți mărturisesc despre Lucy. O acopăr de ceva timp – îi corectez scăpările pe care am ales, cum spui tu, să le trec cu vederea. E neglijentă, așa a fost mereu. Nu am cum să spun chestia asta cu mânuși. Urăsc să fac asta, loialitatea e un lucru pe care îl iau la fel de în serios ca tine, dar îmi dau seama că loialitatea mea față de Lucy a fost prost direcționată. Nu face față slujbei sale. Mai mult încurcă. Întâlnirea cu Fraser confirmă acest lucru, și trebuie să-mi cer scuze că nu i-am corectat greșeala înainte s-o observi tu.

Mina s-a lăsat pe spate în scaunul ei și a încercat să-și ascundă uimirea. Nu credea că am atât curaj.

— Am vorbit deja cu HR-ul și am aranjat un pachet de concediere. Au fost de acord că niște salarii compensatorii sunt soluția cea mai bună. O să primească bani buni, dar n-o să ne acuze că am dat-o afară pe nedrept.

— Înțeleg. Și ești pregătită să te ocupi de povestea asta, Christine?

— Absolut. O s-o scot la prânz, ca să fac procesul mai lin.

A zâmbit, dând din cap. Era impresionată.

— Numai dacă ești sigură. Nu mi-ar plăcea să faci un lucru cu care nu ești împăcată.

— Absolut, am repetat, zâmbindu-i la rîndul meu.

Lucy stătea la biroul ei, neavând habar că, atunci când am invitat-o la prânz în acea zi, nu se va mai întoarce.

— Poți să-ți iei și pardesiul, Lucy. Fac eu cinste, dar cred că ar fi mai bine să-ți iei și geanta.

Lui Sarah îi povestisem tot, așa că ea luase prânzul mai devreme. Odată cu plecarea lui Lucy, urma să primească o mărire de salariu.

Am rezervat o masă într-un restaurant drăguț, însoțind concedierea lui Lucy cu o sticlă scumpă de vin. Ea a băut cea mai mare parte.

— Lucy, nu trebuie s-o iei personal. Doar că Mina și-a pierdut încrederea în tine. Știi cum e ea. Poate fi foarte exigentă. În ceea ce mă privește, a fost o plăcere să lucrez cu tine.

Până la desert, vărsase câteva lacrimi, iar eu am strâns-o afectuos de mână.

— Nu ești concediată, Lucy. Doar că e momentul să treci mai departe. Sunt sigură că ești de acord că vei primi o compensare generoasă. Și o să mă asigur că Mina o să-ți scrie niște referințe senzaționale. Acum, bea tot din pahar. Să ciocnim pentru viitorul tău. Știu că va fi unul strălucit.

— Ce cred? Cred că e una dintre rețelele mari care dau naștere unor răhăței nemulțumiți.

Ora cinci după-amiază, într-o zi de luni. Stăteam la ușa biroului Minei, ținând în echilibru niște pahare, o găletușă cu gheață și o sticlă de whisky și întrebându-mă cum voi reuși să deschid ușa. Dragul de Paul Richardson, directorul de comunicare al Minei, mi-a venit în ajutor. A ridicat privirea, m-a văzut cum mă chinui și a sărit în picioare, deschizând ușa și dându-l la o parte pe un subaltern de-al lui din calea mea – un tinerel de la un tabloid pe care-l ademenise să lucreze pentru el.

Erau cu toții aici de ore întregi și făcuseră mizerie cu mâncarea și băutura aduse de mine. M-am mișcat printre ei cât mai încet cu putință, strângând aproape invizibilă farfuriile și ceștile murdare. Atmosfera era tensionată, un lucru pe care-l observasem în ultimele săptămâni, răstimp în care fuseseră mai multe ședințe decât de obicei cu echipa de elită a Minei – liniștea birourilor noastre de la etaj asaltată de o energie tăioasă și frenetică. Cu siguranță, nivelul de stres era ridicat în acea perioadă, dar nu pot spune că era ceva neplăcut. Îmi plăcea acest simț al urgenței și cred că a trezit în mine instinctul de a strânge rândurile și de a o proteja pe Mina.

— Hai să ne calmăm, a zis Paul în timp ce eu turnam băuturile și le puneam paharele în mâinile întinse, iar conversația continua ca și cum eu n-aș fi fost acolo. Am mai văzut asta și în industria aeronautică, și în telecomunicații. Șmecherii își arată mușchii când văd că un rival are succes la ceea ce ei au dat greș. E potirul sfânt, Mina. Un profit sănătos și multă bunăvoință din partea publicului. Și-o doresc. Nu o au. Appleton's o are. Appleton's te are pe tine. Deci mi-e teamă că acest conflict va deveni foarte personal.

— Și, oricum, cine e Ed Brooks ăsta? Și de când a început *Business Times* să facă materiale de investigație? a întrebat Mina.

I-am oferit paharul cu whisky și am observat câteva pete de sânge pe degetul ei mare, acolo de unde își rodea unghia – un semn că era foarte stresată. Articolul din ziar era pe biroul ei. *Mina Appleton, acuzată de rele tratamente și ipocrizie*, acesta era titlul.

— E nou.

Replica a venit din partea tinerelului de la PR.

— Încearcă să-și facă un nume. Oricum, cine citește *Business Times*? Așa cum spuneam, după părerea mea e un răhățel nemulțumit care s-a plâns unui scriitorăș ambițios.

Îi miroseam fumul țigărilor în costumul ieftin. Paul și-a ridicat mâna, cerându-le tuturor să-și păstreze calmul.

— Înțeleg că te deranjează, Mina. Ai avut și continui să ai – să nu uităm portretul din ziarul de duminica trecută – o relație bună cu presa. O să treacă, sunt sigur.

Nu eram atât de sigură. Cu două săptămâni înainte, Margaret dăduse nas în nas cu niște jurnaliști care scotoceau prin tomberoanele de la Minerva.

— Dumnezeu știe cum au intrat.

Mina păruse de-a dreptul uluită când îmi povestise faza.

— Cred că am fost cam naivă.

Nu naivă; delăsătoare.

— Zici tu, Paul, dar cum ești sigur că trece?

— Ai încredere în mine, a spus el.

— Sunt de acord cu Paul.

Rupert French, directorul financiar – un bărbat a cărui greutate creștea și scădea ca un yo-yo. Fără îndoială că înfulecase o grămadă din biscuiții și sandvișurile pe care le adusesem.

— Nu e o coincidență faptul că aceste povești au început să apară după ce am raportat cifrele anuale.

Era clar că se împăuna cu perioada aceea.

— Afacerea a crescut și continuă să crească și, cu tot respectul pentru răposatul tău tată, Appleton n-a fost niciodată considerat o amenințare. Acum este.

— Nu-i subestimați pe jurnaliști. Mai ales pe cei ambițioși.

Tinerelul s-a întins după sticla cu whisky.

— O să văd ce pot afla despre Ed Brooks. Știți că au găsit o modalitate de a pătrunde în telefoanele oamenilor?

Mi-am propus să-mi amintesc să comand mai multă mâncare.

— Acum, hai să nu ne isterizăm.

Douglas Rockwell era un avocat, prieten de-al Minei, pe care el îl rugase să participe la discuție. În acea perioadă era foarte prezent – la dineuri, vizite la Minerva, întâlniri la micul dejun.

— Înregistrarea telefoanelor este ilegală.

Și-a turnat niște apă.

— E aproape ora șase. Hai să vedem dacă e ceva la știri.

A luat telecomanda și a pornit televizorul. M-am uitat și eu, din biroul meu. Povestea era cel de-al treilea titlu din jurnalul de știri:

Presiune crescândă pe umerii Minei Appleton. Femeia de afaceri a anului neagă acuzațiile de practici neloiale.

— *Câțiva furnizori vă acuză de metode dezonorante de lucru, doamnă Appleton. Că nu faceți ceea ce spuneți.*

Mina părea speriată când cineva i-a împins microfonul sub nas. Reporterul o luase la întrebări în timp ce ea se îndrepta spre clădire. Un singur articol negativ într-un ziar și toți începuseră să adulmece mirosul sângelui. Mi s-a părut că Mina a gestionat situația cu demnitate, dând ușurel microfonul la o parte.

— *Tot ce pot declara e că nu există nicio urmă de adevăr în aceste acuzații făcute într-un ziar, de la o sursă nenumită și nedovedită. Pentru moment, nu mai am nimic de declarat.*

Mina a zâmbit politicos și aparent senină, dar eu i-am citit durerea din ochi și am simțit un val de tandrețe. Am închis televizorul și am văzut cum au ieșit toți, unul câte unul, din biroul ei, până când a rămas doar Douglas Rockwell. Mi-am vârât capul pe ușă. Mina era în culmea unei crize de nervi.

— O să-i dau în judecată. N-au nicio dovadă. O sursă anonimă care alimentează un jurnalist fără experiență.

Și-a dat o șuviță de păr după ureche.

— Ai grijă, Mina. În fața tribunalului te vei afla sub jurământ, a avertizat-o el.

Ea a ridicat privirea și m-a văzut în prag.

— O să-ți comand ceva ușor pentru cină, bine?

— Ah, pentru numele lui Dumnezeu! Du-te acasă, Christine. Și închide ușa după tine.

Mă enerva faptul că nu puteam face mai multe. Voiam să ajut cum puteam, și totuși se părea că nu aveam cum să ofer mai mult decât niște băuturi și niște gustări. Dar vremea mea urma să vină în curând.

∴

În seara aceea, în metrou, m-am așezat lângă un tip mai în vârstă, îmbrăcat elegant pentru o ieșire în oraș. Sacoul îi era plin de insigne și șnururi – RAF^[5], am văzut pe epoleți. Am simțit mirosul săpunului cu care

se spălase: Imperial Leather. Când a coborât, ne-am zâmbit unul altuia și apoi am observat, prea târziu, că una dintre insigne îi căzuse pe scaun. Am coborât la prima stație și m-am grăbit să ajung la biroul de obiecte pierdute de pe Baker Street, dar era închis. În dimineața următoare, am mers acolo foarte devreme, așteptând să se deschidă. Mă cunoșteau bine. *'Neața, doamna Butcher, ce ne-ați adus de data asta?* Plecam mai devreme, ca să-mi permit să fac o faptă bună pe drum înspre și dinspre muncă. Starea de bine pe care mi-o oferea acest lucru devenise o adicție. De fapt, aș spune mai degrabă că eram dependentă de zâmbetele și mulțumirile pe care le primeam de la necunoscuți.

A durat ceva timp până când m-am aventurat în grădina de la The Laurels. Îmi amintesc că prima oară a trebuit să mă forțez să pun un pas în fața altuia, dar am ajuns o adevărată temerară. M-am obișnuit cu împrejurimile și acum plimbarea dinaintea micului dejun face parte din programul meu zilnic. Nu merg departe, doar o scurtă plimbare ca să-mi dezmoțesc picioarele, fără să depășesc vreodată limitele stabilite de gard. De-abia aștept să fac aceste plimbări. Mă ajută să-mi limpezesc mintea și să mă simt mai puțin desprinsă de realitate. Așa îmi amintesc că e o lume întreagă dincolo de garduri. Mi-am recăpătat încrederea în mine; de fapt, aș îndrăzni să spun că mi-am recăpătat încrederea mai mult decât credeam că sunt în stare. Și simt cum îmi revin și încep să nu mai fiu epava șovăitoare care eram când am ajuns aici.

Aceasta e cea de-a doua mea plimbare pe ziua de azi. O plimbare înaintea prânzului. Nu bate deloc vântul și nicio frunză nu se clintește. Mă opresc preț de o clipă, închid ochii și ascult. Aud foșnetul aripilor unui porumbel care zboară pe deasupra mea și se așază apoi într-un copac. Uguiește ușor instalându-se mai bine acolo. Înveți să apreciezi lucruri mici. Deschid ochii și privesc cerul. Văd norii care se adună. Bănuiesc că se va stârni o furtună. Privesc gardul și întind mâna pentru a-l atinge. Pari de lemn, cu sârmă între ei. Nu cere mult efort să muți unul dintre pari înainte și înapoi. Nu e atât de solid la bază. Sârma e prea fragilă, așa că-mi pun piciorul pe legătura cea mai joasă și calc în noroi.

Aerul se răcește, apoi cad câțiva stropi de ploaie. E momentul să mă întorc înăuntru. Mă voi bucura de picăturile de ploaie pe pervaz în timp ce-mi voi lua foarfecele și lipiciul și voi lucra la caietul meu cu tăieturi din ziare. Iată-l. Articolul scris de domnul Ed Brooks care a detonat totul.

Business Times, 24 martie 2009

Ed Brooks, reporter, șeful Departamentului de Investigații

MINA APPLETON, ACUZATĂ DE RELE TRATAMENTE ȘI IPOCRIZIE

Lanțul de supermarketuri Appleton's, o afacere care a devenit sinonimă cu comerțul cinstit și cu bunele practici într-o industrie deseori arătată cu degetul pentru înlăturarea fermierilor,

este acuzat de subterfugii, rele tratamente și lipsă de onestitate față de un furnizor tradițional.

Potrivit surselor ziarului nostru, câteva ferme au fost obligate să-și vândă terenurile sub prețul pieței din cauza practicilor neloiale ale companiei Appleton's. Din cauza fricii de represalii, este un lucru neobișnuit ca fermierii să-și exprime revolta față de supermarketuri. Acuzația de ipocrizie este îndreptată chiar împotriva Minei Appleton, pe care sursa o descrie drept „un manager nemilos și lacom”.

Lordul John Appleton, care a murit acum patru ani, a fost un avocat îndrăzneț al bunelor practici în comerț, o verticalitate pe care fiica sa a exploatat-o în procesul de a-și reforma compania...

Îl decupez și-l lipesc pe foaie, vizavi de tăieturile mele. Mici guri de aer proaspăt.

AMABILITATEA STRĂINILOR

Mulțumesc bunei doamne care a înapoiat epoleții RAF ai tatălui meu. Are 83 de ani și faptul că i-a primit înapoi înseamnă foarte mult pentru el.

Fiica lui, Barbara, Tring, Hertfordshire

Prima mea apariție la rubrica „Amabilitatea străinilor” din ziarul gratuit pe care-l luam din tren pe drum spre serviciu. Mi-am căutat numele în fiecare dimineață, dar am primit doar două mulțumiri, în ciuda numărului mare de fapte bune pe care le-am făcut de-a lungul anilor. Totuși, acestea încă mă emoționează, chiar și acum, când le lipesc pe foaie.

AMABILITATEA STRĂINILOR

Aș vrea să-i mulțumesc bunei doamne care m-a oprit pe Oxford Street și mi-a dat plasturi pentru călcâiele care mă dureau din cauza faptului că purtam pantofi noi la muncă.

Sandra din Bucks

Îmi amintesc că am observat rănile sângerânde ale Sandrei din Bucks pentru că urca treptele în fața mea, ieșind din pasaj. Am pierdut-o în mulțimea de la suprafață și a trebuit s-o urmăresc.

— Ar putea fi de ajutor, i-am spus, întinzându-i doi plasturi.

Aveam mereu câțiva în geantă, pentru o astfel de situație. Gâfâiam ca un câțel, iar ea s-a speriat. Apoi însă, când a văzut ce-i ofeream, mi-a zâmbit. Când m-am îndepărtat, i-am simțit căldura surâsului în spate. Recunosc, am făcut-o pentru senzația aceea. Eram dependentă de binele pe care-l puteam face din mers.

Răsfoiesc aceste două pagini din jurnalul meu cu amintiri – *Business Times* și „Amabilitatea Străinilor” – eu și ea. Acum îmi dau seama că dependența mea era subconștientul meu în acțiune. Actele mele de amabilitate erau o încercare de a face loc binelui în viața mea. La momentul acela nu știam, dar lăcomia și decepția se insinuasera deja în birourile noastre vesele și luminoase. Am fost proastă că nu am remarcat acest lucru,

totuși ar fi trebuit să observ – convorbirile telefonice, frânturile de conversație – și apoi am citit despre el în articolul domnului Ed Brooks, dar n-am crezut niciun cuvântel. Acel material m-a făcut să-mi doresc și mai mult s-o apăr pe Mina. Mă vedeam drept protectoarea ei. Eu fusesem cea care luase măsuri când jurnaliștii aceia răscoliseră prin tomberoanele de la Minerva. *Lasă-i în seama mea*, îi spuseseam lui Margaret. Am pus camere pe zidurile exterioare și am instalat un sistem de alarmă. Am angajat doi paznici care să patruleze pe moșie de la apus până la răsărit. Era păcat ca această casă adorabilă să se transforme într-o închisoare pentru Mina.

Un bătrân stă în ploaie, lângă clădirea de birouri Appleton's. E prea devreme pentru a fi primit înăuntru. Ușile sunt închise pentru intruși. Pentru mine însă ele se deschid – tipul de la pază îmi zâmbește –, iar eu trec pe lângă bătrânel fără să-l bag în seamă. De-abia când intru și mă răsucesc, scuturându-mi umbrela, îl observ. Sunt curioasă, poate, dar nimic mai mult. Încearcă să se adăpostească sub nișa clădirii, neputând să-și folosească umbrela, pentru că în ambele mâini ține o cutie. Asta încearcă el să protejeze – nu pe sine. E murat de la atâta apă. Probabil îi e și frig. E o zi urâtă și, din câte îmi amintesc acum, văd că mâinile îi sunt roșii. Nu poartă mănuși. Pare obișnuit să înfrunte stihiile. Și-a petrecut toată existența muncind în natură. Mă forțez să-mi retrăiesc lipsa de amabilitate în culori vii, amintindu-mi fiecare clipă.

Când merg la recepție, mai târziu în acea dimineață, observ că a reușit să intre și că s-a așezat într-unul dintre fotolii, ținând cutia în poală. Văd că în cutie sunt niște fructe – fiecare bucată învelită într-un șervețel bleumarin. La televizor se derulează cea mai recentă reclamă a companiei. Pășuni scaldate în lumina aurie a soarelui, livezi pline de fructe, mâini tăbăcite care culeg recolta încă udă de rouă și apoi aceleași pere și mere așezate în rafturile supermarketului. O fantezie care-ți lasă gura apă și glasul Minei care se aude peste imagini. *Hrană excelentă la un preț corect pentru dumneavoastră – clienții și furnizorii noștri. La Appleton's e treaba noastră să fim corecți cu toată lumea.* Glasul ei pare blând, liniștitor. Oricine i-ar da crezare.

Mă întorc în biroul meu și, când cobor din nou, e deja ora prânzului. Mi-e foame și ies la soare ca să-mi iau un sandwich. Când revin, recepționera mă cheamă la ea.

— Nu vrea să plece, Christine.

Mă răsucesc și-l văd pe bătrânel tot acolo, pierdut în gânduri.

— Vrea să vadă pe cineva de la achiziții, dar nu are programată nicio întâlnire și nu pot să conving pe nimeni să coboare, îmi spune ea.

— Mă ocup eu, zic și mă apropiu zâmbind. Mi-e teamă că nu vă poate ajuta nimeni astăzi.

Ridică privirea spre mine și simt mirosul ploii în hainele sale.

— Le-am cules dis-de-dimineată, spune el. Mai dulci decât oriunde în altă parte.

Despăturește un fruct – este o pară, arămie și lucioasă.

— Sunt convinsă. Totuși, nu aveți nicio întâlnire programată, nu-i așa? Și, după cum spuneam, nu e nimeni liber să vă primească.

— Speram ca domnișoara Appleton să le încerce. Dacă ar gusta dintr-o pară, și-ar da seama.

— Îmi pare rău, dar nu e aici. De ce nu mi le lăsați mie?

Trebuie să scap de el înainte să se-ntoarcă Mina. Vine la birou pe la patru. La patru și jumătate e o conferință de presă.

— Nu mă deranjează să aștept.

Nu vrea să-și predea comoara.

— Nu se mai întoarce azi, mint eu și, zâmbind în continuare, întind mâinile.

El cedează și-mi încredințează fructele. Zâmbesc mai departe în timp ce el se ridică din scaun.

— Mi-ar plăcea să-i las un bilețel, îmi spune, așa că-i aduc un pix și o hârtie, iar el scrie ceva.

Nu aflu niciodată ce anume. Omul pleacă, după șase ore de așteptare.

∴

Dau cutia recepționerei și o privesc cum desface trei pere, adăugându-le merelor desăvârșit de roșii și portocalelor perfect rotunde care se află deja în castronul cu fructe. Fără banane. Duc restul fructelor la bucătărie și lipesc un mesaj pe cutie. *Serviți-vă, vă rog*. Câțiva le mănâncă, dar sunt niște oameni pretențioși și resping tot ce consideră produs inferior – pere cu mici pete maronii. Mănânc una laolaltă cu sandvișul. E delicioasă. E, într-adevăr, mai dulce decât oriunde în altă parte. Bilețelul bătrânului s-a pierdut undeva pe drum – era o femeie ocupată, care trebuia să se gândească la lucruri mai importante. Era doar o zi obișnuită la serviciu.

Când Mina a sosit pentru a se adresa jurnaliștilor, pe scările clădirii Appleton's, uitasem complet de omul cu pere.

— Mulțumesc că ați venit. N-o să vă țin prea mult. Sunt aici ca să vă spun că, în această dimineată, mi-am rugat avocatul să dea în judecată *Business Times* pentru calomnie, în urma afirmațiilor false și răutăcioase împotriva mea și a companiei Appleton's. Mi-e teamă că nu pot spune mai multe în acest moment, în afara faptului că neg orice acuzații rău-intenționate, și am încredere că adevărul se va afla la tribunal. Vă

mulțumesc pentru timpul dumneavoastră.

21

Dosarul a ajuns în fața curții abia peste o lună și, de-atunci, n-am prea mai văzut-o pe Mina, dar vorbeam, în cele mai multe zile. Am urmărit procesul din ziare și am văzut la știri cum a apărut în fața judecătorului, fără să spună nimic, dar părând calmă și demnă. Într-o seară, pe când eram pe punctul de a pleca acasă, m-a sunat.

— Christine. Bine că te-am prins. Am rezervat o masă la The Ivy, iar Andy e plecat. Aș vrea să-mi schimb hainele de tribunal. Ce crezi, poți să-mi aduci și mie câteva? Ia un taxi. Ne vedem acolo.

Mina detesta să mănânce de una singură. Am luat un costum dintre hainele pe care le ținea la birou și am ajuns la restaurant înaintea ei. Un chelner m-a condus la masă.

— Pot să vă aduc ceva de băut?

— Apă, te rog. Minerală. Mulțumesc.

Câteva capete s-au întors când a venit Mina, peste puțin timp. A luat hainele și s-a năpustit la toaletă, să se schimbe.

— Aia era Mina Appleton?

Mi-am ridicat privirea din meniu. O clientă a restaurantului stătea lângă mine, cu o mutră impacientată.

— Da, am zis eu, fără să-mi dau seama, iar ea a pornit în urmărirea Minei.

— Așa e mai bine, a spus Mina când a revenit, așezându-se și comandând un whisky cu gheață.

Femeia de mai devreme, care tocmai îi ceruse Minei un autograf, se întorsese la masa ei, arătând trofeul prietenilor.

— N-am liniște nicăieri, a șoptit Mina, cu spatele la admiratori. Deci, cum merg treburile, Christine?

I-am povestit ce se întâmplase în ziua respectivă, dându-i un dosar pe care directorul financiar mă rugase să i-l înmânez. În timp ce-l răsfoia, am deschis meniul, decisă să-mi iau o supă, apoi niște prăjitură cu pește.

— Excelent, a zis Mina, iar eu am închis meniul și am luat dosarul înapoi. Ah, uite că a ajuns.

S-a ridicat, zâmbind și fluturând din mână. Am zărit o femeie mai tânără, atrăgătoare și subțirică, apropiindu-se de masa noastră.

— Stella, mă bucur să te văd, a zis Mina, sărutând-o pe ambii obraji. Ea e Christine, asistenta mea. Christine, Stella Parker.

M-am ridicat și i-am strâns mâna.

— Mă bucur de cunoștință, Christine, a zis Stella.

M-am îndepărtat puțin de scaun.

— Stella mi-a salvat viața. Cred că tu ești motivul pentru care mi-am păstrat sănătatea mintală, să știi, a spus Mina și mi-a tras scaunul pentru ca Stella să ia loc. Mulțumesc că mi-ai adus chestiile astea, Christine. Vrei să mă ajuți?

Mi-a întins hainele cu care fusese îmbrăcată la tribunal ca să le iau de-acolo.

— Îmi pare bine să te cunosc, Stella, am zis, reușind să zâmbesc. O seară bună să aveți, am adăugat.

Pe măsură ce mă îndepărtam, glasul Minei mă urmărea.

— Urăsc să mănânc singură, Stella. Ce mă bucur că ai putut veni. Ce vrei să bem? Vin alb sau roșu?

Cât timp am așteptat să mi se aducă pardesiul, am privit înapoi și le-am văzut, cu capetele apropiate, ca niște prietene vechi.

Totuși, nu erau prietene vechi. N-o auzisem nici măcar o dată pe Mina pomenind despre Stella Parker, așa că am căutat-o pe Google când am ajuns acasă. *Nutriționistă și vindecătoare*, scria pe site-ul ei. *Specializată în medicină convențională, Stella și-a dezvoltat propriile terapii unice...* Mărturiile clienților susțineau că e *făcătoare de minuni – un adevărat guru – mâinile ei fac miracole*. Părea a fi un soi de vrăjitoare și, în seara aceea, când mi-am pus în farfurie niște pâine prăjită cu fasole, eram plină de ranchiună.

Am intrat în contul personal al Minei. Am zărit plățile către Stella Parker și am anulat-o pe următoarea. Eram destul de sigură să doamna Parker va fi prea jenată să-i spună asta Minei și că mă va suna pe mine ca s-o ajut. Ceea ce a și făcut, iar eu mi-am cerut 1.000 de scuze – eroare bancară și așa mai departe. *Văd eu cum o repar, Stella, nu-ți face griji*. N-am apreciat decât târziu faptul că Stella merita fiecare bănuț pe care i-l plătea Mina.

∴

Pe 14 iulie 2009, Mina a primit despăgubiri în valoare de 100.000 de lire sterline. În motivarea sa, judecătorul a criticat publicația *Business Times* pentru că a refuzat să retragă articolul când a avut ocazia și pentru că a obligat astfel cazul să apară în fața curții. A descris-o pe Mina drept un

cetățean bun și decent, victimă a unei prese agresive și diabolice.

— Pare să fi fost luată la țintă pentru niciun alt motiv decât că este o femeie de afaceri de succes. Asta a fost ceva mai mult decât o vânătoare de vrăjitoare.

Mina nu l-a atacat pe jurnalistul Ed Brooks și nici ziarul la care acesta lucra. În schimb s-a oprit pe scările înaltei Curți, alături de soțul ei mut, care o sprijinea mereu, și a mulțumit juriului și judecătorului pentru decizia corectă și rațională.

— În ciuda ultimelor câteva săptămâni, care au fost neplăcute atât pentru mine, cât și pentru familia mea și pentru cei care lucrează la Appleton's, cred încă în libertatea presei. Dar mă bucur că adevărul a învins. Voi dona banii cu care am fost despăgubită societății caritabile Haven. Vă mulțumesc!

Mina m-a rugat să organizez o masă de prânz unde să le poată mulțumi tuturor celor care-o sprijiniseră de-a lungul procesului. Oricine care s-ar fi uitat pe ferestrele vilei Minerva în acea zi, când soarele își trimitea razele asupra oaspeților, s-ar fi gândit că suntem o adunătură tare ciudată. Stella Parker era acolo, așezată lângă avocatul Minei, Douglas Rockwell. Și stilistul care o ajutase să-și aleagă ținutele pentru tribunal pălăvrăgea cu Rupert French, directorul financiar. Cred că-i puteți spune o mulțime democratică. Chiar și Sarah fusese invitată, deși mi-era greu să găsec o zi în care toată lumea să fie liberă și, din nefericire, n-a putut fi prezentă.

A fost o reuniune foarte reușită și, când m-am ridicat de la masă pentru a organiza mașinile care să-i ducă pe oameni acasă, Mina a lovit cuțitul de paharul său.

— Christine, ia loc, te rog!

M-am așezat, stânjenită când toată lumea s-a întors ca să se uite la mine.

— Și nu în ultimul rând, vreau să-i mulțumesc lui Christine pentru că a organizat pentru noi acest prânz festiv și, mai important, vreau să-ți mulțumesc, Christine, pentru loialitatea și sprijinul tău necondiționat pe care mi le-ai arătat pe parcursul procesului și în afara acestuia. Chiar nu știu ce m-aș face fără tine.

A ridicat paharul, iar ochii ei zâmbitori i-au întâlnit pe ai mei.

— Pentru Christine! a spus ea.

Nu mai beau șampanie. Simplu ei miros îmi întoarce stomacul pe dos.

La o săptămână după prânzul festiv, Mina și familia ei au zburat în Caraibe, unde închiriaseră casa unui prieten bogat. Când au plecat, erau câțiva jurnaliști la aeroport, iar fotografiile care au apărut în ziare prezintă o familie strâns legată, zâmbind la cameră, umăr lângă umăr. Totuși, Mina dusese muncă serioasă de convingere cu copiii săi ca să-i ia în acea vacanță. Atunci erau deja oameni în toată firea, dar depindeau foarte mult de banii mamei lor – un detaliu care le-a fost reamintit când au început să-și caute scuze pentru a nu face călătoria. Ca întotdeauna, când erau obligați, copiii Minei își jucau bine rolul în public de dragul ei.

Mina a insistat să-mi iau și eu concediu, dar, pentru că așa se întâmplă, m-am trezit cu un virus nasol până duminică seară și mi-am petrecut mare parte a săptămânii în pat. Vineri m-am forțat să mă ridic în picioare și să mă îmbrac și astfel m-am simțit mai bine. Apoi, pe măsură ce treceau orele, m-am simțit suficient de bine să iau trenul până la Londra și să mă duc la birou. Sarah fusese la serviciu toată săptămâna și vorbiserăm de câteva ori, totuși voiam să fiu liniștită și să văd cu ochii mei că totul era pregătit pentru întoarcerea Minei.

Când am intrat în birou, pe la patru, Sarah plecase deja. La urma urmelor, era vineri. Nu-mi părea deloc rău că aveam tot acel loc la dispoziție. Mi-am verificat mesajele – nimic important – și am intrat în cabinetul Minei. M-am instalat la biroul ei, o bună poziție pentru a cerceta încăperea din priviri și a mă asigura că totul era la locul lui. Era mereu foarte pretențioasă. Cărțile și revistele, pe măsuta de cafea, așezate într-un teanc ordonat, pernele aliniat pe canapea, jaluzele de la ferestre, trase până la jumătate.

Am rămas surprinsă când Dave a intrat, peste scurt timp. A durat o secundă până când m-a observat și a tresărit, speriat de moarte.

— Credeam că ești în vacanță.

— Aș vreau eu, am zis. Am făcut o viroză și a trebuit să-mi anulez excursia la Viena.

Acele bilete la Viena nu existau, nu existaseră niciodată, dar Viena părea genul de loc pe care Dave s-ar fi așteptat să-l vizitez. Operă, un strop de cultură. Ne-am uitat unul la celălalt – eu la birou, el stând în picioare

neclintit în mijlocul încăperii.

— Nici eu nu mă așteptam să te gădesc aici, am zis.

— Mina m-a rugat să fac câteva drumuri cât timp e plecată.

Cu toate astea, nu s-a mișcat din loc. Lucram cu Dave de mult timp și-mi dădeam seama că ascunde ceva. Parcă încerca să-și ia inima-n dinți și să se clinească și, când a făcut-o, a venit la biroul Minei, a deschis un sertar și a scos de-acolo o legătură de chei. Am recunoscut brelocul de piele al vechiului Jaguar al Lordului Appleton agățat printre acestea. Nu mi-a oferit nicio explicație, așa că am păstrat tăcerea – un truc pe care-l învățasem de la Mina. Dacă lași în urma ta o tăcere suficient de îndelungată, oamenii se simt obligați s-o umple.

— Vrea să mă duc la Fincham, să verific casa. Mai bine plec. Traficul de vineri seara și așa mai departe.

Fincham era vechea casă a Lordului Appleton din Cotswolds – casa în care crescuse Mina. M-am uitat la ceas.

— Păi, nu cred că te poți lua acum la trântă cu traficul, așa că mai bine îți fac un ceai înainte să pleci. Pun ibricul la fiert. De ce nu te duci să te faci comod la mine-n birou?

Puteam fi foarte convingătoare când îmi propuneam și știam că era ceva ce-l sâcâia pe Dave. La niște ceai cu biscuiți am reușit să-i smulg taina.

— Mina vrea să iau eu mașina Lordului Appleton. Jaguarul. Am admirat-o întotdeauna, dar... nu știu...

Părea reticent, dar, după felul în care se juca cu acel breloc de piele se vedea cât își dorea acea mașină.

— Știi cât e de generoasă. Accept-o cu recunoștință, Dave. Dacă te face să te simți mai bine, o să vin la Fincham cu tine.

Nu fusesem niciodată în căminul copilăriei Minei și tânjeam să-l văd, înainte de a fi vândut. În plus, gândul de a mă întoarce la mine acasă era absolut sinistru. O excursie spontană la Cotswolds era mai mult decât ispititoare.

— Nu, Christine. Nu ți-aș putea cere asta. E lung drumul.

— Exact. N-o să te las să adormi la volan. Vin cu tine și-ți țin de urât. În plus, dacă sunt eu acolo, poți lua Jaguarul, iar eu pot conduce Audiul în locul tău. Cum ți se pare?

— Mă rog, nu-s foarte sigur.

— Pe bune, Dave, m-aș bucura. Am nevoie de un strop de aer curat după ce am zăcut în pat toată săptămâna.

Acestea fiind zise, am făcut un termos de cafea pentru drum înainte să apuce să se răzgândească.

Când am plecat era ora 6 și traficul era greoi, dar, cu experiența lui, Dave a luat-o pe străduțe ferite și am ajuns la timp pe M4. Niciunul dintre noi n-a vorbit prea mult, dar radioul era pornit și am ascultat, așa cum făcuserăm de multe ori, emisiunea de vineri seară. Cine ne-ar fi privit dintr-o mașină alăturată ne-ar fi putut lua drept un cuplu care se întorcea să-și petreacă weekendul acasă.

Acum înțeleg de ce acea călătorie a trezit suspiciuni. Noi amândoi, șoferul și secretara, mergând două ore cu mașina ca să viziteze moșia de la țară care a aparținut răposatului tată al șefei noastre. Amândoi eram nesăbuiți. Nu bănuiam cât de criticată va fi excursia noastră, cât de mult se vor interesa străinii de ea, întrebările care urmau să ne fie adresate, așa că am ieșit din Londra fără niciun indiciu că suntem supravegheați.

Ne-am oprit la o benzinărie înainte de a intra pe autostradă. Am rămas în mașină în vreme ce Dave a făcut plinul. Mai târziu, alții au insistat asupra detaliilor, dar eu îmi amintesc cu greu acea oprire – doar frânturi din ea. Zgomotul combustibilului care gălgâia din pompă. Mâinile lui cu mănuși de silicon – le purta mereu când alimenta. Sacoul lui întins pe bancheta din spate. L-am zărit prin fereastra benzinăriei, cumpărând una-alta, dar eram preocupată să-i scriu Angelicăi și să citesc răspunsurile ei – amândouă eram foarte vorbărețe, așa cum nu eram niciodată când ne aflam față în față. Apoi am turnat cafea – una pentru mine, una pentru Dave și le-am lăsat în suportul de la mijloc – așa că nu am acordat mare atenție lucrurilor pe care le pune la cale. Jaguarul, îmi dau seama acum, venea cu niște obligații. Era o recompensă, nicidecum un cadou.

Când s-a întors în mașină, i-am mirosit răsuflarea mentolată. Și-a întins brațul peste spătarul scaunului meu și s-a răsucit, întorcând mașina, expert, cu o singură mână.

Pe măsură ce ne apropiam de partea rurală, aerul din mașină s-a schimbat, aducând cu el izul pământului jilav și plin de mușchi. Am simțit un fior de nerăbdare – ne îndreptam spre un teritoriu necunoscut.

— Mă-ntreb cum e casa, am zis.

— Mare. Sinistră. Acum e prea întuneric, dar când vii aici ziua cu mașina o poți vedea în vârful dealului.

— Ai mai fost aici?

Am încercat să nu par ofticită. Îi organizam săptămânal agenda lui Dave,

dar nu programasem vreodată vreun drum la Fincham.

— Da, de vreo două-trei ori. Am adus-o pe Mina aici după moartea tatălui ei și am ajutat-o să ia câteva lucruri.

M-am întrebat dacă lucrurile lui Jenny Haddow fuseseră scoase de-aici. Ar fi trebuit să mă deranjeze mai mult. Ar fi trebuit să mă facă să mă-ntreb ce altceva nu știam.

Am oprit în fața unor porți de fier, încuiate cu un lacăt. În lumina farurilor l-am văzut pe Dave scoțând rândul de chei din buzunar și ținându-le în palmă, căutând-o cu ajutorul degetelor pe cea potrivită. A deschis porțile, una câte una, apoi am intrat. Am aruncat doar o privire scurtă casei, pentru că Dave a parcat în partea laterală.

— Aici își ținea mașina, a spus Dave.

Un grajd transformat în garaj.

L-am urmat când a deschis ușile și a aprins luminile. Mașina Lordului Appleton era un vechi XJ6. Am văzut cum Dave îi mângâie caroseria, atingând-o ca și cum se aștepta s-o ia înspăimântată la goană. Orice ezitări pe care le-a avut când a venit vorba de acceptarea cadoului din partea Minei dispăruseră pe drum. S-a așezat la volan și am observat cum și-a ținut răsuflarea înainte de a răsuci cheia în contact. Cât de mult și-ar fi dorit ca motorul să se trezească la viață ca să poată conduce mașina aceea, acolo și atunci. Dar era mort. Nu prea scotea niciun sunet.

— Ce păcat! am zis. Se pare că trebuie să rămânem aici. Poți vorbi să te tracteze cineva mâine-dimineață.

Eram decisă să nu irosesc această excursie – îmi doream cu ardoare să văd moșia Fincham la lumina zilei.

Sunt uimită acum de cât eram de dezinhibați în timp ce cutreieram casa aceea veche și maiestuoasă. Mina mă făcuse mereu să mă simt la Minerva ca acasă și nu vedeam niciun motiv pentru care ar fi avut alte sentimente când venea vorba de casa ei părintească. Am ajuns pe un culoar lung, iar Dave mă târa după el ca pe un copil îngrozit de întuneric.

— Acum îmi dau seama de ce nu voiai să vii singur aici, am zis.

Mobilierul din hol era acoperit cu cearșafuri albe. Tablourile fuseseră date jos de pe pereți, lăsând în loc urme fantomatice. Erau atât de multe uși, atât de multe încăperi, toate întunecate și înfricoșătoare, și am încercat, dar mi s-a părut foarte dificil, să mi-o închipui pe copila Mina alergând pe-aici.

L-am urmat pe Dave de-a lungul culoarului. Zgomotul pașilor noștri răsuna pe gresie, apoi am ajuns, în tăcere, pe un coridor cu o mochetă uzată

și pătată după ce, zeci de ani, personalul se plimbase la nesfârșit între bucătărie și casa mare, servind mâncare și băutură. Acum ne văd pe noi, pe Dave și pe mine, călcându-le pe urme.

Era o casă foarte diferită de Minerva. Bucătăria era una utilitară – linoleum tocit pe jos, tuburi de neon pe tavan, ce tot bâzâiau și pâlپâiau –, un loc pentru personal inferior. Dacă lucrezi la Fincham, trebuia să-ți cunoști lungul nasului. M-am așezat la masa de pin, mai degrabă chirurgicală decât gospodărească sub luminile tăioase din tavan, și m-am uitat cum Dave a deschis frigiderul. Desigur, era gol.

— Ce-ai cumpărat de la magazin? am întrebat, sperând că s-a gândit la câte ceva pentru micul dejun.

Am regretat că nu m-am gândit eu însămi la asta.

— Ciocolată, a zis el. Și Mentosan.

Dave era dependent de Mentosan – le sugea fără încetare când era stresat. Când s-a așezat în boxa acuzaților, am observat că toată podeaua era plină de hârtiuțe argintii.

Cât timp a verificat dacă fereastra era închisă bine, eu am scotocit prin dulapuri și în fundul unuia dintre acestea am găsit o sticlă de brandy.

— Un pahar de noapte bună? am zis, găsind două pahare și ștergându-le cu mâneca pardesiului.

Era clar că Dave n-avea să mai conducă în seara aceea, așa că am turnat două pahare generoase.

— Noroc, am spus, apoi licoarea mi-a ars beregata. Cred că asta a fost toată mâncarea gătită, am glumit, strâmbându-mă. Două cocktailuri tembele la Fincham!

Mă simțeam ca un personaj din cărțile de aventuri ale lui Enid Blyton^[6]. El părea uimit. Presupun că Dave n-a citit multe cărți în copilărie.

— Mă duc să verific dacă totul e în regulă prin casă, a zis el, iar eu l-am urmat de-a lungul culoarului, stingând luminile, în timp ce întunericul se întindea în spatele nostru.

— E greu de crezut că ăsta a fost căminul unei familii, nu-i așa? am spus, ridicând privirea la scara principală.

El a ridicat din umeri.

— Pentru tine și pentru mine, poate, dar ei nu sunt ca noi, nu-i așa?

M-a surprins să-l aud făcând diferența clară între „noi” și „ei” – mi se părea atât de demodat. Dar acum îmi dau seama că avea dreptate. Limitele se dizolvaseră. L-am urmat, ștergând cu degetele praful de pe balustradă.

— Aici e dormitorul principal, a zis el, deschizând o ușă.

Locul unde, cel mai probabil, fusese concepută Mina. Voiam să-l văd cum arată, sub acoperămintele, așa că am dat pledul la o parte. Un pat cu baldachin, o masă de toaletă, garderobă, o comodă, toate din lemn masiv de stejar. Draperii grele de brocart prinse la ferestre. O încăpere rece. Mi i-am imaginat pe Lord și pe Lady Appleton dormind în baldachin – și pe micuța Mina în camera ei de la capătul îndepărtat al culoarului. M-am răsucit și am pornit în căutare.

Dormitorul Minei era chiar în capăt, cât mai departe cu putință de camera părinților săi, și m-am gândit cât de singură trebuie să se fi simțit, acolo, noaptea. Dacă ar fi plâns, nici n-ar fi auzit-o.

Știam cum e să stai așa, întinsă în pat, sperând că va veni cineva să te consoleze. După o vreme, înveți să te autoconsolezi, apoi nu mai plângi deloc.

Am stat la fereastră și am privit afară, dar întunericul mă împiedica să văd ceva. Cât de diferită era această priveliște de cea de care avusesem parte de la geamul dormitorului copilăriei mele. Felinarele stradale de afară însemnau că nu era niciodată beznă deplină, așa că de la fereastră mea vedeam în casele de vizavi – familiile luând masa împreună, cum se uită la televizor și, chiar când trăgeau draperiile, le zăream umbrele mișcându-se în spatele pânzei subțiri.

Îl auzeam pe Dave afară, pe culoar, deschizând și închizând uși, verificând fiecare cameră. Când a ajuns la camera Minei, s-a oprit. Eu scosesem deja cuvertura de pe patul imens, gata făcut. L-am auzit apăsând clanța și intrând – l-am simțit stând acolo și uitându-se la mine. Am închis ochii, așteptând să-nchidă ușa și să vină spre mine.

— Aș vrea să plecăm mâine cât se poate de devreme, a spus. Trebuie să-i duc pe băieți la fotbal în jurul prânzului. Rămâi aici sus? Eu o să dorm la parter.

— E perfect. Noapte bună, Dave! am zis, cu spatele la el.

După ce a plecat, m-am uitat prin cameră. Nu prea era niciun semn că aici fusese dormitorul unui copil, pentru că jucăriile fuseseră strânse, desigur, cu mult în timp în urmă. Nu rămăseseră decât niște animale de porțelan în miniatură, aliniat pe suprafața de sticlă a măsuței de toaletă. Menajerie de sticlă, cred că așa li se spune. Oamenii le colecționează acum, deși nu pot pricepe de ce. Mi se par ieftine și urâte.

Am luat peria din trusa de frumusețe – o copie în miniatură a celei pe

care o zărisem pe masa de toaletă a doamnei Appleton – și mi-am trecut-o prin păr, ascultând zgomotele casei. Apa care curgea prin țevi când Dave s-a dus la toaletă, scârțâitul podelelor, zăngănitul ușor al ferestrelor. Sub geamul mesei de toaletă era o fotografie. Era prima poză în care o vedeam pe Lady Appleton și imaginea aceea mi-a rămas în minte multă vreme. Semăna cu descrierea pe care i-o făcuse Mina: *mama mea e o femeie distantă*.

În acea fotografie, părea mai degrabă o femeie la modă decât o figură maternă, stând pe un scaun de grădină, cu părul strâns în vârful capului, cu ochelari de soare, ruj, cu o țigară într-o mână și cu un cocktail în cealaltă. Mina are vreo patru ani și stă pe un covor la picioarele ei. Are exact aceeași poză, ținând o ceșcuță de ceai cu degetul mic în afară și un creion în mâna cealaltă, ca și cum ar fuma dintr-o țigară.

Am vârât fotografia înapoi și am luat un bibelou – o veveriță – răsucindu-l în palmă. Avea o etichetă pe fund, *Brownlow*, scrisă de mâna unui copil. Ce drăguț, m-am gândit. Mina le botezase, lipind pe fiecare o etichetă. Veverița, un iepure, un bursuc, o căprioară, un arici și o nevăstuică. *Brownlow, Percival, Simpson, Lancing, Hogarth* și *McTally*. Când m-am culcat în noaptea aceea, le-am simțit ochii de mărgele urmărindu-mă în întuneric.

Acum, de câte ori nu pot dormi, în loc să număr oi, recit în gând numele acelor bibelouri și-mi imaginez cum veverița, iepurele, bursucul, căprioara, ariciul și nevăstuica mășăluiesc pe un drum de țară, înfulecându-l, ronțând gazonul cu dinții lor mici și ascuțiți.

De-abia așteptam să se întoarcă Mina și să revin la programul meu obișnuit. Dar mi-am dat seama, când am intrat în birou luni de dimineață, că era ceva în neregulă. Înainte de orice, ea era deja acolo, iar eu îmi propusesem să ajung mai devreme ca de obicei. Jaluzelele de la biroul ei erau trase și, în timp ce-mi scoteam pardesiul, am auzit-o vorbind la telefon, în franceză. Vorbea fluent, datorită educației sale elvețiene. Pe de altă parte, franceza mea are limitele sale, așa că nu am înțeles despre ce anume era vorba. Am presupus că discuta cu mama ei, franceza fiind limba lor preferată când comunicau. Nu suna bine de pe buzele Minei, era mai degrabă germanică decât galică. O reflexie, mi s-a părut, a relației tăioase dintre ele.

M-am dus să pregătesc cafeaua și un platou cu fructe – o doză de vitamine ca să diminuez efectele diferenței de fus orar de care suferea, pentru că se-ntorsese în noaptea precedentă –, apoi am bătut la ușă și am intrat în biroul ei.

— Bună dimineața, am zis, așezând tava jos și ducându-mă să ridic jaluzelele. Cum a fost în vacanță?

Mă așteptam să se întoarcă odihnită – procesul rămăsese în urmă, petrecuse o săptămână senzațională în Caraibe –, dar ea era un pachet de nervi. Se simțea în aer. Când m-a privit, mi s-a strâns inima de milă. Am văzut un copil abătut, cu ochii cășcați de frică. Și-a plimbat privirea între mine și ecranul computerului, apoi m-a fixat din nou. Mi-am amintit de incidentul cu Clifford Fraser și agenda, dar știam că ceea ce o supăra acum nu avea nimic de-a face cu mine. Nu era vreun strop de furie sau iritare acolo, doar pură neputință.

— Cred că nu pot să... a spus și s-a uitat din nou la computer.

Cu cât se panica ea mai mult, cu atât mă simțeam eu mai calmă. I-am turnat cafeaua și i-am așezat-o lângă platoul cu fructe. Apoi m-am dus în spatele ei ca să văd care era problema.

— Asta e, a zis ea, arătând o însemnare din agendă, de luna trecută.

O călătorie la Geneva.

Fusese ideea Minei, cu ceva timp în urmă, ca Sarah să se ocupe de toate aranjamentele ei de călătorie – *n-ar trebui să te încurci cu hoteluri și bilete*

de avion, Christine. Ai lucruri mai importante de făcut –, iar eu scăpasem de această îndatorire. O întrebam pe Sarah despre călătoriile lunare ale Minei la Geneva când acestea începuseră să apară în agendă, iar ea ridicase din umeri și-mi spusese că Mina își vizita mama. Eram sceptică, având în vedere că știam mai multe despre relația lor, dar, dacă asta îi spusese Mina lui Sarah, cine eram eu s-o contrazic?

— Vreau să le scot pe toate, dar nu cred că pot... nu știu cum se face...

Mina era întotdeauna nepricepută în privința tehnologiei.

— Stai să mă uit, am zis, și ea s-a ridicat, cedându-mi scaunul.

M-am apropiat și m-am pus pe treabă. Îi simțeam răsuflarea pe gât în timp ce degetele îmi zburau pe tastatură. Mi-a luat doar cinci minute să șterg toate acele călătorii la Geneva.

— Gata, am zis când am terminat, întorcându-mă cu fața la ea.

M-a privit cu recunoștință și a părut să se relaxeze. Apoi și-a luat cafeaua și fructele și s-a dus să se așeze pe canapea. Am rămas pe scaunul ei de birou și, preț de o clipă, rolurile noastre au părut inversate.

— Mulțumesc, Christine. Poți tu să introduci alte programări? Ca să nu pară că lipsește ceva. Tu știi mai bine decât oricine care îmi e programul.

— Desigur.

Parcă eram din nou la școală, scriind un eseu creativ sub supravegherea profesorului, contra-cronometru. Mi-a luat vreun sfert de oră ca să inventez niște programări noi și plauzibile.

— Iată, am spus, savurându-i zâmbetul recunoscător.

A fost o prostie din partea mea. Poți șterge chestii de pe o pagină, dar nu și de pe un hard-drive. Mina nu s-a gândit la asta, iar eu nu mi-am dat seama că trebuie s-o fac. Ce bine ar fi fost dacă ar fi fost mai sinceră cu mine. La acel moment, m-am lăsat purtată de propria vanitate – credeam că eram singura care o putea ajuta. Mă chemase în ajutor și păruse un lucru neînsemnat. Atâta lucru puteam să fac și eu.

— Te deranjează dacă te-ntreb de ce? Nu pricep de ce trebuie să ascunzi faptul că-ți vizitezi mama.

Am așteptat-o să-mi destăinuie secretul. Mi-am imaginat că poate era vorba de un amant sau de vreun soi de clinică de înfrumusețare. Își aranjase deja fața pe ici, pe colo, dar de asta se ocupau mereu cele două fete pe care le angajasem s-o viziteze la Minerva. Observasem că, atunci când se întorcea de la Geneva, avea o strălucire aparte. M-a privit preț de o clipă și a ridicat din umeri.

— Ai dreptate, n-ar fi trebuit, dar mama m-a sunat de dimineață. Se teme că vizitele mele ar putea fi...

Am privit-o cum se chinuia să găsească vorbele potrivite. *Greșit interpretate*, a rostit ea.

— E complicat.

Era tot ce credea că aveam nevoie să aud. Nici măcar mai târziu, după multe luni, când a descoperit că acele modificări din agendă nu se evaporaseră în neant și că trebuia să inventeze un motiv pentru care fuseseră făcute acele schimbări, nu mi-a oferit mai multe explicații, deși tot pe mine m-a chemat s-o ajut încă o dată. Și nici atunci n-am găsit puterea de a o refuza.

S-a întâmplat ca Sarah să anunțe în acea dimineață că era bolnavă pentru tot restul săptămânii. Uneori mă-ntreb dacă lucrurile ar fi stat altcumva dacă ea ar fi zbârnâit pe la birou.

În acea săptămână, Mina a stat foarte mult plecată pe la diverse ședințe, ceea ce nu era un lucru neobișnuit. Așa făcea ea afaceri, luând masa cu politicieni și oameni din sfera presei, în timp ce echipa ei se îngrijea de treburile zilnice de la Appleton's. Se pricepea de minune să delege. Totuși, chiar și în absența ei, am sesizat că avea ceva pe suflet, că ajutorul meu în privința agendei nu-i vindecase problemele. Am găsit bucăți de șervețele pătate de sânge în coșul ei de gunoi și am știut că-și mușcă pielea din jurul unghiilor. Pe mocheta din jurul scaunului ei am găsit câteva șuvițe de păr. E norocoasă că are ditamai coama; îmi imaginez că sub buclele ei abundente are mici pete de chelie, acolo de unde-și smulge părul, stresată. Le-am găsit cu ușurință. Păr negru pe mocheta deschisă la culoare. Evident, dacă știi unde să cauți. Abia la sfârșitul zilei de joi și-a deschis, în cele din urmă, sufletul în fața mea.

— Christine, poți să vii puțin la mine?

A zâmbit, dar nu m-a păcălit. Eram șocată de cât de fragilă părea.

— Vrei să iei loc?

Mi-a făcut semn să mă așez lângă ea, pe canapea. Am remarcat că stătea pe palme și mi-am dat seama că încerca să le ascundă de mine. Să-și ascundă carnea smulsă din jurul degetelor mari. Și-a privit genunchii și am avut, încă o dată, senzația fugitivă că rolurile noastre se inversaseră și că eu eram cea puternică.

— Ar putea să sune ciudat, a zis ea, dar ești printre pușinii oameni în care simt că pot avea încredere.

Mie nu mi s-a părut nimic ciudat.

— Tocmai m-am întors de la biroul lui Douglas.

Asta era o noutate pentru mine. Probabil își aranjase o întâlnire cu avocatul între alte două întâlniri din acea după-amiază. Stăteam atât de aproape încât, atunci când s-a întors cu fața la mine, i-am simțit mirosul respirației – teama din el – tăios și acid, ridicându-i-se din stomac.

— Douglas m-a sunat când eram plecată. Cineva i-a spus că poliția urmărește niște informații pe care le-a primit în legătură cu procesul de calomnie.

Și-a scos o mână de sub ea și a început să-și roadă degetul mare. Voiam să mă-ntind și să-i spun să înceteze, așa cum îi spuneam odinioară Angelicăi, când își rodea unghiile.

— Mi-a spus că poliția are obligația să le verifice, dar nu e obligatoriu să ducă la ceva anume. Sincer, e absurd. M-am certat cumplit cu el. Douglas m-a sfătuit de la bun început să nu dau *Business Times* în judecată, știi? Credea că povestea se va stinge oricum în timp, dar e reputația *mea* în joc, Christine. Nu a lui. Numele Appleton este baza pe care se sprijină afacerea noastră. N-am putut sta deoparte, lăsându-i pe jurnaliști să-l târască prin noroi. Înțelegi, nu? N-am avut de ales, a trebuit să-i dau în judecată.

— Da, sigur.

— Și am câștigat. Judecătorul a spus că a fost o vânătoare de vrăjitoare. Am fost răzbunată. Acum mă vânează din nou.

Și-a trecut din nou dosul palmelor pe la ochi. Un strop minuscul de sânge i-a mânjit pometele.

— Nu mă simt în siguranță, a zis. Mă simt urmărită și cred că telefoanele îmi sunt ascultate. Ar face orice să mă prindă.

— Cine anume? am întrebat.

A ridicat din umeri.

— Poliția, câteva ziare. Și rivalii noștri, bănuiesc. Cine știe? Mafia. E o vânătoare de vrăjitoare. Douglas m-a sfătuit să mă duc la poliție. E încrezător că putem obține un fel de înțelegere, dar de ce aș vrea să fac una ca asta? E absurd. Dacă poliția urmează pista asta, va fi o irosire totală a banilor publici. Ar trebui să prindă infractori adevărați, nu oameni ca mine.

— Cu siguranță nu se va ajunge aici.

— Sper că nu. În orice caz, nu mă voi duce la poliție, dar mă simt obligată să iau niște măsuri pentru a mă proteja.

A pus o mână pe mine și s-a ridicat în picioare.

— Mi-ar prinde bine să beau ceva. Bei și tu cu mine?

Am dat din cap și voiam să mă ofer să prepar băuturile, dar ea era deja acolo, punând gheața în pahare și turnând whisky-ul. Apoi s-a așezat la loc întinzându-mi băutura și răsucindu-și trupul spre mine. M-a privit din nou, studiindu-mi chipul, măsurându-mă și mi-am dat seama că încerca să decidă cât de mult putea să se încreadă în mine.

— Cum te pot ajuta? am întrebat-o.

— Ce drăguță ești, a zis, atingându-mi mâna. Ar fi un singur lucru. Erau câteva hârtii de pe vremea tatei pe care le țineam în birou. Dacă ajung în mâinile cui nu trebuie, mă tem că ar putea părea ceea ce nu sunt. Sunt private, înțelegi? Nu trebuie să ajungă sub ochii străinilor. Cred că erau acolo și câteva caiete vechi de-ale mele. Le-ai pus tu în cutii când ne-am mutat în birourile noi.

— Da, sunt în arhivă.

— Da? Le poți scoate de-acolo? De preferat, din clădire. Le-aș lua acasă cu mine, dar nu m-aș simți în siguranță dacă ar fi acolo – știi că Margaret i-a prins pe jurnaliștii ăia căutând prin gunoi.

— Le pot lua eu.

— Serios?

— Da.

— Acasă la tine?

— Da. Mă duc la arhivă mâine la prima oră.

— Poți să spui că în cutii sunt lucruri care-ți aparțin, Christine. Îmi imaginez că e un soi de jurnal pe care trebuie să-l completezi?

Am simțit cum vechea Mina reapărea. Cu sânge rece, încrezătoare, curajoasă.

— Știi că nu te-aș ruga să faci una ca asta dacă ar fi ceva ilegal în cutiile alea. Mai vrei de băut?

Mi-a luat paharul și l-a umplut la loc.

— Apropo, voiam să-ți mai spun ceva. Casa din Italia va fi goală cea mai mare parte din luna august. Mă-ntrebam dacă vrei să te duci acolo vreo săptămână. Ia-o și pe Angelica. I-ar plăcea la nebunie.

Văzusem pozele casei din Italia și știam cât de mult însemna asta pentru Mina. Casa însemna doar prietenii apropiați și membrii familiei. Un gest frumos, dar am ezitat, pentru că mă-ndoiam că Angelica avea să dorească să-și petreacă timpul cu mine.

— Pari îngrijorată, Christine. Înțeleg. Adolescenții pot fi dificili. Poate

că Angelicăi i-ar plăcea să meargă acolo cu niște prieteni?

Și-a pus mâna pe brațul meu.

— Spune-i că ți-am oferit ție vacanța asta, dar tu nu poți merge – și sugerează-i *tu* să se ducă mai bine cu niște prieteni? Fac pariu c-o să accepte. Asigură-te să-i spui că a fost ideea ta.

Și-a ciocnit paharul de al meu și a luat o gură de whisky; am auzit cum crănțane o bucată de gheață.

— Mulțumesc, Mina. Dacă ești sigură...

— Absolut. Ești ca un membru al familiei pentru mine. Știi asta, Christine.

S-a ridicat și s-a întins să-și ia haina. Eu mi-am terminat băutura și am dat să plec.

— Știi, Christine, dacă mă gândesc mai bine, poate-ar fi mai bine să scapi de toate materialele de-acolo.

A spus-o ca și cum s-ar fi răzgândit, cu un glas atât de drăgălaș încât parcă-mi vorbea tot despre invitația în Italia.

— Nu mai trebuie să păstrez nimic și astfel nu-mi voi mai face griji în privința asta. Poate le poți arunca în drumul tău spre casă? Sau cum consideri că e mai bine. Las la latitudinea ta. Consideră că faci un pic de curățenie.

Un pic de curățenie, asta e tot ce mi-a cerut Mina Appleton să fac.

Crima mea era să fac lucrurile să dispară.

24

*Christine a spus niște minciuni atât de mari.
Că ochii oamenilor s-au holbat prin ochelari;
Tatăl ei care, din copilărie.
Ținea ca lucrurile adevărate să fie
A încercat s-o creadă pe Christine;
Era să-l coste viața acest chin.*

Cautionary Tales for Children^[7]. O carte din biblioteca mea de copil. Îmi amintesc că, după înmormântarea mamei, tata a luat-o, a răsfoit-o și a găsit această strofă. A citit-o cu glas tare – înlocuind numele *Matilda* cu numele meu și *mătușă* cu *tată*. N-am scos nicio vorbă, nu l-am putut privi, cu ochii ațintiți pe crustele din scobitura cotului, scărpinându-mi eczema. Așa că a citit-o încă o dată și încă o dată. *Christine a spus niște minciuni atât de mari...* La spital, după ce murise mama, îi jurasem că nu fugisem în mijlocul drumului, că o ținusem pe mama de mână. Știa că mint. Sunt sigură de asta, dar nu mi-am schimbat povestea. Adevărul era insuportabil.

În general, n-aș vandaliza nicio carte, dar pe asta aș strica-o bucuroasă. Tai *Matilda* și scriu *Mina*. Am scris de mână frumos și arată bine pe pagină. *Mina a spus niște minciuni atât de mari...* Se potrivește destul de bine. Rup pagina, apoi îi decupez marginile și o lipesc tăieturi în jurnalul meu. *Secretara ei care, din copilărie, / Ținea ca lucrurile adevărate să fie / A încercat s-o creadă pe Mina / Era s-o coste viața acest chin.* *Secretara*, în loc de *mătușă*, e un pic exagerat, dar, dacă repeți ceva de suficient de multe ori, poate deveni realitate. Când am descoperit cât de mult mă mințise *Mina*, asta aproape că m-a ucis.

Am mințit și eu, dar niciodată pe ea. Cu toții am mințit. Și Dave. Era molipsitor. Locurile de muncă sunt pline de înșelătorii, nu-i așa? Și de oameni care acoperă diverse greșeli, pe ale lor și pe ale șefilor lor. În această privință, nici biroul nostru nu era cu nimic diferit.

Poate că *Rachel Farrer* este o excepție. Nu-mi pot imagina un neadevăr care să-i zboare de pe buze. Am mințit-o, cu toate acestea, fără pic de remușcare.

Domeniul lui *Rachel Farrer* era șirul de încăperi ordonate și eficient

conduse din subsolul clădirii Appleton's. Așa cum eu mă pricepeam de minune să gestionez timpul, așa se pricepea Rachel Farrer să gestioneze spațiul. Când ți se părea că nu mai e niciun loc, ea reușea mereu să organizeze totul astfel încât să mai încapă niște cutii și dosare aduse în arhiva ei.

— O să-ți mai eliberez niște spațiu, Rachel, am zis.

Stătea lângă mine în timp ce umpleam cutia.

— Numai până când mi le înapoiezi, Christine.

— Nu e nevoie. Sunt numai vechituri. Caiete cu stenografii, genul ăsta de lucruri. N-am avut ocazia să le triez de când ne-am mutat birourile. Măndoiesc că e ceva care merită păstrat.

— N-ar trebui să hotărâsc eu asta? Pot fi chestii legate de trecutul companiei. Dacă nu le returnezi, aș vrea să le răsfoiesc conținutul și măcar să fac copii oricărui material care ar putea prezenta interes.

Și-a scos ochelarii, studiindu-mă. Îi purta pe un lanț de aur la gât și am observat câteva firimituri prinse în lentile, de la sandvișul pe care-l mâncase la prânz.

— Sigur, ai dreptate, am spus. Nu-ți face griji, le aduc înapoi când termin cu ele.

— O clipă, a spus ea. Cutiile astea au fost greșit etichetate.

Și-a pus la loc ochelarii și și-a trecut un deget peste înregistrarea pe care o făcusem în caietul ei, apoi a comparat-o cu etichetele de pe cutii.

— Ori asta, ori ai luat materialele greșite.

Ar fi trebuit să știu că nu pot trece de Rachel.

— Nu, ai dreptate. E greșeala mea în întregime – au fost greșit etichetate în vechiul birou, iar vechile mele caiete cu stenograme și hârtiile mele personale au nimerit în două cutii de-ale Minei. Au fost etichetate ca fiind ale Minei, dar de fapt nu erau ale ei. Îmi pare atât de rău, e o învălmășeală.

— Nu-ți stă în fire, Christine. Să nu observi la momentul potrivit.

— Ah, am observat, dar pe atunci o aveam pe Lucy Beacham și n-am avut timp să-i îndrept toate greșelile, încă mai găsesc câte una.

— O, Doamne!

Rachel Farrer nu era mulțumită, dar mi-a acceptat explicația și a scris o notă care să îndrepte greșeala.

— Uite, Christine, mai bine iei unul dintre cărucioarele mele.

— Super. Mulțam.

În seara aceea am rugat un șofer să mă conducă acasă. Dacă Dave ar fi

fost disponibil, poate că aş fi aruncat cutiile pe drum, așa cum sugerase Mina. În schimb, le-am luat acasă cu mine, depozitându-le în garaj, lângă un sac cu lucruri pe care Mike le abandonase. Plecase de cinci ani și acum eram divorțați, dar tot nu mă îndurasem să scap de chestiile alea nedorite. *Aruncă-le pe toate, Chrissie*, spusese. Totuși, nu puteam. Așa că i-am spus că le voi duce la târgul de vechituri, dar nici asta n-am putut s-o fac. În seara aceea, când i-am văzut sacul cu lucruri vechi, m-am necăjit și am rămas trează, gândindu-mă la el, la Ursula și la Angelica, cum se drăgăleau la un loc în casa lor confortabilă. Poate că a fost o dorință de răzbunare când m-am hotărât să le pun pe foc. *Doi iepuri dintr-o lovitură*, așa am gândit.

M-am dat jos din pat și m-am dus în garaj. Am luat cutiile Minei și sacul de gunoi al lui Mike și le-am pus pe peluză. Am scos incineratorul vârat într-o parte a magaziei – cel pe care Mike îl folosea în nopțile cu artificii, el, Angelica și cu mine stăteam în jurul lui, agitând artificii. Am început cu cutiile Minei – voiam să stârnesc focul înainte de arunca în el lucrurile lui Mike. Când am scos prima tură de hârtii, am văzut că erau niște contracte. Pe unele dintre ele era semnătura Lordului Appleton, pe altele cea a Minei, cu toate astea nu am șovăit. Am aprins chibritul și le-am aprins. Când focul s-a însuflețit, am aruncat și lucrurile lui Mike; îmi amintesc cum îmi lăcrimau ochii din cauza fumului toxic care ieșea din fibrele naturale ale hainelor sale. Era gata să calc în picioare cutiile goale de la arhivă și să le ard și pe acelea, când am observat o bucățică de hârtie prinsă pe fundul uneia dintre ele.

Am scos-o și am recunoscut scrisul de mână al Minei. Erau niște mâzgăleli și mi-am dat seama că erau la fel cu schițele pe care le făcuse la Minerva, imediat după moartea tatălui ei. Am luminat hârtia cu telefonul și am văzut ceva ce-mi scăpase înainte. O veveriță, un bursuc, un iepure, o căprioară, un arici și o nevăstuică. Nu foarte priceput desenate, dar suficient de bune pentru a mă face să recunosc bibelourile pe care le văzusem pe masa ei de toaletă de la Fincham. Am zâmbit când mi-am adus aminte de biroul ei și de acele creaturi cu ochi sticloși care o distrăgeau în timp ce lucra. Lângă fiecare animal era numele unui fost furnizor de-al firmei Appleton's – ferma lui Clifford Fraser era printre acestea –, dar desenele sunt cele care m-au atras, ca și cum copilul din Mina ar fi găsit calea spre acea foaie de hârtie. Am păstrat-o din motive sentimentale. Și eu sunt un fel de veveriță și am păstrat câteva suvenire din trecut.

Era ora opt dimineața, într-o zi de miercuri, când au sosit. Încă aveam pardesiul pe mine. Paznicul m-a sunat și a încercat să mă avertizeze, dar când am pus jos telefonul, poliția ajunsese deja la etajul de sus. Eram scandalizată, nu înspăimântată. Ce tupeu! Am numărat cinci polițiști care au trecut prin biroul meu, oprindu-se într-al Minei.

— Și tu ești...? a spus unul dintre ei, sprijinindu-se de ușa mea.

— Christine Butcher. Asistenta personală a Minei Appleton.

— Țsta e biroul tău?

— Da.

— O să am nevoie de asta.

A întins mâna spre telefonul meu, iar eu i l-am dat și l-am privit cum caută prin lista mea de apeluri.

— De cât timp lucrezi pentru Mina Appleton?

— De aproape 15 ani.

— E foarte solicitantă, a spus, ridicând din sprânceană în timp ce se uita în listă.

Mi-am scos pardesiul, mi-am scos eșarfa de la gât și, cu cealaltă mână, am deschis sertarul biroului, scoțând stick-ul de memorie pe care făcusem back-up pentru laptopurile Minei. Era prea ocupat să-și vâre nasul în telefonul meu ca să observe că strecur stick-ul în elasticul colanților. Nu am considerat că am făcut un gest ilegal, ci unul mai degrabă preventiv, și m-am bucurat de acea senzație, că mă-mpotrivesc unui lucru, simțind stick-ul de memorie înfigându-mi-se în piele când m-am așezat pe scaun.

— Te sună de multe ori. Mai ai și alt telefon mobil?

— Nu.

— Va trebui să-l luăm. Și computerele.

— De ce?

Nu a răspuns.

— Cum o să pot lucra? Totul e pe computerele astea.

Mi-a ignorat întrebarea și s-a îndepărtat. L-am urmat în biroul Minei, privind cum niște oameni cu mănuși de cauciuc umblau prin sertare, răsfoiau hârtii și carnete, după care le dădeau drumul în pungi de polietilenă. Au luat pernele de pe canapea, le-au desfăcut fermoarele și le-

au scuturat. Era absurd. Unul a cotrobăit prin dulapul unde Mina își ținea pantofii, cu un rânjel urât pe față când le-a aruncat peste umăr – 10 perechi, același model, dar de culori diferite. Mă bucuram că Mina nu era acolo să vadă toate astea. Altul a lovit cu piciorul coșul de hârtii, supărat probabil pentru că era gol. Oamenii de la curățenie trecuseră pe acolo, dar Sarah mi-a spus mai târziu că-i văzuse pe polițiști răscolind toți sacii de gunoi din spatele clădirii.

— Unde e laptopul ei? a-ntrebat unul dintre ei.

— Îl are la ea, am zis. Dacă-mi spuneți ce anume căutați, s-ar putea să vă ajut.

Au continuat să mă ignore și au refuzat ceaiul și cafeaua făcute de Sarah la rugămintea mea. Am stat amândouă, uitându-ne neajutorate cum cărucioarele pe care le împrumutaseră de la arhivă erau încărcate cu computere și dosare – s-au tot plimbat de sus în jos până când au golit tot. Între timp am răspuns la telefoanele angajaților, străduindu-mă să-i liniștesc. Nu aveam nicio veste de la Mina, în ciuda faptului că încercasem s-o sun de mai multe ori pe mobil de pe linia mea fixă. În cele din urmă m-a sunat Dave.

— Vin să te iau. Ajung la tine în 40 de minute. Vrea să vii la Minerva.

— Polițiștii au fost aici.

— Da. Au fost și la Minerva.

A închis înainte să apuc să-i pun mai multe întrebări. Am coborât și am așteptat în stradă, ușurată că am ieșit din clădire. Oamenii treceau în grabă pe lângă mine, iar zgomotul și mirosul traficului m-au asigurat că viața din afară continua ca de obicei. Mă așteptam ca Dave să vină înarmat cu informații, dar a tăcut mâlc tot drumul, spunând doar că poliția ajunsese acolo la cinci dimineața și că era încă acolo.

— Ce vor? l-am întrebat.

— Nu-ți face griji. Nu vor găsi nimic. Noi ne facem doar meseria, Christine.

Adevărat. Ne făceam doar meseria.

— Ce face Mina? l-am întrebat.

A ridicat din umeri.

— Andy a apărut când plecam eu. E cu ea acum. Și mai e și avocatul ăla.

S-a întins și a deschis radioul ca să auzim știrile. Era primul titlu: *Poliția a efectuat razii acasă și la biroul Minei Appleton.*

::

Margaret mă aștepta în hol, cu ochii roșii de plâns.

— Am auzit că s-ar putea duce la pușcărie.

— Cine a zis așa ceva, Margaret?

— Domnul Rockwell.

— Unde e Mina?

— În birou cu el.

— Bine. Atunci, hai să mergem amândouă în atelier, am spus și am pornit pe coridor, sesizând o schimbare în toată casa, ca și cum aceasta se cutremura din cauza atacului la care fusese supusă.

Mi-am agățat pardesiul pe brațul unui fotoliu și m-am așezat.

— Am crezut c-a fost omorâtă. Când am intrat azi de dimineață și am văzut poliția.

— Cred că a fost îngrozitor, Margaret. De ce nu iei loc o clipă? am spus, iar ea și-a tras un scaun mai aproape de mine. N-a murit nimeni și sunt sigură că toate se vor lămuri, dar noi, două, trebuie să ne vedem mai departe de slujbele noastre. O să depășim momentul ăsta, nu-ți face griji.

Ea mă asculta doar pe jumătate.

— Acum sunt afară, în nenorocita aia de grădină. Calcă totul în picioare. Casa e un haos. Am reușit să fac un strop de curățenie la parter, dar la etaj nici nu m-am apucat deocamdată. Porci împutiți. L-am văzut pe unul dintre ei vârându-și mâna în closet.

— O să te ajut eu mai târziu. O facem împreună. Între timp, mi-ar plăcea o cafea și un sandviș. Te superi? Și poți s-o anunți pe Mina că sunt aici?

— Da, Christine.

A ridicat capul, alertată. Am auzit glasul lui Douglas Rockwell pe coridor.

— Pentru numele lui Dumnezeu, încearcă să vorbești cu ea, Andy. Cred că putem evita procesul dacă ajunge la o înțelegere cu ei.

— O să-ncerc, dar știi cum e ea.

Bietul Andy, n-o putea convinge pe Mina să facă nimic din ce nu voia.

— Da, știi cum sunt, Douglas.

Mina îi prinsese vorbind despre ea și mi-am imaginat că arătau ca niște școlari obraznici.

— Măcar gândește-te la asta, Mina. Poți scuti multe belele pe viitor.

Douglas avea dreptate. Ne-ar fi scutit de multe belele în viitor.

— M-am gândit și am luat o decizie. Pa, Dougie! Ai grijă cum conduci.

Îmi amintesc că am zâmbit – cu mâinile împreunate, aplaudând în tăcere.

La momentul respectiv, am admirat-o că l-a înfruntat, că și-a menținut opinia. Acum știu că, din partea ei, era doar mândrie excesivă. Nu era niciun fel de curaj. Imaginea Minei Appleton fusese întotdeauna cea mai de preț posesiune a sa. Un lucru sacru pe care îl va proteja cu orice preț. Am auzit ușa de la intrare închizându-se în urma lui Douglas Rockwell, apoi am luat loc și am așteptat.

— Christine, a spus ea, deschizând ușa.

Am ridicat privirea și l-am văzut pe Andy stând în spatele ei, în prag. Privirile noastre s-au întâlnit preț de o clipă. Nu sunt sigură ce am citit în ochii lui. Un strigăt de ajutor? Un avertisment? *Ai grijă, Christine?* Părea că vrea să spună ceva, dar ce anume nu am idee. Apoi ea a închis ușa în urma sa.

Era încă în halat și desculță. Părul îi era încâlcit, o înfățișare sălbatică în frumusețea ei de obicei îmblânzită; niște cearcăne subtile și albastrui sub ochi. Părea fragilă, iar instinctul meu de a-i sări în ajutor s-a ridicat la suprafață. Amândouă suntem născute în zodia Balanței, Mina și cu mine, și ne văd ca pe un set de talere. Balanța a înclinat întotdeauna în favoarea ei, desigur, dar când era slăbită, talerele se schimbau, iar eu deveneam mai puternică. Mă-ndoiesc că remarca ajustările minore pe care le făceam ca ea să se simtă confortabil, dar orice secretară bună înțelege cât de important e să păstrezi echilibrul într-o relație. Suntem dependente una de cealaltă – secretară și șefă –, pentru că fiecare dintre noi îi îndeplinește nevoile celeilalte. Secretarele își doresc ca șefii să aibă nevoie de ele.

Margaret a intrat cu tava cu cafea și sandvișuri și a început să-și facă de lucru cu farfuriile și șervețelele. Știam exact ce pune la cale – făcusem același lucru la birou, sperând să nu observe nimeni că mă aflam încă în încăpere.

— Asta-i tot. Mulțumim, Margaret! am spus. De ce nu te duci la etaj, să te apuci de curățenie? Sunt sigură că-n urma ta va arăta totul ca și cum nemernicii ăia nici n-ar fi trecut pe-aici.

— Așa fac, a zis ea.

Mina stătea împietrită, ca și cum n-ar fi auzit schimbul de replici. Am așteptat până când Margaret a închis ușa în urma ei și am spus:

— Îmi pare foarte rău, Mina. E groaznic să-ți invadeze astfel casa.

— Sunt încă aici, să știi. În grădină. Nu știu ce-și imaginează că vor găsi. Au căutat și prin îngrășământ. Douglas spune că e complet deplasat. Ai crede că sunt în căutare de droguri sau ceva de genul ăsta.

S-a ridicat în picioare și s-a îndreptat spre geam, cu spatele la mine și, din nou, am simțit o nevoie copleșitoare de a o proteja.

— Am auzit că au scotocit și pe la birou. Au luat ceva?

Vocea îi suna slab, în schimb glasul meu, când am răspuns, era puternic.

— Computerele, telefoanele. Au dat totul peste cap, dar am făcut noi curat. M-am gândit că ai nevoie de ăsta. Am reușit să-l scot de-acolo.

S-a răsucit și s-a uitat uimită la stick-ul de memorie pe care-l țineam în palmă, ca și cum ar fi văzut o insectă ciudată.

— Ce e ăsta?

— Un stick de memorie.

Nu mi-am putut stăpâni un zâmbet.

— Da. Dar ce anume e pe el?

— Întotdeauna fac back-up laptopurilor și telefoanelor tale. În caz că le pierzi. Știi doar cât de distrată ești.

Mi l-a luat din mână, s-a uitat din nou la el, apoi l-a vârât în buzunarul halatului.

— Habar nu aveam că faci așa ceva. Mai există dintr-astea?

— Nu. Doar pentru calculatorul tău de la birou, iar poliția l-a luat pe acela, dar acolo nu e nimic în afară de ce se află pe hard-drive.

Mi-a zâmbit și a părut să-și revină, iar eu am simțit cum solzii își fac din nou apariția.

— Ești o adevărată comoară, Christine.

— Ce anume caută?

S-a întors din nou spre fereastră.

— Cred că e doar un soi de scotocire în speranța găsirii unor informații.

Și-a ridicat umerii, apoi a oftat adânc.

— Cred c-ar fi bine să mă-mbrac. Vino cu mine, a zis ea, apoi s-a răsucit și a mers spre ușă.

Ușile încăperilor de la etaj erau deschise, iar ea și-a mutat privirea, în timp ce eu m-am uitat în fiecare cameră, iar revolta mea de mai devreme s-a transformat în furie. Tablourile erau împrăștiate pe podea. Prosoape, bețișoare de urechi, cutii cu șervețele, toate împrăștiate. Toate acele detalii care-i făceau pe oaspeți să se simtă ca acasă – săpunuri artizanale, creme, săruri de baie, uleiuri –, vărsate și răsturnate pe covoare. Cărțile fuseseră scoase de pe rafturi și aruncate pe jos.

Când am ajuns în dormitorul Minei, furia mea se transformase într-o senzație acută de nedreptate. Am găsit-o pe Margaret în patru labe,

culegând acele de păr.

— Termin eu aici, Margaret, am zis și am închis ușa în urma ei.

Cât timp Mina a făcut un duș, m-am târât pe podea, adunând restul agrafelor și așezându-le în farfuria de argint de pe masa de toaletă, apoi m-am răsucit și am studiat încăperea. Pentru un ochi neantrenat, părea că totul era pus la loc, dar eu am observat detalii pe care Margaret le ratase. Am luat cămașa de noapte a Minei și am împachetat-o, așezând-o sub pernă. Am îndreptat o pernă pe scaunul de lângă fereastră astfel încât modelul floral să fie în sus și am îndreptat un tablou. Doar când m-a mulțumit ordinea pe care am restabilit-o, m-am așezat.

Un nor de abur a acoperit oglinda mesei de toaletă, înceteșând reflexia din baie. M-am răsucit și am privit crengile magnoliei care creștea la fereastră dormitorului Minei. Era aceeași specie de copac pe care o văzusem în micuța curte interioară a vechii sale case din Notting Hill, când fusesem la interviul pentru slujbă, în 1995. Cu mult timp în urmă, mi-am spus, în timp ce stropii de ploaie loveau în fereastră și copacul se zgribulea în bătaia vântului.

Dușul s-a oprit și am auzit cum Mina se spăla pe dinți. M-am răsucit când a ieșit din baie. Era înfășurată într-un prosop, roșie la față, iar eu m-am bucurat să văd că-și mai revenise. S-a îndreptat spre garderobă, s-a îmbrăcat și a început să-mi vorbească pe un ton liniștitor.

— Polițiștii fac niște săpături arheologice. Sunt disperati să dezgroape ceva care să mă-nfunde.

Am privit frunzele magnoliei și felul în care ploaia se scurgea pe frunzele sale lucioase și carnoase.

— Îi convine de minune omului simplu. O măsură de represiune împotriva bogaților privilegiați. Suntem cu toții băgați în aceeași oală. Afaceri. Nu contează dacă ești bancher sau patron de magazin. Dacă ai succes și ești bogat, atunci te transformi în dușman.

A ieșit și s-a așezat la masa de toaletă, deschizând un borcan de cremă și vârându-și degetele în el.

— Mi-e teamă că va urma un drum cu obstacole, Christine, dar îl vom străbate împreună.

S-a răsucit cu scaunul, punându-și piciorul pe genunchi și încălțându-se cu șosetele.

— Pari obosită, Christine. Vrei să-ți fac o programare la Stella? Stella Parker. Nu sunt sigură dacă ai cunoscut-o. Cu mine a făcut minuni în timpul

procesului. M-ar ajuta să știu că mâna mea dreaptă e în formă maximă.

Mi-a zâmbit.

— Mă simt bine, Mina, serios.

Nu voiam să am nimic de-a face cu magia neagră a Stellei Parker.

— Ah, haide, Christine. Lasă-mă să am și eu o dată grijă de tine.

A venit lângă mine și s-a așezat pe brațul fotoliului meu.

— M-aș simți bine dacă aș ști că are cineva grijă de tine. Ah, plouă, a zis, ca și cum ăsta era cel mai rău lucru care se întâmplase în acea zi.

Vântul se întetise și crengile magnoliei biciuiau în sus și-n jos ca brațele unui bețiv dansând la o nuntă.

— Polițiștii au plecat, a spus ea, iar eu m-am întors și l-am văzut pe ultimul dintre ei ieșind. Cutiile acelea, Christine. De la arhivă...

— Le-am dus acasă. Le-am ars...

A ridicat mâna.

— Nu vreau să știu detaliile.

Mi-a zâmbit, s-a ridicat în picioare și s-a întors la masa de toaletă, deschizând un sertar și scoțând o cutie cu bijuterii. A scotocit prin obiectele din ea și m-am gândit că-și căuta ceva pentru ea. Culegea pe rând cercei, brățări, poate căuta un mărunțiș care s-o bine dispună. Dar ea s-a răsucit și a-ntins mâna spre mine.

— Aș vrea să-ți fac un cadou. Am primit-o când am împlinit 21 de ani. Am prețuit-o întotdeauna.

A venit spre mine și mi-a prins de bluză o broșă. Aur cu o piatră de un roșu-aprins, înconjurată de periuțe.

— Știu că nu te dai în vânt după bijuteriile ostentative, dar sper să-ți placă. Vreau să ai ceva personal de la mine.

— E minunat. De-a dreptul minunat. Mulțumesc!

Mai târziu am descoperit că era un rubin încrustat în aur roz și, deși n-am mai purtat broșa de multă vreme, încă o mai am în cutiuța mea cu amintiri.

— *Eu* îți mulțumesc, Christine! Nu știu ce m-aș face fără tine. Chiar nu știu. Coborâm?

M-a așteptat să mă ridic, apoi m-a luat de braț și am mers împreună pe hol, coborând apoi la parter. Ne-am instalat în cabinet – ea la birou, eu pe scaunul meu obișnuit de lângă fereastră. Sunetul ploii ce cădea în burlanul de-afară și vântul din cauza căruia scârțâiau geamurile făceau ca încăperea să pară atât de plăcută. I-am recitat din memorie toate întâlnirile pe care le avea în restul săptămânii.

— Joi la 10 dimineața, întâlnire cu ministrul Agriculturii, te duci acolo. Apoi prânzul cu Sam de la compania de producție. Am făcut rezervare la The Ivy. Seara, cocktailuri cu editorul de la *News of the World*, apoi dîneu neoficial la reședința premierului. Cred că și noua gazdă a emisiunii de talente va fi acolo. Vineri e lansarea de presă a grilei de primăvară a BBC. Trebuie să fii acolo pe la 11. Biroul de presă spune că *Mina at Home* e piesa de rezistență, dar ar trebui să scapi pe la unu, și apoi e ședința de consiliu cu...

Am ridicat privirea și am văzut-o zâmbind.

— Parcă ai intrat într-o transă, Christine. Ca și cum comunică cu lumea cealaltă. Chiar ai o memorie fenomenală.

Cred că a rîs și, poate, am rîs și eu cu ea.

Îmi amintesc că ziua aceea a fost una fericită. Noi două în atmosfera liniștită a cabinetului, lucrând cot la cot – ea sunându-i pe membrii consiliului director, liniștindu-i, din nou stăpână pe sine, în timp ce eu aveam sarcina practică de a-i înlocui laptopurile și telefoanele. Eram sincronizate. Un ritm natural între noi.

Când Andy și-a vîrât capul pe ușă pe la șase, după ce dispăruse cât de mult putuse, m-am cutremurat când am auzit cum îi vorbea Mina, ținându-mi ochii ațintiți asupra caietului meu și prefăcându-mă că nu auzeam nimic.

— Așteaptă pe hol, da? O să vin într-un minut. Christine și cu mine tocmai terminăm.

A venit și s-a așezat lângă mine la fereastră.

— Îmi place locul ăsta la nebunie, a zis ea.

Cerul era senin, răsăriseră stelele și luminile din grădină licăreau printre tufe.

— Andy și cu mine o să luăm cina la restaurant. Va fi plin de ziașiști, dar va trebui să dau piept cu ei la un moment dat. Margaret îți poate aduce mâncare înainte să pleci, apoi Dave te va duce acasă.

M-a luat de mână.

— Îți mulțumesc încă o dată, Christine.

Ziarele din weekend și jurnalele de știri de la TV au fost pline de imagini cu Mina și Andy plimbându-se de mână sub cerul senin al asfințitului. Un tabloid vorbea despre lună plină și lupi, dar în mare știrile erau pozitive. Păreau relaxați, intrând în hanul alb și acoperit cu paie, rupt dintr-un basm, unde au fost întâmpinați de patron.

Sunt acolo, amândoi zâmbind sprijiniți de bar, privindu-mă din pagina

jurnalului cu amintiri. Par atât de mulțumiți de ei înșiși – habar nu aveam ce lipisem pe verso.

East Harning Gazette, 23 iulie 2009

Două femei care-și plimbau câinii în pădurea Swainston au descoperit, joi dimineață, cadavrul unui bărbat în vârstă de 75 de ani. O armă a fost găsită lângă rămășițele sale lumești. Poliția crede că bărbatul s-a sinucis.

Era o poveste pe care, la momentul respectiv, Departamentul de presă al Minei a reușit s-o țină departe de ziarele naționale. Totuși, am sperat că undeva, cineva, va considera moartea aceluia bătrân demnă de a apărea în presă. Mi-a luat ceva vreme până s-o găsesc online, dar am dat de ea până la urmă – câteva rânduri într-un ziar local. Nicio referire la Mina, n-ar fi îndrăznit. Era chiar după victoria ei în procesul de calomnie și jurnaliștii erau precauți.

A existat o anchetă, apoi s-a dat verdictul de sinucidere. Bătrânul a fost îngropat și jelit de familia sa. Au urmat evenimente de o importanță capitală care au trecut neobservate de cei responsabili, și mă includ și pe mine printre aceștia. La nivel de știri locale, nu naționale. Totuși, acum e aici, la locul său însemnat din albumul meu cu tăieturi – umplutura din sandvișul format de victoria la tribunal a Minei și plimbarea ei cu soțul la han. Face parte din plăcerea mea să pun în ordine desfășurarea poveștii. Să umplu spații goale.

Și asta-mi aduce aminte de ceva. Am primit un mesaj de la domnul Ed Brooks, șeful Departamentului investigații de la *Business Times*. Citisem că lucrează la o carte, așa că i-am trimis din nou un mesaj. *Baftă multă*, i-am scris. Iar el mi-a răspuns imediat: *Mi-ar plăcea foarte mult să vorbesc cu tine. Neoficial*. Mă bucur să aflu că n-am fost uitată. Acum are numărul meu de telefon. Avea deja adresa mea de acasă și sunt convinsă că știe deja că nu sunt acolo. Poate crede că mă ascund la vreo adresă secretă. *Deocamdată nu mă simt în siguranță*, îi scriu, alimentând această idee. Apoi închid telefonul. Dacă ar ști că mă aflu la The Laurels, s-ar putea să capete prejudecăți la adresa mea. Nu-l pot lăsa să creadă că nu sunt sănătoasă la cap.

Era ora cinci dimineața, într-o zi de duminică. M-am trezit auzind bătăi la ușa din față. Îmi amintesc senzația pe care am avut-o: de parcă niște degete ascuțite și osoase îmi răsăreau pielea și o jupuiau. O simplă mișcare rapidă care m-a lăsat expusă și neprotejată. Ca un iepure atârnat în prăvălia unui măcelar. *Jupoaie iepurele*, așa spunea mama când mă dezbrăca pentru baie în copilărie, iar eu ridicam brațele ca să-mi poată scoate maioul.

Până când am reușit să mă dau jos din pat, ei deja intraseră în casă. Cadrul ușii de la intrare s-a rupt când au dat buzna înăuntru. Așa mi-am petrecut acea duminică după-amiază – sunând peste tot în căutarea unui reparator. Vorbeau foarte tare, cu glasurile lor masculine și bubuitoare, însă printre ele am detectat și o voce feminină. Păreau să fie mulți, dar era greu de ghicit numărul lor exact. Patru? Cinci? Poate șase. Hai să spunem șase. Șase ofițeri de poliție.

— Christine Butcher?

Am dat din cap.

— Mai e cineva în casă cu tine?

— Nu, am reușit să bâigui.

— Vino la parter, a repetat ofițerul.

Eram depășită numeric – singură, din fericire Angelica nu era acolo.

— Aveți mandat? am întrebat.

Mi l-au fluturat în față și m-au trimis în salon. Habar nu aveam dacă era autentic sau nu. De unde să știu eu cum arată un mandat? Stăteam pe canapeaua din salonul meu și totuși nu mai era casa mea, ci a lor.

— Pot să vă fac un ceai, o cafea? l-am întrebat pe ofițerul de lângă mine.

Acesta era în patru labe, târându-se prin fața mea și trecându-și degetele pe sub marginea covorului. S-a întors și a zâmbind, aproape cerându-și scuze.

— Ah! Ar fi foarte drăguț. Mulțumesc.

Le-am luat comanda: cafele – patru cu frișcă, una fără, toate cu zahăr – și două ceaiuri, unul îndulcit, unul nu. Atunci șapte. Acum îmi amintesc. Erau șase bărbați și o femeie. Mi-am croit drum printre gunoaie, găsindu-mi un papuc la marginea scărilor și pe celălalt mai departe, pe hol, unde fusese aruncat. M-am încălțat, strângând și descleștând degetele din jurul dublurii

inegale a papucilor.

Am umplut cafetiera și, în reflexia ferestrei de la bucătărie, l-am zărit pe polițistul din spatele meu scotocind în sertarul de lângă frigider, răscolind chitanțe vechi, facturi, manuale de instrucțiuni. Lucruri pe care nu dorisem să le arunc, în caz că într-o zi cineva ar fi cerut să le vadă. Era un sistem haotic pe care nu l-aș fi tolerat vreodată la birou. M-am întors cu tava plină cu băuturi calde.

— N-ar trebui să mai dureze mult, a spus femeia-ofițer, luând o ceșcuță.

Ceai cu două cuburi de zahăr. Mai erau polițiști și în grădină, cercetând cu lanternele pământul din jurul incineratorului, pe care nu mă obosisem să-l ascund. După atâtea luni, nu mai rămăsese nimic, în afara cenușii îmbibate cu apă. Totuși, au răscolit prin aceasta, ridicând bucățele și vârand în pungi ce se mai putea. Au luat calculatorul din camera de oaspeți, deși știam că nu vor găsi nimic interesant pentru ei – în casa mea nu era nimic care să-i ajute în investigația lor.

Au plecat pe la opt, cerându-și scuze pentru dezordine și pentru ușa spartă. Nu s-au oferit să mă ajute să fac curat. Totuși, asta mi-a dat de lucru ca să-mi umplu timpul înainte de a o suna pe Mina. Era duminică dimineața. N-o puteam trezi înainte de nouă și jumătate. Când a răspuns, mi-a fost teamă c-o să izbucnesc în lacrimi, că empatia ei mă va copleși, dar ea avea o răceală profesională.

— Înțeleg. Ai spus ceva?

— Nu. Eu...

— Bravo. Nu-ți face griji. O să-ți găsesc un avocat.

— Un avocat?

A oftat de nerăbdare.

— Da. Probabil te vor chema la interogatoriu. O să vorbesc cu Douglas.

O lacrimă mi s-a prelins pe obraz.

— Christine, mai ești acolo?

— Da, tot aici sunt.

— Păstrează-ți calmul. Nu spune nimănui nimic.

— Nu, nu spun.

∴

Mina a fost arestată prima. Mi-a spus că era pregătită pentru asta.

— Mă rog, poate că *pregătită* e un cuvânt greșit. Mai degrabă *mă așteptam*, a zis ea. Da, mă așteptam. Nu știam exact când se va întâmpla. Mă tot trezeam noaptea, crezând că-i aud la parter. L-am pus pe Andy să

stea treaz ca să coboare și să verifice. Nu voiam să apară prin ziare o fotografie oribilă de-a mea – dată jos cu forța din pat, părând vinovată.

Când poliția a venit după ea, nu era nici miezul nopții, nici zorii zilei. Era cinci după-amiaza, într-o vineri, iar ea nu era deloc pregătită. Dacă ar fi fost, sunt convinsă că nu ar fi ales să poarte acel taior de culoarea muștarului care-i făcea fața atât e pământie. Albastrul ar fi fost mai bun. Da, sunt sigură că ceva bleu i-ar fi pus în evidență culoarea ochilor.

A ieșit din lift drept în brațele a doi ofițeri de poliție. Presa aștepta: arestarea ei se desfășura exact fix ca să prindă știrile de la șase. Nu era nimeni acolo care s-o protejeze și mai târziu am auzit că Douglas Rockwell era distrus și a luat ca pe un afront personal faptul că nu a fost anunțat în prealabil. Chiar și membrii echipei ei de PR erau în beznă, pentru că prietenii Minei de pe la tabloide nu i-au anunțat. Îmi imaginez că simțea cum puterea i se scurgea printre degete, atunci când i-au citit drepturile. Dave aștepta în mașină s-o ducă acasă și, când a văzut că iese din clădire încadrată de polițiști, s-a ținut în spatele mașinii poliției și a stat în afara secției ore întregi, în caz că apărea.

A fost chestionată, apoi eliberată pe cautiune, sâmbătă dimineață. Erau și mai multe poze în ziare, dar de data asta se pregătise pentru ele. Părea obosită, dar cineva îi adusese haine de schimb: o rochie bleumarin cu guler și mânecute albe. Când am văzut fotografia din ziar, am rămas șocată de cât de copilăroasă părea, cu părul prins la spate, de mână cu soțul ei. Am căutat un semn din partea ei, ceva care să-mi spună cum se simțea, dar nu era nimic. Au mai trecut 24 de ore până când, în sfârșit, m-a sunat.

— Deci, mă așteptam, dar nu eram foarte pregătită. N-o să stau prea mult la palavre, Christine. Voiam doar să-ți dau un semn de viață. O să fiu acasă săptămâna asta, așa că eliberează-mi agenda și ia-ți și tu liber. Sarah o să se descurce cu telefoanele.

— Vrei să vin la Minerva?

— Nu-i o idee bună. Păstrăm legătura.

∴

Nu puteam sta acasă, așa că a doua zi de dimineață am plecat, ca de obicei, la serviciu. Era prima oară când nu o ascultam pe Mina. Pe când urcam spre stația Euston, pe drum spre metrou, am auzit țâcănitul unui baston mult în fața mea. Mi-a activat cel de-al șaselea simț, pe care-l dezvoltasem pentru cei ce aveau nevoie de ajutor. Am grăbit pasul și, în timp ce-mi croiam drum prin mulțimea de navetiști, am găsit sursa

zgomotului. Un orb, prins în mijlocul mulțimii. Înainta, dar era în pericol de a fi călcat în picioare, așa că am dat oamenii la o parte și l-am prins de braț.

— Haide. Mergem împreună, am zis.

El și-a înclinat capul. Am simțit cum se încorda.

— Nu mă grăbesc, am spus. Nu vă faceți griji.

Mi-am dat seama că era foarte orgolios – nu voia să-mi accepte ajutorul.

— Mă descurc de-aici, a spus el când am ajuns pe peron, dar eu mă îndoiam că se va descurca.

Așa că am întins mâna și i-am luat bastonul alb.

— Nu vrem să se împiedice careva de asta, nu-i așa? am spus și l-am strâns ușor de braț, mergând spre metrou. Acum încotro? am întrebat.

— Fac drumul asta în fiecare zi, a spus el.

— Care drum, mai exact?

Bastonul lui era în mâna mea stângă și m-am întrebat dacă nu cumva oamenii credeau că eu eram cea oarbă și el cel care mă călăuzea. Am reformulat întrebarea, ridicând vocea ca să acopăr anunțurile de la megafon.

— Unde trebuie să ajungeți?

— Pe Goodge Street, a spus el, în cele din urmă.

Era un încăpățânat.

— Perfect. Într-acolo merg și eu.

Nu era deloc adevărat, dar nu voiam să-i rănesc orgoliul. Mi-am păstrat brațul încolăcit de al lui. Cred că arătam ca o creatură cu două capete când am urcat pe scara rulantă.

Am reușit să-l urc în trenul său, de parcă duceam un cal îndărătnic. Nici măcar nu mi-a mulțumit, dar deja eram obișnuită cu asta. Descopeream din ce în ce mai des că nu toată lumea apreciază amabilitatea străinilor.

Când am ajuns la muncă, Sarah se învârtea pe-acolo, frângându-și mâinile, așa că am trimis-o jos, la Departamentul de presă. Acolo telefoanele sunau non-stop, ale noastre nu sunau deloc și, în toată acea săptămână, am simțit cum tăcerea a pus stăpânire pe mine și s-a instalat în jurul biroului meu. Câțiva jurnaliști au sunat pe linia directă a Minei, asaltându-mă cu o serie de întrebări. Totuși, am aflat mai multe de la ei decât ei de la mine. Mi s-a spus că șefa mea urma să fie probabil acuzată de sperjur și de influențarea cursului justiției. Presupuneau că Mina mințise în timpul procesului de calomnie împotriva ziarului *Business Times*, că tot ceea ce fusese scris în paginile publicației era probabil adevărat. Prostii, m-am gândit. Citisem diverse aluzii și în alte ziare, dar nu pot pretinde că nu

m-a deranjat să aud astfel de lucruri, la telefon, pe când eram singură în birou, în acea săptămână am fost pentru prima oară contactată de domnul Ed Brooks. Spre deosebire de alții, nu mi-a oferit bani; nu voia decât să discutăm. *Neoficial*.

— Nu am nimic de declarat, i-am spus și, la momentul acela, nici nu am dat vreo declarație.

Am așteptat ca Mina să sune, stând lipită de telefon ca o adolescentă îndrăgostită și cu volumul mobilului la maximum.

În cele din urmă, Dave mi-a adus un bilet de la ea. Cred că tocmai îl ratasem – receptionera a zis că a lăsat biletul, apoi a plecat. Când l-am sunat, era deja pe drum înapoi spre Minerva. Eram invidioasă; mi-aș fi dorit că mă aflu alături de el în mașină, în drum spre Minerva – să mă simt necesară și ocupată. Am sprijinit plicul de biroul meu ordonat, amânând momentul deschiderii acestuia și imaginându-mi că era o invitație de a merge acolo în weekend sau poate că erau câteva cuvinte de consolare din partea Minei, ca să-mi spună să nu-mi fac griji, că totul era o greșală absurdă și că va fi în regulă. M-am holbat la numele de pe plic, scris de Mina cu pix verde.

Cum să descriu acel scris? Mic. Ordonat. Caligrafic. Rezultat al educației sale elvețiene, fără-ndoială, pentru că acolo cred că se încuraja stilul franțuzesc de a adăuga literelor bucle și codițe. De a face cuvintele să pară mai importante decât erau în realitate. Am desprins clapa, înăuntru era o hârtiuță pătrată, cu o margine înflorată. Am recunoscut-o ca fiind din caietul de pe biroul ei de-acasă. Nu era un mesaj propriu-zis, ci doar un nume și un număr de telefon, cu cuvântul *avocat* subliniat. Nesemnat, nici măcar cu inițialele. Am luat telefonul.

— Pot vorbi, vă rog, cu Sandra Tisdale? Sunt Christine Butcher.

Peste câteva zile am fost arestată.

O femeie din Hertfordshire a fost arestată în propria locuință, sub suspiciunea de influențare a justiției...

Era în toate ziarele, deși am citit pentru prima oară știrea în jurnalul local. Știam că va mai dura doar câteva ore până când numele meu va fi dezvăluit și am sunat-o imediat pe Angelica.

— Te rog să-ncerci să nu-ți faci griji, iubita mea. Îmi pare atât de rău că ți se întâmplă așa ceva. E vorba de mama ta. Dar știi cum se spune: ce nu te ucide te face mai puternic.

Pentru o clipă, n-a spus nimic. Când a vorbit însă, a fost foarte directă.

— Ai făcut-o?

— Ce să fac, iubire?

— Doamne, mamă! Te-ai descotorosit de probe? Ai influențat cursul justiției?

— Sigur că nu. E o neînțelegere, asta-i tot.

I-am repetat Angelicăi ce-mi repetam mie însemi. Și, la momentul acela, încă o credeam. Mi se părea din ce în ce mai greu să separ realitatea de ficțiune.

Când m-am dus să mă văd pentru prima oară cu Sandra Tisdale, nimeni n-ar fi ghicit că femeia aceea, în costum bleumarin și cu aer inteligent, care urca încrezătoare scările de la metrou, era pe cale să se întâlnească cu un avocat expert în drept penal și că, în curând, urma să fie numită „acuzata”. Nici mie nu-mi venea să cred. Domnișoara Tisdale se specializase în oameni ca mine: funcționari bănuți că au comis o infracțiune.

Faptul că în acele zile nu distingeam realitatea de ficțiune era îngreunat și de ideea că biroul avocatei mele arăta ca platou de filmare al unui drame: o terasă a unor case în stil georgian, perfect restaurate, completa cu desăvârșire senzația că am pătruns într-o lume a imaginației. Uneori mi se părea că mă dematerializez – ca și cum mă uitam la aceste evenimente care se întâmplau altcuiva, nicidecum mie.

Sandra Tisdale era înaltă și purta o uniformă care semăna cu a mea, cu excepția faptului că avea un diamant imens pe inelar. Pe reverul sacoului, eu purtam broșa pe care mi-o dăruise Mina. Credeam c-o să-mi aducă noroc, dar mă-ntreb dacă nu cumva am fost blestemată în clipa în care am lăsat-o

să mi-o prindă la piept.

— Încântată de cunoștință, a spus Sandra Tisdale, întinzându-mi mâna.

A zâmbit cald, dar scurt. Era o femeie ocupată. Era evident din strângerea ei de mână și din felul în care m-a măsurat din priviri, evaluând cu ce fel de material uman trebuia să lucreze.

Am urmat-o la etaj, concentrându-mă asupra pulpelor ei masive și încercând să-mi dau seama ce culoare aveau ciorapii pe care-i purta – ca să uit unde mă aflu. *Illusion* sau *Whisper*? Cu siguranță ceva din spectrul culorii pielii. Ai mei erau *Plage*, mai degrabă arămii decât culoarea pielii. Minteța îmi zbura în toate direcțiile. Voiam să evadez din prezent, ca un copil care se ține într-o pădure după o dâră de firimituri, fără să se gândească la ce-l așteaptă.

— Am ajuns.

Ne aflam într-o încăpăre îmbrăcată în lemn, în care puteau intra 20 de persoane. Ne-am așezat la capătul unei mese lungi și ovale, cu suprafața atât de lucioasă încât vedeam sclipirea broșei mele reflectându-se în ea.

— Cafea?

Pe bufet se aflau mai multe gustări și băuturi și am observat că termosul pentru cafea era făcut la compania la care lucrase tata. L-am ridicat.

— Dă-mi voie, a spus Sandra, întinzându-se după el, dar eu nu i-am dat drumul.

Probabil că a pus tremurul degetelor mele pe seama emoțiilor, dar el avea mai degrabă legătură cu nevoia mea subită de a-l avea alături pe tata. Mi-ar fi plăcut să mai putem purta o singură conversație. Termosul acela m-a făcut să simt, pentru un moment, că era cu mine și că, poate, mă iertase.

Erau câteva carnețele și pixuri și m-am autoservit, scriind data într-un colț, apoi scoțând din geantă dosarul pe care-l inițiasem. În acel stadiu conținea doar hârtiile pe care le semnase la secția de poliție și o copie a punerii sub acuzare. Eram de-abia la început – aveam suficient timp să-l umplem.

— Așadar, descrie-mi slujba ta, Christine. Știu că am mai vorbit despre asta și la telefon, dar am nevoie să înțeleg cât mai limpede...

— Păi, am grijă de Mina și mă asigur că toate obligațiile ce țin de secretariat sunt îndeplinite. Asta include și munca ei de la televiziune. Sunt asistenta ei personală numărul unu.

— Numărul unu?

— Da. Există și un număr doi, care e subalterna mea, dar totul trece prin

mine. E mai ușor așa, mai direct.

A zâmbit. Poate că mi-a remarcat mândria din glas; cu siguranță și-a notat ceva pe carnetel. *Loială? Proastă? Naivă? Influențabilă?* Oricare sau toate cele mai de sus erau la fel de adevărate.

— Bine. Acum povestește-mi despre vizita ta la arhiva companiei Appleton's. Ce era în cutiile pe care le-ai luat de acolo? Caiete cu stenograme, așa ai zis la telefon?

— Da.

— Ai putea spune că obiectele din cutii erau de natură personală?

— Da.

— Personale pentru tine?

— Păi, da.

— Nu pari foarte sigură. Ai verificat tot ce era în ele?

— Erau niște caiete vechi de-ale mele și de-ale fiicei mele, Angelica. Într-una dintre ele erau desenele ei. Cele pe care le făcea la școală când era mică.

Mi-am mințit propriul avocat, deși sunt sigură că n-ar fi surprinsă să audă una ca asta. Se aștepta la așa ceva. Cât timp mințeam bine și nu-i spuneam că mint, nu era nicio problemă. Înțelegeam. De când fusesem arestată, Mina mă sunase în fiecare zi, era foarte atentă cu mine. Avea precizia unui ceasornic, mă suna la ora șase în fiecare seară și povesteam, iar eu mi-o imaginam stând în birou cu un pahar de tărie în mână. Auzeam din când în când clinchetul gheții când își amesteca whisky-ul în pahar. Îi așteptam cu înfrigurare apelurile și-mi turnam și eu un pahar, ca și cum am fi băut ceva împreună, după o zi obositoare de lucru.

— Am înțeles. Dar etichetele de pe cutii aveau numele Minei Appleton pe ele. E corect?

— Da, dar am cam încurcat puțin lucrurile când ne-am mutat în alte birouri. Cea mai mare parte erau lucrurile mele.

— Cea mai mare parte? Cum poți fi sigură că nu era nimic care să-i aparțină Minei Appleton dacă nu ai verificat?

— Păi, nu pot fi absolut sigură.

Și-a lăsat pixul jos.

— Mi-e teamă că asta e o problemă, Christine. Trebuie să fii sigură. Orice semn de ezitare va fi folosit împotriva noastră de acuzare. Așadar...

Și-a luat din nou pixul.

— Nu ai verificat cutiile, dar ești sigură că acolo erau desenele fiicei tale,

laolaltă cu vechile tale caiete de stenograme. Probabil datând de mulți ani, având în vedere timpul de când lucrezi pentru doamna Appleton.

Pixul s-a oprit brusc pe hârtie. De câte ori eram neclară, Sandra nu obosea să mă îndrepte.

— Nu te-ai uitat prin conținutul cutiilor, pentru că nu era nevoie.

A ridicat privirea și a zâmbit.

— Așa este, am spus, zâmbind și eu.

— Bravo. E important ca noi, *tu*, să rămânem la fapte. Fără speculații. Ceea ce nu poți afirma cu certitudine, mai bine nu afirmi deloc. Deci: de ce un foc?

— Mă descotoroseam de lucrurile fostului meu soț. Chestii pe care el nu le mai voia. Mi s-a părut cel mai bun mod de a scăpa de ele. Era modul meu de a merge mai departe.

Exersasem replica aceasta în fața oglinzii, după una dintre convorbirile cu Mina.

— Da. Cred că a fost o perioadă dureroasă pentru tine. Divorțul. Nu e ușor niciodată. De ce atât de radical? De ce te-ai hotărât să distrugi totul? Și caietele tale cu stenograme, și lucrurile soțului tău?

M-a așteptat să răspund, cu pixul pregătit.

— O să te întrebe asta. Va trebui să ai un răspuns.

— Obiectele de la birou au fost o completare. Îi aruncam lucrurile lui Mike, lucrurile de la muncă le-am adăugat după aceea.

— Și a fost decizia ta să iei acasă cutiile de la serviciu? Era o întrebare, totuși suna ca o afirmație. Nu trebuia decât să dau din cap aprobator. Povestea căpăta formă cu minimum de efort din partea mea.

— Cred că a fost o perioadă foarte grea pentru tine. Nu e de mirare că uneori ai mai făcut greșeli. Ai etichetat greșit cutiile. E ușor de înțeles că, poate, nu mai gândeai limpede, că ai fost tulburată de faptul că mariajul tău se termina.

Mi-a zâmbit cu empatie. Mina sugerase să folosesc divorțul drept motiv pentru ineficiența mea atipică. Era un material util în confecționarea acestei povești. Totuși, nu-mi convenea că Sandra Tisdale sublinia atât de mult această perspectivă. *Erai aiurită. Distrată. Ai făcut greșeli.* Nu era adevărat – n-am permis vreodată nefericirii mele din plan personal să interfereze cu munca –, dar am stat acolo și am dat tot timpul din cap. De-a lungul anilor mă obișnuisem să-mi mușc limba. Autocontrolul e un detaliu vital al muncii mele și aș sfătui pe oricine care se gândește să aleagă profesia mea să țină

mente acest lucru. Sunt foarte multe ocazii care cer să-ți ții gura.

— Mai avem puțin. Agenda. De ce ai șters însemnările din jurnalul Minei Appleton?

— Făceam puțină curățenie. Era o perioadă în care presa se băga foarte mult în viața Minei și astfel, din când în când, îi răsfoiam agenda și ștergeam programările de care-mi era teamă că ar fi fost greșit interpretate de intruși.

— Intruși? Vrei să spui jurnaliști?

— Da, dar nu numai jurnaliști. Călătoriile pe care le-am șters erau de natură personală și m-am temut că unii oameni din interiorul companiei ar fi judecat-o pe Mina, dacă ar fi știut că pleacă de la serviciu pentru probleme personale, așa că am schimbat datele unei serii întregi de întâlniri.

— Și ea a știut că ai făcut asta? Că ai șters însemnările?

— Nu. Nu era cazul s-o deranjez cu așa ceva. Cum spuneam, făceam doar puțină curățenie.

— Am priceput. Nu am înțeles exact, când am vorbit la telefon, ce fel de „problemă personală” avea doamna Appleton. Ai fost cam vagă.

— Așa am fost? Scuze, nu voiam asta. Cred că-și vizita mama.

— Crezi?

— Da. Mama ei locuiește la Geneva.

— Dar nu ești sigură că acolo se ducea?

— Ba da, sunt sigură.

— Nu pari foarte sigură.

— Ba da, sunt. Așa scria în agendă. Zborurile doamnei Appleton erau rezervate de mâna mea dreaptă, Sarah. Ea a scris în agendă Geneva, dar eu am decis să schimb conținutul însemnărilor, ca să pară mai profesioniste, întâlniri, nu călătorii vagi la Geneva.

— Înțeleg. O să repet, Christine: dacă nu ești sigura în privința vreunui detaliu, e mai bine să nu-l menționezi la tribunal. Juriul trebuie să fie convins de depoziția ta. Dacă ești vagă, poate părea că vrei să fii evazivă. Înțelegi, nu?

— Da, înțeleg.

Mi-am mutat privirea, fascinată preț de o clipă de geamurile ei care sclipeau de curățenie. Nicio clădire din centrul Londrei nu putea avea geamuri atât de strălucitoare, în afara cazului în care ar fi fost spălate de cel puțin două ori pe săptămână.

— Christine?

Am revenit la realitate.

— Te-ntrebam dacă ai mai fost vreodată într-o sală de judecată.

— Nu, n-am fost.

— Bine. Întâi va fi Curtea Magistraților. Nu cred că aici vom susține vreo pledoarie.

— Va fi „nevinovat”?

— Cel mai probabil, dar nu vom susține pledoaria până când nu vedem toate dovezile pe care le au împotriva ta.

S-a ridicat în picioare.

— Ne întâlnim la tribunal cu 15 minute înaintea audierii. Mina Appleton și David Santini vor fi și ei acolo, veți compărea împreună în fața curții.

Mă bucuram să aud asta. Gândul că vom sta alături, umăr la umăr. Ea a luat loc din nou.

— Trebuie să înțelegi că apărarea ta e total separată de a lor. Voi trei aveți echipe diferite de avocați. Sunt aici să te reprezint pe tine, nu pe Mina Appleton.

Am zâmbit; știam că nu e întregime adevărat. Mina îmi plătea apărarea. Douglas Rockwell o recomandase pe Sandra Tisdale. Aceasta a continuat:

— Doamna Appleton este acuzată și de sperjur. Tu nu. Și e important, pentru dosarul tău, ca apărarea să fie independentă de a ei, deși, evident, apărarea ei e importantă pentru apărarea ta. E posibil ca, dacă ea va fi găsită vinovată de acuzația de influențare a cursului justiției, să fii și tu acuzată, la fel și domnul Santini. La acest cap de acuzare cădeți sau supraviețuiți împreună. Dar e important să înțelegi că eu te reprezint doar pe tine.

Da, cădem sau supraviețuim împreună. Am priceput asta destul de bine.

— Știu că sunteți apropiate – tu și doamna Appleton. Că ești loială. Și știu că ți-a fost o șefă bună, generoasă și săritoare. Dar e important să înțelegi că nu trebuie să se vadă că ar avea vreo influență asupra ta de-a lungul procesului. De-asta ai un consilier separat, pe mine, și de aceea vei avea propriul avocat pledant.

I-am zâmbit ca s-o liniștesc. Ea mi-a strâns mâna și a tot trăncănit până când am ajuns la parter, povestindu-mi despre planurile ei de weekend. Mare lipsă de tact, serios. Eu nu aveam niciun plan și, colac peste pupăză, mai aveam opt săptămâni de pierdut până când trebuia să compar în fața magistraților. La gândul ăsta mă mânca pielea și începusem să mă scarpin înainte să părăsesc clădirea, căci eczema pe care o căpătasem în copilărie își alesese să reapară în viața mea fix în acel moment.

Am reușit să umplu acele opt săptămâni. Grădina mea din fundătură nu arătase niciodată mai curată sau mai drăguță decât în acea perioadă. Micile petice de pământ dintre copaci explodau de câte flori plantasem.

Din păcate, n-au supraviețuit. Când s-a terminat procesul, m-am dus acolo într-o noapte și le-am scos pe toate din rădăcini, azvârlindu-le în drum. Niciun vecin n-a încercat să mă oprească, nici măcar n-a ieșit vreunul să vadă dacă am pățit ceva. Mi-i imaginez pe toți trăgând cu ochiul prin perdele, privindu-mă cum mă târam în beznă. Poate că le era teamă să se apropie de mine și nu-i pot condamna. Nu eram eu însămi.

Nu după mult timp, ajungeam la porțile reședinței The Laurels. Îmi amintesc că atunci mi s-a părut un loc întunecat și lugubru. Acum nu mi se mai pare așa. Acum e acasă.

Tribunalul are un miros aparte, de tutun și alcool, care seamănă cu izul dintr-o cârciumă înainte de interzicerea fumatului. Totuși, cei puși sub acuzare nu beneficiază de vreo scutire. Nu e nicio dispensă specială care să ne lase să bem ceva sau să fumăm ca să alungăm stresul. Dar mirosul e acolo, venind dinspre trupurile care ocupă scaunele de plastic sau care sprijină pereții. Izvorât din fिकाți putreziți, ieșind prin toți porii, lipindu-se de degetele îngălbenite și de limbile păroase. Se combină cu aroma săpunului ieftin care se agață de hanorace și de pantaloni de trening. Trupuri fetide în haine curate. Mă simțeam și, fără îndoială, păream de pe altă planetă. Acordasem mult timp înfățișării mele, Mina mă consiliase. Fotografiile din perioada respectivă ne arată pe Sandra Tisdale și pe mine intrând împreună în tribunal și ar fi greu de ghicit care e avocata și care e acuzata, dacă n-ar exista o descriere a imaginii.

— Nu va dura mult, a zis Sandra Tisdale și a mers mai departe, cu dosarele lipite de piept.

Se purta de parcă eram la un cocktail, pălăvrăgind și zâmbind oficialilor, dar cred că își făcea pur și simplu treaba, ungea roțițele mecanismului. Mi-aduc aminte că m-am simțit de-a dreptul abandonată când am văzut-o plecând de lângă mine și ușurată când a intrat Dave. L-aș fi salutat cu mâna și i-aș fi făcut semn să vină lângă mine, dar am zărit-o pe soția sa, Sam, și mi-am dat seama că se țineau de mână. Așa că m-am prefăcut că nu-i văd. La scurt timp, Mina și Andy au venit și ei și au fost direcționați spre o încăpere privată, un privilegiu pentru care nu le purtam pică.

Mina Appleton. Christine Butcher. David Santini. Eram capete de afiș, numele noastre au fost strigate primele. Dave și cu mine o încadram pe Mina, și toți trei eram în boxă, în spatele plexiglasului. Când mi-am rostit numele și adresa, aveam gura uscată și fiecare cuvânt îmi era însoțit de un pleoscăit – teama mea se auzea în urechile tuturor. Au fost citite acuzațiile, una singură pentru mine, secretara, și pentru Dave, șoferul. Două pentru șefa noastră. Când judecătorul a pronunțat condițiile pentru cauțiune, am rămas înmărmurită. Nu aveam voie să comunicăm între noi, direct sau indirect. Fusesem îndepărtată de Mina, de munca mea și am plecat de la tribunal simțindu-mă mai singură decât la sosire.

O săptămână mai târziu, mi-a telefonat Stella Parker. Nutriționista, vindecătoarea și maseuza Minei, *colacul ei de salvare* în timpul primului proces. Acum trebuia să mă salveze și pe mine. Stella era modalitatea Minei de a mă ține aproape, iar animozitatea pe care am simțit-o când am întâlnit-o prima oară s-a topit. Stella a devenit intermediara noastră.

Trecuse mult timp de când îmi scosesem hainele în fața cuiva și primele câteva întâlniri au fost chinuitoare. Dar nu mi-a luat mult până să apreciez atingerea mâinilor sale. Am ajuns să-i aștept cu nerăbdare vizitele, chiar să depind de ele. Mă-ntindeam pe masa capitonată pe care o aducea cu ea, închideam ochii și capitulam sub atingerea ei.

Începea cu picioarele, apăsându-mi părțile carnoase cu degetele sale mari, apoi urcând lent pe trup și zăbovind în locurile în care simțea că aveam nevoie de atenție suplimentară. Când ajungea la cap, degetele ei îmi mângâiau și-mi frământau scalpul până când păreau să-mi străpungă craniul. Îmi imaginam cum mâinile ei se odihneau pe creierul meu, alungând orice gând negativ. Mentea mi se golea, capitula, iar eu mă lăsam luată în stăpânire.

Pe măsură ce se apropia data procesului, deveneam din ce în ce mai neliniștită și mi-era foarte greu să adorm.

— Nu putem accepta așa ceva, Christine, a spus Stella cu vocea ei atât de blândă. Să văd ce pot face.

Am zăcut acolo, cu ochii închiși, într-un fel de transă, primind tot ce avea să-mi ofere.

— Diazepam pentru anxietate. Temazepam ca să te ajute să dormi, a zis ea la următoarea vizită, punându-mi niște sticlute cu medicamente pe noptieră.

Stella Parker este specializată în medicină convențională, mi-am amintit că scria pe site. Ceea ce era bine pentru Mina era, cu siguranță, bine și pentru mine.

29

În seara dinaintea procesului am adormit pe la 10, mirosind încă a uleiurile cu care mă masase Stella Parker. Mă îngrijise ca pe un copil, alinându-mi agitația și zgâlțâind sticlutele cu pilule pe care le aveam aliniat lângă pat.

— Ia una din astea dacă te trezești peste noapte și două din celelalte dimineața.

Am văzut-o scriind ceva pe etichete.

— Apropo, Mina te îmbrățișează. Să fii puternică, Christine, a spus ea, înainte să coboare scările și să iasă.

Eram mișcată de grija ei.

∴

Când am intrat în Old Bailey⁽⁸⁾ în acea primă dimineață, teama la care mă așteptasem nu a apărut. Eram calmă, aproape enervant de calmă, când privesc înapoi. Drogată ca un animal înainte de tăiere. Mă alina și gândul că urma să mă întorc la un soi de rutină. Perversă poate, dar cum în ultimele câteva săptămâni trecusem printr-un adevărat purgatoriu, acum îmi găsisem un motiv de a coborî dimineața din pat.

În câteva zile, le spuneam pe nume paznicilor, salutându-i ca pe cei de la Appleton's. La început mi s-a părut ciudat, când mi-au cerut să-mi scot pardesiul și să-l așez pe o tavă, alături de geantă, ca și cum aș fi plecat în vacanță peste hotare, dar și cu asta m-am obișnuit. Ritualul procedural este o distragere bine-venită – veșmintele strămoșești, perucile, atât de stranii și de absurde chiar la început – totul părea perfect normal la finalul primei dimineți. Era o claritate plăcută și în privința ierarhiei. În sala de judecată, îmi cunoșteam locul și știam prea bine cine era autoritatea supremă.

Ne aflam cu toții la dispoziția domnului judecător Beresford, care conducea procedurile cu autoritate, dar și cu calm. De-a lungul săptămânilor care au urmat, am prins drag de el. Un sâsâit vag îi dădea un aer vulnerabil și era întotdeauna politicos, uneori chiar comic, dar niciodată într-un mod nepotrivit.

Eram un copil într-o piesă de teatru de la școală, așteptând să-mi rostesc replicile. Dar până atunci trebuia să-mi găsesc locul în fiecare zi și să nu mă

mişc de-acolo. M-am așezat în dreapta Minei, Dave în stânga ei, oglindindu-i numeric pe membrii completului. Umăr la umăr, cu carafele de apă în fața noastră, cu gențile la picioare, Mina cu laptopul deschis, Dave mereu cu un pachet de Mentosan, eu cu un carnetel și un pix. Nu că aș fi notat ceva, spre deosebire de Mina, care bătea pe tastatură cu o frecvență de cel puțin 60 de cuvinte pe minut. Nota fiecare cuvântul în timp ce procurorul James Maitland își rostea argumentația împotriva ei.

— Nu suntem aici pentru a judeca practicile profesionale ale doamnei Appleton, oricât de lipsite de scrupule ar fi acestea. Nu, ceea ce va demonstra acuzarea este faptul că Mina Appleton a mințit sub jurământ în fața unui tribunal. A dat în judecată *Business Times*, un ziar național respectat, din cauza unui articol despre care dumneaei a afirmat că e plin de minciuni. Vom arăta că, de fapt, articolul era adevărat și că doamna Appleton a comis sperjur în fața curții. A jurat cu mâna pe Biblie că va spune adevărul. În schimb a mințit, apoi a încercat să-și ascundă minciunile, recurgând la ajutorul celor mai de încredere angajați ai săi: secretara și șoferul.

A făcut o pauză. S-a răsucit și s-a uitat la noi. Iar noi ne-am uitat la el, adevărate imagini ale nevinovăției.

— Lanțul Appleton's se laudă cu corectitudinea sa față de furnizori; o *afacere corectă pentru toți*, spune reclama sa. Nu e adevărat, a afirmat *Business Times*. Din clipa în care Mina Appleton a trecut la cârma firmei, aceasta a rupt contractele cu furnizorii tradiționali, a anulat comenzi fără preaviz și a dus până la colaps ferme întreținute de diverse familii de generații întregi. Iar când acele ferme se luptau s-o scoată la capăt, tot Mina Appleton le-a oferit ajutor, ca o mare salvatoare.

James Maitland era de înălțime medie, cu ochi fără o culoare clară, care păreau să i se umfle în cap pe măsură ce se ambala.

— Departe de a fi o salvare, Mina Appleton a profitat de acei fermieri. S-a oferit să le împrumute bani, dar numai dacă își puneau pământul gaj. Și când au ajuns să cedeze sub greutatea datoriei care li se impusese, ce a făcut dumneaei? A forțat cumpărarea pământurilor.

Se plimba în sus și-n jos, iar roba i se prindea din când în când în turul pantalonilor.

— A adunat pământ și l-a vândut mai departe. Și cui l-a vândut? Unor firme dubioase, despre care investigațiile neobosite ale ziarului *Business Times* au dovedit că erau companii-fantomă. Acele companii-fantomă au

vândut din nou pământul. De data asta, contra unui profit substanțial. Profit pe care Mina Appleton l-a depus apoi în conturi din băncile elvețiene...

A continuat la nesfârșit și mi-e teamă că juriul l-a găsit la fel de plicticos ca mine.

— Doamnelor și domnilor jurați, sunt sigur că ați văzut-o cu toți pe Mina Appleton la televizor. Poate că i-ați și cumpărat cărțile de bucate? Credeți că o cunoașteți. Dar nu vă lăsați înșelați. *Business Times* a demascat-o pe Mina Appleton, prezentând-o drept lacomă și necinstită. O ipocrită. De asta i-a dat ea în judecată. Lacomă și necinstită. Aceasta e adevărata față a Minei Appleton.

Mă-ntreb dacă jurații și-au frecat palmele la ideea unui proces cu celebrități, cu apetitul alimentat de perspectiva unor detalii succulente. Ca mine atunci când deslușeam enigma dintr-un roman cu crime, anticipând că sunt mai multe cadavre, nu unul singur. Astfel, puși în fața unor detalii ale unei infracțiuni funcționărești, nu e de mirare că juriul s-a plictisit de moarte în săptămânile care au urmat.

De fapt, în acest proces era un cadavru, dar juriul nu l-a luat în seamă, ba chiar abia l-a observat, așa îngropat cum era sub un labirint birocratic, cu mare talent, de reprezentanții apărării.

Clifford Fraser a fost primul fermier chemat ca martor al acuzării, un chip pe care l-am recunoscut. M-a impresionat așa cum nu m-a impresionat niciun alt martor. Felul în care-și ascundea mâinile în boxă, ca să nu-l vadă nimeni tremurând.

Am aflat că familia Fraser era singurul furnizor al firmei Appleton care refuzase să ia bani cu împrumut de la Mina, chiar dacă astfel ferma lor nu a fost salvată. Pământul fusese acum transformat în teren pentru construirea unor locuințe.

— Domnule Fraser, cât timp a asigurat familia dumneavoastră marfă pentru supermarketurile Appleton?

— Douăzeci și cinci de ani.

Mâinile și le putea ascunde, dar nu și tremurul din glas.

— Aveam contracte în desfășurare cu Appleton's. Semnate anual.

— Și ce trebuia să livreze Fraser's Farm lanțului de supermarketuri Appleton's?

— Fructe. Pere, mere și prune.

Degetele Minei zburau pe tastatură și unghiile ei perfecte apăsau delicat pe litere, în timp ce-i nota mărturia.

— Aș vrea să mă refer la documentul 12 din dosar. Vă rog să dați la pagina 10. Contractul e semnat, după cum puteți vedea, de Mina Appleton și de tatăl lui Clifford Fraser, John. E datat 23 noiembrie 2004, cu un an înainte de moartea Lordului Appleton. Exemplarul din mapa dumneavoastră este cel al domnului John Fraser. Exemplarul de contract deținut de firma Appleton s-a dispărut în mod misterios.

— Domnule Maitland, a spus judecătorul Beresford. Aveți vreo întrebare?

— Onorată Instanță, domnule Fraser, ce informații aveți despre înțelegerea dintre ferma dumneavoastră și Appleton's?

— Înainte de pensionare, Lordul Appleton a venit să ne viziteze la fermă și ne-a dat cuvântul său de onoare că Appleton's va continua să ne folosească produsele. Ne-a spus că se pusese de acord cu fiica sa și că ea îi promisese acest lucru. Și asta s-a întâmplat pentru o vreme, contractele au continuat, dar nu pentru sumele convenite după retragerea Lordului

Appleton.

— Ne puteți explica exact ce vreți să spuneți cu asta, domnule Fraser? Cum anume s-au schimbat lucrurile când Mina Appleton a preluat afacerea de la tatăl său?

— A început cu comenzi anulate în ultimul minut. Cereau o anumită cantitate de fructe și apoi, fără preaviz, o înjumătățeau. Iar noi rămâneam cu produse pe care nu le mai puteam vinde. Așa s-a întâmplat luni la rândul.

— Și asta ce a însemnat pentru afacerea dumneavoastră?

— Că operam în pierdere, așa că am început să acumulăm datorii.

— Și firma Appleton's era conștientă de acest lucru?

— Da. S-au oferit să ne ajute, dar voiau pământul ca garanție și noi, în special tata, nu am vrut asta.

— Ați refuzat oferta de împrumut din partea lor?

— Da. A fost o decizie de familie. În schimb, am căzut de acord să luăm un împrumut de la bancă pentru ca ferma să funcționeze în continuare. Aveam contract cu Appleton's, înțelegeți, și încă speram ca lucrurile să se îndrepte.

— Și puteți explica, domnule Fraser, de ce exemplarul ultimului dumneavoastră contract cu Appleton's nu a apărut ca probă în procesul anterior? Când doamna Appleton a dat în judecată un ziar pentru calomnie?

— Nu l-am găsit decât după moartea tatei. Era în camera lui, încuiat într-un mic seif metalic. În camera lui era o adevărată harababură și nu ne lăsa pe niciunul să facem ordine. Credeam că se pierduse, dar apoi, după ce el a murit, i-am căutat prin lucruri și l-am găsit. Dar era deja prea târziu. Ea deja câștigase procesul împotriva ziarului.

— Iar acel contract, semnat între Appleton's și ferma dumneavoastră, din ce an data?

— 2004.

— Și Appleton s-a onorat acest contract cu dumneavoastră?

— Nu. L-a anulat. După două luni de la semnare. Ea a trimis un fax într-o seară, târziu, anulând comanda din ziua următoare. Au spus că nu vor mai întrebuința produsele noastre. A fost trimis la ora 22. Soția mea era încă trează și a venit într-un suflet la etaj ca să mi-l arate. Nu ne-a venit să credem. Aveam un contract exclusiv cu Appleton's. Nu mai aveam la ce uși să batem, așa că știam că acela avea să fie sfârșitul fermei noastre.

— Spuneți că ea l-a trimis?

— Mina Appleton.

— Și ce s-a întâmplat cu fructele pe care trebuia să le livrați?
— A trebuit să le aruncăm. Tone întregi. Ne-a sfâșiat inimile.
— Câte tone?
— Cincizeci. Suficient cât să umple rafturile fiecărui supermarket Appleton's din țară.
— În acea perioadă, în magazinele Appleton's nu se găseau pere, mere sau prune?
— Ah, ba da, o mulțime. Stabiliseră deja ca un alt producător să ne ia locul.
— Și spuneți că v-a sfâșiat inimile. Pe a dumneavoastră și pe cea a tatălui dumneavoastră?
— Da. Pe ale tuturor. A soției, a băieților mei. Era o afacere de familie. Am încercat să discut cu ea despre asta. M-am gândit că poate s-a strecurat o greșală.
— Ați încercat să discutați cu Appleton?
— Da. Secretara ei a spus c-ar trebui să stabilesc o întâlnire pentru a vorbi cu ea.
— Secretara ei?
— Da.
Mi-a aruncat o privire și am simțit cum, lângă mine, Mina se încorda. S-a oprit din tastat și degetele ei au zăbovit asupra laptopului.
— Și ce s-a întâmplat, domnule Fraser?
— Am stabilit o întâlnire, pentru că m-am gândit că, dacă stau de vorbă cu ea, față-n față, putem ajunge la o soluție, dar au anulat-o. Știu că au făcut-o pentru că am refuzat împrumutul din partea lor. Apoi tata a încercat s-o viziteze. S-a dus la Londra, într-o dimineață la prima oră, fără să ne spună. A luat cu el o cutie cu pere. Le culesese chiar în acea dimineață. Voia să-i arate calitatea produselor noastre. Era mândru de munca noastră. Credea că, dacă-l vede pe el, dacă vede perele, o să înțeleagă.
— Și Mina Appleton a înțeles când l-a întâlnit pe tatăl dumneavoastră?
— Nu l-a primit. El a stat și a așteptat-o ore întregi. Apoi i-au spus să plece. A lăsat fructele acolo și i-a scris un bilețel, dar nu am primit niciodată vreun răspuns de la ea. Când a ajuns acasă, ne-a spus unde fusese. Încă spera, chiar și atunci, că totul fusese o neînțelegere. Că ea va pune lucrurile în ordine. Și când ea nu a făcut-o, i-a rupt inima. Nu-l văzusem vreodată pe tata plângând, dar s-a așezat la bucătărie și a jelit când a aflat că se terminase. E greu să fii fermier. Mai trecuserăm prin momente dificile și

înainte, dar nu-l mai văzusem pe tata plângând. Nu l-am văzut niciodată atât de înfrânt.

Mi l-am imaginat pe tatăl lui Clifford Fraser stând la masa din bucătăria lor, extenuat, cu capul în mâini, cu lacrimile prelingându-i-se pe degete, și am încercat să-mi spun o poveste diferită. Una în care fusesem bună la suflet. Una în care mă oprisem să vorbesc cu domnul John Fraser când îl zărisem așteptând lângă clădire, în dimineața aceea, în ploaie. Una în care îl pofteam înăuntru și-l rugam să ia loc. Poate că i-aș fi adus ceva cald de băut. I-aș fi luat haina udă. I-aș fi luat cutia cu pere din mâini și le-aș fi admirat. I-aș fi promis că Mina le va vedea și va gusta din ele. Și poate aș fi făcut tot posibilul s-o conving să-și reconsidere decizia. I-aș fi chemat o mașină care să-l ducă acasă și m-aș fi asigurat că toate cheltuielile pe care le făcuse cu drumul i-ar fi fost decontate. Acum era prea târziu. Nu fusesem amabilă. Îl tratasem pe acel bătrân cu dispreț și desconsiderare.

— Domnule Fraser, vă rugăm să ne spuneți ce s-a întâmplat când Appleton s-a anulat peste noapte contractul cu dumneavoastră.

— A trebuit să vindem ferma. N-am avut de ales.

— Atât de rapid?

— Aveam datorii de când reduseseră comenzile și apoi, când au anulat tot contractul, n-am mai putut continua. A trebuit să vindem pământul ca să plătim ce datoram băncii.

— Și cine a cumpărat pământul de la dumneavoastră, domnule Fraser?

— O companie numită Lancing.

— Lancing este o companie offshore. O companie-fantomă, a explicat procurorul către juriu. Cât timp a lucrat familia dumneavoastră la fermă, domnule Fraser?

— Șaptezeci de ani.

— Șaptezeci de ani. Domnule Fraser, de ce ați fost de acord să vorbiți cu un ziar doar sub protecția anonimatului?

— Eram înspăimântat. Dacă alte supermarketuri aflau, am fi ajuns pe lista neagră. Nimeni n-ar mai fi dorit să ne cumpere fructele. Așa merge treaba. Am fi fost etichetați drept scandalagii. Dar, după cum știți, am pierdut oricum totul. După ce ea a câștigat procesul, ei bine, n-am mai avut nimic de pierdut.

— Domnule Fraser, imediat după proces tatăl dumneavoastră a murit, nu-i așa?

— Da.

— Știu că e foarte dureros pentru dumneavoastră, domnule Fraser, dar ne puteți spune cum a murit?

— S-a împușcat.

Am început să tremur. Cred că și Mina a simțit acel frison, pentru că și-a scos șalul din geantă, l-a despăturit cu grijă, asigurându-se că materialul delicat nu i se agață de inele, și l-a trecut peste umeri. În schița desenată de caricaturistul tribunalului, arată ca o guvernantă din secolul al XIX-lea. Inexpresivă, în culori spălăcite, nemachiată, cu părul ei bogat strâns la spate, cu excepția unei singure șuvițe rebele.

— S-a dus într-o dimineață în pădurea Swainston, înainte ca oricare dintre noi să se fi trezit. A luat una dintre armele pe care le aveam la fermă și s-a sinucis.

Fierea mi s-a urcat în gură. Mi-am amintit cum am deschis scrisoarea de la John Fraser pentru Mina. Scrisă de mână, fusese greșit amestecată cu corespondența din partea fanilor. Eu le răspundeam întotdeauna fanilor ei. Scrisoarea aceea însă mi s-a părut un act de cerșetorie. Era în timpul procesului de calomnie și am luat o decizie executivă. Am rupt-o. Mina n-a văzut-o niciodată. Cred că fusese scrisă cu câteva zile înainte ca John Fraser să se sinucidă.

— Tatei îi plăcea pădurea Swainston la nebunie. Când eram copil, mă ducea acolo mereu. Două femei care-și plimbau cățeii i-au descoperit trupul neînsuflețit.

— Și când s-a întâmplat asta mai exact, domnule Fraser?

— N-o să uit niciodată. Era a doua zi după ce Mina Appleton câștigase procesul împotriva ziarului.

Am fost cu Mina în ziua respectivă. Am fost la Minerva și-mi amintesc că primise un telefon de la directorul ei de comunicare. *Îngroapă povestea, Paul*, spusese ea. Era îmbătată de victoria ei la tribunal. Cu toții eram. Moartea lui John Fraser nu ajunsese niciodată într-un ziar național. Departamentul ei de presă se ocupase de asta.

— Mulțumesc, domnule Fraser. Nu mai am întrebări.

M-am întrebat dacă Mina se gândise la sinuciderea lui John Fraser când stătuserăm împreună și băuserăm șampanie la acel prânz prin care și-a sărbătorit victoria. Aveam degetele înghețate și amorțite și mi-am încleștat mâinile în poală. Și apoi, pe sub masă, departe de privirile celorlalți, Mina mi-a cuprins palma cu mâna ei. Mi-aduc aminte cât de caldă era mâna ei și cum mi-a strâns degetele ca să nu mai tremur.

Clifford Fraser se afla în boxa martorilor din nou, după prânz, interogat de data asta de Douglas Rockwell. De-abia l-am recunoscut pe avocatul pledant al Minei la tribunal – omul cu vorbă potolită care fusese mereu o prezență liniștitoare la ea în birou, cel care refuza întotdeauna un pahar cu alcool cu un zâmbet și scuturând din cap. *Pentru mine doar apă, Christine.*

— Domnule Fraser, câți ani avea tatăl dumneavoastră când a murit?

— Șaptezeci și cinci.

— Șaptezeci și cinci. Nu contează câți ani au părinții, nu-i așa, și nici câți ani ai tu. E un lucru îngrozitor să-ți pierzi un părinte.

Am ridicat privirea spre public, aproape așteptându-mă să-l văd pe tata uitându-se fix la mine. Știu ce anume i-aș fi citit în ochi. *Să-ți fie rușine, Christine.*

— Iar pentru dumneavoastră, pentru că tatăl dumneavoastră și-a luat viața, trebuie să fi fost o durere greu de suportat.

Clifford Fraser a dat din cap, acceptând gestul de compasiune.

— Din câte ați relatat, se pare că dumnealui, domnul John Fraser, trăia într-o lume haotică, „o adevărată harababură”, așa v-ați exprimat. E adevărat?

— Păi, nu sunt sigur...

— Strângea diverse lucruri și refuza să vă lase pe dumneavoastră sau pe soția dumneavoastră să intrați în încăpere ca să-l ajutați. N-avea încredere în dumneavoastră?

Nu i-a dat timp lui Clifford Fraser să răspundă.

— O cameră plină cu hârtii și cutii. Felul haotic în care-și ducea existența îi reflecta, poate, starea mentală?

— Nu. Nu era așa. Era bătrân, atâta tot.

— John Fraser, tatăl dumneavoastră, era un om care a muncit pământul toată viața sa. Probabil că s-a lovit de multe schimbări în acest timp, noi metode de lucru, o nouă tehnologie. Era o lume nouă, nu-i așa? Cred că a fost foarte dificil pentru cineva din generația sa să accepte aceste lucruri. Tatăl dumneavoastră avea probleme în ultimii ani de viață, nu-i așa? Probleme mentale, anxietate. Lua antidepresive cu ceva timp înainte să-și curme viața.

S-a uitat scurt pe notițe.

— Totul a ieșit la suprafață în timpul anchetei, nu-i așa?

— Tata era deprimat pentru că ne mințea. Ea ne mințea. Și după ce Lordul Appleton n-a mai fost acolo...

— Doamnă Fraser. Faxul despre care vorbeți. Cel pe care l-ați primit de la Appleton's și despre care susțineți că a fost trimis de Mina Appleton și în care ea anula contractul cu dumneavoastră. Aveți o copie a acestuia?

A zâmbit, ca și cum întrebarea sa era inofensivă, și am văzut cum Clifford Fraser se frământa derutat. Avea puțină mătreacă pe umerii sacoului și aș fi vrut să mă duc repede la el, să-l scutur, să-i pieptăn părul, să-i îndrept cravata.

— Nu.

— Nu?

Uimire prefăcută.

— Cu toate astea, spuneți că era de la ea, de la Mina Appleton.

— Da.

— Ea l-a semnat, atunci.

— Așa cred...

— Așa credeți? Din fericire, avem noi o copie a aceluia fax. Mă refer la calupul 26 din dosarul membrilor juriului.

S-a auzit un foșnet de hârtii. Douglas Rockwell i-a oferit o copie lui Clifford Fraser.

— Doamnă Fraser, puteți citi semnătura din josul paginii?

Răspunsul nu s-a auzit bine.

— Doamnă Fraser, vă rog să vorbiți mai tare, ca să vă audă instanța.

— Dominic Taylor.

— Dominic Taylor. Știți cine este Dominic Taylor, doamnă Fraser?

— Da...

— Ca să înțeleagă și juriul: Dominic Taylor lucrează în Departamentul achiziției de la Appleton's. Este improbabil, având în vedere că este doar un subaltern, ca Mina Appleton să fi văzut acel fax, deși dumneavoastră susțineți că era din partea ei.

— Dacă ar fi venit din partea ei, ar fi trebuit să știe despre el. Nimeni nu făcea nimic fără ca ea să știe.

Părțile din spate ale genunchilor mi-au transpirat în ciorapii de nailon.

— Și acel contract, doamnă Fraser, pe care l-ați adus ca probă.

L-a ridicat.

— Două bucăți jerpelite de hârtie A4, împăturite de atâtea ori încât de-abia se mai pot citi semnăturile. Acesta nu este un contract. Aceasta este o listă de dorințe, domnule Fraser. Fiul meu în vârstă de opt ani putea s-o compună la computer. Semnătura doamnei Appleton e ușor de falsificat, trebuie doar să pui mâna pe un exemplar cu autograf al cărților sale de bucate. E și foarte convenabil, nu-i așa, că acest exemplar a apărut după moartea tatălui dumneavoastră, când nu mai putea confirma dacă este autentic sau nu. Avem un singur cuvânt pentru acest lucru, domnule Fraser.

Glasul lui Douglas Rockwell avea o intonație neplăcută. Aroganța unui agresor de pe un teren de joacă.

— Adevărul, domnule Fraser, e că nu există nicio dovadă că Mina Appleton a avut vreo legătură cu acel fax sau că a semnat vreodată vreun contract cu dumneavoastră. Nu există nicio copie, în afară de acest gunoi ilizibil pe care l-ați adus ca probă.

— Ea știa, de bună seamă. A fost decizia ei. Dumneavoastră doar răstălmăciți...

Mi-am vârât unghia în buricul degetului mare când am auzit cum Clifford Fraser nu-și găsea cuvintele. Nu-l puteam privi și am coborât ochii spre semiluna perfectă pe care tocmai mi-o săpasem în piele.

— Domnule Fraser, nu ați cunoscut-o niciodată pe Mina Appleton exercitându-și capacitățile profesionale, nu-i așa? Singura ocazie când ați intrat în contact cu ea a fost la slujba de pomenire a tatălui ei, nu-i așa?

El a dat din cap.

— Vă rog să răspundeți la întrebare, domnule Fraser.

Judecătorul Beresford a dat dovadă de o rară străfulgerare de nerăbdare.

— Da. Lordul Appleton obișnuia să-și viziteze furnizorii. Ea nu s-a obosit niciodată.

— Deci ați cunoscut-o la pomenirea tatălui ei. Deși nu fuseserăți invitat, nu-i așa? Tatăl dumneavoastră, John, se afla pe lista de invitați. Cu toate acestea, v-ați făcut apariția, neinvitat și beat, la pomenirea unui om pe care l-ați respectat, după cum ne-ați făcut să credem. De fapt, erați atât de beat, încât a trebuit să fiți scos sub escortă din clădire după ce ați devenit abuziv și violent. Nu e așa?

— Nu.

— N-a trebuit să fiți scos de-acolo sub escortă?

— Eram supărat.

— Erați supărat. Era slujba memorială a tatălui Minei Appleton și totuși

dumneavoastră erați atât de supărat încât ați devenit agresiv și a trebuit să fiți imobilizat de domnul Andrew Webster, soțul doamnei Appleton. Există declarații din partea membrilor personalului muzeului prezenți la acea serată. Toți ar fi fost pregătiți să depună mărturie în fața instanței, dacă acuizarea le-ar fi cerut-o. Dar nu le-a cerut. Aș vrea să citesc un extras dintr-o astfel de declarație.

S-a întors cu fața spre juriu.

— Aceasta e din partea domnului Angus Cathcart, custodele Colecției Wallace, și cred că descrie foarte bine comportamentul domnului Fraser din seara respectivă... *Soțul doamnei Appleton, Andy Webster, a fost nevoit să protejeze soția când el [Clifford Fraser] a încercat să-o prindă și să-o împingă. Era foarte beat și l-am rugat să plece, dar a refuzat. Asistenta personală a doamnei Appleton a chemat un taxi și a trebuit să-o ajutăm să-l scoată din clădire.*

— Din fericire, ați ajuns acasă în siguranță în seara aceea, nu-i așa, domnule Fraser? Tocmai până în Kent, cu un taxi plătit de doamna Appleton. De fapt, ultimul lucru pe care doamna Appleton l-a făcut înainte de a pleca de la comemorarea tatălui său a fost să-și roage secretara să aibă grijă ca dumneavoastră să ajungeți întreg acasă. Nu-i așa, domnule Fraser?

Domnul Rockwell era atât de convingător încât, dacă n-aș fi fost la comemorare, aș fi crezut și eu imaginea pe care o descrisese.

— Nu, nu a fost așa.

— Poate că aveți memoria confuză. Ați băut ceva de dimineață, domnule Fraser?

Cine știe dacă Clifford Fraser băuse sau nu ceva în dimineața aceea? La auzul acestei întrebări, s-a înroșit la față, iar juriul a luat acest fapt ca pe o posibilitate. Nu l-aș fi învinovățit dacă ar fi băut ceva. Eu luasem două pastile alături de sandvișul de la prânz ca să-mi alung senzația de anxietate și acestea făcuseră ca o ceață plăcută să-mi cuprindă mintea, astfel că tot ce vedeam și auzeam venea parcă spre mine dintr-un loc foarte îndepărtat.

— De un lucru putem fi siguri, domnule Fraser, și anume că erați furios pe Mina Appleton. Simțeați că aveți ceva de reglat cu ea. V-ați ruinat afacerea și a trebuit să vindeți, deci căutați pe cineva pe care să aruncați vina. Când v-au abordat ziariștii, ați fost mai mult decât fericit să spuneți ceea ce doreau să audă. Nu-i așa, domnule Fraser?

— Nu.

— Mina Appleton n-a rupt contractul cu dumneavoastră, pentru că nu

exista un astfel de contract.

Văzusem în cutia pe care o luasem din arhivă niște hârtii care păreau a fi contracte. Totuși, Douglas Rockwell era un povestitor atât de convingător, încât mi-am permis să-l cred.

— De când a preluat afacerea sa de familie, Mina Appleton a reușit să facă din Appleton's unul dintre lanțurile de supermarketuri de top din țară, un lucru de care răposatul ei tată ar fi mândru. Este în întregime de înțeleș, domnule Fraser, faptul că tatăl dumneavoastră, un om care a condus cu succes o fermă atâta amar de ani, era preocupat de afacerea familiei sale, dar cred că asta avea mai degrabă legătură cu felul în care dumneavoastră conduceați această afacere, și nu cu Mina Appleton. Nu mai am întrebări, Onorată Instanță.

Degetele Minei pluteau pe tastatură, elegante ca ale unei pianiste. Nu știu de ce scria tot. Nu era nevoie. De-asta exista greșier. Cu toate astea, ea smulgea cuvintele ca o broască lacomă care prinde muște cu limba, le vâră în laptop și savura aroma distrugerii lui Clifford Fraser.

Chiar și cea mai nevinovată acțiune poate părea ceva suspect pe filmările camerelor de supraveghere. Imagini dubioase alb-negru, cu contururi pixelate. Siluete care se furișează și pândesc, care par și mai vinovate, pentru că sunt observate în taină, momente încremenite pe ecran și revăzute la nesfârșit. Avocatul acuzării, domnul James Maitland, s-a asigurat că juriul nu ratează nimic.

Audiul negru, *mașina de serviciu a Minei Appleton, condusă de domnul Santini*, se oprește într-o benzinărie. David Santini coboară din mașină și ia o pereche de mănuși de cauciuc din aparat. Apoi face plinul, cu spatele la cameră. Așază furtunul la loc în suport, își scoate mănușile, le aruncă la coșul de gunoi, apoi se întoarce în mașină.

— Domnule Santini, vă vedem apoi parcând din nou mașina și traversând curtea ca să intrați în magazin. Camerele interioare vă arată cumpărând, cred, niște dulciuri. Apoi vă așezați la coadă și plătiți. Și iată-vă aici ieșind din magazin. Vă introduceți portofelul în buzunarul din spate, mergeți la pompă și luați a doua pereche de mănuși de unică folosință. Apoi reveniți la mașină, traversând din nou curtea. Totuși, nu intrați în mașină. Vă duceți în spatele acesteia și deschideți portbagajul. Iar aici vă vedem punându-vă cea de-a doua pereche de mănuși de cauciuc.

Am urmărit și eu imaginile, văzând ce nu văzusem când stăteam, la acel moment, în mașină. În timp ce priveam dâra întunecată de pe filmare care eram eu, am încercat să-mi amintesc la ce anume mă gândeam și ce anume făceam atunci. Mi-am adus aminte că, în timp ce Dave plătea benzina, îi scriam Angelicăi, și m-am uitat la silueta mea de pe monitor, zărind cum mă foiam când m-am aplecat să găsesc termosul de cafea pe care-l pregătisem pentru drumul nostru la Fincham.

— Avem filmările făcute de trei camere și putem vedea cu limpezime de ce ați ales să parcați fix în acest loc, domnule Santini. La început era o enigmă, dar acum am înțeles. Ați mutat mașina ca să fie aproape de coșurile de gunoi. Trei la număr. Aici sunteți dumneavoastră, deschizând portbagajul mașinii doamnei Appleton. Ați purtat mănuși ca să vă protejați mâinile. Putem observa și că ați fost însoțit în această călătorie de doamna Butcher, asistenta personală a Minei Appleton. Iat-o pe dumneaei pe locul din

stânga.

Când mi se rostește numele, îmi simt palmele transpirând. Îmi împreunez mâinile în față. Îmi amintesc cât de tensionat părea Dave în acea seară. Crezusem că fusese vorba despre faptul că îi era greu să accepte în dar de la Mina mașina tatălui ei.

Filmarea a continuat. Am văzut cum Dave ia o cutie din portbagaj și-i răstoarnă conținutul într-unul dintre coșurile de gunoi. De trei ori au rulat acele imagini, de trei ori au fost oprite pe ecran. Părea că fusese prins asupra faptului și am simțit o arsură bine cunoscută în interiorul cotului.

— Ați spus deja instanței, domnule Santini, că șefa dumneavoastră, Mina Appleton, v-a rugat să faceți acest drum până la casa răposatului ei tată. Că v-a dat instrucțiuni să mergeți acolo. Dumneavoastră susțineți că doamna Butcher „s-a alăturat pur și simplu călătoriei”. Scopul drumului n-a fost acela de a verifica totuși casă, așa cum ați declarat, nu-i așa? Ci ca să vă descotorosiți de niște documente în locul doamnei Appleton. V-a rugat să aruncați hârtiile care ar fi incriminat-o dacă ar fi fost găsite. Deja știa că se va derula o investigație a poliției în privința afacerilor ei, după noile informații dezvăluite în urma primului proces.

Ochii Minei s-au oprit fix asupra lui Dave. Eu nu puteam suporta să-l aud mințind, așa că mi-am ferit privirea.

— Nu știu nimic despre niciun document. Cutia aceea era plină de gunoi din mașină. Știți dumneavoastră, ziare vechi, ambalaje de mâncare rămase sub scaune. Mereu am o cutie în portbagaj pentru gunoi, chestii pe care le arunc pentru ca mașina să fie mereu curată pentru doamna Appleton. Am aruncat conținutul de câte ori m-am oprit să alimentez.

— Dacă vă așteptați să credem acest lucru, domnule Santini, atunci vă așteptați să credem și faptul că mașina doamnei Appleton era plină de gunoaie. Câtă mâncare consumă și câte ziare citește doamna Appleton în drumurile sale dacă a reușit să umple acea cutie! Dădea pe dinafară de hârtii.

A oprit din nou pe acel cadru, apoi a dat zoom. Mi s-a părut extrem de clar că hârtiile erau format A4.

— E dificil, vă garantez, să citim vreun detaliu de pe hârtii pe ecran, dar putem vedea că nu sunt ziare, nici ambalaje de hrană sau de dulciuri. Sunt niște documente care par oficiale.

— Obiectez, Onorată Instanță. Calitatea filmării este prea slabă ca să ofere claritate. E imposibil să citești un singur cuvânt pe ecran. Domnul

Maitland influențează juriul.

— Aprobată.

— Sigur, Onorată Instanță. Doamnule Santini, nu văd ambalaje de mâncare și nici ziare în acea cutie.

— Erau la fund, cum v-am spus. Era gunoaietele pe care le-am găsit sub scaune. Multe erau ale lui Christine, lăsa deseori în mașină lucruri care nu-i mai trebuiau. Așa că le aruncam eu în locul ei.

Nici n-a tresărit rostind această minciună, iar eu m-am străduit să nu-mi arăt uimirea. Mi-am spus că n-a avut de ales. Eram împreună în beleaua asta. Urma să învingem sau să cădem împreună. Domnul Maitland a continuat cu vizionarea înregistrării, iar eu am așteptat să aud zgomotul portbagajului închizându-se, dar nu a fost așa. Nu până când Dave n-a mai scos și altceva de acolo. Imaginea a încremenit, a devenit din nou detaliată și de data asta nu mai era vreo îndoială asupra obiectului în cauză. Un laptop. Fără îndoială, un laptop. Dave l-a aruncat și pe acesta în coșul de gunoi, mângâindu-l cu palmele înmănușate.

— Depuneți mult efort acolo, domnule Santini. Ca să vă asigurați că ascundeți laptopul și „gunoiul”. Le îngropați cât mai adânc posibil, sub gunoiul din tomberon. Nu-i de mirare că v-ați pus mănuși pentru treaba asta. Trebuie să ascunzi laptopul în cazul în care apare cineva și-l vede și se hotărăște să-l ia de-acolo. Iar asta n-ar fi bine, nu-i așa, domnule Santini? Acel laptop îi aparținea doamnei Appleton, nu-i așa? V-a rugat să scăpați de el deoarece conținea informații care ar fi putut-o incrimina.

Înlocuisem multe laptopuri de-ale Minei de-a lungul anilor și o crezusem întotdeauna când îmi spunea că le pierduse.

— Laptopul, domnule Santini. Vă așteptați ca juriul să creadă că, în mod periodic, aruncați laptopuri din portbagajul mașinii doamnei Appleton?

— Era laptopul meu.

— Laptopul dumneavoastră? Pe bune, domnule Santini. Mașina pe care o conduceați era mașina de serviciu a doamnei Appleton, iar dumneavoastră, după cum ați recunoscut, îi urmați ordinele și vă duceați la casa răposatului ei tată. Erați în timpul serviciului. Vă dăduse instrucțiuni clare, și una dintre aceste instrucțiuni a fost să vă descotorosiți de acte și de laptopul ei, nu-i așa, domnule Santini?

— Nu. Era laptopul meu.

— V-a răsplătit, nu-i așa, pentru că v-ați descotorosit de actele acelea și de laptop? V-a dăruit o mașină foarte valoroasă care-i aparținuse tatălui ei.

Un Jaguar. Nești și asta, domnule Santini?

— Nu. Mi-a dăruit mașina. Este unul dintre motivele pentru care am mers acolo în acel weekend. S-o iau. Așa e Mina. E generoasă cu toți angajații ei.

— Serios? Nu cu toți, așa spune. Cu siguranță e generoasă cu dumneavoastră și cu doamna Butcher. V-a dat mașina drept răsplată, nu-i așa? Ca să scăpați de acte și de laptopul ei. Vă reamintesc că sunteți sub jurământ și acuzat de influențarea cursului justiției.

— Era laptopul meu. L-am aruncat pentru că nu voiam să-l găsească soția mea. M-a mai prins și înainte.

A ridicat privirea spre public, acolo unde stătea soția lui.

— Sam, soția mea, mi-a zis că, dacă mai găsește vreodată pornografie pe laptopul meu, mă părăsește. Și aveam filme porno pe el. Voiam să-l scot din casă, voiam să scap de el ca să nu-l găsească. Mi-am jurat că după asta mă opresc.

Am simțit-o pe Mina cum se foia în scaun și am văzut-o cum și-a ridicat privirea spre soția lui Dave. Compasiunea ei mi s-a părut autentică și m-am întrebat dacă nu cumva Dave spunea adevărul. Că poate nu eram în povestea asta împreună, la urma urmelor. Că el era inocent și doar eu eram vinovată. Era pentru prima, dar nu pentru ultima oară când am simțit că alunecam printre crăpături și cădeam într-o lume unde nimic nu era cum crezusem eu că va fi. Și orbecăiam prin lumea asta, încercând să-mi găsesc un reper neclintit, dar de câte ori ajungeam la el, acesta se topea.

La finalul zilei, când audierile se încheiau, ieșeam pe furiș și mergeam după colț ca să-mi schimb încălțările. Mă ghemuiam în pragul unei case și mi scoteam pantofii cu toc, înlocuindu-i cu adidașii, neobservată de nimeni. Câteva secunde mai târziu, îi auzeam pe ziariști strigând, auzeam clicăitul camerelor și știam că ieșise Mina, acordând un minut presei – poza alături de soțul ei și de copii, apoi se suiau în mașinile lor și demarau.

Se deplasau înspre și dinspre tribunal cu taxiuri, ca și cum ar fi fost o familie obișnuită. Mina se străduia să arate la fel de obișnuită – rochii simple cu gulere albe –, un pont, îmi imaginez, de la stilista ei. Fusesem martoră în trecut la câteva „consultații” din acestea: Mina proba diverse ținute înainte de a se opri la „imaginea corectă”. Pentru Old Bailey, au ales stilul puritan. Nu toată lumea a înghițit totuși momeala. Am citit mai târziu, într-un tabloid, un comentariu care m-a făcut să zâmbesc: *Mina Appleton, celebritate de primă mână, n-a avut mașină cu șofer care s-o aștepte la ieșirea de la tribunal, ci doar un taxi marca Ford. Hainele îi erau la fel de modeste, aproape ca de Quaker – dar să nu uităm că una dintre cele mai mari calități ale sale e atenția la detalii, grija pentru propria imagine.*

Căpătasem obiceiul de a merge pe jos în fiecare zi de la Old Bailey până la gara Euston ca să iau trenul spre casă. Mă ajuta să-mi limpezesc capul și să mai scap de gunoaiele pe care le auzeam rostite în instanță. Vedeam procesul împotriva Minei drept o conspirație pusă la cale de supermarketurile rivale ca să-i distrugă reputația. Era o replică pe care o auzisem de atâtea ori repetată de echipa de PR, încât ajunsesem să cred că era adevărată. Toate acele momente în care plutisem în fundal, făcându-mă invizibilă în timp ce turnam băuturi, serveam mâncare, sorbindu-le cuvintele ca un burete însetat.

Stella mi-a păstrat un regim strict în timpul procesului. A încurajat unele feluri de mâncare, mi-a limitat alcoolul, mi-a interzis cu desăvârșire ziarele și știrile de la televizor și radio. Drame da, comedii – absolut, dar știri sau subiecte actuale? *Verboten*¹⁹.

— E nerecomandat până când nu se termină, Christine. Protejează-te. Mina așa face. I-ar plăcea la nebunie să știe că urmezi aceleași sfaturi.

Am presupus că acel confort pe care-l obțineam din rutina de a mă afla

în fiecare zi la tribunal era pervers și cred că aveam dreptate. Nevoia de ordine în viața mea devenise deja manie. Cred că ar putea fi numită compulsie obsesivă. Pe drum dinspre gară spre casă, la finalul unei zile petrecute în fața instanței, mă opream și-mi suflam nasul lângă un sicomor, la marginea parcului, la vreo 400 de metri distanță de stație. Îmi suflam nasul, apoi cercetam șervețelul, mânjit de dâra întunecată din cauza aerului londonez poluat. Apoi mergeam mai departe, ținând șervețelul în mână și aruncându-l în cel de-al treilea coș de gunoi pe lângă care treceam între sicomor și casa mea. Eram îngrozită că, dacă spărgeam rutina, avea să se întâmple ceva înspăimântător, de parcă n-aș fi fost deja captivă într-un coșmar.

Când ajungeam acasă, îmi scoteam hainele cu care fusesem la tribunal, le agățam pentru ziua următoare, apoi îmi puneam halatul. Îmi făceam cina din lista de alimente prescrisă de Stella și mâncam în fața televizorului, schimbând canalele ca să evit știrile și actualitatea și privind ceva inofensiv și benign.

Stella îmi era de mare ajutor și, pe măsură ce procesul înainta, vizitele ei au devenit din ce în ce mai frecvente. Îmi ridica rețetele, lăsându-mi pastilele lângă pat când pleca.

— Somn ușor, îmi spunea.

∴

— Ca morții, i-am spus Sandrei Tisdale, când m-a întrebat cum am dormit, în dimineața în care trebuia să depun mărturie pentru prima oară.

Ne-am întâlnit devreme pentru o întrevvedere la cantina de la Old Bailey, un mic dejun format din pateuri și cafea.

— Scuze că am întârziat, mi-a zis avocatul meu pledant, Henry Anderson, aranjându-și roba, când s-a așezat, și punându-și peruca pe masă.

Eu mi-am făcut griji c-o să adune firimituri pe ea de la pateurile mele și am împins farfuria într-o parte.

— Deci, Christine, ce mai faci? a spus el, studiindu-mă.

— Bine, am spus și presupun că el m-a crezut.

— Bravo! Acuzarea va încerca să inducă ideea că ai încercat s-o acoperi pe doamna Appleton luând cutiile din arhivă. Domnul Maitland va încerca să te hărțuiască, să te deruteze, așa că încearcă să-ți păstrezi calmul, dar e la fel de important să nu pari foarte distantă. Lasă-i pe membrii juriului să vadă cine ești: o femeie muncitoare și mamă. Cineva cu bune intenții, care n-ar încerca niciodată să încalce legea.

M-a bătut ușor pe mână, apoi și-a luat peruca.

— Ne vedem înăuntru.

Uneori mă-ntreb ce anume ar fi crezut domnul Anderson despre mine dacă m-ar fi întâlnit după terminarea procesului. L-ar fi muștrătat conștiința? Oare și-ar fi spus că ar fi trebuit să gestioneze diferit lucrurile, dacă mi-ar fi cunoscut starea de spirit? Sau poate că nu m-ar fi observat deloc. Eram indescifrabilă, impenetrabilă ca un zid, de parcă aș fi luat droguri. Sau poate chiar și-a dat seama de asta și i-a convenit de minune. Eram manipulată cum trebuie de cineva, asta era tot ce conta. Medicația îmi fusese reglată, așa că eram perfect capabilă să depun mărturie. Calmă, totuși prezentă și alertă.

În timp ce mergeam spre sala de tribunal, Sandra Tisdale a continuat să pălăvrăgească așa cum făcea de obicei, despre vreme și vacanțe, dar eu mă concentram asupra zgomotului tocurilor ei pe podeaua de marmură. Clic-clac, clic-clac. Când am luat loc, Mina a șoptit: „Bună dimineața” și Dave și-a trecut mâna peste spatele meu, când a trecut pe lângă mine. Era un detaliu, dar pentru mine însemna enorm.

Ne-am ridicat cu toții când a intrat judecătorul Beresford și eu stăteam ca la biserică, având brațele încleștate în față. Am ridicat privirea spre public și i-am văzut pe membrii familiei Minei care mi-au zâmbit încurajator, ca să nu mă simt singură. Lucrurile decurgeau așa cum dorisem. Mike și cu mine căzuserăm de acord că n-ar fi fost bine ca Angelica să fie acolo. El se oferise să vină, dar a înțeles repede când i-am spus că preferam să nu apară.

De-abia când ne-am așezat din nou mi-am dat seama ce enormitate eram pe cale să comit. Trebuia să traversez sala de tribunal și să depun mărturie, rostind replicile pe care le repetasem atât de des. Mâinile îmi tremurau. Am început să transpir. Eram îngrozită. Poate că păream calmă, dar nu eram. Mina a distras atenția tuturor dărâmând teancul de hârtii din fața ei pe podea. Când m-am aplecat s-o ajut să le ridice, a profitat de ocazie să mă ia de mână. Câteva secunde de contact, asta a fost tot, dar m-a ajutat să pricep că, deși trebuia să străbat sala singură și să depun mărturie, ea avea să-mi fie alături, la modul spiritual.

Era pentru prima oară când juriul mă privea cum trebuie. O femeie de 1,70 metri, nu foarte înaltă, dar uriașă în comparație cu șefa mea. Cu părul castaniu tuns la baza gâtului. Ten frumos, cu obraji un pic prea roșii, din cauza unei rozacee care se agravase în ultimele câteva săptămâni, dar pe care o acoperisem sub machiaj cu succes. Cu ochi căprui. Cu sprâncene

puternic conturate. Nu eram vreo frumusețe, dar îmi place să cred că întotdeauna îmi prezentam în public varianta cea mai bună. Purtam o bluză de un galben-pal, cu fustă și jachetă bleumarin. Nu aveam verighetă sau cercei, ci numai broșa pe care mi-o dăruise Mina, prinsă de rever.

— Doamnă Butcher. Ați lucrat ca asistentă personală a Minei Appleton timp de 18 ani, nu-i așa?

— Da, am început să lucrez la Appleton se în 1995. În aprilie se vor împlini 18 ani.

— Doriți că ne descrieți îndatoririle dumneavoastră ca asistentă personală a doamnei Appleton?

— S-au schimbat de-a lungul anilor. La început, mă ocupam de corespondența ei, dar acum, cu e-mailuri și așa mai departe, e mai puțin important...

Era subiectul meu preferat. Vorbeam fluent și articulat și încrederea îmi creștea cu fiecare cuvânt pe care-l rosteam.

— Din câte spuneți, îmi imaginez că, deși tehnologia a avansat și doamna Appleton se ocupă mai mult de propria corespondență prin intermediul e-mailurilor, tot aveți de-a face cu mare parte din comunicările care vin și ies din biroul dumneaei. E corect?

— Da, și am acces la e-mailurile sale. Are foarte multe, vă dați seama. O ajut să țină pasul cu ele.

— Și, probabil, slujba dumneavoastră presupune că vă ocupați și de alte aspecte ale vieții sale. Întâlniri personale, pe partea mai privată a lucrurilor. Este adevărat?

— Da. Uneori întâlnirile sale personale se suprapun cu cele publice. O parte a slujbei mele înseamnă să mă asigur că are suficient timp să răspundă tuturor obligațiilor sale. Tot ce nu trebuie să facă de una singură preiau eu, ca s-o eliberez.

— Deci, de exemplu, când copiii săi erau mai mici, interveneați în angajarea bonelor pentru ei? Genul acesta de lucruri?

— Da, așa este.

— Deci erați apropiată de copiii și de soțul dumneaei. S-ar putea spune că erați aproape un membru al familiei. Că aveau încredere în dumneavoastră ca într-un membru al familiei. Sunteți de acord?

— Mă rog, nu știu dacă m-aș exprima astfel. Cu siguranță eu nu mă consider ca făcând parte din familie, deși țin foarte mult la copiii ei și cred că toți au încredere în mine.

N-am rezistat și m-am uitat în public; Lottie și băieții mi-au făcut liniștitor din cap.

— Încrederea este esențială într-o astfel de slujbă, nu-i așa, când lucrezi pentru o figură publică? Probabil că Mina Appleton are încredere în dumneavoastră mai mult decât are în directorii executivi seniori.

— Ei bine, nu sunt sigură...

Cunoaște-ți lungul nasului, Christine, cunoaște-ți lungul nasului.

— Serios? Vă ocupați și de viața profesională, și de cea personală a doamnei Appleton. Dumneavoastră, mai mult ca oricine altcineva, cunoașteți îndeaproape detalii pe care alții nu le cunosc. E adevărat, nu-i așa?

— Cred că da, într-un fel.

— Mina Appleton depinde de dumneavoastră. Știe că sunteți loială și demnă de încredere. Chiar și acum, când vă aflați în boxa martorilor, depunând mărturie în fața instanței, dumneaei are încredere în dumneavoastră.

A făcut o pauză.

— Așadar, în opinia dumneavoastră, doamnă Butcher, Mina Appleton a fost, mă scuzați, *este* o șefă bună?

— Da, absolut.

— Corectă?

— Da.

— Și generoasă, se pare. Aveți un salariu de-a privit spre notițele sale, ridicând din sprânceană – 75.000 de lire pe an, nu-i așa?

Această cifră, rostită cu glas tare, pare mare. Cu siguranță juriul a fost surprins. Însă este un salariu corect pentru o secretară cu experiență și multe atribuțiuni.

— Da.

— Foarte mulți bani pentru o poziție de secretară, corect? Peste medie, nu?

— Sunt mai mult decât secretară. Am responsabilități mai importante și ore mai multe de muncă. În prezent unora le place să se autointituleze asistente, dar, ca să fiu sinceră, eu nu am nevoie de astfel de titluri. Mă mulțumesc cu „secretară”.

El a zâmbit.

— Într-adevăr. Și nu mă-ndoiesc deloc că meritați fiecare bănuț din salariul dumneavoastră de secretară, doamnă Butcher. Ați spune că doamna

Appleton e o șefă *rezonabilă*?

— Da, așa așa spune.

— Nu are niciodată pretenții exagerate? Așteaptă un nivel absurd de implicare din partea dumneavoastră?

— Cu siguranță, nu.

— Aș vrea să atrag juriului atenția asupra documentului 15 din calupul 5, pagina 26.

Îmi amintesc că m-am gândit cât era de caraghios acel cuvânt, *calup*. Ca și cum juriul trebuia să răsfoiască prin tona de hârtii cu o dificultate premeditată.

— În fața ochilor aveți lista convorbirilor de pe mobilul doamnei Butcher. Veți observa că Mina Appleton i-a telefonat doamnei Butcher, secretara sa, în medie de 20 de ori pe zi în decurs de o lună. Unele apeluri erau la ore normale pentru un program de muncă, dar multe erau dimineața devreme sau seara, la o oră la care s-ar putea presupune, doamnă Butcher, că erați acasă. Apelurile subliniate sunt cele făcute de șefa dumneavoastră în weekenduri. Vreo nouă la număr. Par foarte multe. Asta numiți dumneavoastră „comportament rezonabil”, doamnă Butcher? Să fiți deranjată de șefa dumneavoastră de nouă ori într-un weekend?

— E inevitabil. Mina nu are un program de la 9 la 17, ar fi imposibil. N-ar termina niciodată de ce are de făcut. Pentru că sunt asistenta sa, și programul meu este neregulat. Nu e ceva neobișnuit pentru cineva cu meseria mea. În timpul zilei e atât de aglomerat, încât serile sau weekendurile sunt singura noastră șansă de a recupera. Nu mă deranjează.

— Nu vă deranjează. Ceea ce dumneavoastră considerați *rezonabil*, doamnă Butcher, este considerat de mulți alții *nerezonabil*. Și toate aceste apeluri erau atât de urgente pentru șefa dumneavoastră, doamna Appleton, încât nu puteau aștepta până a doua zi?

— Cum spuneam, nu aveam întotdeauna timp să rezolvăm toate problemele în cursul zilei. Mina avea de multe ori ședințe sau nu era la birou.

— Doamnă Butcher, vă spun doamnă pentru că aceasta e titulatura pe care v-ați ales-o, deși sunteți divorțată, cred, de domnul Butcher.

— Da.

— Dat fiind faptul că Mina Appleton v-a invadat viața privată, de acasă, nu e de mirare că mariajul dumneavoastră a avut de suferit. E un sacrificiu important, nu-i așa? Căsnicia pentru slujbă.

— Obiectez, Onorată Instanță! Starea civilă a clienței mele nu are nicio relevanță în acest proces.

— De acord. Domnule Maitland, nu e ceva ieșit din comun ca mariajele să eșueze din cauza presiunilor de la serviciu și sunt sigur că sunteți de acord cu mine. De fapt, în magistratură, din câte știu, se înregistrează una dintre cele mai înalte rate ale divorțului, nu-i așa, domnule Maitland?

— S-ar putea să fie adevărat, domnule judecător.

— Mai departe, domnule Maitland.

— Sigur că da.

În acea zi, am strălucit în interpretare, mi-am rostit minciunile cu ușurință, plusând, simțindu-mă mai degrabă mulțumită de mine însămi.

Nu, nu m-a rugat nimeni să iau acele cutii din arhivă. Nici Mina Appleton, nici altcineva. A fost decizia mea, un lucru pe care voisem să-l fac de când ne-am mutat cu birourile, dar nu apucasem. Lucrurile din cutii îmi aparțineau. Fuseseră greșit etichetate. O greșeală prostească, în întregime a mea. Toate, parte a haosului general provocat de mutare.

Domnul Maitland a sperat, probabil, că minciunile mele aveau să fie demascate când a interogat-o pe arhivară, Rachel Farrer, câteva zile mai târziu. Dar Douglas Rockwell a reușit s-o prezinte ca pe o persoană obositor de pedantă, iar membrii juriului s-au holbat la ea plictisiți cât a depus mărturie. Eu, dimpotrivă, am părut calmă și rațională și mi-am spus minciunile iute și hotărât, deși nu le-am considerat minciuni. M-am considerat a fi de partea binelui. În mintea mea, întregul caz era o vânătoare de vrăjitoare împotriva unei femei pentru care lucrasem mai mult timp decât fusesem măritată.

— Focul e o metodă eficientă de a distruge probele, doamnă Butcher.

— Obiectez!

— Sunt de acord. Domnule Maitland, vă rog.

— Bine, Onorată Instanță. Doamnă Butcher, vă rugăm să ne spuneți de ce ați ales să ardeți conținutul cutiilor pe care le-ați recuperat din arhiva firmei Appleton? E ciudat, de vreme ce ați considerat inițial că acele hârtii sunt destul de importante ca să fie arhivate, iar apoi le-ați dat foc.

— Ca să fiu sinceră, majoritatea nu erau importante, în afara desenelor fiicei mele. Am dus totul la arhivă pentru că nu doream să-mi aglomerez noul birou. Etajul era proiectat în stil minimalist, știți dumneavoastră, cu toate rafturile și sertarele ascunse.

— Un foc în inima nopții pare o metodă foarte meticuloasă de a scăpa de

o povară, doamnă Butcher.

— Ulterior m-am gândit să ard lucrurile de la birou. Inițial, intenția mea era doar de a scăpa de lucrurile pe care soțul meu le abandonase în garaj. Îmi spusese că nu le mai vrea, așa că le-am ars. Totul se afla într-un sac de gunoi în garaj și voiam să mă descotorosesc de toate, ca să fiu cinstită. Cred că a fost felul meu de merge mai departe după divorț.

Vorbisem perfect.

— După ce am început, m-am gândit că aș putea curăța și restul garajului, iar asta includea și cutiile de la serviciu.

— Un foc. Noaptea târziu. Nu la miezul nopții. La trei dimineața. O oră la care v-ați gândit că nu va observa nimeni. Poate părea că încercați să distrugeți niște probe, dacă pot spune așa, în secret. Când nu vă vedea nimeni.

— Nicidecum. M-am gândit că va fi mai puțin sâcâitor pentru vecinii mei dacă fac focul noaptea. În plus, nu dormeam deloc bine. A fost o perioadă dificilă pentru mine.

— Serios? Și totuși, dacă n-ar fi fost o vecină care să fie trează din cauza bebelușului, care să se uite la ora aceea pe geam și să se-ntrebe de ce Dumnezeu ați făcut un foc, n-ar fi știut nimeni, nu-i așa? Asta ați sperat, doamnă Butcher, corect? Că nimeni nu va afla că ați distrus acele documente. Voi ați să păstrați secretul.

— Nu, nu e așa. Cum spuneam, a fost o perioadă dificilă pentru mine și nu dormeam bine. Eram deseori trează la trei dimineața.

— În acea noapte ați distrus contracte, nu-i așa, doamnă Butcher? Contractele cu furnizorii despre care doamna Appleton susține că n-au existat niciodată.

— Nu, nu le-am distrus.

— Dar nu sunteți de acord că a fost un noroc pentru doamna Appleton că ați decis să luați acasă exact acele cutii? Cutii pe ale căror etichete era clar scris *Mina Appleton Personal*? Cutii ce conțineau documente care ar fi putut fi folosite ca probe împotriva doamnei Appleton în acest proces, dacă dumneavoastră nu le-ați fi distrus.

— Obiectez, Onorată Instanță. Domnul Maitland susține că martora avea cunoștință de contractele din cutii, deși nu există probe că acestea ar fi fost acolo.

— Aprob.

— Doamnă Butcher, vă amintiți să-i fi spus vreodată *nu șefei*

dumneavoastră?

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— E o întrebare directă. Vă amintiți ca, în 18 ani de când lucrați pentru ea, să-i fi spus vreodată *nu* Minei Appleton?

— Aproape 18 ani. Nu-mi amintesc că doamna Appleton să-mi fi cerut ceva care să mi se fi părut nerezonabil, așa că nu, nu-mi amintesc.

— În tot acest timp în care ați lucrat pentru Mina Appleton, nu ați refuzat niciodată ceva ce v-a rugat aceasta?

— Din câte-mi amintesc, nu.

— Deci, doamnă Butcher, ați putea fi descrisă drept soldățelul Minei Appleton. Cineva pregătit să facă tot ce-i cere aceasta.

— Nu m-aș descrie astfel. Mina nu mi-a cerut niciodată să fac un lucru care mi se părea nepotrivit.

— Doamnă Butcher, una dintre îndatoririle dumneavoastră este aceea de a o însoți pe doamna Appleton în delegații. Presupun că sunt multe. Aș vrea să ne amintim mai ales de una. Ați însoțit-o pe Mina Appleton într-o vizită la New York în 2003. Mai țineți minte?

I-am aruncat o privire avocatului meu. Nu eram sigură unde vrea procurorul să ajungă. Avocatul a dat ușor din umeri; nu părea îngrijorat.

— Da.

— În acel moment, nu erați singura secretară care lucra pentru doamna Appleton. Mai erau două, nu-i așa? Le-ați numit numărul doi și numărul trei, secretare care vă erau subalterne. Dumneavoastră erați numărul unu. E corect?

— Da.

— Atunci, în acea delegație, cea care trebuia să călătorească la New York cu doamna Appleton era secretara numărul trei, Lucy Beacham. Biletul ei fusese rezervat și plătit.

— Da, așa cred.

— Poate că nu avea titulatura de asistentă personală sau executivă, dar cu siguranță nu era nouă în meserie. Era o secretară experimentată, nu-i așa? Aceasta ar fi fost prima ei delegație în străinătate alături de doamna Appleton. A fost o schimbare de ultimă oră, nu-i așa? Dumneavoastră ați însoțit-o pe doamna Appleton în acea călătorie, în locul domnișoarei Beacham, nu-i așa? De ce s-a întâmplat așa?

— Cred că Mina era îngrijorată că Lucy nu avea să se descurce. De altfel, avea dreptate. Nu la mult timp după aceea am fost nevoiți s-o

concediem...

— Serios? Șefa dumneavoastră probabil credea că domnișoara Beacham *se va descurca* când i-a cumpărat biletul de zbor și i-a asigurat viza. Cu toate astea, cu două zile înainte, Mina Appleton s-a declarat nemulțumită. A spus că vrea ca dumneavoastră s-o însoțiți în locul lui Lucy. E adevărat?

— Păi, da.

— Cu un cost deloc neglijabil. Biletul clasă Business al domnișoarei Beacham a zburat la gunoi și un alt bilet, la clasa I, a fost achiziționat pentru dumneavoastră, deși presupun că pentru asta a plătit firma Appleton's. Totuși, ați plătit un preț imens, nu-i așa, doamnă Butcher, pentru această călătorie? Ați fost de acord să mergeți, deși v-a costat enorm. Tatăl dumneavoastră era bolnav. De-asta, cred, a fost inițial rugată domnișoara Beacham să plece cu doamna Appleton. Înțeleg că tatăl dumneavoastră fusese dus la spital la începutul săptămânii respective. Se afla încă în spital când Mina Appleton v-a rugat s-o însoțiți la New York. Tatăl dumneavoastră era trecut de 80 de ani și suferea de pneumonie.

— Da.

— Erați apropiată de tatăl dumneavoastră, doamnă Butcher?

N-am putut decât să dau scurt din cap.

— Mama dumneavoastră a murit când erați mică și nu aveți frați. Nu mă îndoiesc că erați apropiată de tatăl dumneavoastră.

Am lăsat privirea în jos.

— Iertați-mă, doamnă Butcher, știu că e dificil pentru dumneavoastră. Vreți să ne oprim pentru un moment? Sunt sigur că instanța va înțelege.

— Nu. Aș vrea să continuăm.

— Mulțumesc, apreciez. Mina Appleton știa că tatăl dumneavoastră a fost dus de urgență la spital când v-a rugat s-o însoțiți?

— Nu sunt sigură.

— Chiar așa? Nu sunteți sigură? Ați lucrat împreună atâția ani și nu sunteți sigură dacă știa sau nu că tatăl dumneavoastră era grav bolnav?

— A, ba da. Știa. Îmi luasem o zi liberă la începutul săptămânii, când tata fusese internat.

— Am înțeles. Deci v-a dat o zi liberă ca să vă duceți la spital. De fapt, înțeleg că este singura zi liberă pe care v-ați luat-o de când lucrați pentru doamna Appleton. În afara concediului anual. Un adevărat record, doamnă Butcher.

— Păi...

— Deci, doamna Appleton știa că tatăl dumneavoastră era grav bolnav și totuși v-a cerut s-o însoțiți în delegație?

— Mă rog, nu sunt sigură...

— Da sau nu, vă rog, doamnă Butcher.

A făcut un pas către mine.

— Da, mi-a cerut.

— Tatăl dumneavoastră a murit când erați plecată în acea călătorie, nu-i așa? E greu să ne imaginăm cum v-ați simțit pentru că nu ați fost acolo.

— Obiectez, Onorată Instanță!

— Domnule Maitland, vreau să aud o întrebare sau vă voi ruga să continuați.

— Da, Onorată Instanță. Doamnă Butcher, considerați că rugămintea Minei Appleton de a o însoți în acea delegație a fost una rezonabilă?

— Da.

— Chiar dacă știa că bătrânul dumneavoastră tată era grav bolnav? Deși era foarte probabil ca el să moară cât timp erați plecată? Majoritatea oamenilor ar spune că solicitarea Minei Appleton nu e doar *nerezonabilă*, ci de-a dreptul crudă și manipulativă. Dar nu și dumneavoastră. Mina Appleton v-a pus să alegeți între tatăl dumneavoastră și ea, nu-i așa? Oricine se poate întreba, doamnă Butcher, dacă nu cumva numeroșii ani petrecuți în slujba Minei Appleton nu v-au făcut cumva imună la ce e corect, la ce e rezonabil. Ba chiar la ce este legal.

Prostii, voiam să spun, dar cuvântul mi s-a uscat pe buze. Am ridicat privirea și am văzut-o pe Angelica în public. N-ar fi trebuit să fie aici. Căzuserăm de acord. M-am întrebat când se strecurase înăuntru. Cât de mult auzise? Se uita fix la mine.

— Doamnă Butcher.

M-am răsucit și m-am uitat la domnul Maitland.

— Doriți o pauză, doamnă Butcher?

Am clătinat din cap.

— Ați spus instanței că pe întreaga perioadă cât ați lucrat pentru doamna Appleton, nu i-ați spus niciodată *nu* pentru că nu v-a cerut să faceți niciun lucru care să vă stânjenească sau pe care să-l considerați nerezonabil. Încă vă mențineți mărturia?

— Da.

— N-ați simțit niciun strop de disconfort, doamnă Butcher, când ați ales să vă lăsați tatăl muribund singur ca s-o însoțiți pe doamna Appleton la

New York?

Angelica era doar un copil. Își iubea bunicul. Auzea aceste lucruri pentru prima oară.

— A fost o delegație scurtă. Eram sigură că tata va fi OK.

— Cum puteați fi sigură de asta?

— Am sperat...

— Ați sperat. Tatăl dumneavoastră a murit, nu-i așa? În timp ce dumneavoastră erați plecată. Considerați în continuare că solicitarea șefei dumneavoastră a fost rezonabilă?

— Da. Avea nevoie de mine. Programul ei era de așa natură că numai eu puteam să-l gestionez.

Domnul Maitland părea uluit. Juriul, dezgustat. Știam că și Angelica va fi scârbită.

— E o chestiune de raționament, nu-i așa? Depinde de lucrurile cu care sunteți obișnuită. Comportamentul *rezonabil* al unei persoane poate fi considerat crud și manipulativ de altă persoană. Cred că nu mai avem îndoieli în privința legăturilor puternice dintre dumneavoastră și Mina Appleton. Exerciți o influență puternică asupra dumneavoastră. Ați face orice pentru ea, nu-i așa, doamnă Butcher? Nu-i de mirare că, atunci când v-a rugat să-i acoperiți minciunile, n-ați stat deloc pe gânduri.

— Obiectez.

— De acord.

În fața mea era un pahar cu apă, dar nu îndrăzneam să beau din el.

— Era treaba mea s-o însoțesc. Avea nevoie de mine. Lucy Beacham nu se descurca.

Am ridicat privirea spre Angelica și am văzut-o cum clătina din cap.

— Era treaba dumneavoastră? Nu credeți că sunt și lucruri dincolo de limita slujbei dumneavoastră, doamnă Butcher?

Am lăsat ochii în jos și au început să-mi curgă lacrimile. Judecătorul a dat pauza de prânz cu 15 minute mai devreme, iar eu am reușit să merg înapoi la masă, dar acolo picioarele mi s-au înmuiat.

Mina m-a prins. Mina și-a pus mâna în jurul meu și mi-am imaginat-o pe Angelica privind această scenă în timp ce o lăsam să mă ajute să ies din sala de judecată.

A fost chemată infirmiera de la Old Bailey și am stat cu ea o vreme, apoi m-a trimis acasă. Când am ieșit din clădire, m-am uitat după Angelica, sperând că m-a așteptat. Voiam să-i dau niște explicații.

Nu era acolo și, când am sunat-o, nu mi-a răspuns. În acea sală de judecată, m-a văzut așa cum eram de fapt.

Acasă era ultimul loc unde-mi doream să fiu. Această fisură în programul meu însemna și mai multe ore pustii, care îmi atârnavă în fața ochilor ca o bucată de piele lăsată. Mi-am agățat pardesiul în cuier, mi-am pus geanta sub masa din hol, m-am descălțat, mi-am pus papucii. Am pus ibricul la fiert după ce l-am umplut, m-am dus la ușa din spate, am descuiat-o și am deschis-o, apoi am ieșit spre pavajul murdar și plin de gropi și m-am uitat spre grădină. Plouase și suprafața inegală era plină de băltoace. Le-am ocolit cu pași tremurători, de babă. Mi-era teamă să nu cad. Tălpile papucilor erau alunecoase. Odinioară, Mike folosea furtunul pentru a curăța poteca în fiecare primăvară, ca să îndepărteze mizeria verde și alunecoasă ce se forma peste iarnă.

În dimineața aceea lăsasem afară două castroane. Unul era gol și l-am ridicat, dar nu era nici urmă de pisicuța alb cu negru care apăruse cu câteva zile în urmă la ușa mea, mieunând din toate puterile ca s-o las înăuntru. Am luat castronul, l-am pus în chiuvetă, am făcut ceai, l-am dus sus, am făcut un duș, apoi mi-am îmbrăcat halatul și am coborât din nou, ca să pregătesc cina. Am turnat grăsimea congelată aflată într-o pungă galbenă într-un vas Tupperware în tigaie. M-am gândit la tata și la mesele pe care le-am luat împreună înainte să plec de-acasă, înainte să mă mărit. La felurile de mâncare pe care le pregăteam în weekenduri, apoi le congelam, ca să avem hrană și în timpul săptămânii, obicei pe care l-am luat cu mine și în căsnicie.

Am aprins aragazul și am amestecat în terci cu o lingură de lemn. A fâșâit în metalul fierbinte. L-am lăsat la dezghețat și am umplut oala cu apă pentru spaghete, plimbându-mă între aragaz și chiuvetă de câteva ori. Nici măcar un radio nu cânta pe fundal. Am turnat apa fiartă din oală în tigaie, am pus capacul și am așteptat până când a fiert, gata pentru paste. Am apăsat spaghetetele cu o lingură ca să le scufund și am îndepărtat capacul. Apoi am găsit banda adezivă ca să sigilez la loc pachetul de spaghete.

Cât timp eram cu spatele, apa a dat în foc, și poșirca aia cleioasă a inundat aragazul și a stins flacăra. Mirosul gazului era puternic, dar nu am stins aragazul. M-am scaldat în acel iz, inhalând profund de câteva ori. În același timp ștergeam balta de apă cu prosoape de hârtie, smulgând mai

multe bucăți și așezându-le jos, privind cum absorb apa și apropiindu-mă și mai mult de gura de gaz. Era puțin și fragil. Știam că nu mă va omorî. Doar mai târziu m-am gândit serios să-mi pun capăt vieții.

Am mâncat în fața televizorului din tava aflată în poala mea, cu gândul la Angelica. Mi-am imaginat-o luând cina cu tatăl ei și cu mama ei vitregă, în noua lor casă. Vorbiserăm cu o zi înainte și-i spuseseam că procesul mergea bine. Acum văzuse cu ochii ei. Am așteptat să mă sune în seara aceea. Am încercat s-o sun de câteva ori. Într-un final, i-am trimis un mesaj. *Îmi pare foarte rău.* Nu mi-a răspuns.

Tata a murit când mă aflam la New York în delegație. Asta nu a fost o infracțiune. Dar a fost rușinos și, oricât de mult m-am străduit în seara aceea, nu am putut alunga gândurile în care îmi apărea tata. Chiar și documentarul pe care l-am urmărit la televiziune m-a torturat. M-am chinuit să aud comentariul peste muzică, un lucru de care tata se văita mereu, când locuiam împreună. Am dus tava la bucătărie și am aruncat cina nemâncată la coșul de gunoi.

Nu voisem să plec la New York. În săptămâna aceea, când îl vizitasem pe tata la spital, știam cât era de bolnav. O pregătisem pe Lucy să-mi ia locul alături de Mina. Voiam să fiu cu tata la final. Era ultima mea șansă să vorbesc cu el despre mama. Să-i spun adevărul, iar el să mă asculte și, speram, să mă ierte. Mina știa acest lucru și, la urma urmelor, a fost decizia mea. Puteam spune *nu*. Poate că m-am temut că tata, chiar și pe patul de moarte, nu avea să rostească vorbele care-mi vor aduce liniștea.

Îmi amintesc de trupul său, pielea ca de ceară, acei ochi lăptoși. Îmi amintesc cum am stat ținându-l de mână. A murit dimineața devreme, când eu dormeam în locul meu din avion, alături de Mina. Mike m-a dus direct la spital și a intrat cu mine în camera unde zăcea trupul tatei. Apoi a așteptat afară să mă ducă acasă. A fost bun cu mine. Și ar fi trebuit să-l ascult. N-ar fi trebuit să plec în acea delegație și să-l las pe tata să moară singur.

Cred că acela e cel mai singuratic moment din lume. Să fii singur când mori. După moartea tatei, mi-am jurat că, dacă voi avea norocul să mă aflu în locul potrivit, la momentul potrivit, o să țin de mână pe oricine ar muri. Că voi fi cea care îi va alina pe muribunzi în ultimele lor clipe.

Draga mea Christine,

Nu voi uita niciodată forța și loialitatea pe care mi le-ai arătat în

aceste momente dureroase. În tine, tatăl tău a avut o fiică de care poate fi mândru. Sunt sigură că nu a avut motive să se îndoiască de devotamentul pe care i l-ai arătat de-a lungul anilor.

Nu te învinovăți că nu i-ai fost alături când a murit. Nu avea nevoie să te vadă, căci sunt convinsă că ai fost o prezență constantă în inima lui, după cum și el a fost în inima ta. Ai fost acolo cu spiritul, draga mea Christine. Alături de el la final.

Cu toată dragostea mea, Mina xxxx

Scrisoarea aceea mă consolase, așa că am scos-o în seara aceea și am recitit-o. Am încercat să mă autoconvinc că tata mi-ar fi respectat devotamentul față de slujbă, că înțelesese faptul că aveam îndatoriri. A supraviețuit războiului. Nu s-a pus niciodată mai presus de nimeni. Asta admiram cel mai mult la el, un lucru pe care încercam să-l imit. Totuși, ceea ce la el fusese un semn de noblețe la mine era un eșec. Eram o lașă. Soldățelul Minei Appleton.

Nu-mi amintesc s-o fi auzit pe Stella, dar cred că intrase singură, pentru că, în momentul următor, era lângă mine. Mi-a luat scrisoarea, apoi a tras draperiile, a aprins lumânările și a stins luminile. M-am ridicat în picioare și am lăsat-o să-mi dea jos halatul, apoi m-am întins pe masă. A pus o pătură peste mine. Măinile ei îmi mângâiau și-mi frământau pielea.

— Vrea să știi cât de mândră a fost de tine astăzi, a șoptit ea. Crede că ai dat dovadă de o mare demnitate. Acuzarea nu și-a făcut niciun serviciu hărțuindu-te în felul acela.

Când a isprăvit, m-a înfășurat din nou în halat, apoi m-a dus în pat.

M-am trezit mai târziu din cauza motănelului care mieuna la ușa din spate. Am coborât și l-am lăsat să intre. M-a urmat la etaj și a adulmecat prin baie cât eu m-am așezat pe toaletă. Apoi a venit după mine în pat, ghemuindu-și trupul mic și cald în spațiul dintre picioarele mele îndoite.

35

Mi-am îndepărtat un fir de păr de mătă de pe elasticul fustei. Eram hotărâtă să mă descurc mai bine în cea de-a doua mea zi.

— Doamnă Butcher, spuneți că nu aveți obiceiul să pierdeți lucruri, dar șefa dumneavoastră da, nu-i așa? De câte ori și-a pierdut Mina Appleton telefonul sau laptopul în ultimii doi ani?

— N-am idee.

— Trebuie să știți, cu siguranță. Era datoria dumneavoastră să le înlocuiți, nu-i așa?

— Da.

— Deci de câte ori ați sunat la Departamentul IT ca să aranjați schimbarea telefoanelor mobile sau a laptopurilor doamnei Appleton? În ultimul an, să spunem?

— De câteva ori, nu-mi amintesc precis.

— De câteva ori. Am aici lista apelurilor dumneavoastră spre Departamentul IT ca să înlocuiți telefoanele mobile și laptopurile pe care doamna Appleton aparent le-a răătăcit. Mă refer la paginile 44 – 45 din calupul 8. Este valabil pentru o perioadă de trei ani. O listă destul de lungă, nu-i așa? În primul an, patru telefoane pierdute și înlocuite. Alături de, dacă vă uitați mai jos pe pagină, cinci laptopuri. Cinci. În anul următor, s-au evaporat trei telefoane și trei laptopuri. Iar în cel de-al treilea an, cel mai recent, același număr. Trei telefoane și trei laptopuri. Asta e ceva ce depășește neglijența. E-mailuri, apeluri ce puteau fi folosite ca probe în proces, toate pierdute. Cum explicați dispariția acestor dispozitive, doamnă Butcher?

Am așteptat o clipă. Mă trezisem dis-de-dimineată ca să-mi exersez răspunsurile în fața oglinzii, încercând chiar și un zâmbet sec.

— Ca să fiu sinceră, situația e de-a dreptul enervantă. Mina își pierde întotdeauna lucrurile. Iar eu trebuie să răscolesc peste tot în căutarea lor. Mina este împrăștiată.

Voiam să par exasperată, dar afectuoasă.

— N-am cum să mint. Mă scoate din minți. Și nu s-a întâmplat doar în ultimii trei ani, domnule Maitland. Mina a avut mereu obiceiul de a pierde lucrurile. Îmi petrec o grămadă de timp recuperând sau înlocuind obiectele

pe care ea le pierde sau le lasă aiurea. E celebră pentru asta în Departamentul IT. Odată și-a uitat laptopul în bucătăria de la Downing Street și a plecat cu cel al prim-ministrului. Luaseră cina împreună. A fost jenant. Se puteau întâmpla încurcături serioase. Din fericire, l-am văzut de cum s-a urcat în mașină. Mare noroc că eram acolo. Lucrasem până târziu și Dave mă ducea acasă. Mă rog, am reușit să rezolv situația înainte să se declanșeze o alertă majoră de securitate.

— Ce poveste interesantă, doamnă Butcher. Ne spuneți că Mina Appleton a plecat cu laptopul personal al premierului? Și că dumneavoastră ați descurcat situația, evitând astfel o problemă importantă de securitate a țării?

— Da. Sună ciudat când puneți problema așa. Dar e vorba de încredere, înțelegeți? Dacă ar fi fost altcineva în locul Minei, poate că lucrurile ar fi stat altcumva, dar Vera, secretara premierului, ne cunoaște bine și împreună am rezolvat situația fără ca prim-ministrul să afle vreodată. Ca să fiu sinceră, toată lumea care o cunoaște pe Mina știe că e cam amețită când vine vorba despre astfel de lucruri. Mereu își pierde cardurile de credit și cheile mașinii. Nu doar Departamentul IT mă cunoaște bine, ci și cei de la bancă și de la garaj. Mereu înlocuiesc câte ceva.

Am auzit râsete și m-am întrebat preț de o clipă dacă nu cumva mersesem prea departe.

— Incidentul. Cu laptopul. S-a întâmplat acum câțiva ani. Sper că e în regulă să vorbesc acum despre el.

Mina a ridicat din umeri, dar mi-am dat seama că era amuzată, ba chiar încântată. Stella îmi spusese că unele ziare descrieseră momentul drept... *un semn de afecțiune între cele două femei, o ridicare din umeri care-nseamnă: Acum e prea târziu. A fost un moment luminos, de ușurare, într-o dimineață plicticoasă.* M-am simțit de parcă aș fi primit o recenzie pozitivă din partea unui critic de teatru.

— Cred că probabil sunteți în siguranță dacă povestiți acum, doamnă Butcher, a spus judecătorul Beresford, zâmbindu-mi peste ochelari.

În ziua aceea m-am descurcat bine. După aceea am fost invitată în cabinetului domnului Anderson pentru a lua ceaiul și, pentru prima oară, Sandra Tisdale și-a amintit cum îmi plăcea să-l beau. Cu lapte, fără zahăr. Încrederea lor în mine fusese refăcută. Poate că fusesem iertată puțin și de membrii juriului, pentru că-mi abandonasem tatăl bolnav. Le oferisem un strop din lumea dineurilor private de la reședința premierului, le arătasem

partea umană a unei celebrități TV care conducea o afacere de mai multe milioane de lire sterline, dar care, la fel ca mulți dintre ei, avea obiceiul de a-și pierde cheile sau cardurile. Mărturia mea din acea zi relaxase puțin atmosfera.

Pe drum către gara Euston am mers cu capul sus. Poate un pic prea încrezătoare. Nu se terminase încă și știam că ziua următoare avea să fie dificilă, dar mi-am rezervat acea seară ca să-mi repet declarațiile. Se pare că adevărul mă prindea pe picior greșit. Minciunile, pe acestea le gestionam cu o fluentă desăvârșită.

36

— Doamnă Butcher. Ați fost și sunteți păstrătoarea agendei Minei Appleton.

— Da. Eu îi stabilesc toate întâlnirile. Numărul meu doi, Sarah, are acces la agenda ei, dar eu sunt cea care face toate schimbările. Totul trece prin mine. Sunt mereu pusă la curent.

— Într-adevăr, sunteți mereu pusă la curent. Este de datoria dumneavoastră să știți tot timpul unde este Mina Appleton, nu-i așa?

— Da.

— Deci, dacă se află în afara biroului, dumneavoastră știți unde e și ce face, nu-i așa?

— Da.

— Aș vrea să supun atenției juriului copiile agendei care acoperă trei ani: 2009, 2010 și 2011. În zilele care vă sunt prezentate, veți vedea subliniate însemnările care arată că Mina Appleton avea întâlniri în afara biroului, însemnările evidențiate sunt toate la începutul lunilor februarie, mai, august și noiembrie. De patru ori pe an, pe o perioadă de trei ani. Dumneavoastră ați făcut acele însemnări, doamnă Butcher?

— Da.

— Totuși, din câte înțeleg, nu dumneavoastră sunteți responsabilă de planificarea călătoriilor doamnei Appleton. Este de datoria numărului dumneavoastră doi, după cum îi spuneți, nu-i așa?

— Da, Sarah are grijă de organizarea călătoriilor Minei, un lucru asupra căruia Mina și cu mine am căzut de acord, ca să mă mai eliberez. Este destul de obositor, știți...

— Da, vă mulțumim, doamnă Butcher. Ne puteți spune unde era Mina Appleton în acele zile?

— Păi, cu siguranță vă pot spune ce mi-a spus ea să spun. Își vizita mama. Sunt foarte apropiate. Dar n-am crezut-o. Vedeți dumneavoastră, Mina și mama ei nu sunt apropiate. Deloc. Adevărul este că mă-ndoiesc foarte mult că Mina se afla în acele zile la Geneva făcându-și datoria de fiică.

— Și cu toate astea susțineți că dumneavoastră ați șters însemnările din agendă și ați introdus unele false?

— Da. Dar șefa mea, Mina Appleton, m-a rugat s-o fac. Am ajutat-o. Cu bună credință. Am avut încredere în ea. N-am pus nimic la îndoială.

Îmi place să cred că atunci a existat un moment în care m-am gândit să spun adevărul, dar nu a existat, deci nu l-am spus.

— Ne puteți spune unde era Mina Appleton în acele zile, doamnă Butcher?

— Își vizita mama. Mergea acolo cât putea de des. Sunt foarte apropiate. Christine a spus niște minciuni teribil de mari.

— Își vizita mama? Sunteți sigură de asta?

— Da.

— Atunci de ce, doamnă Butcher, aceste *vizite la mama sa* au fost șterse din agendă și înlocuite cu alte însemnări? Însemnări care ascundeau faptul că Mina Appleton fusese la Geneva?

— Aah, păi asta mă tem că a fost greșeala mea.

— Greșeala dumneavoastră?

— Da, am schimbat însemnările cu o dată ulterioară.

— Ați modificat însemnările? Spuneți că ați falsificat agendele ca să ascundeți faptul că ea se afla la Geneva?

— Nu, nu asta spun. Spun că eu am modificat însemnările, asta-i tot. Cum spuneam, își vizita mama. E ceea ce mie îmi place să numesc curățenie.

— Curățenie? Adică ștergerea unor însemnări din agendă și înlocuirea lor cu unele false? Aș vrea să atrag atenția juriului asupra paginilor 33 – 38 din dosare. Copiile prezintă însemnările originale din agendă. Ni le puteți citi și nouă, doamnă Butcher?

M-am uitat la foaia de hârtie, deși știam deja pe dinafară ce scria acolo.

— Mina la Geneva. Mina la Geneva. Mina la Geneva...

— Așa este. Mina la Geneva. Totuși, însemnările au fost șterse și altele, false, au fost puse în loc. Din nefericire pentru doamna Appleton, însemnările originale au fost găsite pe hard-drive-ul computerului dumneaei. A existat și o încercare de a le șterge din dosar, dar încercarea a eșuat, pentru că iată-le: *Mina la Geneva*. E cât se poate de clar. Mina Appleton v-a rugat să ștergeți însemnările originale, nu-i așa, și să le înlocuiți cu unele false, pentru a ascunde faptul că, la acele date, și-a vizitat banca de la Geneva. Corect, doamnă Butcher?

— Nu, nu e adevărat. A fost decizia mea să scot acele însemnări. Mina n-a știut nimic despre asta.

— Susțineți că Mina Appleton nu a știut că ați șters acele însemnări?

— Da, exact asta susțin.

S-a întors spre juriu și, deși nu-i zăream chipul, mi-am imaginat expresia lui neîncrezătoare.

— Doamnă Butcher, v-ați făcut un obicei din a umbla în agenda șefei dumneavoastră pentru a o falsifica, fără ca aceasta să știe?

— E curățenie, cum spuneam. E un lucru pe care-l fac din când în când dacă Mina e plecată din birou, cu probleme personale. Vedeți dumneavoastră, unii membri ai consiliului de administrație urăsc acest lucru, mai ales bărbații. Nu le place când ea nu e la serviciu o zi întreagă cu treburi care nu-i privesc pe ei. Uneori se plâng de asta, așa că e mai ușor dacă nu află.

— Îmi pare rău, vreau să înțeleg mai bine. Îi falsificați agenda doamnei Appleton pentru ca membrii consiliului de administrație să nu afle unde e? Deci dacă dumneaei ar fi în Geneva, la bancă, de exemplu, ei nu ar ști acest lucru?

— A fost la Geneva ca să-și viziteze mama, nu la bancă. Cum spuneam, mergea acolo cât de des putea. Sunt foarte apropiate.

El a scuturat din cap. Nu credea nicio vorbuliță, cu toate astea am plusat:

— Nu a fost pentru prima oară când i-am modificat însemnările din agendă, deși încerc să nu-mi fac un obicei din asta. Nu prea am motive. Mina e foarte muncitoare, mereu pune afacerile înaintea oricărui alt aspect. Totuși, din când în când, era plecată de la birou, cu probleme care nu aveau nimic de-a face cu Appleton's. De pildă, a fost o vreme când făcea tratamente cosmetice, așa că și pe acelea le-am șters și le-am înlocuit cu niște ședințe la una dintre fundațiile ei caritabile. The Haven, cred.

Această dezvăluire nu fusese una pe care s-o fi pus la punct cu Mina, dar a funcționat, bănuiesc. Le-a oferit membrilor juriului un strop de bârfă și le-a mers la inimă câtorva ziariști.

— Vreau să vă amintesc, doamnă Butcher, că vă aflați sub jurământ. Repet: Mina Appleton v-a rugat să ștergeți acele călătorii la Geneva pentru că ar fi coincis cu datele vizitelor sale la banca elvețiană unde depunea profitul din vânzarea pământului. Nu e așa, doamnă Butcher?

— Nu știu nimic despre vreo depunere bancară. Am schimbat agenda, iar Mina n-a știut nimic spre asta.

— Cât de convenabil, doamnă Butcher, având în vedere motivul pentru care ne aflăm în fața instanței, că ați luat asupra dumneavoastră sarcina de a

șterge cuvântul *Geneva* din agendă. Cât de util doamnei Appleton. Geneva este renumită pentru activitatea bancară secretă, un loc unde banii pot fi transferați în câteva conturi numerotate, un loc unde autoritățile nu au jurisdicție investigativă. Încă o dată, doamnă Butcher, se pare că nu i-ați putut spune *nu* șefei dumneavoastră când v-a rugat s-o acoperiți. Ea v-a spus să falsificați agenda, nu-i așa? Să ștergeți anumite însemnări și să scrieți unele false în loc. Voia s-o ajutați să mascheze acele vizite la băncile elvețiene.

— Nu. Nu este adevărat.

— Există un motiv bun pentru care doamna Appleton ar fi dorit ca dovada prezenței sale la Geneva să dispară, însemnările au fost șterse când au început investigațiile în privința companiilor-fantomă care achiziționaseră pământul de la Appleton's.

— Îmi pare rău, chiar nu știu nimic despre asta.

— Vă cred, doamnă Butcher. Sunt convins că nu ați știut motivul din spatele rugăminții doamnei Appleton ca acele însemnări să fie șterse, dar ați făcut-o oricum, corect? Așa cum ați făcut întotdeauna tot ce v-a rugat, fără să puneți nimic la îndoială.

— Când am făcut-o, nu aveam nici cea mai vagă idee că poliția o investiga pe Mina. Îmi dau seama că a fost o greșeală și că e posibil să fi complicat lucrurile. A fost o prostie, acum îmi dau seama.

— Doamnă Butcher, adevărul e că sunteți aproape mioapă și vă preocupați în detaliu numai dorințele șefei dumneavoastră. Nu vă interesează contextul general. Sunteți o roată mică, dar importantă din angrenaj, vitală pentru doamna Appleton. Urmați ordinele și nu șovăiți niciodată în misiunea de a avea grijă de femeia care, la urma urmelor, are grijă de dumneavoastră. Este acuzată că a mințit, deși se afla sub jurământ, de sperjur, iar dumneavoastră sunteți acuzată că i-ați acoperit minciunile. De-asta sunteți aici, în boxa de la Old Bailey. Sunteți gata să faceți orice pentru Mina Appleton, nu-i așa? Deci dacă v-ar fi cerut să ștergeți însemnările din agendă și să distrugeți niște acte în locul ei, ați fi făcut-o fără ezitare. Câte mai sunteți gata să sacrificați pentru Mina Appleton, doamnă Butcher? Libertatea? Nu mai am întrebări, Onorată Instanță.

Mina s-a îndreptat spre boxa martorilor cu aerul demn al unei regine tinere, gata să-și pună capul la dispoziția călăului. Toți ochii erau ațintiți asupra ei, în timp ce urca scările. Cu capul ridicat și cu gâtul palid și subțire înălțându-i-se din gulerul alb, de școlăriță, al rochiei. Nu mai era tânără, avea 56 de ani, dar nu avea riduri pe față și nici măcar un fir cărunt de păr.

Membrii juriului o vedeau pentru prima oară de aproape, în carne și oase, și erau fascinați. Nemachiată, părea o versiune mai fragilă a persoanei pe care o zăriseră la TV. Pentru cineva care fusese obișnuit să apară în fața publicului, părea vizibil emoționată.

— Vă place mult să citați din Thomas Paine^{10}, nu-i așa, doamnă Appleton?

— De fapt, acela era tata, el era captivat de Paine.

— Tatăl dumneavoastră, da. Un om onest. Un om integru, în care angajații, furnizorii și clienții aveau mare încredere. Avea opinii puternice despre industria în care lucra și nu-i era teamă să și le exprime. Ați spune că este adevărat?

— Da, este.

— Punea în aplicare tot ce vorbea. Nu era ipocrit. Și asta e adevărat, doamnă Appleton?

— Absolut.

— *Obiceiul înrădăcinat de a nu crede că un lucru este greșit îi dă aparența superficială că ar fi corect...* Thomas Paine. Tatăl dumneavoastră a folosit acest citat într-un articol pe care l-a scris pentru *Farmers Weekly*. Se referea, nu-i așa, la ceea ce considera practici ne loiale în cadrul lanțurilor mari de supermarketuri. I-a rugat pe legislatori să consolideze poziția furnizorilor, producători de fructe și fermieri. Voia ca acele contracte dintre furnizori și supermarketuri să conțină garanții, astfel încât comenzile să nu poată fi anulate în ultimul moment, pentru ca tone de produse de calitate excelentă să nu se ducă pe apa sâmbetei. Voia să spună că, doar pentru că practicile acestea juridice se derulau de ani întregi, asta nu însemna că erau corecte. E o interpretare fidelă, doamnă Appleton?

— Da, este.

— Imaginea firmei Appleton's ca o afacere cu conștiință a fost construită

pe reputația tatălui dumneavoastră. Dumneavoastră ați capitalizat acest lucru în campaniile publicitare: *Appleton's. Mâncare bună. La prețul corect. E treaba noastră să fim corecți*. Imaginea potrivit căreia vă tratați furnizorii cu „corectitudine” este ceea ce face ca brandul dumneavoastră să iasă în evidență, nu-i așa? Astăzi, *Appleton's* se află printre primele trei supermarketuri din țară. Un lucru, aș bănuî, care n-ar fi fost posibil în vremea tatălui dumneavoastră. Dar poate că nici nu a fost aceasta intenția lui, de a crește ca un adevărat monstru.

A făcut o pauză.

— Când un articol dintr-un ziar a explicat cum *Appleton's*, sub conducerea dumneavoastră, nu mai semăna deloc cu imaginea pe care în mod cinic ați exploata-o, ați dat publicația în judecată și ați câștigat. De ce i-ați dat în judecată? Pentru că știați că, dacă s-ar fi aflat adevărul, propria dumneavoastră imagine ar fi fost distrusă. Iar adevărul, doamnă *Appleton*, e că sunteți o ipocrită. Lacomă și lipsită de cinste, așa cum v-a descris *Business Times*. Aceasta e adevărata *Mina Appleton*, nu-i așa?

Ea a întredeschis buzele, dorind probabil să protesteze, apoi le-a închis la loc.

— *Appleton's*, cu dumneavoastră la conducere, chiar a anulat contractele cu furnizorii tradiționali, forțându-i astfel să dea faliment. Apoi ați pus mâna pe pământul acestora, achiziționându-l printr-o serie de companii-fantomă. Totul foarte departe de afacerea cu conștiință. Ați transformat *Appleton* se într-un monstru. Puteți explica, doamnă *Appleton*, de ce toate exemplarele contractelor semnate cu acei furnizori au dispărut din arhivele companiei?

Mi-am imaginat că, în spatele aerului său calm, *Mina* fierbea. Totuși, când a vorbit, vocea îi era blândă și răbdătoare. De parcă ne-ar fi împărtășit rețeta delicioaselor sale negrese cu sfeclă.

— După cum spuneți, tata era un om integru. Când își dădea cuiva cuvântul, se ținea de promisiune. La rândul său, avea încredere în cei cu care făcea afaceri.

A șovăit puțin, apoi a oftat plină de regret.

— În ciuda tuturor calităților lui, tata nu avea ochi sau răbdare pentru detalii, și mi-e teamă că au existat și oameni care au profitat de el în ultimii săi ani de viață.

Era imaginea vie a fiicei îngrijorate.

— Când am preluat afacerea, am fost șocată de cât de mult se

în răutățiseră lucrurile. Produsele ce proveneau de la câțiva furnizori preferați de ai tatei nu erau de o calitate suficient de bună. O problemă care mi-a fost adusă la cunoștință de Departamentul meu de achiziții. Vedeți dumneavoastră, mă bazez pe sfaturile lor și am încredere că și fac bine treaba. Încerc să nu intervin. De exemplu, cu produsele de la Fraser. Responsabilul cu achizițiile de fructe era furios. Mi-a spus că ferma Fraser devenise haotică și produsele de acolo inconsistente. Am luat de bună recomandarea acestuia. Am încredere în angajații mei și îi respect.

— Nu ați răspuns la întrebare, doamnă Appleton. Existau niște contracte semnate cu acei furnizori, dar dumneavoastră le-ați anulat. Apoi v-ați asigurat că exemplarele de contract deținute de Appleton s-au dispărut. Ați scăpat de dovada existenței lor.

— N-am semnat vreodată un contract cu John Fraser, nu exista niciun contract. Familia Fraser alimenta firma Appleton's când tata era la conducere și, în numele bunei-credințe, am continuat să cumpărăm de la ei o perioadă. Cum spuneam, a fost sfatul responsabilului cu achizițiile să nu mai cumpărăm de la ei. Tot ce mi-am dorit vreodată era să fac ce e mai bine pentru companie, să-i păstrez imaginea integră de furnizor de hrană de calitate. Și să salvez afacerea de familie de la faliment.

Îmi doream s-o cred, chiar dacă știam că eu arsesem acele contracte, chiar dacă încă simțeam flăcările mângâindu-mi obrazii. Aveam nevoie ca Mina să mă convingă că anii în care o servisem meritaseră efortul, că era o femeie demnă de loialitatea mea.

Familia Minei stătea așezată la un loc, solidară, în public. În spatele lor am remarcat-o, în rândul din spate, pe Jenny Haddow, stând singură. Nu făcea parte dintre ei. Îmi pot închipui cum s-a simțit atunci, privind cum Mina și-a vârât ghearele în cadavrul Lordului Appleton cu un zâmbet plin de regret pe chip.

— Dar cealaltă „afaceri de familie”, doamnă Appleton? Cele care au fost forțate să vândă din cauza practicilor dumneavoastră neloiale? Puteți explica de ce și acestea – toate aveau înțelegeri exclusive cu Appleton's, toate considerate suficient de bune de tatăl dumneavoastră – au dat faliment când dumneavoastră ați preluat conducerea companiei?

Ea a clătinat din cap. De parcă totul era teribil de derutant pentru ea.

— Nu pot explica, dar pot avea o opinie. Acei furnizori, ca Fraser's, mergeau deja în pierdere. De-asta Departamentul meu de achiziții a decis să nu-i mai folosească. Afacerile lor aveau deja probleme.

— Așa să fie? O pradă ușoară pentru cineva care știa asta și voia să pună mâna pe pământurile lor.

— Nu sunt interesată să pun mâna pe pământul nimănui.

— Serios? Totuși, ați sfârșit prin a le folosi pământul drept garanție pentru banii pe care i-ați împrumutat chiar lor. Bani despre care știați că ei nu vor fi capabili să-i înapoieze. Le-ați luat pământurile și le-ați vândut mai departe.

— Appleton's le-a împrumutat bani, nu eu. Și da, pământul acela a fost vândut, dar nu pentru profit.

— Nu atunci. Asta s-a întâmplat mai târziu, nu-i așa, doamnă Appleton? Ați vândut pământul – fără să obțineți profit, după cum spuneți – către șase cumpărători diferiți: Brownlow, Percival, Simpson, Lancing, Hogarth și McTally. Acestea sunt numele celor șase companii-fantomă pe care le-ați inventat. Acele companii au vândut apoi pământul mai departe pentru a obține profit. Profit pe care dumneavoastră l-ați păstrat.

De n-ar fi rostit numele companiilor-fantomă! Măcar aș fi putut să mă agăț de buna mea credință încă puțin. Dar când le-am auzit înșirate laolaltă, acela a fost momentul în care am început să văd cum stăteau lucrurile. Vedeam adevărul.

Brownlow, Percival, Simpson, Lancing, Hogarth și McTally – o familie de animale ale pădurii – nume culese din amintirea copilăriei Minei. Mi-am închipuit-o stând la biroul ei de la Minerva, cu un creion în mână, mâzgăind ceva pe o foaie de hârtie. Lângă numele familiei Fraser, am văzut schița unei căprioare: Lancing. Atunci mi-am amintit, era compania despre care Clifford Fraser spusese că-i achiziționase ferma. Îl auzise și Jenny Haddow, deși nu era capabilă să facă asemenea conexiuni, ca mine. Ar fi trebuit să mă ridic în picioare în acel moment și să spun adevărul. Dar am închis ochii și nu am zis nimic. Am preferat să nu știu, agățându-mă de rolul meu de servitoare credincioasă a Minei.

Procurorul a arătat-o cu degetul pe Mina, făcând un pas spre ea, lucru lipsit de înțelepciune. Astfel a devenit un personaj negativ de pantomimă, iar ea, cu feminitatea ei debordantă, s-a transformat în prințesa fragilă. Mina și-a lăsat privirea în jos preț de o clipă, apoi a clipit din ochii ei albaștri, așteptându-l cu stoicism să termine.

— Apoi, doamnă Appleton, ați depus acel profit în conturile băncii din Elveția. Bani pe care i-ați dus în servietă. Imposibil de depistat. Ați făcut acele călătorii la Geneva ca să depuneți bani gheață în conturi elvețiene

numerotate, conturi aflate dincolo de jurisdicția autorităților. Acesta este adevărul, nu-i așa, doamnă Appleton?

— Nu. Nu acesta e adevărul. Am călătorit la Geneva ca să-mi vizitez mama.

Mina a spus niște minciuni atât de mari. Și le-a făcut să pară cele mai simple adevăruri.

— Chiar așa? Atunci de ce ați încercat să acoperiți aceste vizite și să le faceți să pară ceva nevinovat? De ce v-ați rugat secretara să șteargă însemnările originale și să le înlocuiască cu unele false?

— Secretara mea v-a spus adevărul. Nu știam nimic despre asta. Când am descoperit ce făcuse Christine, am rămas cel puțin surprinsă.

— Când ați *descoperit*? Serios, doamnă Appleton. Ne jigniți inteligența când susțineți că nu știați că au fost șterse din agenda dumneavoastră. Că nu dumneavoastră ați ordonat secretarei să le șteargă.

— Este adevărul.

— Ascunderea acelor călătorii în Elveția a servit intereselor dumneavoastră, ca să acoperiți propriile urme, nu pe ale secretarei. Ați avut un motiv, doamnă Appleton. Secretara dumneavoastră nu a avut. În afara cazului că dumneavoastră i-ați spus să facă asta.

Și-a dat o șuviță rebelă de păr după ureche, iar eu știam că se abținea din toate puterile să nu tragă de ea.

— N-am avut niciun motiv să-mi „ascund urmele”, așa cum spuneți dumneavoastră. De ce să fac asta? Mama locuiește în Elveția de mulți ani și merg acolo cât pot de des ca s-o văd. Prima oară când am aflat că Christine mi-a modificat agenda a fost atunci când m-a chestionat poliția. Când am întrebat-o despre asta și ea mi-a povestit ce a făcut, am rămas, sincer, șocată. Desigur că a fost îngrozită când și-a dat seama că poliția crede că eu am făcut-o și și-a cerut un milion de scuze, dar n-a fost nimic suspect la toată povestea asta. A fost o prostie făcută de cineva care... cum să spun – ei bine, Christine nu era în apele ei la vremea respectivă.

Nu asta era povestea asupra căreia căzuserăm de acord. *Christine avea grijă de agendă. Nu era ceva neobișnuit să facă curat în ea, când i se părea că e cazul. Noi numim chestia asta curățenie. Nu era nevoie să se consulte cu mine. Am încredere în ea. Asta mă așteptam să spună. Am privit în cealaltă parte a sălii de judecată și am văzut-o pe Mina sigură de ea, în timp ce eu mă agățam de o plută spartă. Iar între noi se deschidea un întreg ocean cenușiu și mlăștinos.*

— O, haideți, doamnă Appleton. Secretara dumneavoastră pare o persoană care ar face orice pentru dumneavoastră. V-a pus înaintea familiei sale. Chiar și când tatăl ei zăcea în spital, grav bolnav, ea tot dumneavoastră vă era credincioasă. Doamna Butcher pare incapabilă de a lua vreo decizie fără să se consulte mai întâi cu dumneavoastră. Ideea că a umblat în agendă fără să știți pare de-a dreptul neplauzibilă.

A făcut o pauză scurtă.

— Văd însă care vă este problema. Dacă însemnările originale n-ar fi fost descoperite pe hard-drive-ul computerului dumneavoastră, n-ar fi aflat nimeni, nu-i așa? Dar acele însemnări au fost găsite. Aveți o problemă, dar una care părea ușor de rezolvat. Pur și simplu trebuia s-o rugați pe obediența doamnă Butcher să mintă pentru dumneavoastră. De ce să nu aruncați vina asupra ei? Și apoi s-o puneți să mintă în fața curții? Măndoiesc că ar fi fost nevoie să vă pierdeți prea mult timp ca s-o convingeți.

Câtă dreptate avea! Am început să mă joc cu nasturele de la manșeta bluzei, l-am desfăcut, mi-am vârât degetele pe mânecă, până la cot, și m-am scărpinat, înfigându-mi unghiile în carne și bucurându-mă de senzația de durere. Mina a oftat, privind-și mâinile.

— E dificil să-ncerc să explic comportamentul lui Christine. E ciudat, chiar și pentru ea.

A zâmbit cu afecțiune.

— Christine e cunoscută la birou pentru excentricitatea sa. Așa că, atunci când mi-a mărturisit povestea cu agenda, recunosc, mi-am făcut griji despre cum va părea asta în fața poliției. Dar la fel de îngrijorată eram pentru Christine. Colegii îmi mai povestiseră și în trecut despre comportamentul ei imprevizibil, uneori despotic. Nu am vrut să cred așa ceva niciodată, dar de data asta era ceva diferit.

Mă simțeam în pielea goală în sala de judecată. Cei din încăpere mi-au aruncat o privire amuzată. Mina le hrănise apetitul. Erau cu toții curioși în privința acestei creaturi ciudate: doamna Christine Butcher. Am încercat să mi-i imaginez pe colegii mei strecurându-se pe ușa biroului Minei când eu nu eram prin preajmă, șoptindu-i povești despre *comportamentul meu imprevizibil*. Pe Mina stând la birou, zâmbind cu înțelegere, vorbind ca un avocat loial. Nu mi-am putut imagina o astfel de scenă, pentru că știam că nu era adevărat. Juriul totuși a înghițit-o.

— Christine și cu mine lucrăm împreună de mult timp, dar impresia pe care v-ați făcut-o despre relația noastră nu e una pe care s-o recunosc. Ați

descri-o ca pe o femeie obedientă. Ei bine, vă pot spune că e o afirmație foarte departe de adevăr.

A chicotit.

— Cu toții devenim mai atenți când intră Christine în încăpere. La birou i se spune Guardianul.

S-a întors spre membrii juriului, gratulându-i cu un zâmbet.

— Adică, povestea asta cu secretarele numărul unu, numărul doi și numărul trei e o mare prostie. Am auzit-o pe Christine descriindu-se la telefon drept „Numărul Unu” – a rostit ultimele două cuvinte pe un ton pretențios –, dar lucrurile nu stau de fapt așa. Nu cred într-o astfel de ierarhie și nici n-o încurajez, poate provoca discordie, dar țin foarte mult la Christine și am ales să-i trec cu vederea excentricitățile, inclusiv pe aceasta. Ca să fiu cinstită, e cea mai veche secretară a mea, deci da, în acest sens, e cea mai bătrână.

Am observat un rânjet dezagreabil pe chipurile câtorva membri ai juriului. Chiar și lui Dave i s-a părut amuzantă această descriere a mea.

— Problema cu agenda... Christine n-a spus decât jumătate de adevăr. Da, ea a șters acele însemnări, pentru că eram plecată cu treburi personale, dar nu pentru că *alții* s-ar fi supărat. Christine însăși se supăra. Etica ei profesională e rigidă și poate fi uneori neiertătoare când noi, restul, ne luăm zile libere din motive personale.

Nu-mi amintesc dacă domnul Maitland a pus sau nu vreo întrebare în acel moment, pentru că nu auzeam decât glasul Minei sfredelindu-mi capul și nu-i vedeam decât ochii strălucitori și ghiduși, în timp ce oferea întregii săli de judecată un adevărat spectacol de divertisment.

— O rugasem pe Sarah să-mi preia planurile de călătorie ca să poată rezerva biletele de avion către Geneva fără ca Christine să mai fie implicată. Nu se obosea să-și ascundă dezaprobarea față de mama mea și asta pentru că mama a ales să locuiască la Geneva, și nu alături de mine. Christine considera acest lucru o lipsă de loialitate. Adevărul este că mama mea și cu mine suntem foarte apropiate. S-a mutat în străinătate cu mulți ani în urmă, când tata a început să aibă o relație cu secretara lui.

Am simțit cum mă ofilesc sub vorbele Minei, deși le rostise cu o ușurință vecină cu mila, de parcă ar fi vorbit despre mine cu drag.

M-am uitat la ceas – unul digital, anacronic în acest loc vechi –, un diavol care mă tortura, părând că a oprit timpul în acel moment, când Mina spunea acele povești despre secretara ei demnă de milă.

— Cu toate acestea ați avut-o angajată timp de 18 ani. O femeie pe care ați descris-o drept necinstită și psihotică.

— Nu, nu asta voiam să spun, a protestat ea, cu ochii măriți într-o expresie fals inocentă. La momentul incidentului cu agenda, Christine era nefericită. E o persoană foarte discretă, un lucru pe care l-am respectat întotdeauna.

Și-a mușcat buza, apoi a continuat:

— Dar e important ca instanța să cunoască starea ei de spirit din acea perioadă și de ce se comporta atât de haotic. Când am scos, în cele din urmă, adevărul de la ea, am înțeles. Fiica ei tocmai îi spusese că nu mai voia să stea cu ea și că se muta cu tatăl ei și cu noua iubită a acestuia. Nici nu-mi pot imagina cât de dureros a fost și cred că asta a dat-o pe Christine peste cap.

Nu m-a privit deloc și mă simțeam ca și cum aș fi ieșit din încăpere și aș fi tras cu urechea de dincolo de ușă la o conversație pe care mi-aș fi dorit să n-o aud.

— Christine se baza pe slujba ei și pe mine, cred, ca să-i umplem golul din viață. Căsnicia i se sfârșise, fiica ei plecase, astfel că munca era totul pentru ea. Dacă plecam de la birou, mai ales din motive personale, nu-i convenea. Cred că se simțea...

S-a oprit și s-a uitat la membrii juriului, ca și cum ar fi așteptat ca aceștia să-i sugereze un cuvânt potrivit.

— Nu chiar geloasă, dar cu siguranță nesigură. Cum spuneam, nu era ea însăși.

Domnul Maitland nu-și putea ascunde nerăbdarea și am început să-l percep drept apărătorul meu. Îmi doream s-o încurce și s-o demaște.

— Vă prezentați, doamnă Appleton, drept compasiunea personificată. Totuși, nu e adevărat, nu-i așa? De-asta ne aflăm aici, în fața curții: pentru că sunteți pregătită să mințiți, să faceți orice pentru a vă proteja imaginea falsă. Așa ascundeți cine sunteți cu adevărat, așa-i? O persoană lacomă, nesinceră. O ipocrită. Unde vă era compasiunea când tatăl lui Christine Butcher era pe moarte? Ne-am putea întreba dacă i-ați dat vreo zi liberă ca să se ducă la înmormântare.

Mina s-a îndreptat de spate, privindu-l fix în ochi.

— I-am spus lui Christine să-și ia liber cât are nevoie. Dacă aș fi știut cât de bolnav era tatăl ei, aș fi insistat să-și ia mai mult. I-am spus de multe ori lui Christine că familia trebuie să fie prioritatea ei.

Am privit-o cu o durere confuză. Știa cât de bolnav era tata. De-asta o rugasem pe Lucy să plece în locul meu. Îmi amintesc scena din biroul ei, înainte de delegația aceea la New York. Ți-ai stabilit foarte limpede prioritățile, se răstise ea. Reproșul din glas când a zis: *Fugi acasă la familia ta*. În cele din urmă totuși fusese decizia mea. Fusesem o lașă pentru că nu protestasem.

— Chiar așa?

Domnul Maitland nu credea o vorbă.

— Se pare însă că v-a ignorat sfatul. Nu pare deloc caracteristic doamnei Butcher pe care am văzut-o în fața instanței, femeia care nu v-a refuzat niciodată.

Ea a dat din cap, de parcă ar fi fost de acord cu el.

— M-am întrebat de ce a luat decizia de a veni cu mine în loc să rămână alături de tatăl ei și cred că a făcut-o pentru că era înspăimântată. Ar fi fost prea dureros.

Am privit cum se uită spre juriu, apoi din nou la mine. Expresia ei părea una sincer îngrijorată. Acum îmi dau seama, de fapt, că-și selecta următoarea armă, o curăța, apoi mi-o vâra între coaste cu o precizie înfiorătoare.

— Mi-aș fi dorit să fi fost atentă la Christine mai devreme, poate aș fi reușit s-o ajut cumva. În spatele acestor aparențe absurde, e foarte fragilă. Mi-am dat seama de lucrul acesta odată când a vorbit despre moartea mamei ei. S-a întâmplat la scurt timp după moartea tatălui meu și a fost un moment rar de intimitate între noi. Mama lui Christine a murit într-un accident când ea era copil. Se simțea responsabilă. Nu-mi stă-n fire să intru în detalii, dar pot să spun că era un lucru care o bântuia. Așa că, da, poate am eșuat în îndatorirea de a avea grijă de ea, domnule Maitland, dar nu am insistat să mă însoțească în acea delegație la New York, dimpotrivă.

Mi-am părăsit propriul trup, uitându-mă la mine de undeva de sus, și m-am întrebat cine era femeia aceea cu bluză de un galben-pal, cu mâinile încleștate în poală. Vedeam o linie cenușie acolo unde-i creștea părul și culoarea naturală i se ivea la suprafață. Multe lucruri pe care le auzisem la tribunal în ultimele câteva săptămâni mă luaseră prin surprindere, dar niciuna atât de mult ca portretul pe care mi-l zugrăvisse Mina. Psihotică. Disperată. Instabilă. Uneori sursă de amuzament. Atunci am înțeles ce nu pricepusem înainte: un aspect vital al apărării Minei Appleton se baza pe asasinarea personajului meu. Iar ea probabil deja știa acest lucru. Iar eu îi

permisesem să mă folosească astfel. Fusesem o pradă ușoară în ghearele ei.

— Îmi pot da seama, doamnă Appleton, cum o persoană atât de devotată, atât de loială, o femeie atât de „fragilă” vă poate fi de folos. Cineva care poate fi convins cu ușurință să facă orice îi cereți dumneavoastră. Să scape de materialele care v-ar putea incrimina, să șteargă însemnările din agenda dumneavoastră, apoi să mintă pentru dumneavoastră în fața tribunalului, sub jurământ.

— Nu, nu, nu. Christine are voință proprie. Se crede indispensabilă și este devotată profesiei sale în întregime. Aici nu am nicio îndoială, domnule Maitland. Dar Christine n-ar minți niciodată pentru mine. Pentru nimeni altcineva, de fapt. Pur și simplu nu-i stă în fire. Și faptul că mi-a șters însemnările din agendă... Ei bine, ciudat, dar incorect? Nu. Nu era ea însăși, cum am spus. A fost o sincopă. O perioadă nefericită din viața ei. Cu toții avem momente din acestea, nu-i așa? Christine nu e o persoană incorectă sau mincinoasă. Oricât de aiurea ar părea acțiunile ei, știu că intențiile ei au fost inofensive. Este cinstită și bună la suflet. N-ar face nimănui vreun rău cu bună știință.

— Descrieți o femeie mai degrabă disperată, doamnă Appleton. O persoană care ar face orice ca să vă fie pe plac.

— Nu. Nu e cinstit față de Christine. E o femeie dedicată, muncitoare, care se mândrește mult cu meseria ei.

— Dedicată și muncitoare? Sau imprevizibilă și paranoică? Mai exact care dintre ele, doamnă Appleton? Descrieți acțiunile doamnei Butcher ca pe o sincopă, una care s-a dovedit extrem de convenabilă pentru dumneavoastră. Dacă este atât de „imprevizibilă” precum spuneți, pare greu de crezut că ați fi continuat s-o păstrați ca angajată atât de mult timp.

— Mi-aș încredința viața lui Christine. Vietile copiilor mei. Dar în acea perioadă era haotică. N-au fost doar încurcătura cu cutiile din arhivă sau agenda, au mai fost câteva greșeli în acea vreme și cealaltă secretară a mea, Sarah, a trebuit să repare foarte multe lucruri. Mi-e foarte dragă Christine. A făcut câteva greșeli, atâta tot. Cu toții facem greșeli.

Da, cu toții facem greșeli, Mina.

În fața tuturor celor prezenți arătam ca femeia pe care ea o descriesese. O creatură tristă și singură care se baza pe faptul că slujba ei îi umple existența pustie. Instabilă, ineficientă, necinstită. Ba chiar un pic sinistă, acționând de capul meu, pe la spatele ei, cu o senzație exagerată a propriului statut. Mă dedicam trup și suflet slujbei mele, dar tot nu era destul în ochii ei.

Iar Mina cum părea? Femeia aceasta care susținea că ține la mine? O șefă generoasă, corectă, o femeie gata să-mi ierte erorile. O persoană care-mi rămăsese loială când alți șefi, mai puțin înțelegători, m-ar fi dat afară de mult timp.

Cât s-au distrat jurnaliștii când au scris despre mine.

Mai degrabă doamna Danvers decât domnișoara Moneypenny. O femeie izolată, de vârstă mijlocie, oarecum instabilă, care s-a agățat de șefa ei de parcă viața i-ar fi depins de asta...

În timp ce familia Minei Appleton a fost la tribunal în fiecare zi, stând în primul rând din public și, în spatele acesteia, soția șoferului David Santini a ascultat mărturii uneori dureroase, n-am văzut decât un membru al familiei lui Christine Butcher: fiica ei a venit în instanță o singură dată. De-a lungul mărturiei Minei Appleton, asistenta ei a rămas impasibilă, cu excepția unui singur moment, când a zâmbit atunci când a fost descrisă drept Guardian.

Nu pot învinovăți spectacolul oferit de Mina. A vorbit umilă și și-a păstrat glasul echilibrat pe toată durata întrebărilor. Neadevărurile care îi ieșeau de pe buze zburau cu ușurință, așa cum o fac minciunile într-o sală de judecată, ca niște spectre care plutesc deasupra ta, dar pe care nu poți pune mâna. Știi că sunt acolo, dar, dacă nu le vezi și nu le poți atinge, ele rămân intangibile, nu reale. Domnul Maitland știa că sunt acolo și a încercat din răputeri să-i facă și pe alții să le vadă, dar e eșuat. N-a avut nicio șansă.

Cu Mina despuiată de podoabele banilor și ale succesului, cu hainele ei simple, cu părul prins la spate, cu tenul nemachiat, juriului i-a venit foarte greu să creadă că era capabilă de înșelătoria de care o acuza Maitland. Cum ar fi putut femeia asta minionă, cu vorbă blândă, să ruineze viețile acelor bieți fermieri și ale familiilor lor? Era dincolo de imaginația lor să creadă că ea le furase pământul și le răpise profiturile sau că împinsese un bătrân la sinucidere. Domnul Maitland nu putea produce nicio probă indubitabilă, grație mie, secretarei, și lui Dave, șoferului ei.

Când Mina s-a întors la locul ei, s-a întins și m-a strâns ușor de mână. Cred că a simțit cât de rece și de transpirată eram. Și când m-am întors și am privit-o în ochi, am văzut cât de negru îi era sufletul. În acel moment am știut că era vinovată de toate infracțiunile de care era acuzată. Și ce vedea Mina când mă privea pe mine? Nimic, presupun. Un vid. Niciun pericol.

— Apărarea o cheamă la bară pe Lady Appleton.

Înainte ca Mina să depună mărturie, mă temusem că mama ei nu va fi un martor destul de convingător și că-și va dezamăgi fiica. Acum speram s-o facă. Să se dovedească pe cât de rece o descrisese Mina. Speram să se afle adevărul. Speram ca mama Minei să iasă în față și să nege faptul că ea și fiica ei au fost vreodată apropiate. Speram ca alibiul Minei să fie dat în vileag drept minciună. Voiam să fie umilită și expusă, așa cum fusesem eu.

Bătrâna care a străbătut sala de judecată nu semăna deloc cu femeia pretențioasă și egoistă pe care mi-o imaginasem. Nu se potrivea deloc cu imaginea pe care o purtasem după mine în toți acești ani. O mamă care, după spusele Minei, se pusese mereu pe primul loc.

Lady Appleton avea aproape 90 de ani și părea fragilă. Mergea cu două bastoane, iar diformitatea coloanei sale vertebrale era vizibilă prin țesătura matisată a cămășii sale în carouri. Nu era impunătoare, dar se deplasa cu demnitate, îmbrăcată în pantalonii făcuți pe comandă și cu balerinii închiși cu arici. Îi dădeau un aer obișnuit și-i făceau pe membrii juriului, sunt sigură, să se gândească la propriile bunici. Părul ei alb era tuns ordonat și legat în două cocuri la spate. Avea ochi albaștri că ai fiicei sale, un nas delicat și o gură fermă.

— Lucruri nenorocite.

Poate că părea fragilă, dar glasul i-a răsunat în sala de tribunal, iar simpatia și admirația i-au cuprins pe toți cei ce o priveau luptându-se cu bastoanele ei, în timp ce se îndrepta spre boxa martorilor.

— Să vă ajut, Lady Appleton?

— Nu, mă descurc, mulțumesc.

Mărturia ei a fost scurtă. A fost chinuitor să stea în picioare atâta timp la bară, dar a refuzat să se așeze.

— Fiica mea are o viață foarte aglomerată, totuși își găsește timp să vină și să mă viziteze. Veneam și eu în Anglia când puteam, dar în ultimii ani mi-a fost din ce în ce mai greu să călătoresc. Cu toate astea am fost mereu foarte apropiate. Mina are atât de multe obligații – afacerea, firește, dar și activitatea ei caritabilă –, așa că nu-i e ușor să călătorească la Geneva și totuși reușește. Își face timp mereu pentru bătrâna ei mamă.

A făcut o mică pauză.

— Am ales să mă mut în străinătate – mă rog, spun că am ales, deși circumstanțele nu au fost vrerea mea. În orice caz, Elveția e casa mea de foarte mulți ani. Aerul e mai bun acolo. Clima mi se potrivește. Medicul îmi spune că mi-am dublat capacitatea pulmonară de când m-am stabilit acolo.

Și-a sprijinit mâna cu vene albăstrui pe piept, ca să i se vadă verigheta. Asta spunea mult membrilor juriului – acea bandă îngustă de platină. Vorbea despre o promisiune încălcată, despre o femeie trădată de un bărbat care, poate, nu fusese atât de onorabil pe cât încercase să-l descrie acuzarea. Lady Appleton trăia în exil, în timp ce soțul ei își continuase relația cu secretara sa.

Jenny Haddow privea din public. Elegantă ca întotdeauna. Din punctul meu de vedere ei i se potrivea mai degrabă titlul de Lady Appleton, și nu femeii modest îmbrăcate din boxa martorilor.

— Lady Appleton, puteți confirma că Mina a fost cu dumneavoastră în zilele amintite?

— Da, pot. E o prostie imensă să sugerați altceva. A fost cu mine de fiecare dată când a venit la Geneva. Sunt supărată pe secretara ei pentru că a creat o asemenea confuzie, dar niciodată n-a fost un om de încredere. Am și eu o fată care are grijă de programul meu și nu și-ar lua niciodată libertatea pe care și-o ia secretara fiicei mele. Mina nu vrea să audă nicio vorbă urâtă despre ea, în ciuda faptului că mi-a recunoscut că e o creatură exasperantă, dar fiica mea e prea naivă. E bolnav de loială, de fapt. Adevărul este că nu există niciun motiv real pentru care Mina ar vrea să acopere faptul că m-a vizitat.

— Ca să ne lămurim, Lady Appleton, puteți confirma că ați fost împreună cu fiica dumneavoastră în zilele respective?

— Da, cu certitudine. Am jurat pe Biblie să spun adevărul, și exact asta fac. Mina a venit la mine direct de la aeroport și a plecat seara înapoi spre Londra. A rămas cu mine toată ziua. Dacă ar fi dispărut ca să facă nu știu ce înșelătorii la bancă, aș fi știut. E o fiică bună. Mereu a fost așa.

Înainte de a părăsi boxa, am văzut cum Lady Appleton s-a întors spre Mina, iar privirea pe care au schimbat-o m-a înfiorat.

* * *

Ca de obicei, am încercat să mă furișez afară pe nesimțite la finalul zilei, dar Sandra Tisdale m-a prins.

— Te simți bine, Christine?

Își dădea seama că nu eram bine. Ochii i se plimbau peste chipul meu și voia să știe cu disperare ce se întâmpla în mine.

— Trebuie să mă duc la toaletă, asta-i tot. Ne vedem mâine, am zis, întorcându-mă, dar ea m-a luat de mână.

— Încearcă să nu-ți faci griji. Toată lumea înțelege, să știi. Presiunea de a sta în fața curții. Membrii juriului pot fi surprinzător de empatici, mai ales față de cineva ca tine, care nu e obișnuit cu expunerea publică.

S-a apropiat de mine și mi-a șoptit la ureche cu răsufierea ei fierbinte.

— Suntem foarte încrezători.

Am dat fuga la toaletă, am împins ușa, bucuroasă că nu era nimeni acolo, și m-am încuiat într-o cabină. Inima îmi duduia în timp ce scotoceam în geantă după pastile. Devenisem dependentă de ele, mă bazam să-mi încetinească ritmul inimii și mă învăluiau într-o pătură de calm ca să pot continua. Am așteptat o clipă, apoi am tras apa bateriei antice, care a răsunat zgomotos în încăperea acoperită cu gresie și faianță. Poate că de aceea nu am auzit când s-a deschis ușa și a intrat cineva.

Când am deschis ușa cabinei, Lady Appleton stătea în fața unei chiuvete, privindu-se în oglindă. Bastoanele erau sprijinite în apropiere. Am fost uimită de postura ei, dreaptă, robustă, cu coloana țeapănă. S-a uitat la mine în oglindă, studiindu-mă în timp ce o studiam și eu.

— Întotdeauna m-am întrebat unde a dispărut. E un rubin, să știi.

Nu eram sigură despre ce vorbește, dar ochii ei au sclipit nerăbdători.

— Piatra de pe broșa pe care o porți. Aur de 18 carate, cu cadru pe perle de cultură. Trebuie să fie foarte valoroasă acum. Presupun că Mina ți-a dăruit-o, iar tu nu te-ai putut abține.

Nu avea niciun sens să-i răspund.

— Te întreb pentru că era un obiect pe care i-l dăruisem *eu*. Mi-a spus că a pierdut-o, dar iat-o. Prinsă la pieptul tău. Ce drăguț. Mina a fost întotdeauna o mincinoasă îngrozitoare, încă din copilărie. Are o inimioară înghețată, să știi.

O vedeam pe acea Lady Appleton pe care mi-o imaginasem de-a lungul anilor. Impunătoare, rece. Mi-am amintit fotografia pe care o găsisem pe masa de toaletă a Minei de la Fincham. Mina copil stând la picioarele mamei sale, imitând-o, cu o ceșcuță de ceai ținută ca un pahar de cocktail, cu un creion pe post de țigară. Imagini în oglindă. Mina trebuie să fi învățat la o vârstă foarte fragedă că oamenii ca ei pot scăpa basma curată din orice încurcătură.

Lady Appleton și-a deschis geanta și a scos un ruj. S-a răsucit, și-a întredeschis gura și s-a aplecat spre oglindă. Buzele ei palide și subțiri au devenit roșii, iar culoarea s-a scurs în ridurile din jurul gurii sale. S-a întors în profil, pe o parte și pe alta, studiind rezultatul.

— Poate că nu, a zis.

A întins o mână.

— Vrei să-mi dai niște șervețele?

Mi s-a adresat în oglindă, fără să se obosească să se răsucescă, și mi-am dat seama că nici nu-i trecea prin minte că aș putea-o refuza. Am rupt niște hârtie igienică din rolă și i-am întins-o. Și-a șters rujul până când n-a mai rămas decât o vagă pată purpurie.

— Cred că lucrurile au mers bine, nu-i așa?

Și-a examinat chipul.

— Gata. Sunt pregătită de prim-plan.

Mi-a întins șervețelul ca să-l arunc. Când l-am luat, i-am dărâmat bastoanele. Am privit împreună cum au lovit podeaua.

M-am aplecat și le-am ridicat, deși bănuiesc că era perfect capabilă să și le ridice singură.

— Ușa?

I-am ținut ușa, pe care am auzit-o scârțâind când s-a închis în urma ei. M-am uitat la șervețelul din mâna mea, pătat cu rujul ei roșu, și mi s-a făcut scârbă de mine însămi.

Sperasem că lumea plecase înainte să ies din toaletă, dar erau încă acolo. Era un adevărat circ, Mina și mama ei înconjurate de jurnaliști. *Lady Appleton, Lady Appleton*. Ce mai vedetă era! Cât de mult o iubeau! A zâmbit, ridicând bărbia și uitându-se la camerele de luat vederi.

— Ce credeți că ar fi făcut soțul dumneavoastră în cadrul acestui proces, Lady Appleton?

— Soțul meu, John, a fost întotdeauna mândru de fiica noastră. Știu că ar fi sprijinit-o. Cum fac și eu.

A bătut-o ușor pe Mina pe mână.

— Ce planuri aveți acum, Lady Appleton? Veți rămâne în țară pentru restul procesului?

— Desigur. E prioritatea mea, a zis ea, mângâind din nou mâna fiicei sale, apoi sprijinindu-se de ea ca să coboare scările. O fiică are nevoie de mama ei în momente ca acesta. Acum, dacă ne iertați...

Și-a luat bastoanele și a fluturat unul dintre ele, într-un gest ghiduș.

Jurnaliștii și fotoreporterii i-au făcut loc, iar ea și Mina s-au alăturat restului familiei, pe trotuar.

Eram fascinată: Mina ajutând-o pe mama ei să se așeze pe scaunul din față, apoi luând loc în spate, alături de soțul ei. Cei trei nepoți erau în taxiul din spatele lor. Pășisem printr-o oglindă într-o lume care nu era nimic din ce crezusem eu. Asta mă includea, se pare, și pe mine.

În ultimele câteva săptămâni ale procesului, mulți au depus mărturie pentru acuzare și apărare, dar declarațiile lor mi-au intrat pe o ureche și mi-au ieșit pe cealaltă. Eram prezentă, dar nu prea. Mi-l amintesc pe Rupert French, directorul financiar al Minei, care a dat un spectacol convingător în boxă, insistând că nu știa nimic despre conturile din băncile elvețiene sau despre firmele-fantomă. În timp ce explica în detalii chinuitoare structura împrumuturilor către diverși furnizori, am ridicat privirea în tavan și mi s-a părut că o rafală de hârtiuțe albe plutea în jos, îmbrăcând sala de tribunal într-un strat de zăpadă proaspătă, îngropându-mă, cu juriu cu tot.

Cred că Stella fusese cea care o avertizase pe Mina, care s-a consultat, cred, cu Douglas Rockwell, care, la rândul lui, vorbise cu Sandra Tisdale. Eram vulnerabilă sau fragilă sau poate *eșuam*, acesta era cuvântul pe care-l foloseau, probabil. Oricum ar fi fost, erau evident îngrijorați că-mi pierdeam rezistența. Nu înduram procesul atât de bine pe cât se așteptaseră ei.

Stella n-ar fi putut fi mai atentă cu mine. Se ocupa de mine în fiecare seară, se asigura că mâncam cum trebuie, mă consola când plângeam și-mi transmitea mereu mesaje de încurajare și sprijin din partea Minei.

N-am mai luat trenul până la tribunal. Stella mi-a spus: *Mina insistă să ai o mașină la dispoziție*, așa că în fiecare dimineață mă lua un taxi care mă aducea acasă la finalul zilei.

Avocatul meu, domnul Anderson, s-a adresat judecătorului Beresford: *Procesul își spune cuvântul asupra clienței mele* sau ceva de genul acesta, și mi s-a dat voie să stau afară din boxă, lângă podium, pentru tot restul procesului. Separată de Mina și Dave, am simțit că devin invizibilă. Lângă podium am dispărut din peisaj. Chiar judecătorul, în sinopsisul final, mi-a greșit numele. Christine Baker, a spus, dar apoi s-a corectat, cerându-și scuze cu o privire care părea sinceră.

Teme-te de ce-i mai rău, dar speră la ce-i mai bun, mi-a spus avocatul meu pledant când juriul s-a retras pentru verdict. M-a avertizat că așteptarea ar fi putut fi stresantă și că nu trebuia să mă îndepărtez prea mult de tribunal.

— Să nu mergi mai mult de 15 minute, Christine.

Sandra Tisdale voia să mă țină alături de ea, dar trebuia să fug și am asigurat-o din răspuțeri că mă simțeam bine. Voiam aer, voiam să stau afară, dar când am ieșit, nu știam unde să mă duc. Îmi amintesc că am umblat aiurea pe străzile din jurul tribunalului în cercuri din ce în ce mai strânse. Apoi am ridicat privirea și am zărit catedrala Saint Paul, așa că m-am adăpostit acolo.

Am îngenuncheat și mi-am sprijinit fruntea de banca din fața mea, savurând atingerea lemnului dur, lipit de craniul meu. În jurul meu am auzit murmurul turiștilor care intrau și ieșeau. Am închis ochii în speranța că liniștea se va scurge în mine și îmi va da putere. Când a sunat telefonul, l-am smucit din geantă cu degete tremurătoare.

— Mamă, unde ești?

N-o văzusem și nici nu vorbisem cu Angelica din ziua în care venise la tribunal. În acea zi pleca să călătorească alături de prietenii ei. Un an de pauză, după facultate.

— Mamă?

— Da. Sunt aici.

Ochii mă ustureau din cauza lacrimilor.

— Unde? a repetat Angelica.

— La catedrala Saint Paul. Ești la aeroport?

— Nu încă. Voiam să te văd înainte să plec, așa că am venit la tribunal. Credeam c-o să fii acolo. Vine eu la tine. Rămâi unde ești.

Părea disperată. M-am așezat pe băncuță și am plâns. Credeam că Angelica renunțase la mine.

Mi-am șters ochii, m-am ridicat în picioare și am ieșit din catedrală. Îmi simțeam telefonul greu în buzunar și am decis că, dacă suna cineva înaintea venirii Angelicai, aveam să ignor apelul. L-am închis, refuzând să renunț la acest moment cu fiica mea.

De dimineață se anunțase că avea să plouă în sud-est, iar cerul se întunecase, gata de o aversă. Nu încă, totuși. Vedeam o rază mică de soare în spatele unui nor. Am așteptat pe trepte, cercetând fețele din mulțime ca s-o găsesc pe a Angelicai.

Apoi am zărit-o alergând spre mine și am simțit cum mi s-a aruncat în brațe. Am strâns-o îndelung la piept. Un lucru pe care credeam că n-o să-l mai fac vreodată. Niciuna dintre noi nu putea vorbi, așa că am mângâiat-o pe spate, așa cum făceam când era copil.

— Trebuia să te văd înainte să plec. În caz că... a spus ea.

În caz că aş fi fost găsită vinovată. În caz că m-aş fi dus la închisoare.

— Unde ți-e bagajul, iubito?

Mi-am făcut brusc griji că s-a răzgândit în privința plecării, din cauza mea.

— La tata și la Ursula. Mă duc ei la aeroport. Când le-am zis de dimineață că vreau să te văd, au spus că mă aduc ei la tribunal mai întâi, dar tu nu erai acolo...

A început să plângă, așa că am luat-o de mână și am dus-o după colț. Am găsit o bancă și am luat loc.

— Deci, la ce oră ai avion?

— Pe la cinci.

— Frumos din partea tatei și a Ursulei că au făcut gestul ăsta. Tata urăște să conducă în Londra.

Ea a zâmbit.

— Doamne! A condus o veșnicie într-o agitație, neștiind unde să parcheze, apoi a lăsat mașina într-o parcare supraetajată la 100 de kilometri de tribunal. Așa că am luat un taxi până acolo, iar eu am mai luat unul până aici...

— Săracul tata.

O țineam de mână și nu mai voiam să-i dau drumul.

— Sunt atât de fericită că ești aici. Doar să te văd...

Degetele îi tremurau. Am simțit pe dinăuntru un val de furie din cauza suferinței pe care i-o provocasem.

— Îmi pare atât de rău, Angie, am zis. Pentru tot ce s-a întâmplat. Pentru că te-am făcut să treci prin toate astea, să mă vezi în fața instanței de judecată. Te-am dezamăgit în toate felurile posibile.

— Nu, mamă. Nu suportam să nu te văd înainte să plec. Nu voiam să crezi că mai sunt supărată. Sau că nu-mi pasă.

— Iubito, am zis, strângând-o și mai tare la piept. Îmi doresc să dau timpul înapoi, dar nu pot. Te iubesc atât de mult! Știu că nu prea m-am priceput să-ți arăt asta, dar te iubesc mai mult decât orice din lumea asta.

Și-a rezemat capul pe umărul meu, iar eu i-am inspirat parfumul.

— Îmi amintesc parfumul ăsta, am zis. Nu ți l-am adus eu dintr-o delegație? Cred că aveai vreo 14 ani. Chanel No. 19?

— Da. Îl port numai în ocazii speciale.

Și-a luat mâna, dar apoi și-a împletit degetele cu ale mele. Eram unite.

— Îți amintești că aveam caietul acela cu tăieturi din ziare, mamă?

— Da, îmi aduc aminte.

— Ai crezut că îl țineam pentru că Mina era celebră, nu-i așa?

— Da, așa e.

— Nu ăsta era motivul. L-am găsit zilele trecute, când m-am întors de la tribunal, și l-am răsfoit. Mi-am amintit că asta făceam când eram mică, atunci când erai plecată sau întârziat la serviciu. Când mi-era dor de tine. Mă uitam la pozele ei din ziarele pe care le decupam și-mi spuneam că e importantă, că de-asta trebuia să fii cu ea, și nu cu mine. Aveai o meserie.

Asta îmi spusese și eu am la rând.

— Îmi pare foarte rău, Angie. Te-am dezamăgit.

— Nu. *Ea* te-a dezamăgit, mamă. De ce ai lăsat-o să se poarte așa cu tine?

M-am uitat, rușinată, în altă parte.

— Nu știu.

— E ciudat, dar când am fost la tribunal mă uitam la tine și parcă aveai sindromul Stockholm sau ceva de genul ăsta. Ca și cum te ținea prizonieră de ani întregi, iar tu erai spălată pe creier.

Am izbucnit în râs.

— Gata, acum sunt liberă. Și să știi că nu mi-e teamă, Angie. Sunt pregătită pentru orice decizie a juriului. Vreau să știi lucrul ăsta. Deci, cât vei fi plecată, nu trebuie să-ți faci griji în privința mea. O să fiu în regulă. Serios.

— Știu că e vinovată, mamă, dar vreau să scape. Nu vreau să te duci la închisoare.

Am cuprins-o cu un braț și am tras-o mai aproape de mine.

— Cel mai ciudat lucru e că nu mă deranjează să merg la închisoare, iubito. Chiar nu mă sperie. În fața curții s-au spus foarte multe minciuni. Acum vreau adevărul.

I-am luat fața în palme și am sărutat-o.

— Acum ar trebui să te pun într-un taxi și să trimit înapoi la tata, ca să nu se panicheze. Le mulțumești lui și Ursulei din partea mea?

A dat din cap.

— Înțeleg, Angie, de ce ai dorit să stai cu ei. Ursula e o femeie de treabă. Tata e mult mai fericit și să știi că și pe mine mă ajută să știu că ești, cu ei, într-un cămin iubitor. Să nu-ți pară niciodată rău pentru asta.

Ne-am ținut de mână cât am mers pe stradă și, când am văzut un taxi, mi-am vârât degetele în gură și am fluierat. Asta a făcut-o pe Angie să râdă

și a fost un mod superb de a ne lua la revedere. Încă o îmbrățișare, încă un sărut, apoi i-am făcut cu mâna. Am așteptat ca taxiul să dispară din raza mea vizuală și de-abia apoi am redeschis telefonul.

Nu ratasem apelul. A mai trecut o oră până când am fost sunată. Mâncam un sandviș într-o cafenea și, când am răspuns, aveam o voce echilibrată. Mă simțeam straniu de calmă. Adevărul e că de-abia așteptam s-o văd pe Mina trimisă la închisoare. Pe drumul de întoarcere a început să plouă. Am deschis umbrela și mi-am golit mintea.

Sandra Tisdale mă aștepta la intrare. Am intrat împreună în sala de judecată. Câteva semne galbene de plastic fuseseră înșirate de-a lungul coridorului, avertizându-ne că pe jos era umed și alunecos. Îmi amintesc că m-am gândit că desenul acela, un om alunecând într-un fel comic, părea nelalocul lui printre statui și coloane. Tălpile pantofilor mi-au scârțâit din cauza marmurei umede. Dacă aș fi fost găsită nevinovată, ar fi fost ultima oară când m-aș fi plimbat pe coridoarele acelea. Am privit în jur, admirând stilul arhitectural clasic.

Dave era deja acolo, cu mâinile într-o permanentă mișcare. Podeaua era plină de bucățele argintii de hârtie de la Mentosanele pe care le mâncase. Preț de o clipă, am fost doar noi doi și m-am uitat la el, dar își ținea ochii în jos. Apoi a venit Mina. Țin minte că m-a mângâiat cu mâna pe spate când a trecut pe lângă mine și s-a așezat.

Inima îmi bătea atât de tare încât mi-am prins încheietura cu degetele, ca să-mi verific pulsul. Bătea cu o viteză demnă de cartea recordurilor. Mina stătea neclintită, cu degetele subțiri sprijinite pe biroul din fața ei. Avea mai multă culoare în obraji decât în mod obișnuit, dar nu-mi dau seama dacă era naturală sau de la cosmetice. Am văzut-o uitându-se înspre public, acolo unde era adunată familia ei, mama, soțul și cei trei copii.

Cele două verdicte ale Minei au fost primele citite: sperjur și influențarea cursului justiției. Am închis ochii și m-am rugat să fie găsită vinovată. *Învingem împreună sau cădem împreună*, fraza care-mi fusese inoculată, mi se repeta la nesfârșit în cap. Îmi doream să cădem.

Când i-am auzit spunând: *Nevinovată la ambele capete de acuzare*, mi s-a făcut rău. Mi s-au înmuiat genunchii. M-am rezemat de birou și mi-am ținut ochii închiși. Nici măcar n-am auzit verdictul meu și al lui Dave. Nu mai era nevoie. *Învingem împreună sau cădem împreună*. Când am deschis ochii, cele trei echipe de avocați își strângeau deja mâinile și se felicitau între ei. O treabă excelent făcută.

M-am uitat la domnul James Maitland, procurorul de ședință, care-și făcea de lucru, strângea hârtiile și amâna cât putea de mult momentul în care trebuia să dea mâna cu partea adversă. Echipa acuzării părea că dispăruse, ca și cum robele li s-ar fi mărit brusc.

Valurile de recunoștință pluteau din public către membrii juriului. Chiar credeau că fusese făcută dreptate? Jenny Haddow era singura care nu se ridicase în picioare. M-am uitat la ea și am scuturat din cap, *îmi pare rău*, și am sperat că înțelege. Și apoi Mina m-a tras lângă ea și m-a îmbrățișat.

Un ziar a descris acel moment drept *cele două femei care s-au sprijinit una pe alta*. Nu era deloc așa. Ochii ei mi-au căutat privirea, dar eu nu i-am permis. Îmi dorisem detenția. Voisem să fim închise. Un nou început, un strop de ordine impusă. Dreptate înfăptuită. Dar acum m-am trezit aruncată în libertate.

— Un rezultat excelent. Bravo! Sper că vei sărbători.

Avocatul meu pledant și consiliera mi-au strâns mâna, surâzând și felicitându-mă, deși eram sigură că observaseră că nu am acolo pe nimeni cu care să sărbătoresc. Cred că-i făceam să se simtă jenați, îngrijorați că ar putea fi obligați să bea cu mine un pahar de șampanie.

— Poate mai târziu. Acum nu vreau decât să merg acasă și să dorm. Mulțumesc, am zis, ca și cum s-ar fi oferit să mă ia pe sus și să sărbătorim victoria cu șampanie.

Le-am simțit ușurarea din clipa în care și-au luat la revedere de la mine.

Am ieșit din clădire, adăpostindu-mă de ploaie sub o arcadă ca să-mi aștept mașina. Mina a trecut pe lângă mine, învăluită de familia ei ca într-un cocon. Andy îi ținea umbrela. Am privit cum fotografiile și reporterii s-au strâns în jurul lor. Iar ea le-a oferit ceea ce-și doreau. Câteva fraze alese – *... timp petrecut alături de familie... sprijinul unor prieteni... poate un pahar sau două de șampanie...* Clanul Appleton a intrat apoi în mașini și a demarat, făcând ca apa de pe jos să se împrăștie în toate direcțiile.

Am rămas acolo unde eram, neobservată de Dave, care s-a repezit pe trotuar și a chemat un taxi. S-a întors și i-a făcut semn soției sale, a deschis portiera taxiului, apoi a urcat în urma ei. Le-am urmărit cu privirea capetele care se vedeau prin luneta mașinii până când au dispărut din raza mea vizuală. Cred că erau fericiți și ușurați. Bieții de ei! Habar nu aveau că inima lui Dave urma să cedeze.

Am stat acolo de una singură. Ploua din greu, iar eu îmi uitasem umbrela pe undeva. M-am întrebat dacă exista vreun birou de obiecte pierdute la Old Bailey și dacă umbrela mea avea să fie adăugată la teancul de lucruri uitate acolo. M-am imaginat și pe mine alăturându-mă acestora, ghemuindu-mă pe un raft, așteptând să vină cineva și să mă recupereze.

Am coborât treptele și am mers pe stradă, căutându-mi mașina. Poate că

întârzia din cauza ploii. Nu știam exact pe cine să sun, mașina fusese acolo de fiecare dată, chemată *pentru* mine, nu *de* mine. Am încercat la Stella Parker, dar a intrat direct căsuța vocală. Am așteptat o jumătate de oră, până când mi-am dat seama că nu mai exista nicio mașină la dispoziția mea. Atunci a început să mă roadă această milă dezgustătoare față de mine însămi care mă mușca pe dinăuntru și care îmi consuma puținul respect de sine care-mi rămăsese.

M-am retras într-un prag, aplecându-mă ca să-mi schimb pantofii, ușurată să scap de tocuri. Însă când am încercat să-mi leg șireturile adidașilor, bucla îmi tot scăpa din mâini. Părea că eram incapabilă să fac chiar și un lucru neînsemnat. Voiam să mă ia cineva de-acolo, să mă urce într-o mașină și să mă ducă acasă, apoi să mă urce în pat și să stea cu mine până mi se închideau ochii.

Telefonul mi-a bâzâit din geantă și am văzut că aveam un mesaj de la Mike, altul de la Angelica. Amândoi se bucurau pentru mine, așa că le-am răspuns la rezezeală. *Ce ușurare. Plec să sărbătoresc cu avocații mei.* Apoi l-am închis. Mi-aș fi putut comanda singură un taxi, dar efortul pe care-l presupunea asta – să ridic mâna, să-i spun șoferului unde mergeam, să bag mâna în geantă, să scot portofelul și să plătesc – părea exagerat. Am plecat pe jos spre Euston, aruncându-mi pantofii cu tocuri – special cumpărați pentru acest proces, costaseră 150 de lire – într-un coș de gunoi de pe drum. Cred că arătam spectaculos. Ploaia îmi lipise părul de scalp, pătrunzându-mi în haine. Era în același timp o binecuvântare, îmi răcorea pielea încinsă.

Când, în cele din urmă, am ajuns în tren, am închis ochii și m-am prefăcut că dorm, evitând privirile celorlalți pasageri, deși niciunul nu știa cine sunt sau de unde vin. Pânza aspră a scaunului îmi zgâria pielea prin hainele ude și de-abia așteptam să ajung acasă și să scap de ele. Am închis ușa de la intrare în urma mea și am rămas neclintită preț de o clipă. Motanul mieuna la ușa din spate, așa că m-am dus și l-am lăsat să intre. Era încântat să mă vadă și a alergat înauntru, așa cum făcea de obicei. I-am pus un castron cu mâncare și altul cu lapte.

Nu-mi amintesc prea multe din primele 24 de ore după proces, dar încă mai simt în mine un soi de senzație din acea perioadă. Îmi amintesc că mi-am scos hainele ude și am rămas despuiată în fața oglinzii din hol. Îmi amintesc cât de revoltată am fost de cum arătam. Aveam răni roșii, cu crustă, pe piele, și m-am scărpinat cu furie pe gât, la încheieturi, în interiorul coatelor. Cu cât mă atacam mai tare, cu atât îmi deschideam mai

multe guri însetate pe propria-mi carne ofilită, strigând după ajutor.

Îmi amintesc motanul care mi se freca printre picioare. Apoi a alergat la etaj, așteptându-mă să-l urmez. Pastilele de pe noptieră au fost cele care m-au tras acolo sus. Voiam să dispar în somn. Când m-am urcat în pat, torsul motanului și dorința lui de afecțiune n-au făcut decât să mă irite, așa că l-am dat jos. Am luat patru pastile, am închis ochii și am așteptat mântuirea.

∴

M-au trezit gunoierii de afară și așa am știut că era joi dimineața. Dormisem mult, dar nu mă simțeam revigorată. Mi-am găsit geanta la parter și mi-am deschis telefonul. M-am așezat la baza treptelor, așteptând să se trezească la viață. Nimeni nu încercase să mă contacteze. Niciun text, niciun apel ratat. M-a copleșit un val de nefericire. Se ținea tare acea senzație de autodispreț.

Apoi m-a izbit un miros, o duhoare care mi-a întors stomacul pe dos. Preț de o clipă m-am întrebat dacă nu cumva venea de la mine, dar în cele din urmă mi-am dat seama că era motanul. Cred că a plâns ore întregi ca să-i dau drumul afară. Își făcuse nevoile. Erau fecale pe preșul de lângă ușa din spate, urină pe podea și țin minte că m-am gândit cât de repede se duce naibii totul. Nu era vina lui, cu toate astea l-am pedepsit. I-am zgâlțâit castronul și a venit în fugă de pe unde se ascundea. L-am apucat de ceafă și i-am băgat botul în mizerie, am deschis ușa și l-am aruncat afară. Am stat la fereastră și l-a privit cum se îndepărta în beznă. Nu s-a mai întors niciodată și nu pot spune că-l învinovățesc.

M-am bucurat că n-a fost nimeni martor la declinul meu din următoarele săptămâni. Am permis casei, trupului, minții mele să se deterioreze, să mă umple de mizerie. Eram înfășurată într-o ceață groasă, până când n-am mai putut vedea poteca din fața mea și eram prea înspăimântată să privesc înapoi.

E ciudat să-mi reamintesc acum, dar Mina a fost cea care m-a ajutat să ies din beznă aceea. Câteva cuvinte pe care le-a scris, pe un bilețel pe care mi l-a trimis după proces. *O schimbare de peisaj îți va face bine, Christine.* Avea dreptate. O schimbare de peisaj era lucrul de care aveam nevoie. Așa am ajuns la The Laurels.

Și aici sunt și acum. Așezată în scaunul meu obișnuit, cu o ceașcă de ceai, privind afară, în grădină. Destul de relaxată. Noaptea e senină, luna strălucește, așa că văd dincolo de mestecenii plantați ca să-mi protejeze vecinii de ochii curioși. De aici am o vedere perfectă, mai ales acum, iarna. Las ceașca jos, îmi iau binoclul și observ o lumină în camera roz – încăperea în care dormeam când lucram până târziu la Minerva. *Dormitorul lui Christine*, așa i se spunea. Sau poate doar Margaret îi spunea așa. Da, mi-am petrecut mult timp la fereastră, stând, privind, așteptând.

Când am intrat prima oară la The Laurels, nu pot să spun că am fost dată pe spate. Nu era un loc tocmai confortabil. Ca multor proprietăți închiriate, îi lipsea aerul personal, deși încercasem din răspuțeri s-o transform într-un cămin. Nu i-am cunoscut pe proprietari – locuiesc în străinătate –, dar sunt sigură că vor primi referințe excelente despre mine din partea agenției imobiliare. Sunt o chiriașă bună. Liniștită, curată, pregătită să plătească în plus pentru intimitate. Proprietarii sunt niște necunoscuți pentru mine, dar îi admir în tăcere. Știu că sunt încăpățânați, că au principii solide și îi plac pentru asta. E bine de știut că mai există oameni pregătiți să-i spună *nu* Minei Appleton. Au refuzat să-și vândă pământul, iar asta mi-a permis să închiriez acest spațiu pe care să-l bântui în libertate.

Privind înapoi, primele zile la The Laurels par un vis, suspendate între trecut și prezent. Am plutit din cameră în cameră, neștiind unde sau cum să mă instalez. Trebuia să-mi impun un program, așa că am început să mă trezesc devreme și să fac o plimbare înainte de micul dejun. Dintotdeauna îmi plăcuse la nebunie acest moment al zilei. Un moment de liniște între casă și serviciu. La The Laurels, plimbările din zori mă revigorează, mă ajută să-mi limpezesc mintea după nopțile nedormite. Refuz să mai iau pastile, dar n-a fost ușor să mă descotorosesc de ele.

Faptul că sunt atât de aproape de Minerva îmi stârnește, inevitabil, amintirile. Sunetul ceasului, mirosul parfumului Minei, gustul whisky-ului – simplul gând la aceste lucruri mă îmbolnăvește. Mă bântuie și zgomotul pantofilor mei uzi pe coridoarele de marmură de la Old Bailey, dar și verdictul. S-au înșelat. Mina Appleton nu e nevinovată, și nici eu nu sunt. Și, deși nu mai sunt dependentă de pastilele prescrise de medic, încă sufăr

de un alt fel de adicție.

Mi-am adus cu mine suvenirele din perioada când lucram la Appleton's. Le păstrez într-o tavă de copt prăjituri pe care mi-a dăruit-o Mina mai demult și mă uit prin ele mai des decât ar fi sănătos, probabil. Felicitările de Crăciun și de ziua mea pe care mi le-a trimis, bilețelele pe care le-a scris, chiar și prima ofertă de muncă din partea ei. *Sper să spui da. Toate cele bune, M.* Unele sunt rupte din carnețele, altele sunt scrise pe post-it – bucățele de cuvinte scrise în grabă și semnate cu un *M* caligrafic și, uneori, cu un sărut. Printre ele e și scrisoarea de condoleanțe după moartea tatei, încă împăturită în plicul ei.

Draga mea Christine,

Nu voi uita niciodată forța și loialitatea pe care mi le-ai arătat în aceste momente dureroase. În tine, tatăl tău a avut o fiică de care poate fi mândru. Sunt sigură că nu a avut motive să se îndoiască de devotamentul pe care i l-ai arătat de-a lungul anilor.

Nu te învinovăți că nu i-ai fost alături când a murit. Nu avea nevoie să te vadă, căci sunt convinsă că ai fost o prezență constantă în inima lui, după cum și el a fost în inima ta. Ai fost acolo cu sufletul, draga mea Christine. Alături de el la final.

Cu toată dragostea mea, Mina

Mi-ar plăcea să cred că acele sentimente erau sincere, dar adevărul este că eu am scris acea scrisoare. Una pe care mi-ar fi plăcut să cred că am primit-o de la Mina. Totuși, gestul de a o scrie imitând stilul elaborat al Minei, apoi recitind-o, mi-a oferit un strop de consolare la momentul respectiv.

Mina e cunoscută pentru felicitările și bilețelele sale atente. Este unul dintre lucrurile pentru care oamenii o admiră. Faptul că Mina Appleton își amintește mereu de lucrurile mărunte. Modul de a-i face pe oameni să se simtă mai bine cu câteva cuvinte, alese cu mare grijă. Cuvinte care deseori îmi aparțineau. De-a lungul anilor am scris atâtea scrisori în numele Minei, de ce să nu-mi trimit și mie una? Când a murit tata, am primit de la ea un SMS. *Mă gândesc la tine, M.* Îmi amintesc că am fost recunoscătoare pentru cele două săruturi.

Ultima scrisoare pe care am primit-o de la Mina a venit după proces și,

când am citit-o, n-am avut niciun dubiu că era din partea ei. N-am avut nicio îndoială că fiecare cuvânt îi aparținea. I-am recunoscut scrisul de plic de cum a aterizat pe preșul meu de la intrare. A trebuit s-o citesc de câteva ori ca să înțeleg ce voia să spună și, când am făcut-o, m-am gândit că nu era o scrisoare căreia i-aș fi permis să plece spre destinatar fără s-o îndrept puțin. Îi lipsea rafinamentul.

Scrisoarea aceea poartă semnele furiei mele – e lipită cu bandă adezivă după ce am rupt-o în zeci de bucăți minuscule.

Dragă Christine,

Am decis să mă retrag, deocamdată, de la Appleton's. Prin urmare, n-o să mai am nevoie de serviciile tale în viitorul apropiat. Te sfătuiesc să-ți iei și tu o binemeritată vacanță. Sunt convinsă că o schimbare de peisaj îți va prinde bine, Christine.

În semn de apreciere pentru toți acești ani în care ai lucrat pentru mine, am aranjat să primești o compensație financiară care, sunt sigură că vei fi de acord, va fi mai mult decât suficientă ca să te poți gândi la ce vei face în viitor. Îți doresc toate cele bune.

*Salutări,
Mina*

Suma era, într-adevăr, mai mult decât suficientă, de-a dreptul generoasă. Dacă aș fi fost atentă, aș fi putut să nu mai lucrez vreodată, deși nu puteam suporta o astfel de perspectivă asupra vieții mele. Am rupt furioasă scrisoarea, un imbold de forță care s-a evaporat în câteva secunde, lăsând o gaură neagră în locul unde odinioară fusese viitorul meu. M-am gândit la John Fraser și la disperarea care-l cuprinsese – cum moartea ar fi fost o soluție și pentru mine.

Încă sunt rănită de părțile care lipsesc din acea scrisoare. De cuvintele care nu sunt acolo. Nu tu *cu dragoste* sau *cele mai frumoase gânduri*. Nici măcar un *mulțumesc*. Fusesem concediată, fără îndoială, dar de-abia acum îmi văd concedierea ca pe un soi de libertate. Să vin și să plec după cum am chef, să am propriul program, fără să mai fiu la dispoziția altora.

Gardul care despărțea The Laurels de Minerva nu mai există. S-a prăbușit, nemaifiind reparat de multă vreme. Totuși, nu e un lucru cu care să-mi deranjez proprietarul. Era oricum fragil. Zilele acestea l-am depășit

doar ca să-mi prelungesc plimbările. De două ori pe zi. Am adăugat programului meu o plimbare noaptea târziu. Mi se pare că mă ajută să dorm dacă fac un pic de mișcare înainte de culcare.

În dimineața asta am tras lozul câștigător. O fotografie de-a Minei Appleton într-o pagină de tabloid. E la un eveniment caritabil și stă lângă ministrul Sănătății. Umerii li se ating și capul Minei e înclinat într-o parte. Arată cochet, lucru care, dacă stai să te gândești, e oarecum grotesc pentru o femeie de vârsta ei. Se pare că a fost invitată să se alăture unei campanii guvernamentale pentru a îmbunătăți dieta copiilor. Este prima dovadă despre intenția ei de a se întoarce în forță în viața publică.

Pentru o scurtă vreme, după proces, aproape dispăruse din ziare. O depistasem în câteva articole, fără fotografii, doar cu numele. Emisiunea ei TV era încă suspendată, dar agentul ei lucra temeinic ca să readucă *Mina at Home* pe micile ecrane. Probabil fusese sfătuită să se apropie tiptil, îmi imaginez. N-ar fi dat bine dacă Mina și-ar fi revenit prea repede. La urma urmelor, mai sunt câțiva cinici pe-acolo, printre ei și domnul Ed Brooks de la *Business Times*, care nu cred că Mina Appleton e nevinovată de infracțiunile de care a fost achitată. Nu au nicio dovadă însă, iar eu nu sunt încă dispusă să vorbesc.

În timp ce tai și lipesc fotografia în caiet, o văd cum se insinuează la loc ca și cum n-ar fi ieșit niciodată din scenă. Ca și cum totul va fi dat uitării și refăcut pentru a i se potrivi noii ei imagini. Acum nu mai era femeie de afaceri, ci mai degrabă filantroapă. Uitându-mă la acea poză, nu m-ar fi surprins dacă s-ar fi gândit și la o carieră în politică. Cât de bine pare că se simte, acolo, în sufletul unui ministru. Nu lângă un membru al cabinetului, totuși ea crede probabil că e suficient, deocamdată. Cunosc semnele pe care le transmite Mina când se simte încrezătoare. Văd asta în felul în care-și înclină capul și o simt și când mă aventurez dincolo de granițele casei The Laurels și mă plimb printre mestecenii argintii care împrejmuiesc Minerva. O pot mirosi în aer. Îndreptățirea. Mulțumirea de sine.

Securitatea ei devenise mai relaxată. Existase o perioadă când trei oameni patrulau proprietatea, dar acum a rămas unul singur, și acela cam leneș. Se duce în locuința de vară, între două și patru dimineața, să tragă un pui de somn. L-am văzut, mort de oboseală, cu căștile în urechi, absolut inutil, surd față de orice sunet scos de vreun pericol din afară. Încă sunt camere de supraveghere pe zidul exterior și presupun că ar putea surprinde

un intrus care nu știe unde se află acestea. Alarma nu mai funcționează; a trecut o săptămână de când am tăiat firul și nimeni nu pare să fi observat. Șoarecii au fost dintotdeauna o problemă la Minerva. N-ar fi fost pentru prima oară când ar fi ros vreun cablu. Pe vremea mea, mă asiguram că sistemul este verificat periodic, dar nu mai sunt acolo ca să sun la compania de securitate – *ca problemă urgentă* – și ei să-l repare în aceeași zi.

Biata Margaret, cred că-și smulge părul din cap. Mă bucur să văd că în rutina ei nu există schimbări. Are liber duminica, o dată la două săptămâni și, în weekendurile în care lucrează, există oaspeți pentru care trebuie să gătească. Am observat că totuși nu sunt la fel de mulți ca odinioară. E totuși devreme, au trecut doar două luni de la proces. Mina își începe ascensiunea. Încet-încet.

Duminica trecută a avut o mică adunare. Am auzit mașinile sosind pe la ora 12 și nu mi-a fost greu să-mi imaginez scena. La venire, oaspeții erau duși pe verandă pentru un pahar de bun-venit. La unu, prânzul era servit în salon, apoi, la trei, îi va conduce în sufragerie, la cafea. Pe la trei și jumătate, am plecat la o plimbare – ținându-mă aproape de mestecenii argintii – curioasă să văd dacă mi se confirmă previziunile.

Mi s-au confirmat. La perfecție. La 3:45, am auzit vocile printre copaci. După cum mă așteptam, Mina le făcea musafirilor să-i turul proprietății, după masa de prânz. Râdea, iar zgomotul acela a răsunat printre pomi, până a ajuns la urechile mele. Râsul acela. Nu-mi dădusem seama până acum cât de pătrunzător era. Mi-a strepezit dinții și m-a făcut să mă retrag, iute, la loc, în liniștea de la The Laurels.

Deci, da, cunosc programul de la Minerva, deși a trebuit să mă obișnuiesc cu noul șofer al Minei. Bietul Dave e tot în stare critică, la spital, deci n-ar fi trebuit să fiu surprinsă să descopăr că a fost înlocuit. Totuși, eram. De atunci mi-am propus să ascult mașina plecând în fiecare dimineață și întorcându-se în fiecare seară.

Am rămas surprinsă să aflu că Mina nu schimbase parola computerului ei, dar nu sunt acolo ca să am grijă de detalii. Mă păstrez la curent cu agenda ei de pe laptopul meu, logându-mă și privind cum întâlnirile apar și dispar. De-a lungul ultimelor câteva săptămâni, văd că au fost ieșiri la teatru, prânzuri, întâlniri cu agentul ei, una cu editorul, programările lunare la The Haven și acum cu noua fundație caritabilă. Fără muncă în televiziune și mi-am imaginat că-i lipsește să apară în fața camerei de filmat. Cred că-i dădea o senzație de dispariție din peisaj.

Ca în cazul lui Dave, era inevitabil ca și eu să fiu înlocuită și caut în permanență semnele noii fete. Cred că i-am auzit glasul în grădină, o dată sau de două ori. Pare foarte tânără, probabil are vârsta la care eu am început să lucrez pentru Mina. Mi s-a părut că o văd o dată, stând la fereastra dormitorului roz. Se uita printre copaci, spre The Laurels. Mi-a luat ani de zile să obțin acest privilegiu, dar iat-o pe ea, după câteva săptămâni, simțindu-se ca acasă. Am ridicat binoclul cu mâini tremurătoare.

Când m-am uitat în acea direcție, nu mai era nimeni acolo. Îmi închipuisem. S-a întâmplat de câteva ori de atunci și acum am înțeles că, de fapt, mă văd pe mine. Amintirea că am fost acolo, în acea perioadă, revenindu-mi la nesfârșit.

E aproape ora prânzului. E momentul să fac o pauză. Când aud mașina Minei plecând și zumzetul porților care se închid în spatele acesteia, mă hotărâsc să profit de absența ei și să fac o plimbare prin grădină. Și atunci îmi zăresc înlocuitoarea. În loc de resentimentele și invidia pe care mă așteptam să le simt, mă copleșește mila. Iat-o. Ca o mică pasăre, cocoțată pe banca de lângă ușa bucătăriei, mâncând un sandviș pe care, în mod evident, și l-a adus de acasă. Lângă ea e o cutie Tupperware de mărimea unui sandviș. Stau acolo o vreme, printre carpenii întrepătrunși care mărginesc grădina, privind-o. Nu are idee că sunt aici, dar pare agitată. Dacă bat din palme, sunt sigură că-și va lua zborul. Cu siguranță fata asta nu-mi poate lua locul. Chiar și cu Sarah încurcând borcanele la birou, Mina are nevoie de cineva mai capabil să preia ștafeta de la mine. Mâna asta de fată nu are mai mult de 20 de ani, e mult prea lipsită de experiență. De fapt, n-aș fi deloc surprinsă să descopăr că e o angajată temporară de la agenția pe care o foloseam.

Să nu uit. Să sun la agenție și să aflu.

Începuse ploaia și o priveam cum cade, o ascultam cum curge din burlan, savurând senzația de a fi ghemuită înăuntru, la căldură, la biroul meu. Îl aranjasem frumos, cu tot ce avea nevoie un birou eficient. Un telefon fix, un laptop, hârtie. Mi-a făcut o adevărată plăcere să le aleg, mereu fusese un răsfăț de-al meu – pixuri scumpe, hârtie de bună calitate. Secretară ești, secretară rămâi. Când îmi privesc biroul, îmi dau seama că nu e cu mult diferit de cel de la Minerva. Afaceri, ascunse sub vălul vieții domestice. În dimineața asta, am găsit o altă nestemată.

Mina Appleton semnează un contract cu o sumă de șase cifre pentru drepturile cărții sale de memorii.

Ideea ca Mina să-și scrie singură memoriile pare atât de absurdă, încât aproape că mă face să surâd. Cuvântul scris n-a fost niciodată punctul ei forte și mă-ndoiesc că angajata temporar o să-i fie de ajutor în această privință.

Trag draperiile și mă așez confortabil la birou. Se lasă seara și, înainte de finalul zilei, îmi îndrept atenția spre o sarcină pe care am tot amânat-o. Îmi trec degetul peste listă. *Verificare conturi bancare.* A schimbat parolele, cu siguranță, și, dacă a făcut-o, mă-ntreb dacă am curajul să sun la bancă dis-de-diminează. Mi-am notat câteva fraze ca să nu mă bâlbâi când sun. *Da, știu că tocmai le-am schimbat, dar cu câte se întâmplă în ultima vreme, Mina a devenit foarte atentă la măsurile de securitate. Nu vrem să ne asumăm niciun risc. Mi-e teamă că va trebui, probabil, să vă deranjez din nou, peste câteva zile. Aveți foarte multă răbdare cu noi, domnule Oakshott.* Tastez codul de client – acesta nu se va schimba – inspir profund, apoi introduc parola de patru cifre. Pagina se deschide și în stomac simt cum mi se formează un nod de remușcare. Aș fi simțit un strop de satisfacție dacă și-ar fi luat măsuri de siguranță. Măcar atunci aș fi știut că mă consideră un pericol. Genul de persoană care ar abuza de o poziție de încredere. În schimb, se dovedește că ea nici nu s-a mai gândit la mine. Crede că sunt inofensivă, iar insulta depășește încântarea de a avea acces la conturile ei bancare. Încerc să privesc partea bună a lucrurilor. Cel puțin mă mai pot bucura de privilegiul de a fi încă asistenta personală numărul unu a Minei Appleton, chiar dacă nu mai sunt angajata ei. Are încredere în mine. Tai

apelul la bancă din lista de sarcini pentru mâine și încep să lucrez.

Îi verific conturile personale, cercetând mai întâi plățile bancare directe. Iat-o pe Stella Parker. Cât de bine a câștigat cu acel timp petrecut cu mine în timpul procesului – plățile spre ea au crescut considerabil. Mă-ntreb cum s-ar simți dacă acestea s-ar opri brusc și, preț de o clipă, mă gândesc s-o tai de la plăți. Dar nu e decât o angajată oarecare. Își face doar meseria.

Sunt surprinsă să-mi văd numele pe declarația bancară personală a Minei. Am presupus că plățile către mine veneau de la Appleton's, dar nu, iată-mă aici. Probabil că voia să țină acest lucru secret. Și numele lui Dave era acolo, dar Mina nu fusese corectă. Dave primise mai puțini bani decât mine și sunt tentată să îndrept injustețea trimițându-i o altă sumă substanțială. Măcar atât poate face Mina. Nu pot risca însă.

Totuși, cel mai mult mă interesează plățile spre Elizabeth Appleton. Lady Appleton. Mama Minei. Pe vremuri eram tulburată când Mina transfera atât de mulți bani în contul mamei sale, în fiecare lună. Știam că Lordul Appleton îi dăduse fostei sale soții o alocație substanțială în timpul vieții lui și că-i lăsase și prin testament o sumă mare de bani și diverse proprietăți. Mina ignorase întotdeauna acest fapt. *Mami are gusturi scumpe. Mereu a fost o femeie teribil de vanitoasă.* Presupun că acest lucru era adevărat. Cred că Lady Appleton a depus ceva efort ca să pară atât de ștearsă și de inofensivă în fața instanței.

Mă uit în josul paginii, urmărind plățile, și observ că au urcat înainte de proces, apoi au revenit la normal, după care au urcat din nou, după terminarea acestuia, în mod considerabil. Fără îndoială, partea de profit a lui Elizabeth Appleton sau, pur și simplu, răsplata pentru că și-a jucat atât de convingător rolul de la proces. Bănuiesc că ambele variante sunt adevărate. Mă tentează să le opresc pe amândouă, dar banca i-ar trimite Minei un mesaj și asta n-ar fi bine. Mă deloghez și mă cuprinde o senzație familiară, senzația pe care o aveam odinioară la finalul unei zile satisfăcătoare de lucru.

Îmi pregătesc cina: niște conserve din mulțimea pe care am adus-o cu mine. Nu prea pot să cumpăr alimente proaspete; trebuie să aștept ca să fiu sigură că Mina e plecată, apoi să sar în mașină ca să mă aprovizionez. Uneori sunt obligată să mă duc noaptea târziu, să conduc kilometri întregi până la un hipermarket deschis non-stop. Nu la Appleton's. Și savurez oarecum faptul că aduc mărcile rivale la mine-n bucătărie.

Mă așez în salon și o sun pe Angelica. În ultima poză pe care mi-a

trimis-o stă alături de cele două prietene ale ei pe o plajă albă, cu marea turcoaz în spatele lor, zâmbind. Parcă ar fi în paradis. Nu mă aștept să-mi răspundă și, când îi aud glasul, rămân fără suflu.

— Mamă, ce mai faci?

Pe fundal se aude muzică.

— Foarte bine, draga mea. Tot în Sydney ești?

Mă uit la fotografia ei de pe telefonul meu, zâmbitoare, fericită, văzându-și mai departe de viața ei.

— Da, e ultima noapte aici. Mâine plecăm de-a lungul coastei cu mașina.

E obligată să vorbească tare pentru a acoperi zgomotul. Un pahar de la revedere într-un bar, iar mâine ea și prietenele ei vor porni la drum cu rulota pe care au cumpărat-o.

— Ce mișto! Mă rog, voiam doar să-ți spun la revedere.

— Poftim?

Mă aude cu dificultate.

— Voiam doar să-ți spun la revedere. Înainte să pornești la drum. Distracție plăcută! Asta voiam să-ți spun...

E tot ce vreau să-i spun.

— Mulțumesc, mamă. Cum îți merge la noul loc de muncă?

Ea crede că lucrez pentru o mică firmă din Hertfordshire. E doar o minciună nevinovată. Lucrez. Sunt în Hertfordshire. Și vreau să creadă că sunt ocupată. Știe că sunt cea mai fericită când sunt ocupată.

— Ocupată. De-asta te-am și sunat. Nu știu sigur când mai prind ocazia.

— Păi, mă bucur că-ți place, mamă. Uite, o să-nchid. Îți scriu un mesaj când ajungem la Melbourne. Te iubesc.

Se grăbește să se-ntoarcă la prietenele ei. Mă bucur. Așa trebuie să stea lucrurile. Poate că n-am fost o catastrofă totală, la urma urmelor, ca mamă.

— Distracție frumoasă. La revedere, scumpa mea. Te iubesc!

Nu-i spun că mi-e dor de ea, pentru că n-ar fi adevărat. O iubesc pe Angelica mai mult decât am iubit pe oricine vreodată, dar nu mi-e dor de ea și mă consolez cu ideea că nici ei nu-i e dor de mine. Fiica mea și cu mine ne-am obișnuit cu mulți ani în urmă să trăim una fără cealaltă. Aud mașina Minei intrând pe alee. Mă uit la ceas, e unul dimineața, apoi mă uit la noaptea de afară. Sunt condiții perfecte de plimbare. A plouat toată ziua și pământul de sub tălpi va fi moale.

Închid ușa din spate și ies din casă. Încă burnițează ușor și ridic fața ca să simt intemperiiile, apoi scot o lanternă din buzunar și îmi croiesc drum prin

grădină, ațintind lumina spre picioarele mele în timp ce calc prin iarba udă. Mă-ndrept spre gard. Merg printre mestecenii argintii până când ajung în partea cealaltă și pot vedea grădina Minervei.

Sting lanterna, rămânând în umbra copacilor, și-mi arunc privirea peste peluză, spre casă. Draperiile sunt trase, dar se văd lumini în două încăperi: în birou și în bucătărie. Paznicului nu-i place ploaia și s-a retras în locuința de vară, așa cum eram sigură că va face. Înaintez totuși cu precauție până la banca mea obișnuită, de unde se vede în întregime casa. Pentru o clipă, mă mulțumesc să stau jos și să inspir aerul jilav. Lumina din birou se stinge și, peste scurt timp, se stinge și cea din bucătărie. Aștept și văd cum casa adormită deschide un ochi, la etaj.

Mă ridic de pe băncuța mea și mă apropiu de casă, evitând potecile cu pietriș. Zgomotul pașilor mei e absorbit de iarba udă. Ajung la fereastra Minei și ridic privirea. Încă mi se pare ciudat să mă gândesc că e de partea cealaltă a zidului, pregătindu-se de culcare, fără să-și imagineze că sunt aici, jos. Încă pare ciudat, deși nu e prima oară când stau sub geamul ei, ascunsă de umbra magnoliei.

E singură în casă. Margaret a plecat aseară, iar angajata temporar nu s-a mai întors încă de la prânz. Era ultima ei zi. O fată neexperimentată, am descoperit când am vorbit, mai devreme, cu cei de la agenție. *A fost în regulă, le-am zis, scoțând tot felul de sunete încurajatoare, pentru că nu voiam să fiu incorectă, dar de mâine nu mai avem nevoie de ea. Ar fi bine să plece la prânz. E vineri, La urma urmelor.* Mina plecase de la miezul zilei și luni absența angajatei ei temporar va fi ultimul lucru la care se va gândi.

E ora trei dimineața când, în cele din urmă, stinge luminile. Presupun că e obosită. Șoferul a adus-o la ora unu, apoi Mina a stat două ore în birou, lucrând probabil la cartea de memorii. Apoi s-a dus la bucătărie și, în final, la culcare.

E momentul să merg și eu la somn. Mă răsucesc ca să mă-ntorc la The Laurels. Când ajung la mesteceni, aud ușa locuinței de vară deschizându-se și mă răsucesc din nou. Îl văd pe paznic ieșind. Luminează peluzele cu lanterna, apoi începe să circule prin grădini. Văd că nu are deloc chef de asta. O ia mereu pe același traseu, habar nu are că sunt acolo, croindu-mi drumul la loc prin pădure, pe pământul jilav, fără vreascuri care să-mi trosnească sub tălpi.

E luni dimineață, iar eu sunt deja trează. Am fluturi în stomac când mă gândesc ce zi mă așteaptă. Mă uit în oglindă. Sunt nemachiată, nu am niciun pic de eczemă, iar părul meu s-a întors, în cele din urmă, la culoarea lui naturală. Șuvițele argintii îi dau un luciu care-mi place. Distins și elegant. Îl prind cu o agrafă, nu departe de stilul în care Jenny Haddow își prindea părul.

Traversez peluza și tocurile mi se afundă în pământ. Mi-am pus problema să port balerini, dar voiam să arăt cât mai bine posibil în prima mea zi, așa că m-am oprit la niște pantofi eleganți cu tocuri. Mă șterg de noroi și iarbă plină de rouă, apoi apăs mânerul ușilor franțuzești, sperând că Margaret și-a amintit să le lase descuiate.

Când intru în birou, simt același fior de energie ca atunci când am călcat pentru prima oară la Minerva. Totul pare atât de familiar, și totuși mi se pare că văd acest loc pentru prima oară. Zăbovesc o clipă ca să mă uit în jurul meu, apoi mă așez la birou.

Mă bucur să văd că vechea agendă de birou e tot acolo. O deschid la data de azi. Nimic până la prânz. Se potrivește cu agenda de la serviciu pe care am verificat-o de dimineață. *Paul Green*. După câte se pare, o scoate la prânz. Șoferul, văd că-l cheamă Keith, trebuie s-o ia pe Mina la ora 11. Mă uit peste zilele următoare, încercând să nu fiu distrasă de scrisul angajatei temporar sau de faptul că a folosit pix albastru, în locul stiloului negru pe care-l preferam eu.

Lângă telefon e un teanc ordonat de hârtii. Mă uit printre ele și găsesc contractul cu editura pentru cartea ei de memorii. Trebuie să predea prima versiune până la sfârșitul anului și mă-ntreb cum se descurcă. Nu e niciun semn de progres în teancul de pe birou. Deschid sertarul și-i scot laptopul, apoi închid ochii în timp ce tastez parola. Când îi deschid, descopăr că am intrat. Nici pe asta nu s-a gândit s-o schimbe. Câtă neglijență!

Sunt încă la birou când ușa din spatele meu se deschide, o oră și ceva mai târziu. Mă răsucesc și expresia de pe chipul ei a meritat toată așteptarea. E îmbrăcată, machiată, parfumul ei bine cunoscut plutește spre mine, dar, ca și în cazul casei înseși, mă simt de parcă aș vedea-o pentru prima oară. E cu aproape 15 ani mai mare decât mine, dar cine ar intra ar

presupune că eu sunt mai în vârstă. E ciudat felul în care se pare că am depășit-o. Poate că are legătură cu toate acele minute și ore pe care i le-am dedicat atâția ani. Tot timpul pe care l-am făcut să apară ca prin minune. Am îmbătrânit în timp ce Mina pare să fi rămas la fel. Minionă, brunetă, tânără.

Totuși, când o privesc mai atent, văd că e o trișoare. Are o moliciune a pielii și o strălucire pe care odinioară le credeam sănătoase, dar acum îmi dau seama că sunt rezultatele unei intervenții prea însemnate în procesul natural al îmbătrânirii. Mă face să mă gândesc la o statuie de ceară.

A trecut timp de când n-am mai fost împreună și-i ofer o clipă să se adune. Pare obosită, iar eu zâmbesc.

— Cafea?

— Margaret?

Face un pas în spate, cu mâna încă pe ușă, apoi o strigă din nou. Îi privesc chipul când își dă seama că nu e nimeni care să-i răspundă.

— Margaret are o zi liberă. Îți aduc eu cafeaua. Nicio problemă.

Zâmbesc, în dorința de a o liniști, dar e foarte agitată.

— Ce mama dracului crezi că faci? Unde e Becky?

— Becky? Angajata temporar?

Îmi păstrez calmul, deși mă jignește felul în care a ridicat glasul.

— A terminat vineri. Am sunat la agenție ca să-i anunț că nu mai avem nevoie de serviciile ei.

Nu-i place că stau pe scaunul ei, îmi dau seama de asta. Privirea ei zboară dintr-un loc în altul, întrebându-se, fără îndoială, dacă am scotocit pe-aici.

— Mai bine închide ușa și ia loc, spun eu și ceva din tonul meu o face să mă asculte.

Adică închide doar ușa, dar apoi se uită în jur, întrebându-se unde să se așeze. Fără niciun dubiu, se așteaptă să mă ridic de pe scaunul ei. Nu o fac; în schimb îi arăt scaunul pe care, odinioară, stăteam eu.

Se uită la mine, trecându-și privirea peste chipul meu, peste păr și peste haine. Chiar și pantofii mei par s-o intereseze.

— Nu arăți prea bine, Christine, spune ea, în cele din urmă.

— Serios? Nu m-am simțit în viața mea mai bine. Ai avut dreptate, Mina, schimbarea de peisaj mi-a prins extraordinar de bine.

E curioasă în privința ținutei mele. Știam c-o va lua prin surprindere.

— Nu-ți place? Am stat mult timp să mă gândesc cu ce să mă îmbrac.

Poate că asta o deranjează. Bluza roz-deschis, cu nasturi mici aurii. La fel cu cea pe care o purta ea. Costumul gri cu cusătură albă – și el o veche ținută preferată. Armani. Nu, n-o să-i convină că m-am îmbrăcat în Armani. Și pantofii sunt asemănători cu cei pe care-i păstra în birou. Numeroase perechi, în culori variate. Încearcă din greu să-și ascundă furia, dar eu o deslușesc, aproape la suprafață. Își încrucișează picioarele și-mi zâmbește.

— Iartă-mă, Christine. M-ai luat prin surprindere când am intrat și te-am găsit aici.

Îi zâmbesc și eu.

— Ce mai faci? Pe bune, întreabă și ea, de parcă i-ar păsa.

Încearcă să câștige timp. Se gândește că șoferul va ajunge s-o ia dintr-un moment în altul.

— Bine, mulțumesc, Mina, deși trebuie să-ți spun că pari foarte obosită.

— Chiar sunt. Am ajuns acasă târziu azi-noapte. Și mă așteaptă o zi aglomerată, așa că... de ce nu bem repede o cafea, povestim puțin, apoi îți dau o mașină să te ducă acasă, bine?

— Ai ajuns târziu, nu-i așa? Era după miezul nopții când te-a adus mașina. Și ai stat trează, muncind în birou, înainte să te duci la etaj. Cred că era trecut de trei când ai stins, în sfârșit, lumina. Deci nu sunt deloc surprinsă că acum ești obosită. Ai luat vreo pastilă? Și pe mine mă lăsau destul de amețită.

Îi simt fiorul rece de pe șira spinării când își dă seama că am urmărit-o. Deschide gura să spună ceva, dar eu duc un deget la gură și o închide la loc.

— Îl mai ții minte pe avocatul meu pledant? Domnul Anderson? Era foarte bun. Mi l-ai ales foarte bine. *Urmărirea propriului interes e mult prea prezentă în epoca în care trăim. Îți amintești pledoaria finală în apărarea mea? Eu da. Cât de ușor putem uita că în jurul nostru există oameni care-și trăiesc viața fără să se pună pe primul plan. Christine Butcher este unul dintre acei oameni. Este o femeie obișnuită care provine dintr-un mediu modest și care, cu umilință, își duce existența într-un mod exemplar. E o tragedie... o adevărată tragedie că o femeie atât de decentă și de bună a ajuns în fața instanței. Asta e adevărata influențare a cursului justiției.*

Mina trage aer în piept pentru a mă întrerupe, dar eu clatin din cap, iar ea înghite în sec. Spun mai departe:

— *Ce bine ar fi dacă ar exista mai multe Christine Butcher în lume. E o femeie decentă care s-a pomenit în mijlocul unei furtuni de acuzații false, doar pentru că și-a făcut datoria. N-a fost corect din partea ta, Mina, să mă pui în situația asta. Mi-ai exploatat loialitatea.*

O privesc cu atenție. Își umezește buzele. Are gura uscată. Așteaptă să-i spun ce vreau, dar îmi amintesc de puterea tăcerii. Felul în care o folosea ca să-i facă pe oameni, inclusiv pe mine, să încerce s-o umple, bățând câmpii, făcându-se de râs, în timp ce ea stătea și privea. Nu spun nimic, în schimb o cercetez din cap până-n picioare, așa cum a făcut ea când m-a văzut în dimineața asta. Probabil că încă nu e înspăimântată, dar agitată e, cu siguranță.

Ascultăm împreună ticăitul ceasului, secunde și minute care numără tăcerea. Își răsuțește capul ca să vadă cât e ceasul. Apoi o vād. Îi vād frica. I-am văzut-o și altă dată, dar nu așa. Mă-ntreb, dacă mă duc la ea și mă apropii mai mult, o să-i simt această teamă în răsuflare, aceeași nuanță acidă pe care am simțit-o și în trecut?

Poate că-i e teamă că-i voi face și ei ce i-am făcut cadranului ceasului. L-am acoperit, l-am lipit cu bandă adezivă. Presupun că e o posibilitate.

— Cred că e în jur de zece și jumătate, zic. Îmi dau seama după umbrele din cameră, deși e cam mohorât azi, deci zece și jumătate sau ceva pe-acolo. Nu e important. Timpul. Nu trebuie să fii sclavul lui. Eu nu mai sunt. Am renunțat să mai port ceas. E atât de eliberator. Desigur, pentru tine e diferit, nu-i așa? Tu nu a trebuit să-ți faci niciodată griji pentru timp. M-am asigurat eu mereu că nu-ți lipsește.

E înspăimântată că, acum, timpul ei se apropie de sfârșit? Zâmbesc, merg spre ea și-ntind mâna.

— Mai bine-mi dai mie ăsta. Știi cât de neglijentă ești cu ele.

Șovăie, dar doar pentru o clipă, apoi îmi dă telefonul. Credea că nu vād cum își foiește degetele elegante prin buzunar, încercând să sune după ajutor. Verific și vād că nu a reușit, pentru că mâna îi tremură. Schimb parola. Telefonul îi este acum inutil.

— Acum. Ce zici de cafeaua aceea? spun eu.

— Cum ai intrat?

Sunt șocată de tonul imperativ și indignat pe care-l folosește. Deloc înțelept. Îi ignor întrebarea și îi bag telefonul la mine-n buzunar.

— Am adăugat e-mailurilor tale mesajul că ești plecată de la birou și ți-am anulat prânzul. Le-am spus tuturor că îi vom suna mai târziu, pe parcursul săptămânii, ca să restabilim întâlnirile. Hai să bem cafeaua la bucătărie. E mai cald acolo.

Observ că s-a sprijinit cu ambele mâini de scaun ca să se ridice. Da, îi tremură mâinile.

— Unde-i Margaret? face ea din nou și mă-ntreb dacă e îngrijorată pentru siguranța menajerei sau se gândește la propria siguranță.

Varianta din urmă, fără-ndoială.

— E acasă, cred. Am vorbit aseară. A fost foarte bucuroasă când a aflat că mă-ntorc. Știi cât de mult detestă schimbările. Ca să fiu sinceră cu tine, credea că angajata temporară e vai de capul ei, așa că s-a bucurat când a auzit că „vacanța mea prelungită” s-a terminat. După tine, spun, și o urmez

către ușă.

Merg în spatele ei în timp ce se îndreaptă spre bucătărie, privind în jurul meu. Nimic nu pare să se fi schimbat de când am fost aici ultima oară. Trecem prin verandă și-mi amintesc cum Dave și cu mine luam acolo prânzul, uitându-ne în grădină.

— Știi că Dave a fost în spital? întreb.

Ea întoarce capul și-i zăresc curba familiară a pometelui.

— Desigur.

— Din cauza procesului. Obligația de a minți pentru tine în fața tribunalului.

— Ah, Christine. Nu e deloc adevărat. Tatăl lui Dave a avut un atac de cord la exact aceeași vârstă. Sunt surprinsă că nu știi asta.

Aș vrea s-o plesnesc.

— E trist, dar nu are nimic de-a face cu procesul.

— Voi trimite flori și o scrisoare din partea ta. Ar trebui să le arăți membrilor familiei că te gândești la ei.

— Ești foarte grijulie, dar ne-am ocupat deja de asta.

Mă apropiu și mai mult și ajung în spatele ei. E atât de subțire. Omoplații îi străpung puloverul, ca niște aripi diabolice.

E întuneric când ajungem în bucătărie. Aprind luminile și mă așez la masă.

— Nu te deranjează să faci o cafea, nu-i așa? Trebuie să dau câteva telefoane.

Umple ibricul cu apă, iar eu n-o scap din ochi. N-am încredere în ea. Un lucru trist. Când îți pierzi încrederea în cineva. Observ cum zăbovește pe lângă aragaz când pune ibricul pe foc. Deci îi e frig. Foarte bine. Mă-ntreb preț de o clipă dacă știe unde e cafeaua, dar, în cele din urmă, se desprinde de aragaz și ia cafeaua dintr-un dulap. Pune trei lingurițe pline în cafetiera mică. Pare să facă eforturi pentru mine: să pună zahăr în castron, să găsească cleștele de argint, carafa ei preferată pentru lapte. A avut întotdeauna lucruri atât de frumoase. Observ cuțitul cu mâner de sidef pe care l-am văzut pentru prima oară în bucătăria ei din Notting Hill. Mă-ntreb dacă va tăia niște fructe pentru amândouă.

Scot telefonul ei. Șofer Keith. iată-l.

— Bună dimineața, Keith.

Ea se răsucesc la auzul glasului meu și se repede în față. Dar e atât de micuță încât se poticnește când întind mâna ca s-o opresc. E la fel de

surprinsă ca mine când o ating.

— Christine Butcher sunt. Asistenta Minei.

N-a auzit niciodată de mine. Îl pun la curent.

— Doamne, nu. Nu sunt nouă. Mina și cu mine am lucrat împreună mulți ani. Am fost în concediu, atâta tot. Becky mi-a ținut locul cât am fost plecată. Oricum, Keith, te-am sunat să te anunț că Mina s-a hotărât să lucreze de acasă astăzi. Scuze că nu a sunat mai devreme, dar de-abia mi-a spus și mie.

Deja e pe drum.

— Îmi pare rău. Dacă aș fi în locul tău, m-aș întoarce imediat și m-aș duce acasă, înainte să se răzgândească. Știi cum e ea.

Cât de repede s-a întors vechea și eficienta mea variantă. Acea autoritate din umbră. Doar când îmi aud glasul, vorbind la telefon, mă-ntreb cum de mi-am putut pune vreodată poziția la îndoială.

— De-abia aștept să te cunosc. La revedere.

Văd cum Minei îi tremură mâna când toarnă apa fiartă în cafetieră.

— Ai grijă, zic. Nu vrei să te arzi.

Aduce tava la masă.

— Ce anume vrei, Christine?

— *Ce anume vrei, Christine? o imit.*

E incredibil de vanitoasă. O văd cum se mișcă prin bucătărie și observ cum se admiră în fiecare suprafață care o reflectă și pe lângă care trece, orice obiect făcut din crom strălucitor. Nu se poate abține.

— Mai ții mine, Mina? Când m-ai interviewat pentru slujbă? Eram în bucătăria ta din Londra. Mi-ai făcut cafea, iar eu am stat la masă și m-am uitat la tine. Eram atât de impresionată. Nu mă aflasem niciodată într-un loc ca acela, într-o încăpere unde totul era, cum să spun, cam așa. Era adorabil. Iar tu erai foarte amabilă. M-ai făcut să mă simt atât de bine primită, atât de acasă. Eram teribil de emoționată, știi bine, dar tu m-ai liniștit.

— Țin minte, spune ea și toarnă cafeaua.

Ezită și-mi dau seama că a uitat cum o beau.

— Cu lapte, fără zahăr.

— Desigur, spune ea.

Desigur. Îmi place cum sună aceste cuvinte pe buzele ei. Aducă lapte și-mi întinde o ceașcă.

— Erăi emoționată, Christine? N-am remarcat asta, dar îmi amintesc că mă gândeam că ești oarecum rezervată, dacă nu te superi că spun asta. Îmi

plăcea asta la tine. O vedeam ca pe un soi de integritate. Faptul că nu ai exagerat.

Își ia cafeaua și mă privește peste ceașcă. Ochii aceia albaștri. Mă uit în altă parte. Încearcă să mă vrăjească.

— Nu ești prea singură aici?

E atât de eliberator să pot pune toate întrebările pe care n-am îndrăznit să le pun vreodată. Toate lucrurile care m-au măcinat de-a lungul anilor.

— Adică, n-o să auzim cheia soțului tău în ușă, nu-i așa? Am văzut în agenda ta că o să vină niște prieteni în vizită weekendul următor, deci presupun că atunci va fi și el aici.

— Avem un aranjament. Ne convine amândurora. Nu e ceva neobișnuit. El are viața lui și eu o am pe a mea.

Îmi amintesc că mama ei a descris-o drept rece și distantă.

— Un aranjament? De parcă ar fi un angajat, așa mi se pare. De care te poți descotorosi. Și copiii? Și cu ei ai un aranjament?

Mâinile i se odihnesc pe masă și, pentru un moment, parcă aș fi din nou în sala de tribunal, amintindu-mi cum îi urmăream degetele lungi care alergau pe tastatură sau pe care și le sprijinea în poală. Când vedeam cât este de calmă, mă calmam și eu. Cât de controlată! Acum mâinile îi tresar. Bate cu unghiile în masă. Mi se pare un gest enervant, așa că-mi pun mâna peste mâinile ei și-i țintuiesc degetele într-un loc.

— Pot să spun ceva, Christine? Întreabă ea, trăgându-și mâna de sub a mea.

— Te rog.

— Juriul m-a găsit nevinovată. Pe tine la fel. Nu sunt o infractoare, Christine. Nici tu nu ești. Nici tu, nici Dave, nici eu nu am fost găsiți vinovați. Dar ceea ce faci tu acum e o infracțiune. Ai intrat în casa mea prin efracție. Mă ții prizonieră împotriva voinței mele.

Ochii îi sclipesc. Sunt lacrimi? Cu siguranță pare disperată.

— *Mi-aș încredința viața lui Christine. Viețile copiilor mei. Țin foarte mult la ea, e o persoană în care am încredere. Am vorbit serios, Christine.*

A vorbit la repezeală.

— Dar ai greșit puțin, Mina. Ai spus mai multe lucruri. *A început să facă o grămadă de greșeli la birou. Sarah, cealaltă secretară, a trebuit să repare foarte multe din acestea. Nu era ceva neobișnuit pentru Christine să priceapă lucrurile pe dos.*

— Dar sunt sigură că ai înțeles că nu voiam să spun asta. Așa mi-a zis

Douglas Rockwell să declar. N-am avut de ales. Am avut mereu încredere în tine, Christine, dar ce faci acum e greșit. Ne putem preface că nu s-a întâmplat niciodată. Nu ești o infractoare. Asta nu ești tu.

Ah, ba da, sunt.

Îi e foame, săraca. Nu a luat micul dejun, iar cafeaua pe stomacul gol nu i-a priit niciodată Minei. Organismul ei este foarte sensibil.

Eu, pe de altă parte, mi-am început ziua cu ceai, pâine prăjită, un ou fiert și jumătate de grepfrut. Văd că suferă. E amețită, cu o migrenă pe care încearcă s-o alunge masându-și tâmplele cu vârful degetelor. Dacă nu mănâncă în curând, i se va face greață. Pe vremuri îi aduceam un platou cu fructe pe birou, ca să-i crească glicemia. Degetele mele ard să ia cuțitul ei dragălaș de fructe. Nu o fac. În schimb, privesc și aștept. Apoi, în cele din urmă, cedează.

— Christine, mă-ntreb dacă pot să-mi fac niște pâine prăjită. N-am mâncat nimic dimineață.

Se împinge cu scaunul în spate.

— Ah, dă-mi voie, spun eu ridicându-mă în picioare și ducându-mă spre blatul de tăiat pâine.

Îmi permite s-o fac, presupunând, cred, că încă sunt incapabilă să rezist dorinței de a mă face utilă.

Scot cuțitul din suport, tai două felii de pâine cu maia și le pun în toaster. Când sunt gata, le ung cu unt și le sărez puțin – exact cum îi plac ei –, apoi le duc la masă.

— Mulțumesc, Christine, spune ea, luând o îmbucătură și ștergându-și un strop de unt din colțul gurii cu un deget.

Nu se grăbește. Mestecă. Înghite.

— Mulțumesc, repetă, aproape înecându-se în propriile cuvinte.

Poate că e din cauza cuțitului din mâna mea. O neliniștește. E doar un cuțit de pâine, un instrument din bucătărie. Mi-l așez în poală, pe sub masă, ca s-o fac să creadă că nu e acolo. În ce lume cu susul în jos s-a trezit! Secretara ei de încredere, o femeie despre care nu visa că ar atinge-o măcar cu un deget, stă în bucătărie, cu un cuțit în mână.

— Ai dreptate, Christine. Sunt cam singură, dar compensez cu munca.

Bravo, Mina! Trebuie să-i admir efortul pe care-l face să-și ascundă emoțiile. Crede că e o greșeală să-și arate slăbiciunea. Eu totuși i-o remarc și aud acel ton convingător pe care-l folosește când încearcă să câștige un adversar încăpățânat. A funcționat mereu de minune cu membrii consiliului

de administrație. Poate c-ar trebui să mă simt flatată că-l testează pe mine.

— Cred că tu înțelegi asta mai bine ca oricine, Christine. Amândouă suntem niște profesioniste care muncim din greu. Iar copiii mei? Poate că a fost un semn de egoism prezența lor la tribunal, dar nu-i condamn pentru asta.

Mă așteaptă să reacționez, iar eu o fac cu o bătaie de cuțit pe dedesubtul mesei. Ea continuă.

— Știi, copiii s-au aflat acolo, la tribunal, și pentru tine. Cottie mai ales. Mereu a ținut foarte mult la tine. De la bun început. Mai ții minte? Cum a venit în bucătărie și mi s-a așezat în poală, ascultându-ne conversația? După aceea mi-a spus cât de drăguță credea că ești. A fost unul dintre motivele pentru care ți-am oferit slujba. Era important pentru mine ca ei să te placă.

— Sigur că le plăcea de mine. Am făcut multe pentru ei când erau mici. Când i-ai expedit la internat, eu eram cea care le scria. Scrisori pe care le semnam ca și cum le-ai fi trimis tu. Și pachetele – dulciuri pe care le făceam în weekend: torturi, biscuiți. Îți acopeream absența, îi făceam să creadă că-ți pasă de ei. Nici nu ai idee câte am făcut pentru tine.

Vorbesc ca și cum m-aș afla în defensivă și simt cum pielea parcă îmi ia foc. Îmi dau seama că observă aceste lucruri. Scutură din cap și-mi trimite un zâmbet trist.

— Știam asta, Christine. Copiii mi-au mulțumit odată când i-am sunat. Ar fi trebuit să-ți mulțumească ție, nu mie. Dar n-ai fi vrut să le spun, nu-i așa? S-ar fi stricat tot farmecul, nu crezi? Tot efortul pe care l-ai făcut ca să rămână totul secret. Cu siguranță ideea era să se simtă iubiți și prețuiți, iar tu ai reușit. Ai umplut golurile absențelor mele. Și da, ți-am fost recunoscătoare, dar probabil că nu ți-am arătat asta suficient. Îmi pare rău. Știu cât de mult a însemnat pentru ei și cât de meticuloasă erai.

Nu mă pot controla. Mă afectează s-o aud vorbind așa. Am așteptat multă vreme ca să aud aceste vorbe.

— Și mai îmi pare rău, Christine, pentru lucrurile pe care le-am spus la tribunal. N-am avut de ales. Am făcut-o pentru toți, pentru tine și pentru Dave, dar și pentru mine. Cu toții am înțeles, nu-i așa? Toți trei. Câștigăm împreună sau cădem împreună.

— Ar fi trebuit să-mi spui adevărul de la bun început.

— Dar ți l-am spus.

— Nu. Nu-ți vizitai mama la Geneva.

— Ba da.

Prind cu fermitate mânerul cuțitului și-l scot de sub masă. Să nu ne mai prefacem că nu e acolo. Mina tresare.

— Minciuna numărul unu, zic eu și cioplesc o creștătură în lemn. Ți-ai plătit mama ca să mintă pentru tine la tribunal. Alocația lunară s-a dublat după ce a apărut ca martor al apărării tale. Suma din contul lui Elizabeth Appleton s-a mărit considerabil după proces.

Tic, tic, tic. Face eforturi cumplite să-și dea seama de unde știu. Apoi i se aprinde beculețul. Sigur că da. A avut încredere în mine cu totul, nu s-a îndoit niciodată. De ce ar fi făcut-o? Nu i-a trecut niciodată prin cap că eu, secretara ei, Christine Butcher, aș putea deveni, într-o bună zi, o amenințare. Acum înțelege și ea cât de neglijentă a putut fi.

Am lucrat timp de 18 ani pentru ea, însă ea habar nu are cine sunt. Măntreb dacă s-a obosit să citească fragmentele despre mine în articolele din ziar. *Secretara Minei Appleton a fost un personaj singuratic la tribunal.* Când procesul s-a terminat, paragrafe întregi ne erau dedicate mie și lui Dave. Istoria vieții noastre spusă în 150 de cuvinte.

Șoferul – David Santini: Fostul gardian David Santini n-ar fi visat vreodată, atunci când Mina Appleton s-a așezat pe bancheta din spate a taxiului lui londonez, că într-o bună zi... etc., etc.

Secretara – Christine Butcher: Când poliția a făcut o razie acasă la Christine Butcher la ora 5, într-o duminică dimineață, ea nu s-a speriat și nici nu s-a scandalizat, cum ar face majoritatea oamenilor, în schimb, i-a întâmpnat pe ofițeri cu o tavă plină cu băuturi calde...

Doamna Butcher a stat alături de șefa ei pe toată durata procesului...

A fost întotdeauna mai mult decât o secretară.

I s-au încredințat cele mai intime aspecte ale vieții Minei Appleton, de la conturile bancare ale acesteia la bunăstarea celor trei copii ai săi...

Nu, Mina a zburat razant pe lângă noi, mai interesată de paginile duble în care scria despre ea, cariera sa lăudată și triumful din final.

Îmi dau seama că acel cuțit o deranjează de-a binelea. Pupilele i s-au micșorat până au ajuns niște puncticele. Scot telefonul Minei. Mângâi cuțitul cu marginea palmei, iar cu degetele mari tastez ceva. În câteva secunde îmi ajunge un mesaj. Întorc telefonul, ca să poată citi. E din partea băncii ei. *Plata obișnuită către Elizabeth Appleton clin contul dumneavoastră care se termină...165 a fost oprită, așa cum ați solicitat.*

— Nu va descoperi că plățile au fost stopate până săptămâna viitoare. Dar poate că are acces la acele conturi numerotate din Elveția. Se poate autoservi? Nu știu cum funcționează treburile astea.

— Ah, Christine. Nu există conturi numerotate. Minciuna numărul doi.

Fac o altă creștătură pe masă.

— Nu te poți opri din mințit, nu-i așa? Nici măcar acum.

Privește cum scot o bucată de hârtie din buzunar. Vede pătrățelul jerpelit și pare să nu-l recunoască. Aparențele pot fi însă înșelătoare, așa că netezesc pliurile cu podul palmei. Acum vede ce scrie acolo. O listă cu numele foștilor furnizori ai firmei Appleton's. Care nu mai există acum, victime ale lăcomiei ei. Lângă fiecare nume, câte-un desen. Mă-ntreb dacă mai ține minte că a desenat acele creaturi, că a atribuit un animal simbolic fiecăruia dintre furnizorii ei sortiți pieririi.

— O veveriță, un iepure, un bursuc, o căprioară, un arici și o nevăstuică.

Îmi trec degetul peste fiecare.

— Am dormit în vechiul tău dormitor de la Fincham. Ți-am văzut animalele de porțelan de pe măsuța de toaletă. Și cum le-ai numit pe toate, atât de grijuliu: Brownlow, Percival, Simpson, Lancing, Hogarth și McTally. Aceleași nume pe care le-ai folosit pentru companiile-fantomă. Nu poate fi o coincidență. Au fost acolo, mereu, în mintea ta, rupte din amintirile tale.

Ea clatină din cap, de parcă ar fi dezamăgită.

— Asta e? Asul tău din mânecă? E o hârtiuță neînsemnată, Christine. Nici măcar nu este datată. Cine poate stabili când a fost scrisă?

Văd cum își dă ochii peste cap în timp ce mă privește cum împăturesc la loc hârtia și o vâr din nou în buzunar.

— E o dovadă.

— Dovadă a cărei fapte? Ah, Christine. Nu dovedește nimic. O listă cu furnizori și niște mâzgălituri, nimic mai mult decât niște simple desene.

Folosește glasul rațiunii, dar eu știu cum îi lucrează mintea. Crede că va fi cuvântul ei împotriva cuvântului meu și cine mă va crede pe mine? Irațională, tulburată, fragilă.

— Nu-mi spune că ai și figurinele în buzunar.

Acum zâmbește.

— Te rog! Hai să ne oprim. Te pot ajuta. Haide, lasă-mă să am grijă de tine.

Îmi vorbește de parcă aș fi un copil de șase ani.

— Dacă e atât de neînsemnată, de ce m-ai rugat să mă descotorosesc de ea? Era în cutia din arhivă, printre actele pe care m-ai rugat să le ard.

Încă zâmbește, deși acum cred că-și pune probleme. Dacă am păstrat acea bucată de hârtie, oare cu ce anume o mai am la mână?

— Eu nu te-am rugat să arzi nimic, Christine.

— M-ai rugat să mă descotorosesc de acele cutii, nu să le ard, e adevărat. Sugerai să le arunc la un coș de gunoi pe drum spre casă. Așa cum l-ai rugat pe Dave să arunce laptopul și alte probe incriminatorii la o benzinărie.

Zâmbetul îi dispare de chip. Ura îi ia locul și mă-ntreb dacă m-a simpatizat vreodată, cu adevărat. Pun telefonul ei la loc în buzunar. Număr în gând până la 15 înainte de a vorbi din nou.

— Am păstrat și un stick de memorie. Sunt o mulțime de dovezi acolo, dintr-unul din laptopurile pe care le-ai rătăcit cu atâta nepăsare.

— Habar nu am despre ce anume vorbești.

Ba are, dar eu nu spun nimic și ea cade în capcana tăcerii.

— Tu mi l-ai dat. Îmi amintesc. Era un singur stick de memorie și tu mi l-ai pus în mână. Mi-ai spus că nu mai există altele. Am avut mereu încredere în tine, Christine, mă-ndoiesc că m-ai mințit în privința asta.

Deși spune asta, eu îi ghicesc nesiguranța.

— *E-mailuri, acte, toate astea lasă urme. Chiar și în cazul companiilor-fantomă. Computere, telefoane... conținutul lor va duce înapoi la dumneavoastră. Așa că v-ați instruit șoferul și secretara să scape de aceste dovezi.*

Pe vremuri o amuza felul în care citam minutele ședințelor din memorie, țineam minte numere de telefon, recitam pagini întregi din agenda ei, din urmă cu câteva luni. Însă acum ținerea mea de minte nu i se mai pare distractivă. Și îmi dau seama că-și face griji și în privința altor lucruri pe care le-aș mai avea întipărite în creier. Convorbiri telefonice auzite fără voia mea. Ședințe la care am fost prezentă, dar ignorată.

Eram acolo, în inima evenimentelor, tăcută ca un șoricel.

— Christine, am lucrat împreună timp de 18 ani. Nu m-ai trăda acum, nu-i așa?

Își asumă riscul și se-ntinde după mâna mea. O scurtă atingere, piele lipită de piele. Îmi las palma între mâinile ei pentru o clipă, suficient cât să-i simt transpirația.

— Mina, știi bine cât sunt de meticuloasă. Nu mi-aș fi făcut treaba ca lumea dacă n-aș fi făcut copii de rezervă. Am auzit cu toții în fața curții cât ești de neglijentă. Pierzi mereu câte ceva. Mi-am făcut griji că ai rătăcit și stick-ul de memorie, așa că i-am făcut și lui o copie.

Deschid palma și i-l arăt și, încă o dată, îl privește ca pe un soi de insectă ciudată.

— M-am gândit că, într-o bună zi, vei avea nevoie de vreun lucru de pe laptopurile pierdute, așa că le-am păstrat eu în siguranță pe toate pentru tine. După cum se vede încă, eu, nicidecum tu, am nevoie de ele.

Închid stick-ul de memorie în pumn și o văd cum deschide gura ca să vorbească. Ridic o mână, iar ea se oprește. E mult mai ușor decât anticipasem. Pe stick-ul acesta nu e nimic, nicio dovadă solidă, dar Mina nu știe cum arăt când mint, iar eu am devenit o expertă în înșelătorii. Am învățat de la cei mai buni. Adică de la ea: în trecut nici nu mi-ar fi trecut prin cap să-i ascund ceva. Pe atunci eram corectă până-n măduva oaselor.

— Vrei să-ți aduc niște apă?

E palidă și mi-e teamă că va leșina. Cu unghia degetului mare își jupoaie pielița arătătorului. Peste câteva clipe, n-am nicio îndoială, o să-nceapă să-și smulgă părul din cap.

— Ce vrei de la mine, Christine?

Cuțitul din mâna mea îi dă, cu siguranță, un indiciu. E un cuțit pentru pâine, dar e tăios și poate fi mortal. Nemțesc. Gamă de top. Profesional. A folosit unul asemănător la emisiunea ei. Uneori chiar glumea că-ți poți reteza degetul cu el. O privesc și sunt de-a dreptul fascinată. Se străduie din răputeri să mă deslușească. Să-și dea seama ce se întâmplă în mintea mea. Habar nu are. Nici cea mai vagă idee.

Cu toate astea eu o văd mai limpede ca niciodată. Mie nu mi-e deloc greu s-o citesc. Mi-am petrecut întreaga carieră făcând acest lucru. M-am armonizat cu fiecare tresărire a ei, mi-a fost de ajuns o nuanță din tonul ei ca să-i descifrez starea de spirit, am răspuns nevoilor ei. Iar acum dispar toate astea. Se trage cu degetele de șuvițele de păr, până când își rupe câteva fire. Unul i se așază pe umăr, celelalte plutesc până la podea.

Telefonul ei îmi vibrează în buzunar, iar eu îl scot și-i privesc ecranul. *Sarah*. Chiar mă-ntrebam ce face Sarah.

— Bună dimineața, Sarah, ce mai faci? Christine la telefon.

Îi aud uimirea din glas. Lama cuțitului îmi sclipește în cealaltă mână, iar Mina se foiește în scaunul ei.

— Un concediu prelungit, da. Medicul a spus că e epuizare. În orice caz, acum mă simt excelent. Mulțumesc de întrebare.

Agencia i-a scris lui Sarah despre angajata temporară. Vor confirmarea că nu mai avem nevoie de ea.

— Becky, da. Am vorbit chiar eu cu ea, vineri. Cred că i se părea o

slujbă descurajantă, a fost ușurată când am anunțat-o.

Mă uit la Mina în timp ce o ascult pe Sarah.

— Îmi pare rău, Sarah. Mina a spus c-o să discute cu tine. Știi cum e ea. Am vorbit despre asta cu ea acum mai puțin de o săptămână.

O văd pe Mina încordându-se. Pare să-și fi pierdut admirația pentru lipsa de sinceritate.

— Așadar, tu ce mai faci?

Vorbesc cu Sarah ca și cum aș vorbi cu o aliată pentru prima oară. Colega mea de muncă. Două angajate de aceeași parte a baricadei.

— Cred că-n curând pleci în concediu de maternitate. Ceilalți doi copii ce mai fac? Cred că sunt entuziasmați de bebeluș.

Îi place la nebunie să vorbească despre copiii ei, dar eu n-am fost niciodată interesată până acum.

— Mă bucur să aud asta. Da, e momentul potrivit. Știi, după toate câte s-au întâmplat, nu eram sigură că vreau să mă-ntorc, dar m-a convins Mina.

Sarah înțelege. Știe și ea cât de convingătoare poate fi Mina. Mai stăm un minut la telefon. Îmi transmite câteva mesaje, iar eu îi spun că Mina vrea să lucreze de la Minerva pentru restul săptămânii.

— Speram să vă văd pe toți la birou, dar cred că nu trece pe-acolo atât de des zilele astea, nu-i așa? Vrei să vorbești cu ea? E la etaj. Pot să-i duc telefonul... nu? Înțeleg. Pa, atunci, vorbim cât de curând.

Las jos telefonul și zâmbesc. Mina descoperă ce bine mă pricep s-o protejez de intrușii nedorți.

— Vrei să lucrăm din birou? zic și mă ridic.

O aștept să se miște, apoi o urmez, lăsând cuțitul de pâine acolo unde e. În trecere, iau cuțitul de fructe. Îl strecor cu ușurință în buzunar.

Străbatem coridorul, iar eu privesc pe ferestruica de la capătul holului și văd că a ieșit soarele. Grădina sclipește după un weekend întreg cu ploaie. În depărtare lucrează un grădinar și mă-ntreb dacă l-a văzut și ea. Dacă i-a trecut prin cap să-ncerce să ajungă afară și să ceară ajutor. Sunt sigură că da. Însă n-am terminat cu ea deocamdată. Pe amândouă ne așteaptă o după-amiază aglomerată.

Închid ușa biroului și mă uit unde se duce. Oare se va așeza la birou? Sau poate la fereastră, vechiul meu loc preferat. Cât de comod stăteam în colțișorul acela.

Se duce direct la birou și ia loc. Nu mă supăr. E încă al ei, la urma urmelor. Îmi apropii scaunul de ea.

În cele din urmă îmi observă caietul cu tăieturi din ziare. Era acolo de la prima oră. Frumos, legat în piele.

— Uită-te. Îl făceam pentru mine, dar de fapt cred c-o să fie folositor pentru memoriile tale. Un strop de documentare. În caz că ai uitat ceva.

Mina îl trage spre ea și-l deschide. La o poză de-a ei alături de tatăl ei. *Mina Appleton și tatăl ei, Lordul John Appleton*, scrie în explicație. În fundal e o siluetă ștearsă care sunt eu, cu fața încercuită cu pix roșu. Împinge caietul cât colo. De parcă i-ar fi teamă ca paginile să nu fie cumva înmuiate în otravă. Ca și cum cea mai mică atingere a hârtiei îi va fi fatală.

— Poate te uiți mai târziu prin el. Am lăsat câteva pagini goale la sfârșit. Contez pe câteva titluri senzaționale în zilele care urmează.

Devine dintr-odată palidă.

— În orice caz, cât te-am așteptat de dimineață, mi-am luat libertatea să citesc ce-ai scris până acum și, dacă nu te superi, cred că memoriile tale au nevoie de puțină editare. De ce nu începem? La urma urmelor, ai un termen de predare.

Îi pun laptopul în față.

— Știi, cred că publicarea cărții tale va stârni un val de interes. Ți se vor solicita interviuri. Nu m-ar mira nici dacă se va face un film.

Nu are chef de glume. O văd cum tastează parola. Respinsă. Încearcă din nou, apoi se-ntoarce spre mine cu o privire neajutorată. Zâmbesc și măntind s-o ajut. Niciodată nu s-a descurcat cu tehnologia.

Cât timp ea zăbovea în pat de dimineață, eu i-am resetat parolele și i-am citit cartea. N-a ajuns foarte departe cu scrisul – vreo 2.500 de cuvinte, nu foarte iscusite. Dar e numai o primă versiune, deocamdată.

— Am scris câteva gânduri.

Îi dau paginile pe care le-am printat mai devreme și o privesc cum le răsfoiește. Memoria ei nu a fost niciodată la fel de bună ca a mea și văd că i-am reamintit de câteva lucruri pe care le uitase.

— De ce nu faci corecturile?

Se supune și-mi amintesc cât de surprinsă am fost la tribunal de viteza degetelor ei pe tastatură. Cât de repede îi zburau peste litere. Stau suficient de aproape ca să zăresc cuvintele ce apar pe ecran, ca să mă asigur că nu sunt greșeli de tipar și, totodată, că nu încercă să trimită vreun SOS pe e-mail.

— De ce te-ai oprit? întreb.

Dar știi de ce.

— Nu e o descriere corectă?

Trag cu ochiul la notițele mele de pe birou, de parcă n-aș ști deja ce scrie acolo.

— Am greșit cu ceva? Sunt sigură că așa ai descris-o pe Lady Appleton. *Mama mea e îngrozitor de vanitoasă*, așa mi-ai spus odată. Și cu altă ocazie, cred că imediat după moartea tatălui tău, ai zis: *Nu suntem apropiate, Christine. Mama e o femeie distantă. N-a fost niciodată alături de mine când am avut nevoie de ea, nici măcar în copilărie*. E important să oferi o imagine adevărată, nu crezi? E o parte din tine, din personalitatea ta, nu-i așa, Mina? Uite, lasă-mă să te ajut.

O dau la o parte și-mi așez mâinile peste ale ei. Degetele noastre dansează împreună peste tastatură. Citesc cu voce tare în timp ce scriu: *Îi datorez mult mamei mele. Încă din copilărie, am învățat cât de important e să te pui întotdeauna pe primul plan. Și poate că ar trebui s-o creditez pe mama mea, pentru că datorită ei am descoperit că oamenii ca noi pot scăpa basma curată din orice*.

— Gata, e al tău, spun și mă dau la o parte. Mi s-a părut că ar fi păcat să nu incluzi și o descriere a figurinelor pe care le țineai pe măsuta de toaletă. Cum le-ai dat nume – acele mici etichete pe care le-ai scris. Genul ăsta de detalii îi dau gata pe cititori.

Continuă să copieze de pe notițele mele. De câte ori șovăie, îmi lovesc stick-ul de memorie de dinți, cum aș face cu un pix. Relaxat, de parcă mă gândesc ce mai am de făcut. Funcționează de minune. Imediat, degetele încep să alerge din nou pe tastatură: *Brownlow, Percival, Simpson, Lancing, Hogarth și McTally*.

Am rugat-o pe Margaret să ne lase prânzul în frigider și mâncăm la birou. Draga de Margaret, a fost atât de încântată să primească vești de la mine aseară. Nu avea idee că mă-ntorc la muncă și i-am spus ce-i spusese și lui Sarah. Că a trebuit să fiu convinsă.

Am așteptat cu nerăbdare după-amiaza asta și am petrecut ceva timp pregătindu-mă pentru ea. Am scris și am printat ce trebuie să-i spună la telefon directorului ei financiar. Mina citește ce am scris, apoi pune foaia deoparte, iar eu aștept să ia telefonul. În schimb, se răsucește spre mine și zâmbește.

— Mi-e teamă că asta n-o să meargă, Christine.

Simt schimbul de putere dintre noi, cum trece dinspre mine înspre ea. Acel mic zâmbet al ei m-a făcut întotdeauna să mă simt mică. Odinioară mi-aș fi ferit privirea, aș fi încercat să descifrez ce anume am greșit. E zâmbetul adresat cuiva care nu se ridică la înălțimea ta. Condescendent. Așa e zâmbetul acela. Încerc să-mi păstrez o expresie neutră, dar ea mi-a detectat o slăbiciune și încrederea în sine îi revine.

— Nu mai am puterea să dau aceste instrucțiuni. Am fost de acord să fac un pas în spate la Appleton's, credeam că știi asta. Așa că, oricât de bine-intenționat e planul tău, n-o să meargă. Rupert French o să-mi râdă pur și simplu în nas dacă îi înaintez solicitarea ta.

E un lucru foarte mic pe care i l-am cerut. Măcar atât putea face și ea. Îmi scrisesem rugămintea cu mare grijă: o solicitare de a plăti compensații furnizorilor pe care i-a dus la faliment. Bani în conturile acestora din partea companiei Appleton's. Am calculat toate sumele, până la ultimul bănuț, cifre primite de la domnul Ed Brooks. Acum îmi dau seama că a existat o înțelegere. Mina și-a cedat autoritatea consiliului de administrație în schimbul mărturiei în favoarea ei din partea directorului financiar, în fața instanței. Îmi doream foarte mult ca banii să vină chiar de la Appleton's, pentru a fi văzuți drept o recunoaștere publică a practicilor neloiale ale firmei. E o mare dezamăgire, totuși reușesc să-i zâmbesc și eu.

— Atunci trebuie să suni la banca ta din Elveția, cu aceeași rugămintă. Banii aceia nu-ți aparțin.

Nu se mișcă, mă privește de parcă nu-i vine să creadă și, când clatină capul, văd ceva în acel gest – părul care-i zboară peste umeri, ochii ce i se închid. Zâmbetul acela felin și apoi o mică încruntare care-l transformă în milă. Pentru mine. Pentru sărmana, bătrâna, proasta Christine.

— Văd că nu pricepi cum merg lucrurile astea, Christine. Pur și simplu nu pot să fac tranzacții cu banca elvețiană la telefon. Trebuie să merg acolo în persoană. Adică trebuie să călătoresc la Geneva.

Simt cum mă înroșesc. Ca de obicei, pielea mă dă de gol. Desigur, are dreptate. Nu pricep cum merg lucrurile astea.

Ochii îi alunecă spre stick-ul de memorie din mâna mea. Mi-e teamă că Mina poate vedea prin mine. Că poate înțelege că pe stick nu e nimic. Îl bag

în buzunar, iar acesta se lovește zgomotos de lama cuțitului de fructe. Pe măsură ce încrederea mea în propria persoană se prăbușește, văd cum a ei se îmbospătează. Ridică din nou bucata de hârtie.

— 'Neața, Rupert...

Are o falsă voioșie în glas.

— Mă gândeam la foștii noștri furnizori. Nu sunt mulțumită de felul în care ne-am purtat cu ei... bla, bla, bla...

Mototolește foaia cu vorbele mele, apoi o aruncă la coșul de gunoi.

— Pe bune, Christine. Chiar crezi c-o să spun așa ceva? C-o să-ți urmez instrucțiunile? Ar însemna că-mi recunosc public vinovăția, iar asta n-o să se întâmple niciodată.

Nu spun nimic, iar ea se uită la mine de parcă aș fi retardată.

— Sunt afaceri. Așa merg lucrurile. Da, am dus fermele acelea la faliment și, da, le-am cumpărat pământurile. A fost o afacere bună. A adus un profit zdravăn. Scutit de taxe. Nu e ilegal, nimic din practicile mele profesionale n-a fost ilegal.

— Ai mințit în fața instanței. Ai comis sperjur. Tot ce a scris ziarul acela era adevărat.

Se înclină spre mine și mă privește fix. În ochii ei văd acea rază de oțel cenușiu care pătrunde prin nuanța albastră.

— Da. Dar și tu ai mințit, nu-i așa?

Își încrucișează picioarele și se face comodă.

— Chiar te consideri nevinovată? Biata secretară care-și făcea doar treaba? Cine mama naibii te crezi? Robin Hood, în pizda mă-sii?

Bate cu pumnul în birou.

— Mi-ai spart contul bancar personal! Dumnezeu știe cu câți bani te-oi fi autoservit de-acolo. Așa că nu te mai preface că ești pe cale să-ndrești lucrurile. Pleacă și gata. Dacă pleci acum, sunt gata să pretind că nimic din toate astea nu s-a întâmplat.

Se răsuțește în scaun, astfel încât ajunge cu spatele la mine, dar nu de tot. Așa a făcut mereu când m-a pus pe liber – semnalul ei că ar fi cazul să ies din încăpere. Văd că-mi urmărește reflexia din fereastră, așteptând să mă ridic și să plec.

Mă ridic și mă-ndrept spre ușă, apoi aud foșnetul scaunului. S-a răsucit pentru a se uita la mine. Nici nu are idee ce dispreț simt pentru ea. Pentru lipsa ei de imaginație și pentru faptul că și-a pierdut controlul. Încui ușa și iau cheia, apoi mă-ntorc zâmbind.

— Hai să bem ceva. E momentul.

Bat cu lama cuțitului de fructe într-un pahar, ca și cum aș dori să rostesc un toast.

Afară e întuneric. Ceasul poate fi oricât, de la trei și jumătate la nouă. Habar nu are. Probabil că e dezorientată, deși i-am oferit un indiciu solid. Ora băuturilor. Cu siguranță își poate da seama că e în jur de șase.

— Christine, spune-mi odată ce vrei.

Pare epuizată. Nu răspund, dar îi torn un pahar de whisky cu gheață. Și eu sunt puțin obosită și-mi înăbuș un căscat. Va fi o noapte lungă.

Îi întind paharul, iar ea înghite o gură consistentă de alcool. Văd cum aceasta îi trece prin gâtulejul nefiresc de neted. Se uită-n altă parte – stânjenită de privirea mea scrutătoare –, apoi se trânteste pe un scaun. Eu mă așez pe locul de la fereastră, descălțându-mă și vârându-mi picioarele sub mine. Cred că văd lacrimi din nou în ochii ei, deși încercă să și le ascundă. Se uită fix la pahar, amestecând gheața din el. Trebuie să fiu atentă. Am fost mereu impresionată de rarele clipe de fragilitate ale Minei. Mai ales când încercă să-și pună o mască a curajului, așa cum face acum. Mă privește, cu ochii albaștri înecați în lacrimi. Cu toate astea, nu simt mila pe care ar trebui s-o am față de ea. Mi-e puțin milă, dar nu foarte mult.

— Tu nu bei? întreabă ea.

— Mulțumesc, ba da, de ce nu?

Nu mă mișc din loc și îi ia un minut să priceapă că vreau să mă servească. Când, în cele din urmă, îi pică fisa, se-ndreaptă cu demnitate spre dulap, luând un pahar de cristal identic cu al ei. Îl umple cu puțină gheață și cu prea mult whisky. Încercă să mă îmbete, apoi observ că-și toarnă și ei o cantitate generoasă. Se întoarce și vine spre mine, întinzându-mi băutura, dar nu ciocnește cu mine, așa cum făcea odinioară. Nu spune „noroc”. Așa că spun eu în locul ei și-mi ciocnesc paharul de al ei. N-o să beau nicio picătură, deși mă-ndoiesc că va observa. Cuțitul de fructe îmi odihnește în poală. Mina se așază din nou.

— Îmi pare rău, Christine, spune după o vreme.

Biata Mina, merge pe bâjbâite. Nu mai are cuvinte și în mintea ei se derulează diverse scenarii. Se pare că s-a decis să-l adopte pe cel în care continuă să vorbească, pentru că o menține implicată.

— N-ar fi trebuit să-ți vorbesc așa. Știi că urăsc înjurăturile.

Ochii ei albaștri mă sfredelesc, iar acum nu mai e nici urmă de lacrimi în

ei.

— Știu că ai dreptate. În privința furnizorilor. Sunt de acord cu tine. Ar trebui compensați.

Ia o gură mare de whisky.

— Sunt sigură că noi două vom găsi o soluție. Regret că nu ți-am spus tot la momentul respectiv, să știi. Chiar dacă nu mă crezi, trebuia s-o spun. Și nu doar pentru că ne aflăm acum aici, în aceste circumstanțe. Vorbesc serios. Au fost nenumărate momente în timpul procesului când mi-aș fi dorit să fiu deschisă cu tine. Dar deja era prea târziu. Mă simțeam prinsă în capcană. A fost o perioadă îngrozitoare pentru noi toți, Christine.

Eu nu-mi aduc aminte ca lucrurile să fi stat așa.

Picioarele mi-au amorțit, așa că le descolăcesc și-mi întind degetele. Apoi îmi pun pantofii la loc. Ea așteaptă să mă liniștesc din nou, apoi continuă:

— Ar avea sens dacă tu și cu mine am zbura împreună la Geneva. De ce nu te gândești la asta? Ți voi explica bucuroasă cum merg toate lucrurile astea. De fapt, nu-i așa de complicat.

Observ că-și aruncă privirea peste umărul meu. Perdelele sunt deschise și poate vedea în grădină – toate acele luminițe care sclipesc drăgălaș. Dar nu de ele e interesată. Se-ntreabă dacă grădinarul mai e acolo și când va apărea paznicul. Speră să-l vadă, patrulând cu lanterna. Mă-ntorc și trag perdelele.

— Să-ți mai torn niște whisky, spun, apoi sar de pe scaun și-i iau paharul, de parcă am fi revenit la vechile noastre roluri.

Poate că asta vreau. Ca lucrurile să fie din nou cum erau odinioară. Îi torn un alt pahar generos.

— Mulțumesc, Christine, spune ea, de parcă ne-am fi întors în timp și bem un pahar la finalul unei zile aglomerate de muncă – ea, stăpână, eu, servitoare. Și tu? Tu nu mai bei un pahar?

Un pahar. Unul singur. Ca și cum aș fi pe picior de plecare.

— Mă cunoști, prefer să beau moderat.

— Deci, ce părere ai? Ți convine ideea asta? Tu și cu mine? Să mergem la Geneva împreună?

— O, Doamne. A început să plouă din nou, zic eu.

Îmi place la nebulie zgomotul ploii care cade pe aleea acoperită cu pietriș. Îmi ridic din nou picioarele, fără să mă mai obolesc să-mi scot încălțările, și mi le întind. Aud cum mușcă nervoasă dintr-un cub de gheață. Nu mă voi lăsa zorită.

Mă gândesc cum ar fi să-i stau din nou alături, la clasa întâi în avion. N-am fost niciodată la Geneva și-mi imaginez cum m-aș plimba cu ea pe malul lacului, în aerul ciupitor de rece, sub cerul albastru, cu soarele sclipind în apă. Am sta umăr lângă umăr și ne-am uita în depărtare. Și-ar admira propria reflexie, iar eu aș fi tentată s-o împing, s-o privesc cum se îneacă în propria imagine. Dar nu vreau să fie așa. Mai bine să-mi închipui că suntem într-o cafenea, cu ochelarii de soare la ochi, la o cafea tare. Pe farfurioare sunt bomboane de ciocolată învelite în folie aurie, iar marginile li se topesc din cauza cafelei fierbinți.

Clipesc ca să alung această imagine și mă simt copleșită de nevoia de a ieși de-acolo. Casa asta își strânge pereții în jurul meu. Mă mănâncă de vie. Mă simt prea relaxată în scaunul acesta de la fereastră.

Mă ridic și mă duc la birou, închid laptopul și așez hârtiile într-un teanc ordonat. Pun pixurile la loc în suportul lor, fac curățenia obișnuită de la finalul unei zile de muncă. Ea mă privește cum îi pornesc telefonul. Acesta se trezește la viață, exact ca ochii ei. Alerți, căutând o oportunitate. A primit câteva mesaje, dar mesajul că nu se află la birou i-a ținut pe majoritatea musafirilor la distanță. Nu e nimic ce nu poate aștepta. Îl închid din nou și-mi iau geanta. Îi simt privirea ațintită asupra mea în timp ce mă duc spre ușă. Scot cheia din buzunar și descui.

— Mergem? spun eu.

E confuză.

— La o plimbare prin grădină. De dragul vremurilor de odinioară.

— Da, bună idee.

Încearcă să vorbească normal, dar cuvintele îi ies poticnit. Aproape că se-mpiedică în graba ei de a scăpa din încăpere. Mă-ntind s-o prind, dar se strecoară pe lângă mine în hol.

— O să ai nevoie de haină, strig în urma ei în timp ce se împleticește spre ușa de la intrare.

O văd cum se-ntinde după mâner, îl răsuțește, trage de ușă. Nu se deschide. A fost unul dintre primele lucruri de pe lista mea de treburi de dimineață. Cheile de la toate ușile care dau în exterior sunt vârate în siguranță la mine-n geantă. Casa e destul de protejată.

— Uite, zic eu, întinzându-i haina. Dă-mi voie să te ajut.

Își strecoară brațele în mânecile pardesiului.

— Hai să ieșim prin spate, îi spun și-o urmez pe coridor, înspre bucătărie.

Cuțitul de pâine e tot pe masă, acolo unde l-am lăsat, îl iau înaintea ei și-l așez la loc, în suport. Ea se repede spre ușa din spate, trăgând și împingând de clanță. Ar trebui să țină minte cât sunt de meticuloasă.

— Uite, îi zic, întinzându-i și cizmele. E umezeală afară.

Se apleacă să le încalțe, iar eu observ că tremură.

Cred că a și amețit. Va regreta cel de-al treilea pahar de whisky. Am adăugat ceva în sticlă, n-ar fi trebuit să fie atât de lacomă. O privesc, întrebându-mă când efectele o vor lovi în plin. *Sedare, relaxare musculară, reducerea anxietății*. Nu pot spune că e foarte relaxată. *Aveți grijă să nu acceptați băuturi de la străini*, am citit asta pe internet. Dar eu nu sunt o străină. Totuși, au dreptate să-i avertizeze pe oameni: Rohypnol e un drog surprinzător de ușor de obținut.

Buzele i se mișcă. Încearcă să spună ceva. Mă-nclin ca s-o aud mai bine.

— Aer curat, cred că spune.

Mai are viață în ea. Minte ei încă lucrează, deși nu e la fel de agilă ca de obicei.

Îmi caut cizmele din priviri, dar nu sunt acolo. Cineva le-a aruncat afară sau le-a încurcat cu altele. Se sprijină de ușă ca un câine disperat după plimbare. Clatin din cap. Mina trage de mâner. Dar eu nu vreau să-mi înnămolesc pantofii cei noi și, în plus, o să-ncerce s-o ia la goană. Nu c-ar ajunge prea departe. Chiar și așa, nu am energia s-o fugăresc.

— M-am răzgândit, hai să stăm la căldură.

Expresia ei dezamăgită e o adevărată bucurie pentru mine.

O conduc până la un scaun din sufragerie, iar ea se prăbușește în el.

— Ai înghețat, îi spun, strângând-o de mâna mică și rece.

Pe spatele unui scaun e o pătură frumos strânsă, pe care i-o aduc. I-o înfășor în jurul umerilor și-mi amintesc de șalul pe care-l purta la tribunal.

— Mereu ai fost friguroasă. Mai pune și tu niște carne pe oase.

Îi frec mâinile între palmele mele ca s-o încălzesc, dar încă îi clănțane dinții. Are nevoie de un strop de coniac, așa că deschid dulapul și găsesc o sticlă.

— Asta ar trebui să te dezmoștească.

Îi lipesc paharul de buze, cu toată puterea, până deschide gura și-l dă pe gât.

— Mai vrei?

Scutură din cap și spune ceva indescifrabil. Vorbirea e printre primele lucruri care dispar. Cred c-o uimește faptul că nu se poate auzi.

Mă privește cum mă învârt prin cameră. Aprind luminile, fac camera primitoare, mă fac comodă, trântindu-mă pe canapea și ridicându-mi picioarele.

— A fost o zi grea, spun eu. Cred că ți-e foame. Margaret n-a lăsat cina, dar aș fi bucuroasă să-ți pregătesc ceva. O să-ți aduc o tavă la pat. Ți-ar plăcea asta, nu-i așa?

Nu-mi răspunde.

— Haide atunci să te duc sus.

Părăsesc canapeaua confortabilă și o ajut să se ridice în picioare, aranjându-i pătura în jurul trupului. Pare decisă să-ncerce să meargă neajutată, așa că rămân în urma ei, așteptând-o să cadă. Se dovedește mai puternică decât credeam. Se clatină puțin, dar ține capul sus și o admir pentru asta.

Reușește să ajungă la scări. Se sprijină cu mâna de balustradă și văd ce eforturi face pentru a-și ascunde slăbiciunea. Mergem pe coridor, iar eu trag cu ochiul în camera roz. Cât de ademenitor arată patul! Și eu sunt obosită, mi-ar plăcea să mă întind și să dorm, dar trebuie s-o conving să mănânce ceva. Apoi mai am ceva de făcut.

Când mă răsucesc la loc, ea deja a ajuns în camera ei. Știu că vrea să-mi

închidă ușa în nas, să se încuie pe dinăuntru, dar sunt mai rapidă ca ea. Îmi vâr mai întâi piciorul, blocând ușa înainte s-o trântescă. Încui ușa și vâr cheia în buzunar. Când mă-ntorc cu fața, Mina e întinsă pe pat, îmbrăcată din cap până-n picioare.

— Nu vrei să te dezbraci?

Clatină din cap și se-ntoarce pe-o parte, cu fața înspre cameră, cu ochii deschiși. Mă urmărește cu privirea cât timp îi culeg de pe jos hainele de azi-dimineață, un lucru pe care l-ar fi făcut Margaret, dacă ar fi fost aici. Le adun la un loc, gata să le duc la parter. Trag perdelele, aprind veiozele, reducând noaptea la tăcere. Știu că mai are un mobil ascuns pe undeva și-l găsesc într-un sertar al măsuței de toaletă. Îl pornesc. Un mesaj de la Andy, care o anunță că a fost abordat de o revistă pentru un interviu. Firește, trebuie să-i ceară mai întâi permisiunea. *Absolut, sigur că da*, îi răspund. Îmi imaginez că o să primească foarte multe solicitări în următoarele câteva săptămâni.

Privesc în jur, iau perna de pe scaunul de lângă fereastră și o întorc cu modelul ei paisley cum trebuie, cu partea mai groasă în sus. Vântul bate din ce în ce mai tare. Bate pe la ferestre. Aud sunetul familiar al crengilor magnoliei care zgârie geamul. Afară stă să-nceapă furtuna. Nicio șansă să apară paznicul. Cât de frustrată trebuie să se simtă; toți banii pe care i-a plătit pentru măsurile de securitate, de-a lungul anilor, iar acum, când are nevoie de ele, nu vine nimeni.

— Mă duc până jos. Nu stau mult, îi zic, închizând ușa și încuind-o înăuntru.

E un sentiment straniu, să fiu de capul meu la Minerva. Nu chiar de una singură, știu, dar aproape simt că e casa mea. Că, în sfârșit, aparțin acestui loc. Nu mai sunt mâncată de vie, ci dimpotrivă, apărată și protejată.

Ajunsă în bucătărie, scot din congelator un vas Tupperware plin cu supa de legume a lui Margaret și o dezgheț pe aragaz. Mă gândesc să mănânc și eu un castron, dar nu pot mânca. Mai torn o doză în castron. Nu e otravă, n-o va ucide. O va ajuta să se relaxeze, atâta tot. O va ajuta să doarmă. Flunitrazepam. Din aceeași familie cu medicamentele cu care obișnuia să mă îndoape Stella Parker. Scot cuțitul pentru fructe din buzunar și tai un măr, punând feliile pe o farfurie. E în continuare minunat de tăios. A fost bine îngrijit de-a lungul anilor. Scot o tavă și o duc la etaj, așezând-o pe podea, lângă camera ei, cât descui ușa.

Când intru n-o găsesc în pat. O descopăr în baie. Cred că s-a târât până

acolo, de-a lungul covorului, căci mi-e greu să cred că a găsit forța de a merge până acolo pe propriile picioare. Pe podea, în jurul ei, sunt numai cioburi. Văd că a spart fereastra cu taburetul drăgălaș pe care stătea un ghiveci cu plante. E pământ de flori peste tot și biata ferigă zace pe o parte, părând aproape la fel de răvășită ca Mina, care s-a ghemuit lângă cadă, tremurând. Mă las jos, pe podea, lângă ea. Are ochii deschiși, dar nu se uită la mine. O ajut totuși să se ridice și o prind de subsuori. O așez pe picioare, apoi o târăsc la loc în pat. Mă gândesc s-o dezbrac și să-i pun o cămașă de noapte, dar nu are niciun sens. În schimb o așez ca pe o păpușă, proptind-o între perne.

— Uite.

Îi pun tava în poală. E prea slăbită ca să ridice lingura, așa că o hrănesc eu, ca pe un copil. Pe rând, câte o lingură.

— E supa de casă a lui Margaret. Va veni mâine-dimineată. Margaret va fi cea care te va găsi, îi zic.

Răsuțește capul, refuzând să mai mănânce. Cu siguranță nu poate mânca fructul, dar îi pun farfuria lângă ea, poate-poate. Capul îi cade, gâtul nu-l mai poate susține. Iau tava și mă așez pe marginea patului. I-aș putea face tot ce mi-aș dori, dar, deocamdată, vreau doar să-i vorbesc.

— Ai fost vreodată în pădurea Swainston, Mina?

E o întrebare retorică.

— Eu am fost. E foarte frumos. Cel puțin așa era în ziua când m-am dus acolo. Soarele strălucea și m-am plimbat până-n mijlocul pădurii, până în inima ei. Era ziua în amiaza mare, soarele strălucea cu toată puterea, dar când am ridicat privirea, parcă dispăruse și-mi amintesc că era foarte frig. Mi-am spus că asta trebuie să fie locul. Acolo trebuie să se fi întâmplat. Am început să tremur, exact cum am făcut la tribunal când am aflat că John Fraser s-a sinucis.

Am făcut o scurtă pauză.

— Era săptămâna de după proces și mă simțeam îngrozitor. Nu mai vedeam niciun sens în nimic. Stăteam și mă uitam la copaci și mi s-a părut că aud ecoul unei împușcături, ca o lovitură de bici. Am închis ochii și am fost sigură că auzisem arma lui John Fraser. M-am întors în timp și l-am zărit, cu țeava lipită de bărbie și apăsând pe trăgaci. Acea amintire, captivă în pădurea aceea, repetându-se la nesfârșit. Am văzut păsările zburând în toate direcțiile, țipând alarmate, apoi revenind și țopăind pe cadavrul lui, așa cum fac păsările, cu ochii lor strălucind de curiozitate.

Imaginea asta fusese vie în mintea mea la momentul respectiv și voiam s-o evoc și pentru Mina. Ca să simtă aceeași rușine care m-a cuprins pe mine. Citisem articolul din acel ziar local, câteva fraze reci care vorbeau despre moartea unui bătrân.

— Știai că tatăl lui John Fraser, Malcolm, a venit din Scoția în timpul războiului? A cumpărat o bucată de pământ în Kent și l-a cultivat, a construit un lucru pe care să-l lase moștenire fiului său. Sub conducerea lui John, Fraser's a crescut și atunci Clifford a preluat afacerea. Clifford a fost un fermier priceput, Mina. Afacerea a înflorit în mâinile lui. Și-a pus tot sufletul în ferma aceea.

M-am oprit preț de o clipă.

— Clifford are trei fii. Ferma era moștenirea lor. Era viitorul lui, dar ai venit tu și l-ai distrus. Mi-ar fi plăcut să fii cu mine în ziua aceea, Mina. Dacă ai fi simțit ce am simțit eu, poate că s-ar fi cutremurat ceva în tine, poate ți s-ar fi trezit conștiința. Și poate că ai fi îndreptat lucrurile.

O privesc. Are ochii închiși, dar vorbesc mai departe.

— Am luat o frânghie cu mine în pădurea Swainston. Aveam de gând să mă spânzur. Voiam ca trupul meu să fie găsit în același loc cu cel al lui John Fraser. Voiam ca oamenii să facă legătura între el, mine și tine. Eram furioasă că nu erai acolo să vezi. Și asta m-a făcut să plec din pădure și să mă duc acasă. Eram mânioasă pe absența ta. De atunci asta m-a făcut să merg mai departe.

O ciupesc de carnea de pe partea interioară a brațului. Nici nu tresare. Nu mai simte nimic.

Aștept la ușa ei și trag cu urechea. Nimic. Duc tava la parter și mă duc în birou. Strâng paharele murdare și mă-ntorc în bucătărie. Pun castronul, lingura și paharele în mașina de spălat vase și o pornesc. Pare o risipă pentru atât de puține obiecte, dar totul trebuie să fie imaculat. Tigaia și lingura de lemn le spăl de mână.

Ploaia s-a oprit și văd cum stropii de apă cad de pe o frunză lată în lumina aruncată de unul dintre cele două becuri de-afară. Pare magic. Văd că paznicul se mișcă. Lumina lanternei acestuia pare eterică prin umezeala cețoasă, își străbate de formă traseul, nu se grăbește, croindu-și drum pe potecile grădinii. Se-ndreaptă spre casă. În curând mă va vedea la fereastră, iar eu îi voi face cu mâna și el, fără-ndoială, mă va saluta cu o mișcare a capului. Va presupune că sunt Mina sau poate Margaret. Intrușii tind să nu spele vasele. Viața domestică e un camuflaj minunat.

Îmi șterg mâinile pe un prosop, apoi fac un tur la parter, punând cheile la locurile lor. Totul trebuie să pară în regulă dimineață, când va sosi Margaret.

Termin turul în birou. Luminile sunt aprinse, perdelele trase și zgomotul apei care se prelinge din burlan mă liniștește, ca de obicei. Scot telefoanele Minei și le pornesc. Mesajele sosesc imediat, iar eu le arunc o privire rapidă, dar nu le deschid. Un *mulțumesc* de la Andy, celelalte toate legate de muncă, chiar și invitațiile la cină sunt legate de afaceri, nu de prieteni, deși în lumea ei cele două sunt despărțite de o graniță foarte tulbure. Ca acele case pe lângă care treceam în drum spre Appleton's – locuințe sau birouri –, greu de diferențiat, cu geamurile lor pătrate și drăgălașe și cu ușile lor de la intrare, negre și lucioase.

Mă așez la birou și deschid laptopul Minei. Citesc modificările pe care le-am adus împreună memoriilor sale dis-de-dimineată. Mi-a plăcut să-i privesc chipul pe măsură ce le scria și-ncerc că-mi imaginez expresiile celor ce le vor citi mai târziu. Îi introduc parola ei inițială, apoi procedez la fel cu telefoanele ei. Nu mai am niciun motiv să-i blochez accesul la ele.

Scot laptopul meu din geantă, îl deschid și încep să tastez: *Mă numesc Christine Butcher și am lucrat pentru Mina Appleton timp de aproape 18 ani...*

Răspund tuturor întrebărilor ce mi-au fost puse în fața instanței, dar de

data spun adevărul. Este doar mărturia unei secretare, dar povestesc cât de bine pot. Tot ce știi, tot ce am auzit, tot ce am văzut, tot ce mi s-a cerut să fac și tot ce am făcut. Va fi suficient să dezvălui lumii că Mina Appleton e o mincinoasă și o persoană capabilă de a-i manipula pe alții și de a-i face să mintă pentru ea. E o femeie cu o putere extraordinară de convingere. Sunt sigură că vor înțelege acest lucru. Scot stick-ul de memorie din buzunar și-l încarc cu confesiunea mea, apoi printez paginile și le semnez pe toate. Le țin în mână și simt cum mânia îmi dispare. Când scot telefonul, mâna nu-mi tremură. Ed Brooks răspunde imediat. Îmi aștepta apelul.

— Doamna Butcher? Christine?

— Da.

Mă roagă să-i spun Ed.

— Am scris totul, am printat și am semnat. Cinci pagini. O să le pun la poștă diseară.

El vrea să i le trimit și pe e-mail, pentru orice eventualitate. Simt că suntem doi colegi care lucrează până târziu, la birou.

— Ai reușit să înregistrezi întreaga conversație cu ea? Întreabă el și e foarte încântat când îi spun că da. Bravo. Știi că nu are cum să fi fost ușor.

Nu-i răspund.

— Christine? Te simți bine?

— Nu chiar.

— Faci ceea ce trebuie făcut, spune el.

— Așa sper. Dar nu mă pot abține. Încă simt c-ar trebui să-i fiu loială. Vezi tu, am mințit de multe ori *pentru* Mina. Dar niciodată n-am mințit-o *pe* Mina.

El încearcă să mă liniștească, dar eu îl întrerup.

— Degeaba. Am lucrat prea mult timp pentru ea. Ar fi trebuit măcar s-o avertizez în privința articolului tău.

Devine agitat. Își face griji că Mina ar putea obține o interdicție.

— Nu înțelegi, spun. Nu sunt obișnuită să păstrez secrete față de ea. Am decis să mă-ntorc în seara asta la Minerva. Poate că de data asta mă va asculta. Poate va fi de acord să îndrepte lucrurile.

— Christine, te rog să nu faci asta. O să pună presiune pe tine ca să retractezi. Îmi pare rău, dar te va juca pe degete.

— Dar dacă-ți trimit mai întâi totul? E o cutie poștală chiar după colțul casei mele.

Chiar este.

— Promit că n-o să discut cu Mina până când nu sunt toate expediate în siguranță. Ar trebui să fie pregătită, asta e tot, Ed.

— Nu. Ar fi o greșeală. Nu-i datorezi nimic, Christine.

— Îmi pare rău. Dar m-am hotărât.

Nu e deloc mulțumit. Ne luăm la revedere și-mi spune că speră să ne cunoaștem, într-o bună zi.

— Da, mi-ar plăcea, zic, dar nu am nici cea mai vagă intenție de a mă întâlni vreodată cu domnul Ed Brooks.

Închei convorbirea, apoi ascult din nou înregistrarea de pe telefon și glasul Minei răsună în cameră.

Da, am dus fermele acelea la faliment și, da, le-am cumpărat pământurile. A fost o afacere bună. A adus un profit zdravăn. Scutit de taxe. Nu e ilegal, nimic din practicile mele profesionale n-a fost ilegal.

Ai mințit în fața instanței. Ai comis sperjur. Tot ce a scris ziarul acela era adevărat.

Da. Dar și tu ai mințit, nu-i așa?... Sunt sigură că noi două putem ajunge la o înțelegere. Christine, am lucrat împreună timp de 18 ani. Nu m-ai trăda acum, nu-i așa?

Mă tulbură să-i aud vocea în încăpere, știind că e pentru ultima oară.

Descarc materialul audio și i-l trimit lui Ed, iar el îmi răspunde imediat. E suficient s-o aducem din nou în fața tribunalului, zice el. În coșul de gunoi zăresc hârtia pe care o scrisesem pentru Mina ca să i-o citească directorului ei financiar. Mototolită și aruncată. O hârtiuță pe care s-o găsească poliția. O vor desface, o vor citi și vor observa că am încercat s-o conving să îndrepte lucrurile.

Introduc mărturia mea scrisă la computer într-un plic capitonat, laolaltă cu stick-ul de memorie, acum plin. Țin pachetul în mâini, îi estimez greutatea, apoi lipesc timbrele. O scurtă plimbare înainte de culcare îmi va prinde bine.

Cutia de scrisori se află la numai câteva sute de metri distanță. Introduc plicul în ea. De-abia intră prin orificiul cutiei.

La întoarcere, trec pe lângă The Laurels și-mi iau mașina ascunsă într-un colț. Proprietarii vor crede că au avut o chiriașă-model, chiar dacă nu-mi vor afla vreodată numele adevărat. Când am închis ușa azi-dimineață, am lăsat casa curată lună. Toate lucrurile mele au dispărut, hainele, cărțile, tot ce m-ar fi putut da de gol. Le-am aruncat pe toate într-un lac ornamental, de dimineață, în drum spre Minerva și am privit cum totul s-a dus la fund.

Poate că mi-a scăpat ceva. Nu pretind că sunt un geniu criminal. Chiar deloc. Într-o zi, cineva poate că-mi va găsi lucrurile în lac. Dar de ce s-ar mai deranja să le caute? Și dacă o vor face, ei bine, va fi o enigmă fascinantă pe care vor încerca s-o rezolve. Îmi place ideea că undeva, în toată povestea asta, există o nuanță de mister. Ca în vechile povestiri polițiste pe care le-am citit la The Laurels. Un cadavru în dormitor. Semne de luptă în baie. Bucăți dezlânate pe care cineva trebuie să le așeze cap la cap.

Mă-ntorc la Minerva, tastez codul porții electrice și intru. Parchez mașina pe alee. Aștept preț de o clipă și aud bufnitura metalică a porților ce se închid în urma mea.

Intru și las cheile deoparte. Merg și sting veiozele din birou. Mă gândesc la nopțile petrecute afară, în grădină, observând luminile aprinzându-se și stingându-se în diverse camere, urmărind mișcările femeii dinăuntru. Acum acea femeie sunt eu.

Nu mă grăbesc. Mă duc din nou la etaj, simțind fiecare fir din covorul luxos, trecându-mi mâna de-a lungul balustradei, savurând netezimea lemnului. Va fi ultima oară când fac acest drum. Din capul scărilor, privesc în jos, dar e întuneric. Mă uit fix la acesta, dar se transformă într-o ceață care pare să vină după mine pe scări. Mă plimb pe întregul palier, uitându-mă din nou în camera roz, dar acum ideea de a mă vârî în acel pat nu mă atrage. Așa că mă duc spre camera Minei, descui ușa și intru.

Încă respiră, pulsul îi e surprinzător de vioi. Cât de neobosită e. Își sucește capul dintr-o parte în alta pe perna de mătase, încercând, îmi imaginez, să găsească un loc mai răcoros pe care să se odihnească. Mă ridic și intru în dressingul ei. Atât de multe haine, atât de mulți pantofi, dar știu exact ce va dori să poarte. Ceva simplu. O rochie bleumarin cu guler alb. O agăț pe spatele ușii, aleg lenjeria, încălțările și le așez deoparte.

Mă așez la măsuța ei de toaletă și mă uit prelung și critic la mine, cea din oglindă. Încerc să rămân obiectivă, să văd dacă a mai rămas vreo urmă din vechea Christine Butcher și cred c-o simt undeva, înăuntru, tremurând. E un pic înspăimântată, probabil. O privesc în ochi și-i spun că nu trebuie să-i fie teamă. Și eu tremur, așa că înghit niște pastile și mă hotărâsc că o baie mă va ajuta să mă relaxez. Fierbinte și adâncă.

Mă dezbrac – atentă să nu calc în cioburile încă risipite pe podea – și-mi împăturesc hainele, așezându-le pe capacul închis al WC-ului, apoi intru în cadă, strecurându-mi trupul în apă. Zac acolo, servindu-mă dintr-o sticlă cu ulei luxos de baie de-a Minei, iar aroma acestuia umple spațiul. Îmi mai permit câteva clipe, ridicând brațul sub nas și inspirând acest miros delicios. Pielea îmi e atât de catifelată și, când ies din apă și mă șterg, sunt lucioasă ca un cal de curse. Mă-ntorc în dormitor și mă-mbrac. Bluza roz-pal, costumul gri.

Soarele va răsări în curând. Trag din nou perdeaua și văd culoarea mov intens a cerului. Mă-ntreb dacă această casă va arăta diferit în zori. Dacă nu

cumva, peste noapte, a devenit mai urâtă. Sper că nu. Vreau să arate cât se poate de bine. Mi-ar plăcea ca din fotografii să se vadă o casă frumoasă, cu soarele care-i mângâie zidurile de cărămidă, cu perdelele trase, cu Mina ghemuită înăuntru.

O aud în spatele meu, mormăind în somn. Oare e somn? Nu sunt sigură, așa că mă apropii mai mult ca s-o privesc. S-o studiez. Când mă uit la ea, mai de-aproape, văd cât e de artificială. Îi văd pielea nenaturală.

Îi prind fața în mâini și o răsucesc, într-o parte și în cealaltă, și ceva se mișcă sub stratul de la suprafață. Toate cheștiile pe care și le-a injectat de-a lungul anilor, alunecând și clipocind. Îi șerpuiesc pe sub piele ca și cum ar fi niște ființe vii care trăiesc înăuntrul ei, mișcându-se, încercând să se stabilească undeva. Dar nu își găsesc liniștea. Murmură ceva, ce anume, habar nu am. Șșș, spun, apoi trag de așternuturi și o dezbrac. Îi las hainele într-un morman, așa cum ar fi făcut ea, așteptând ca altcineva să i le ridice de pe jos, și o îmbrac în ținuta pe care i-am ales-o. Are membrele moi, ușor de manevrat. Cu toate astea, mă trezesc transpirând de oboseală, după ce o întorc pe toate părțile, fac patul la loc și o așez din nou în vârf. Mă duc în partea cealaltă și mă întind, cu capul pe pernă, lipit de-al ei.

— Taci acum, sunt aici, îi spun. Urăsc ideea că oamenii pot muri singuri.

O prind de mână și o țin strâns.

∴

Margaret va fi prima care va ajunge la fața locului. Va intra și va da cu ochii de o natură moartă care, la început, nu va avea niciun sens pentru ea. Îi va lua o clipă până când creierul îi va traduce acest decor. Când o va face, va scăpa tava cu micul dejun al Minei, un morman de vâsărie spartă. Ceai și suc de portocale, pătând covorul. Și va țipa la nesfârșit.

Sau poate cea care va țipa va fi Mina. Poate că se va trezi înainte de venirea lui Margaret. Va fi plină de sânge, iar în jurul ei totul va fi îmbibat de sânge. Va deschide ochii și toate simțurile îi vor spune că s-a întâmplat ceva rău. Dar nu-și va aminti decât frânturi. Deloc suficient ca să le pună cap la cap. Totul va fi un caleidoscop de culori și forme care nu vor avea nicio logică. Asta e faza cu Rohypnolul – *amnezie puternică. Memorie limitată sau inexistentă*. Pentru Mina, ultimele 12 ore vor fi goale. Le va spune la infinit: *nu-mi amintesc, nu-mi amintesc*. Se vor strădui s-o creadă. Este o femeie care, toată lumea va afla până atunci, nu poate fi crezută. Va spune: *am fost drogată, m-a drogată*. Nu va exista nicio dovadă în acest sens. Până la ora la care o vor testa, nu-i va mai rămâne nicio urmă de drog în

organism.

Iar eu voi fi, de asemenea, acolo. Cu ochii închiși, îmbrăcată ca pentru o zi la birou. Cu un costum elegant, pantofi dichisiți, cu broșa pe care mi-a oferit-o Mina prinsă la rever. Arăt împăcată, deși sunt acoperită de propriul sânge. Voi fi sângerat timp de ore întregi, zăcând în pat lângă Mina.

La început, va părea că am fost ucisă. Va fi o clipă în care se vor uita la Mina și o vor crede capabilă de crimă. Răzbunare? Furie incontrollabilă? Un moment de nebunie din cauza trădării secretarei sale? Lucrurile vor deveni și mai tulburi când mă vor examina. Vor descoperi câte o tăietură la fiecare încheietură. Vor afla și că am înghițit un cocktail de benzodiazepine. S-a sinucis? Probabil. Va fi urât și complicat până vor pune piesele enigmei cap la cap. Un haos. Îmi place ideea aceasta. Și, pentru prima oară, nu voi face eu ordine și curățenie.

Afară, ziaristii vor începe să se adune și nu vor pleca până când Mina Appleton nu va fi scoasă din casă. Va oferi o imagine șocantă, murdară de sângele meu. Probabil va fi încătușată. Așa sper. Cu siguranță va fi escortată de polițiști.

Mai târziu, cadavrul meu va fi și el scos, probabil închis într-un sac negru. Minerva va deveni un loc al crimei – casa Minei plină din nou de polițiști.

Poate nu va fi judecată pentru omor, dar domnul Ed Brooks se va asigura că se va face dreptate. Reputația ei va fi distrusă. Va avea pe veci o pată.

Îmi iau mâna din mâinile ei și îi cuprind cu degetele cuțitul de tăiat fructe. Folosind mâinile ei, îmi spintec încheietura. O amestecătură de amprente. După părerea mea, un strop de îndoială face povestea mai bună.

Și e o poveste pe care n-o va putea șterge și nici n-o va putea manipula – va fi acolo, în ochii publicului, mereu cu noi informații și controverse. Oamenii vor prinde aceste informații din zbor, le vor examina pe fiecare în parte, le vor ridica în lumină și le vor discuta. Vor încerca să le așeze cap la cap, ca să obțină o versiune a celor petrecute în acea noapte. Dar în final nu va conta care este adevărul. Oricum va fi spusă povestea, Mina Appleton este mereu femeia cu mâinile pătate de sânge. O imagine care va rămâne pentru totdeauna. O imagine pe care n-o va putea șterge niciodată.

Un singur fapt va rămâne incontestabil. Scris peste tot, la nesfârșit: *Trupul neînsuflețit al secretarei sale a fost găsit la ea în casă.*

virtual-project.eu

violin

- ^[1] Traducere de Gheorghe Tomozei, Sonetul 147 (N.t.).
- ^[2] O femeie neliniștită (N.t.).
- ^[3] Centrul financiar al Londrei (N.t.).
- ^[4] Vară în Toscana (N.t.).
- ^[5] Royal Air Force, forțele aeriene britanice (N.t.).
- ^[6] Scriitoare britanică de literatură pentru copii (1897-1968) (N. red.).
- ^[7] Carte scrisă de Hilaire Belloc (N.t.).
- ^[8] Tribunalul Penal Central din Londra (N.t.).
- ^[9] *Interzis* (lb. germană, în orig.).
- ^[10] Thomas Paine (1737-1809), filosof, revoluționar și autor de pamflete, născut în Marea Britanie și emigrat în coloniile americane, a căror independență a sprijinit-o. (N. red.)